
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„OTEVŘENÁ ŠKOLA V POHYBU“

OBSAH

1	Identifikační údaje.....	4
2	Charakteristika školy	5
3	Charakteristika ŠVP	8
3.1	Zaměření školy.....	8
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.3	Zabezpečení výuky žáků se sepeciálními vzdělávacími potřebami	12
3.4	Začlenění průřezových témat	18
4	Učební plán.....	25
4.1	Tabulace učebního plánu.....	25
4.1.1	Učební plán pro 1. stupeň	25
4.1.2	Učební plán pro 2. stupeň	27
5	Učební osnovy	31
5.1	Učební osnovy 1. stupeň	31
5.1.1	Český jazyk a literatura.....	31
5.1.2	Anglický jazyk.....	49
5.1.3	Matematika	59
5.1.4	Informatika	73
5.1.5	Prvouka	79
5.1.6	Přírodověda.....	89
5.1.7	Vlastivěda	98
5.1.8	Hudební výchova.....	101
5.1.9	Výtvarná výchova.....	114
5.1.10	Tělesná výchova.....	120
5.1.11	Pracovní činnosti.....	130
5.2	Učební osnovy 2. stupeň	137
5.2.1	Český jazyk a literatura.....	137
5.2.2	Anglický jazyk.....	153
5.2.3	Německý jazyk.....	163
5.2.4	Ruský jazyk	173
5.2.5	Matematika	183
5.2.6	Informatika	208
5.2.7	Dějepis	219
5.2.8	Výchova k občanství a zdraví	231
5.2.9	Fyzika	252
5.2.10	Chemie	265
5.2.11	Přírodopis.....	275
5.2.12	Zeměpis	285

5.2.13	Hudební výchova.....	301
5.2.14	Výtvarná výchova.....	308
5.2.15	Tělesná výchova.....	314
5.2.16	Pracovní činnosti.....	322
5.2.17	Volitelný předmět	328
6	Hodnocení výsledků vzdělávání.....	337

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu:	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Motivační název:	Otevřená škola v pohybu
Údaje o škole:	Základní škola Zlín, Dřevnická 1790, příspěvková organizace
Adresa školy:	Dřevnická 1790, 760 01 Zlín
Ředitel školy:	Mgr. Pavel Dvořák 734 821 709 reditel@zsdrevnicka.cz
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Alexandra Gorčíková alexandra.gorcikova@zsdrevnicka.cz
Kontakty:	577 210 204 www.zsdrevnicka.cz zsdrevnicka@zsdrevnicka.cz
Zřizovatel:	Statutární město Zlín Náměstí Míru 12 761 40 Zlín
Kontakty:	577 630 111 posta@muzlin.cz www.zlin.eu
Platnost dokumentu:	od 1. 9. 2021
Aktualizace:	

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Základní škola Zlín, Dřevnická 1790, příspěvková organizace, je úplná základní škola. Jako součást výchovně vzdělávací soustavy je zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Je školou s právní subjektivitou. Poskytuje základní vzdělání, zabezpečuje rozumovou výchovu ve smyslu vědeckého poznání a výuka na této škole probíhá v souladu se zásadami vlastenectví, humanity, demokracie. Poskytuje také mravní, estetickou, pracovní, tělesnou a ekologickou výchovu. Škola se nachází ve východní části krajského města Zlín. Rozsáhlý areál školy vznikl v 50. letech 20. století, kdy byly postupně otevřeny dvě základní školy. K jejich sloučení pak došlo ke dni 1. září 1999. Stávající školní budova je od roku 2002 chráněnou památkou a v souladu s tímto statutem prošla v letech 2005 – 2006 celkovou generální opravou. Nyní tak skýtá žákům moderní a příjemné prostředí, kterého mohou využívat také v odpoledních hodinách pro mimoškolní činnost.

Naše škola je úplnou základní školou, která má v jednom ročníku jednu až dvě třídy. Celková kapacita je 560 žáků.

Hlavní vzdělávací činnost probíhá v 17 kmenových třídách. Výuka přírodopisu, chemie, fyziky, zeměpisu, výpočetní techniky, cizích jazyků, výtvarné výchovy a pracovních činností je realizována v odborných učebnách. Ve druhé a třetí třídě zajišťujeme pro žáky výuku plavání. Provozujeme také žákovskou knihovnu. Třídy jsou vybaveny nábytkem, který odpovídá hygienickým a zdravotním požadavkům. V každém podlaží mohou žáci během přestávek využívat relaxační koutky. Škola je zapojena do akcí „mléko do škol“ a „ovoce do škol“.

Škola má bezbariérový vstup, který je opatřen elektrickou schodišťovou plošinou. Ta umožňuje bezproblémový vstup do školy pro tělesně postižené žáky a návštěvníky. Součástí objektu jsou dvě tělocvičny vybavené standardním tělocvičným náradím se šatnami a sprchami a rozlehlý venkovní sportovní areál. Vnitřní i vnější sportoviště jsou využívána pro výuku tělesné výchovy a v odpoledních hodinách i širokou veřejností. Stravování žáků a zaměstnanců školy je zajišťováno školní kuchyní, která je vybavena moderním gastronomickým zařízením. Kapacita je 800 jídel. Ve školní jídelně je 120 míst. Poskytujeme možnost stravování i cizím strávníkům. Maximální pozornost věnujeme BOZ jak žáků, tak i pracovníků školy. Významnou aktivitou, která přispívá k rovnoměrnému psychickému a fyzickému rozvoji žáků, jsou lyžařské výcvikové kurzy. Škola organizuje školní výlety a exkurze související s výchovně vzdělávací činností, aktivně se zapojuje do soutěží, okresních olympiád a akcí ostatních škol. Každý rok nabízíme řadu kroužků a volnočasových aktivit.

Součástí školy je i školní družina, která má čtyři oddělení s celkovou kapacitou 120 žáků. Školní družina je převážně využívána žáky prvního stupně. Provoz družiny je od 6.00 do 8.00 hodin a od 11.40 do 17.00 hodin. Činnost ve školní družině je zaměřena na pravidelné aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru. Veškeré aktivity ve školní družině mají nejen odpočinkový a relaxační charakter, ale slouží také k rozšíření, doplnění a upevnění poznatků získaných při výuce. V souladu se školským zákonem a možnostmi školy vytváříme samozřejmě také podmínky pro rozvoj žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i pro žáky nadané. Díky působení speciálního pedagoga ve škole a také díky úzké spolupráci s poradenskými zařízeními máme velmi důkladně propracovaný systém péče o tyto žáky. Po celkové generální rekonstrukci a renovaci okolí školy, veškerých chodníků, vozovek a parkoviště se nyní škola nachází ve velmi příjemném prostředí plném zeleně.

Žáci naší školy mají možnost využívat k cestě do školy a ze školy zvláštní školní spoj MHD, který sváží děti z městských spádových částí Jaroslavice, Příluky a Obeciny. Při cestě ze školy je bezpečnost dětí při nástupu do tohoto spoje zajišťována vychovatelkou školní družiny.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor je plně kvalifikován. Ve škole pracuje školní speciální pedagog, asistenti pedagoga, výchovný poradce, kariérový poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor EVVO a ICT. Všichni pedagogičtí pracovníci absolvovali podle své aproby vzdělávání zaměřené k tvorbě školního vzdělávacího programu a k využívání nových metod a forem práce ve vyučovacích hodinách. Podle možností a potřeb školy realizujeme i další druhy DVPP.

DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Škola se průběžně zapojuje podle aktuálních výzev do různých projektů, jejichž realizace slouží ke zkvalitnění poskytovaných vzdělávacích a poradenských služeb. Naše základní škola je zapojena do projektu aktivní škola Proškoly.cz. Webový portál Proškoly.cz nabízí ucelenou řadu testů rozumových schopností (logika, paměť, prostorová představivost, vnímání, koncentrace), unikátní test volby povolání a sociometrické dotazníky pro měření třídního a školního klimatu. Portál je dobrým pomocníkem pro žáky, jejich učitele i rodiče.

Pro účely zkvalitnění vzdělávání pedagogický sbor využívá vzdělávací portál www.datakabinet.cz, který svým zaměřením reaguje na aktuální potřebu moderního vzdělávání – poskytuje **kvalitní výukové materiály a data** v elektronické podobě. Jsme zapojeni do projektu ČŠI NIQES, který se vedle jiných aktivit zabývá také testováním. Pro zájemce z řad žáků 8. tříd zajišťujeme i testy SCIO.

SPOLUPRÁCE S RODIČI

Spolupráce rodiny a školy patří k základním vztahům ve vzdělávání žáků. Rodiče pravidelně informujeme o prospěchu a chování jejich dětí na třídních schůzkách a při konzultacích s vyučujícími. Kromě těchto pravidelných schůzek využíváme k informování rodičů v případě potřeby také individuální schůzky a prostředky ICT. Institucionálními platformami pro spolupráci školy se zákonnými zástupci je SRPŠ a Rada školy. Podněty a připomínky z jednání těchto subjektů významně přispívají ke zkvalitňování práce školy.

SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI PARTNERY ŠKOLY

Spolupráce s mateřskými školami v okolí naší školy má již svou tradici. Pro děti těchto škol pravidelně organizujeme řadu aktivit. Např. dětské dny, tematické dny, možnost účasti ve výuce apod.

Samozřejmou je také spolupráce s odbornými poradenskými zařízeními, odborem školství zřizovatele, odborem sociálně právní ochrany dítěte apod. Zapojujeme se také do aktivit připravených odborem životního prostředí v rámci projektu „Den Země“.

K doplnění výuky využíváme i nabídek mnoha dalších institucí. Např. Centra prevence, Knihovny Františka Bartoše, Muzea jihovýchodní Moravy, Filharmonie Bohuslava Martinů, DDM Astra, Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje atd.

ZÁVĚR

Ve škole se snažíme uplatňovat speciální metody a formy práce a neustále hledáme nové přístupy, aby naše vzdělávací nabídka odpovídala současným poznatkům a trendům pedagogické a speciálně pedagogické péče. Usilujeme o pocit jistoty a bezpečí v podnětném, obsahově bohatém prostředí. Uplatňujeme metody a formy práce, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte - vycházíme z principu vnímání, představivosti, myšlení. Vycházíme ze znalostí dětí jejich aktuálního stavu i konkrétní životní a sociální situace.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

„Jsme otevřenou školou spojující učitele, žáky, rodiče i veřejnost podporující všestranný rozvoj osobnosti s rozvíjením individuálního talentu, teorii s praxí, přírodní zákony s technikou, uznávané mravní hodnoty s demokratickými občanskými postoji, zdravý způsob života s kulturním a estetickým vnímáním ...“

Co vše žákům poskytneme:

- pomoc poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti žáků v souladu s reálnými možnostmi a jejich uplatnění spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní orientaci
- kvalitní základy všeobecného vzdělání využitelné pro další studium i pro životní praxi
- cílené utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků nezbytných pro život
- zařazení výuky cizích jazyků ve výchovně-vzdělávací práci školy, výuka prvního cizího jazyka je již v 1. ročníku.
- podporu zdraví, zdravé učení, otevřené partnerství, dostatek pohybu v hodinách tělesné výchovy a sportovních her a zájmové kroužky
- zdravé a příjemné prostředí i klima pro vzdělávání, rozvíjení dobrých vzájemných vztahů a mezilidské komunikace, podporu atmosféry sounáležitosti
- vytváření rovných vzdělávacích podmínek pro všechny žáky, pro žáky nadané i zdravotně nebo sociálně znevýhodněné. Podporu integrace žáků v přirozeném prostředí běžných tříd
- používání moderních a efektivních metod výuky, které co nejaktivněji zapojují žáky do procesu učení
- využití informační a komunikační technologie ve výuce jako zdroje k získávání informací, dále pak procvičení získaných znalostí v různých vyučovacích předmětech a k rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem
- podporu osobnostní a sociální výchovy žáků, jejich sebedůvěry a smyslu pro úctu, slušnost a toleranci
- začlenění environmentální výchovy a vzdělávání do výuky prostřednictvím poznávání přírodních zákonitostí a vybudování hezkého vztahu k přírodě
- vytváření správných pracovních návyků, dodržování pracovních postupů, respektování a dodržování stanovených pravidel – školní řád
- podporu a rozvoj tradice školy – výuka matematiky, výuka basketbalu a také vztah žáků k regionu
- přípravu a prohloubení dovedností a vědomostí žáků v rámci různých soutěží
- bohatou nabídku výchovně vzdělávacích akcí školy – exkurze, besedy, přednášky, divadlo, výlety do přírody a další akce
- Pořádání společných akcí nejen pro žáky, ale také pro jejich rodiče a příznivce školy

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Základní vzdělávání směřuje k dosažení takové úrovně osvojení klíčových kompetencí, která poskytuje základ k jejich dalšímu rozvoji v celoživotním vzdělávání.

Kompetence k učení:

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů:

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální:

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské:

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní:

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adapтуje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální:

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učitelé pracují ve všech vyučovacích předmětech v souladu se zásadami výchovného stylu, tedy v souladu s pojetím etické výchovy. Svým výchovným stylem zároveň podporují rozvoj žákovských klíčových kompetencí.

Naši učitelé při tom uplatňují tyto zásady:

1. Vytváříme ze třídy výchovné společenství

Staráme se o dobré vztahy mezi žáky, vedeme je k vzájemné pomoci a spravedlivosti. Žáci jsou vedeni k činnostem, při kterých se učí zlepšovat vzájemné vztahy, a to přispívá k celkově pozitivnímu vyladění na druhé.

2. Přijímáme žáka takového, jaký je – vyjadřujeme mu sympatie

Ne všichni žáci, jejich názory či chování odpovídají našim představám. Při práci s žáky vycházíme z toho, že každý má svoji hodnotu, tu nacházíme a podporujeme.

3. Přisuzujeme žákům prosociálnost (atribuce prosociálnosti)

Vybízíme žáky k prosociálnosti

Děti se stávají takovými, za jaké je považujeme, mají sklon přijmout cizí názor o sobě, zvláště vysloví-li jej vážená osoba. Snažíme se tedy vidět žáka takového, jaký by mohl být, verbálně přisuzujeme žákům rysy prosociálnosti, čímž zvyšujeme jejich tendenci chovat se v souladu s tím.

4. Odměny a tresty užíváme uvážlivě a s mírou

Využíváme ocenění a popisný jazyk, vyvarujeme se přemíry pochval, odměn i trestů-to by mohlo vést k jejich devalvací.

Stanovujeme jasná pravidla hry

Pracujeme s pravidly chování, pravidly činností i zadávaných úkolů. Při jejich domlouvání a určování spolupracujeme v maximální míře s žáky, neboť právě pravidla, na jejichž vytváření se zúčastnili, mají větší sklon respektovat.

Upozorňujeme žáky v průběhu jejich nevhodného chování na jeho možné důsledky, obzvláště pro okolí žáka. Tím též podporujeme žákovo rozhodování a zodpovědnost.

Do výchovného procesu zapojujeme rodiče

Pracujeme maximálně na partnerském vztahu s rodiči našich žáků.

Výzvami k prosociálnímu chování žáků se snažíme upozornit na pozitivní vzory a jejich přínos pro skupinu i společnost.

Vytváříme ve škole vstřícnou a pozitivní atmosféru

Vycházíme z přesvědčení, že atmosféra strachu ničí poznávání i výchovu, emoční neurčitost vede k nejasnostem v postojích i činech. Maximálně se proto snažíme vytvářet atmosféru přátelství a pozitivní, zejména prostřednictvím pedagogické komunikace, vyjadřování citů a empatií.

3.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Úvod:

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) a žáků nadaných je zpracováno v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném vzdělávání (školský zákon) a jeho novelou č. 82/2015. Vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Vzdělávání žáků se SVP škola zajišťuje podle rozsahu potřeby podpůrných opatření v jednotlivých stupních (I. - V. stupně podpory). Podpůrná opatření odpovídají specifickým vzdělávacím potřebám žáka s ohledem k jeho věku a stupni vzdělávání, vycházejí z očekávané míry a rozsahu podpory pro žáka, odvíjejí se vždy od individuálních potřeb žáka v závislosti na povaze jeho speciálních vzdělávacích potřeb, na možných okolnostech souvisejících s jeho zdravotním stavem.

I. stupeň podpůrných opatření navrhuje a poskytuje škola sama, v součinnosti se školním poradenským pracovištěm. Tato podpůrná opatření mají podobu individualizovaného přístupu k žákovi zpracovanou formou Plánu pedagogické podpory.

II. - V. stupeň - navrhuje a metodicky naplňuje školské poradenské zařízení. Škola postupuje v souladu se všemi doporučeními tak, aby zajistila v co největší míře stanovená doporučení ke vzdělávání žáka se SVP, která vychází vždy z konkrétního stupně podpory. Jedná se o:

- hodnocení žáka - zohlednění specifických žákových obtíží v jeho hodnocení a sebehodnocení, jak pracovat s kritérii, motivací a postoji žáků ke vzdělávání
- úpravu metod a forem vzdělávání žáka
- úpravu obsahu vzdělávání a případně úprava výstupů ze vzdělávání u žáků, kde je tato úprava možná a nezbytná
- organizaci vzdělávání (organizace výuky, prostorové uspořádání třídy)
- práci s délkou vyučovací hodiny, přestávky, počet žáků ve třídě...
- IVP
- personální podpora pro práci pedagoga (asistent pedagoga, školní speciální pedagog)
- podpora pro žáka – průvodce pro orientaci v prostoru, asistence nevidomého žáka, jiné činnosti podle specifické potřeby žáka
- intervence v oblasti reedukace prostřednictvím předmětu speciálně pedagogické péče nebo pedagogické intervence (posílení přípravy na výuku v předmětech, včetně domácí přípravy)

POSTUP ŠKOLY PŘI ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ, U KTERÝCH SE PROJEVUJE POTŘEBA
PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ I. STUPNĚ.

- 1) Žák, jehož vzdělávání vyžaduje z důvodů jeho speciálních vzdělávacích potřeb podpůrná opatření, je žák s mírnými obtížemi ve vzdělávání, s akcelеровaným vývojem školních dovedností, aktuálně zhoršeným zdravotním nebo psychickým stavem, nebo s problémy se začleněním do kolektivu.
- 2) Třídní učitel (jiný pedagogický pracovník) na základě pozorování, ověřování znalostí a dovedností žáka, analýzou jeho vzdělávacích výsledků (rozhovoru se zákonnými zástupci) identifikuje žáka, který má mírné obtíže ve vzdělávání nebo v zapojení do kolektivu, anebo jsou jeho školní dovednosti akcelеровány, informuje o této skutečnosti školního speciálního pedagoga.
- 3) Žáky, u kterých se projevují speciální vzdělávací potřeby v konkrétním časovém horizontu, a u kterých je předpoklad potřeby specifických postupů, vyhledává a diagnostikuje také sám školní speciální pedagog v rámci vlastní depistáže.
- 4) Prvním krokem zabezpečení potřeby je zvýšený individuální přístup a přímá pedagogická podpora všech vyučujících (změna didaktického postupu, způsob komunikace se žákem, strategie učení žáka, individualizace výuky, ověření stávající podpory žáka). O tomto záměru informuje TU ve spolupráci se ŠSPg zákonné zástupce žáka, se kterými pak následně pravidelně konzultují (osobně, telefonicky, e-mailem) výsledky vývoje aktuálních vzdělávacích potřeb. Platí pro žáky se všemi speciálními vzdělávacími potřebami včetně nadaných.
- 5) V případech, že stávající zvolená forma podpory nevede k pozitivní změně, třídní učitel ve spolupráci se školním speciálním pedagogem a ostatními vyučujícími, přistoupí ke zpracování plánu pedagogické podpory (PIPP).
- 6) Plán stručně popisuje, kde má žák problémy, co se v postupech práce změní a jakým způsobem se změny promítnou do metod práce, organizace vzdělávání a hodnocení žáka (formulář PIPP je vyučujícím k dispozici).
- 7) Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Jsou záznamem pro pedagogy, jak se žákem pracují a s jakým výsledkem. Vyhodnocení PIPP tvoří nezbytný podklad pro další vyšetření žáka školským poradenským pracovištěm.
- 8) Pokud zvolené úpravy se žákem nepovedou ani po 3 měsících k očekávané změně, obtíže žáka budou pokračovat nebo se prohlubovat, nevedou k naplnění cílů, doporučí škola zákonnému zástupci žáka spolupráci se školským poradenským zařízením (ŠPZ). Pokud jsou podpůrná opatření postačující, pokračuje se v plnění cílů formou PIPP.
- 9) Zákonní zástupci mohou v tomto období navštívit školské poradenské zařízení kdykoliv podle potřeby. Škola poskytne školskému poradenskému zařízení vyhodnocení PIPP, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.
- 10) Metodickou pomoc vyučujícím při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami poskytují členové školního poradenského pracoviště, kterými jsou: školní speciální pedagog (ŠSPg), výchovný a kariérový poradce (VP), školní metodik prevence (ŠMP). Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v jednotlivých předmětech je také tématem jednání metodických sdružení jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětových komisí. Péče o nadané žáky je koordinována vedením školy ve spolupráci se školním speciálním pedagogem.

- 11) Pro tento stupeň podpory je podstatná součinnost všech pedagogických pracovníků školy s pracovníky školního poradenského pracoviště.

POSTUP ŠKOLY PŘI ZAJIŠTĚNÍ OPATŘENÍ II. – V. STUPNĚ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školských poradenských zařízení a přiznaného stupně podpory.

V oblasti metod výuky především:

- a) metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- b) respektování odlišného stylu učení jednotlivých žáků
- c) kladení důrazu na logickou provázanost a smyslnost vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů podle individuálních schopností žáka
- d) zohlednění pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- e) úpravu výuky u selhávajících žáků
- f) využívání IVP.

V oblasti organizace výuky:

- a) střídání forem a činností během výuky (skupinová výuka)
- b) postupný přechod k systému kooperativní výuky
- c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, pokud jsou tyto doporučeny školským poradenským pracovištěm. Jsou realizovány prostřednictvím školního speciálního pedagoga a některými pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou odborností v problematice zrakového postižení, v oblasti logopedických vad, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoje grafomotorických dovedností, rozvoje vizuálně percepčních dovedností, nácviku sociální komunikace
- d) specifikace provádění podpůrných opatření úpravou organizace vzdělávacího procesu, dělením vyučovacích hodin s náročnějším obsahem (diferenciace učiva)
- e) asistent pedagoga (školní speciální pedagog)

V ostatních oblastech materiálně-technického zabezpečení:

- a) úhradu speciálních učebnic, didaktických a kompenzačních pomůcek

Postup školy rozpracovaný v systému postupných kroků do vyšších stupňů podpůrných opatření

1. Vyšetření žáka ve školním poradenském zařízení (ŠPZ) doporučuje třídní učitel (v součinnosti se ŠSPg, VP) na základě vyhodnocení PIPP. Podnět k vyšetření mohou dát třídnímu učiteli i ostatní vyučující žáka nebo jeho zákonný zástupce.
2. Návrh na vyšetření žáka v ŠPZ projedná školní speciální pedagog (výchovný poradce) společně s třídním učitelem a zákonným zástupcem žáka. Pokud tento vyjádří s navrhovaným postupem souhlas, písemně toto potvrdí na příslušném formuláři školského poradenského zařízení.
3. Dotazník školského poradenského zařízení vyplní TU ve spolupráci s ŠSPg (VP) po konzultaci se všemi vyučujícími žáka, (při vyplňování využije zpracovaný PIPP).

4. Takto vyplnění dotazník předá školnímu speciálnímu pedagogovi (VP), který ho zaeviduje, uloží kopii a zajistí jeho odeslání do příslušného ŠPZ (KPPP Zlín a jeho odloučená pracoviště nebo SPC).
5. Školní speciální pedagog (VP) konzultuje se ŠPZ doporučená podpůrná opatření před vydáním jejich konečného doporučení.
6. Všechna doporučení k jednotlivým žákům zaslaná ŠPZ z vyšetření zaeviduje a následně předá asistentka ředitele školnímu speciálnímu pedagogovi (VP). Ten doporučení uloží do počítačové databáze školního poradenského pracoviště a následně jej předá pověřenému pracovníkovi k uložení do školní matriky (podpůrná opatření II. – V. stupně).
7. Zprávu z vyšetření + doporučení předá ŠSPg (VP) třídnímu učiteli. Ten o závěrech vyšetření informuje ostatní vyučující pedagogy a originál založí do katalogového listu žáka.
8. Závěry vyšetření projedná třídní učitel se zákonným zástupcem žáka za přítomnosti školního speciálního pedagoga nebo výchovného poradce, kteří jim erudovaně objasní závěry vyšetření, způsob a speciálně pedagogické postupy, které škola bude realizovat. Podpisem na informovaném souhlasu potvrdí zákonný zástupce, že byl se závěry vyšetření a navrhovaným zajištěním péče ze strany školy seznámen (originál je uložen v katalogovém listu žáka, kopie u ŠSPG a VP).
9. Podle doporučení ŠPZ škola pak následně pokračuje buď v plánu pedagogické podpory, nebo zpracuje pro žáka individuálně vzdělávací plán (IVP).
10. Škola poskytování podpůrných opatření pravidelně vyhodnocuje.

POSTUP ŠKOLY PŘI DOPORUČENÍ KE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH PŘI VYTVÁŘENÍ A REALIZACI INDIVIDUÁLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH PLÁNŮ (IVP)

1. Doporučení vystavené školským poradenským zařízením je předáno škole, kde je následně projednáno, případně upraveno se souhlasem všech, kteří na něm participují – škola, zákonný zástupce, žák, ŠPZ.
2. Toto doporučení, které obsahuje popis vzdělávacích potřeb žáka a popis zvolených podpůrných opatření, je podkladem pro zákonného zástupce žáka, který podá řediteli školy žádost o vzdělávání žáka podle doporučených podpůrných opatření (IVP).
3. Ředitel školy vydá rozhodnutí o povolení vzdělávání žáka podle IVP a škola zajistí do 30 dnů od podání žádosti jeho vypracování.
4. IVP je závazným dokumentem, na němž se podílí všichni vyučující žáka. Třídní učitel shromáždí podklady, připraví návrh (pracovní verze) a projedná ho se členem ŠPP.
5. Návrh IVP odešle škola v elektronické podobě ke konzultaci a připomínkám do příslušného ŠPZ a zákonným zástupcům žáka.
6. Je-li takto vypracovaný plán bez připomínek, svolá třídní učitel jednání, kterého se zúčastní kromě zákonného zástupce žáka také člen ŠPP, (v případě potřeby i pracovník ŠPZ).
7. Projednaný dokument předloží výchovný poradce řediteli školy ke schválení a současně jej projedná s příslušným pracovníkem ŠPZ, které vystavilo doporučení žáka ke vzdělávání podle IVP, pokud se tento společného jednání nezúčastnil.

8. Finální podobu IVP podepíše ředitel školy, zákonný zástupce žáka, (žák), třídní učitel, vyučující předmětů, kteří se na jeho vypracování podíleli, školní speciální pedagog, výchovný poradce, podle potřeby další člen ŠPP.
9. Projednaný a podpisy stvrzený IVP ve trojím vyhotovení společně se všemi přílohami odevzdá třídní učitel VP bezprostředně po projednání. 1 originál vypracovaného IVP je uložen v katalogovém listu žáka, 1 originál je uložen v dokumentaci VP, 1 kopie nebo originál (podle požadavku ŠPZ) je určena pro potřeby školského poradenského zařízení, 1 kopie je uložena v dokumentaci o žákovi vedeném ve ŠPP, 1 kopii (originál) obdrží zákonný zástupce.
10. Informace o vzdělávání žáka podle IVP je uložena ve školní matrice.
11. Třídní učitel v průběhu celého školního roku koordinuje plnění IVP, nejméně 2 x ročně jej vyhodnocuje, o čemž pořídí písemný záznam. IVP může být na základě speciálních vzdělávacích potřeb žáka doplňován a upravován v průběhu celého školního roku.

POSTUP ŠKOLY PŘI VYTVÁŘENÍ OPTIMÁLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH PODMÍNEK PRO ŽÁKY NADANÉ

1. Za nadaného žáka se považuje jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje rovněž jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech.
2. Vyšetření žáka v ŠPZ z důvodů diagnostiky mimořádného nadání doporučuje třídní učitel ve spolupráci s ŠSPg (VP) na základě vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP). Podnět k vyšetření mohou dát třídnímu učiteli i ostatní vyučující nebo zákonný zástupce žáka.
3. Pokud ŠPZ mimořádné nadání žáka v rámci svého vyšetření potvrdí, bude žák vzděláván podle IVP (ostatní postup bod IV.)
4. Mezi podpůrná opatření pro mimořádně nadané žáky patří např. rozšíření obsahu vzdělávání nad rámec ŠVP, účast ve výuce předmětu (předmětech) ve vyšším ročníku, vytváření skupin žáků pro konkrétní předměty, zadávání specifických úkolů a projektů, příprava na soutěže.
5. Ředitel školy může na žádost zákonného zástupce přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě komisionálního přezkoušení před komisí, kterou sám jmenuje. Ten také stanoví obsah a rozsah zkoušky. O zkoušce je pořízen protokol, který je součástí dokumentace žáka.

Předměty speciálně pedagogické péče jsou realizovány na základě doporučení ŠPP formou pedagogické intervence, prováděnou školním speciálním pedagogem s plnou kvalifikací v oboru speciální pedagogika a logopedie. Tato péče nemá charakter vyučovacího předmětu.

Jedná se o intervenci, která je zaměřena na zlepšení aktuálních obtíží žáka s přihlédnutím k jeho specifickým vzdělávacím potřebám - na podporu při reedukaci specifických poruch učení s cílem rozvíjet percepčně-motorické funkce, posilovat pozornost a paměť, upevňovat grafomotorické dovednosti, komunikační a jazykové dovednosti včetně odborně prováděné logopedické péče.

3.4 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do normální výuky. V následující tabulce je uveden přehled zařazení průřezových témat do konkrétních předmětů. Průřezová témata jsou začleněna do učebních osnov jednotlivých předmětů a jsou zvýrazněna tučným písmem v jednotlivých školních výstupech.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematický celek		Předmět	Ročník	Učivo
<i>Osobnostní rozvoj</i>	<i>Rozvoj schopností poznávání</i>	ČJ	4., 5.	Sloh – zpráva, oznámení, inzerát, předpověď počasí. Pravopis – vyjmenovaná slova
		Prv	2.	Místo, kde žijeme
		Tv	1.	Příprava organismu na zátěž
		Prv	1.	Orientace v čase
		Př	6.	Buňka – práce s mikroskopem
		Dě	6.	Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny
		Ma	9.	Funkce – pravouhlá soustava souřadnic, lineární funkce, přímá a nepřímá úměrnost
		Ma	8.	Mocniny a odmocniny
		VV	1.	Koláž, frotáž, otiskování druhů přírodnin, práce s přírodninami
		HV	1. - 3.	Dělení hudebních nástrojů, zvuk a tón, mluvené slovo a zpěv
	<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Pří	5.	Lidské tělo a jeho ochrana, životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce
		Tv	6. – 9.	Průpravná a relaxační cvičení. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
		Prv	2.	Chování ve škole, zásady bezpečného chování, pravidla chování
		Prv	2.	Zdravý způsob života
	<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Pří	4., 5.	Plánování času, zdravá výživa, výchova ke zdraví, denní režim, pitný a pohybový režim
		Př	8.	Vývoj člověka – vliv prostředí
		Př	8.	Genetika – geny, genetické inženýrství

		Př	8.	Stavba a funkce lidského těla – buňky, tkáně, orgány
		Tv	6. – 9.	Kondiční cvičení
		Voz	6.	Režim dne
		Voz	8.	Osobní rozvoj
	<i>Psychohygiena</i>	Pří	5.	Návykové látky a zdraví, osobní bezpečí. Péče o zdraví, výchova ke zdraví, nemoc, osobní a duševní hygiena
		Prv	1.	Chování při mimořádných událostech
	<i>Kreativita</i>	Vv	6. – 9.	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením
		ČJ	4. - 5.	Literární výchova – praktické a věcné naslouchání, zážitkové čtení. Písemný projev – základní hygienické návyky, žánry písemného projevu – popis, dopis, adresa, oznámení, blahopřání, zpráva, pozvánka, inzerát, přihláška, dotazník
		Pří	4. - 5.	Jednoduchý pokus
		Hv	1. – 3.	Nota a pomlka celá, půlová, čtvrtová a osminová, tóny dlouhé a krátké, takt, taktová čára, houslový klíč, basový klíč, hudební abeceda, pohybově-rytmické hry, malá písňová forma dvoudílná, předvětí a závětí
		Hv	4. - 5.	Vokální improvizace, rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod, hudební hry
		Pč	1. - 5.	Práce s přírodninami, modelovací hmotou, papírem, kartonem, textilem, drátem, fólií, plasty
		Tv	1.	Rytmické a kondiční formy cvičení
<i>Sociální rozvoj</i>	<i>Poznávání lidí</i>	Tv	1.	Pohybové hry různého zaměření
		Tv	6. – 9.	Atletika. Sportovní hry.
		VI	4.	Pravidla chování, školní řád, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
		VI	5.	Pravidla chování, chování lidí a jejich vlastnosti, demokracie, šikana, mezilidské vztahy, právo a spravedlnost
	<i>Mezilidské vztahy</i>	Pří	5.	Partnerství a rodičovství
		Prv	1.	Vztahy mezi lidmi
		Prv	1.	Rodina
		Prv	3.	Širší příbuzenské vztahy
		Prv	3.	Rodinné tradice
		Tv	1.	Chování v duchu fair play
		Tv	6. – 9.	Sportovní hry

		VI	4.	Pravidla chování, školní řád, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
		VI	5.	Pravidla chování, chování lidí a jejich vlastnosti, demokracie, šikana, mezilidské vztahy, právo a spravedlnost
		Voz	6.	Lidská setkání
	<i>Komunikace</i>	Aj	6. – 9.	Osobní údaje, každodenní konverzace, jednoduchá sdělení
		Čj	4. – 5.	Sloh – krátké textové zprávy, ICT – e-mail zprávy
		Voz	6.	Zásady lidského soužití
		Čj	1.	Mluvený projev, základy techniky mluveného projevu, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, střídání rolí mluvčího a posluchače
		Prv	1.	Vztahy mezi lidmi
		Prv	1.	Pravidla slušného chování
		Tv	1.	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností
		Prv	2.	Domov a rodina
		Ze	8.	Kraje ČR - referáty
		Vv	1. – 3.	Vyjádření svého názoru, schopnost diskuse nad svým výtvarným dílem i dílem jiných
	<i>Kooperace a kompetice</i>	Tv	6. – 9.	Sportovní hry. Pohybové hry.
		Čj	1. – 3.	Naslouchání, praktické naslouchání, záznam slyšeného textu
		Pč	6. – 9.	Příprava pokrmů
<i>Morální rozvoj</i>	<i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Čj	4. – 5.	Tvořivé činnosti s literárním textem, přednes literárních textů, volná reprodukce textu, dramatizace
		Tv	6. – 9.	Sportovní hry
		Ma	7.	Procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování
		Ma	9.	Rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými
		Ma	8.	Rovnice - lineární rovnice
	<i>Hodnoty, postoje a praktická etika</i>	Voz	7.	Zásady lidského soužití

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematický celek	Předmět	Ročník	Učivo
<i>Občanská společnost a škola</i>	Voz	6.	Naše škola
	Voz	7.	Naše škola, Státní správa a samospráva
<i>Občan, občanská společnost a stát</i>	Voz	7.	Principy demokracie, Lidská práva
	VI	4.	Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy
<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>	Voz	6.	Právní základy státu
	Voz	7.	Principy demokracie
	Voz	8.	Principy demokracie
	VI	4.	Státní symboly, ČR – demokratický stát, způsob řízení státu
<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>	Ze	9.	Státní zřízení. Způsob vlády.
	VI	4.	Státní symboly, ČR – demokratický stát, způsob řízení státu
	Voz	8.	Právní základy státu

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematický celek	Předmět	Ročník	Učivo
<i>Evropa a svět nás zajímá</i>	Aj	7.	Cestování
	Aj	8.	Cestování, dovolená
	Ze	8.	Oblasti a státy Evropy
	VI	5.	Kde jsme byli o prázdninách
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Voz	6.	Naše vlast
	VI	5.	Základní informace o ČR, ČR jako součást EU, „Evropský dům“, Evropa – vodstvo, podnebí, rostliny a živočichové, hospodářství, památky ČR a její jednotlivé kraje, Praha – hlavní město ČR, Evropa - poloha a povrch
	Čj	1. – 3.	Zážitky z prázdnin
<i>Jsme Evropané</i>	Vv	7.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření
	Voz	8.	Evropská integrace
	VI	5.	Základní informace o ČR, ČR jako součást EU, „Evropský dům“, Evropa – vodstvo, podnebí, rostliny a živočichové, hospodářství, památky

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematický celek	Předmět	Ročník	Učivo
<i>Kulturní difference</i>	Aj	6. – 9.	Zvyky a tradice v anglicky mluvících zemích
	Voz	7.	Kulturní život
<i>Lidské vztahy</i>	Aj	4.	Články, procvičování slovní zásoby
	VI	4.	Pravidla chování, školní řád, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
	VI	5.	Pravidla chování, chování lidí a jejich vlastnosti, demokracie, šikana, mezilidské vztahy, právo a spravedlnost
<i>Etnický původ</i>	Ze	7.	Obyvatelstvo a osídlení Ameriky a Asie
	Dě	6.	Člověk a lidská společnost v pravěku
<i>Multikulturalita</i>	Voz	6.	Lidská setkání
	Voz	7.	Kulturní život
	Pč	4. – 5.	Příprava jednoduchého občerstvení
	Aj	9.	Konverzace
<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>	Dě	9.	Problémy současného světa
	Voz	8.	Vztahy mezi lidmi

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematický celek	Předmět	Ročník	Učivo
<i>Ekosystémy</i>	Prv	3.	V lese, na poli, u rybníka, na zahradě
	Pří	4. – 5.	Rostliny a živočichové našich lesů, polí, luk, parků, okolí lidských obydlí a rybníků
	Př	6.	Bezobratlí – Žahavci, Měkkýši, Ostnokožci
	Př	7.	Zoologická část – obratlovci – přizpůsobení živočichů prostředí
	Př	7.	Botanická část – části rostlinného těla, adaptace prostředí
	Př	7.	Nahosemenné a krytosemenné rostliny – význam lesa
	Př	7.	Nahosemenné a krytosemenné rostliny – význam lučních porostů, kulturní plodiny

	Př	8.	Savci – přizpůsobení prostředí
	Př	9.	Člověk a životní prostředí – krajina
<i>Základní podmínky života</i>	Che	8.	Voda
	Che	8.	Vzduch
	Che	9.	Neobnovitelné zdroje energie – uhlí, ropa, zemní plyn
	Che	9.	Sacharidy, fotosyntéza
	Fy	7.	Změny atmosférického tlaku, atmosférické poruchy
	Fy	8.	Využití energie slunečního záření
	Prv	3.	Přírodní jevy
	Př	4. – 5.	Příroda živá a neživá, voda, vzduch, minerály (nerosty), horniny, energetické suroviny, vznik, složení a význam půdy, vlastnosti látek a jejich třídění, změny látek a skupenství.
	Př	6.	Země a život - fotosyntéza
	Př	6.	Uspořádání živého světa – ekosystém, populace, společenstva
	Př	6.	Bezobratlí – funkce orgánů, chování živočichů
	Př	6.	Bezobratlí – ochrana biologických druhů
	Př	7.	Ptáci – ohrožené druhy
	Př	7.	Nahosemenné a krytosemenné rostliny - ochrana přírody a území
	Př	7.	Savci – význam živočichů, chráněné druhy
	Př	8.	Trávicí soustava – získávání energie
	Př	9.	Půda
	Př	9.	Voda
	Př	9.	Vzduch
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Che	9.	Chemie v zemědělství
	Che	9.	Chemie a průmysl - plasty
	Fy	9.	Jaderná energetika
	Fy	9.	Vznik a výroba střídavého proudu
	Vl	5.	Základní globální problémy, globální katastrofy
	Prv	1.	Ochrana životního prostředí
	Prv	1.	Rostliny a živočichové
	Voz	6., 9.	Globalizace
	Př	8.	Poškození lidského organismu – nemoci
	Př	9.	Půda
	Př	9.	Člověk a životní prostředí – kladné a záporné vlivy
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Che	9.	Chemie a zdraví

	Pří	4. – 5.	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, likvidace odpadů, ekologie
	VI	5.	Ohleduplné chování v přírodě, ochrana životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, přírodní rezervace
	Pč	4. – 5.	Základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstitelské činnosti, brigáda v okolí školy
	Př	6.	Země a život – skleníkový jev, ozonová díra
	Př	6.	Členovci – hmyz
	Př	9.	Člověk a životní prostředí – problémy životního prostředí
	Pč	1. – 5.	Práce s přírodninami, modelovací hmotou, papírem, kartonem, textilem, drátem, fólií, plasty
	VI	5.	Základní globální problémy, globální katastrofy

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematický celek		Předmět	Ročník	Učivo
Receptivní činnosti	<i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	Čj	4. – 5.	Tvořivé činnosti s literárním textem, práce s denním tiskem a reklamní letáky
		Voz	7.	Kulturní život
	<i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>	Dě	9.	Totalitní systémy
		Čj	5.	Tvořivé činnosti s literárním textem, práce s denním tiskem a reklamní letáky
		Voz	7.	Kulturní život
	<i>Stavba mediálních sdělení</i>	Čj	6.	Zpráva, oznámení
		Čj	5.	Písemný projev – základní hygienické návyky, žánry písemného projevu – popis, dopis, adresa, oznámení, blahopřání, zpráva, pozvánka, inzerát, přihláška, dotazník
	<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	Vv	4. – 5.	Fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická media a reklama
		Voz	7.	Kulturní život
		Čj	1.	Spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, herec, jeviště
	<i>Fungování a vliv médií ve společnosti</i>	Aj	9.	Inzerát, reklama, článek v novinách či časopise
Produktivní činnosti	<i>Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu</i>	Čj	7.	Zpráva o školní akci
		Tv	8. – 9.	Měření výkonů – prezentace výsledků
		Vv	8.	Dekoratивní řešení plochy

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU

4.1.1 UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

I. stupeň	Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Název předmětu	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník		Součet povinných hodin	Součet disponibilních hodin	Celkem
Vzdělávací oblast				povinné	disponibilní	povinné	disponibilní	povinné	disponibilní	povinné	disponibilní	povinné	disponibilní			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura - ČJ	7	1	7	2	7	1	6	2	6	1	33	7	40	
	Cizí jazyk	Anglický jazyk - AJ		1		1	3		3		3		9	2	11	
Matematika a její aplikace		Matematika - MA	4		4	1	4	1	4	1	4	1	20	4	24	
Informatika		Informatika - IN							1		1		2	0	2	
Člověk a jeho svět		Prvouka - PRV	2		2		2	1					6	1	7	
		Přírodověda - PŘÍ							1		1	1	2	1	3	
		Vlastivěda - VL							1	1	2		3	1	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova - HV	1		1		1		1		1		5	0	12	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova - VV	2		1		1		1		2		7	0		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova - TV	2		2		2		2		2		10	0	10	
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti - PČ	1		1		1		1		1		5	0	5	
Počet hodin v ročníku			21		22		24		25		26					
Celková povinná časová dotace													104	14	118	

4.1.2 UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

II. stupeň	Vzdělávací obor	Název předmětu	6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník		Součet povinných hodin	Součet disponibilních hodin	Celkem
Vzdělávací oblast			povinné	disponibilní	povinné	disponibilní	povinné	disponibilní	povinné	disponibilní			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura - ČJ	4		4		4		3	1	15	1	16
	Cizí jazyk	Anglický jazyk - AJ	3		3		3		3		12	0	12
	Další cizí jazyk	Německý jazyk NJ Ruský jazyk RJ			2		2		2		6	0	6
Matematika a její aplikace		Matematika – MA	4		4	1	4		3	1	15	2	17
Informatika		Informatika – IN	1		1		1		1		4	0	4
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis – DĚ	2		2		2		2		8	0	12
	Výchova k občanství a zdraví	Výchova k občanství – VOZ	1		1		1		1		4	0	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika – FY	1	1	2		1	1	2		6	2	28
	Chemie	Chemie – CH					1	1	1	1	2	2	
	Přírodopis	Přírodopis – PŘ	2		1	1	2		1	1	6	2	
	Zeměpis	Zeměpis - ZE	2		2		1	1	1	1	6	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova – HV	1		1		1		1		4	0	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova – VV	2		1		1		1	1	5	1	
Člověk a svět zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova – TV	2		2		2		2		8	0	8
	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví - VZ									0	0	
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti - PČ	1		1		1				3	0	3
Volitelné předměty				1		1		2		2		6	
Celkem hodin v ročníku			28		30		32		32				
Celková povinná časová dotace											104	18	122

Poznámky k učebnímu plánu:

Volitelné předměty – žáci mají možnost výběru z předmětů Seminář z českého jazyka, Seminář z anglického jazyka, Seminář z matematiky, Sportovní výchova.

Postupné zavádění předmětu Informatika (bílá políčka, žáci se vzdělávají podle původního ŠVP)

	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
21/22						
22/23						
23/24						
24/25						

Změny v učebním plánu (vyznačeny žlutě)

2021/2022

	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Čj	4	4	4	4
Aj	3	3	3	3
Nj/Rj		2	2	2
Ma	4	4	4	4
Inf	1			
Dě	2	2	2	2
Voz	1	1	2	1
Fy	2	2	2	2
Che			2	2
Př	2	2	2	2
Ze	2	2	2	2
Hv	1	1	1	1
Vv	2	1	1	2
Tv	2	2	2	2
Pč	1	1	1	
VP	2	2	2	3
	29	29	32	32

2022/2023

	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Čj	4	4	4	4
Aj	3	3	3	3
Nj/Rj		2	2	2
Ma	4	4	4	4
Inf	1	1		
Dě	2	2	2	2
Voz	1	1	2	1
Fy	2	2	2	2
Che			2	2
Př	2	2	2	2
Ze	2	2	2	2
Hv	1	1	1	1
Vv	2	1	1	2
Tv	2	2	2	2
Pč	1	1	1	
VP	1	1	2	3
	28	29	32	32

2023/2024

	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Čj	4	4	4	4
Aj	3	3	3	3
Nj/Rj		2	2	2
Ma	4	5	4	4
Inf	1	1	1	

2024/2025

	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Čj	4	4	4	4
Aj	3	3	3	3
Nj/Rj		2	2	2
Ma	4	5	4	4
Inf	1	1	1	1

Dě	2	2	2	2
Voz	1	1	1	1
Fy	2	2	2	2
Che			2	2
Př	2	2	2	2
Ze	2	2	2	2
Hv	1	1	1	1
Vv	2	1	1	2
Tv	2	2	2	2
Pč	1	1	1	
VP	1	1	2	3
	28	30	32	32

Dě	2	2	2	2
Voz	1	1	1	1
Fy	2	2	2	2
Che			2	2
Př	2	2	2	2
Ze	2	2	2	2
Hv	1	1	1	1
Vv	2	1	1	2
Tv	2	2	2	2
Pč	1	1	1	
VP	1	1	2	2
	28	30	32	32

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 UČEBNÍ OSNOVY 1. STUPEŇ

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Český jazyk zaujímá významné postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jeho prostřednictvím získává žák všechny základní znalosti a dovednosti, které mu otvírají obzor k dalšímu vzdělávání. Dobrá znalost mateřského jazyka patří k podstatným znakům kulturnosti a vyspělosti každého člověka. Díky jazykové a literární výchově získávají žáci schopnost vyjadřovat své myšlenky a pocity, vžívat se do myšlení a cítění svých kamarádů i ostatních lidí. Vytváří předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi a ke schopnosti porozumět sobě i jiným v různých situacích. Tento předmět vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi, které jim umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat v ústním i písemném projevu. Prostřednictvím českého jazyka se žák seznamuje s nejdůležitějšími literárními výtvary v historii národní a celosvětové kultury.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek. Vzdělávací obsah jednotlivých složek se vzájemně prolíná a využívá všech možných materiálů.

- Komunikační a slohová výchova – žáci se učí správné technice čtení, praktickému a věcnému naslouchání, osvojují si základy techniky mluveného projevu, seznamují se s komunikačními žánry a základy komunikačních pravidel. V písemném projevu se učí základní hygienické návyky, techniku psaní a seznamují se s žánry písemného projevu.
- Jazyková výchova – žáci se učí rozlišovat hlásky, modulovat souvislou řeč, rozšiřují si slovní zásobu, tvoří slova, učí se význam slova a stavbu slov. Učí se určovat slovní druhy, rozlišují větu jednoduchou a souvětí. Procvičují si pravopis: koncovky podstatných a přídavných jmen, shodu přísudku s podmětem, vyjmenovaná slova.
- Literární výchova – žáci se učí poslouchat literární texty, využívají zážitkové čtení a naslouchání. U žáků jsou rozvíjeny tvořivé činnosti s literárním textem, žáci se seznamují se základními literárními pojmy.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět se realizuje ve všech ročnících 1. stupně. V prvním ročníku je vyučován předmět 8 hodin týdně, ve druhém ročníku 9 hodin týdně, ve třetím ročníku 8 hodin týdně, ve čtvrtém ročníku 8 hodin týdně a v 5. ročníku 7 hodin týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Hlavními metodami výuky jsou: řízený rozhovor, řešení problémových úkolů, práce s chybou, práce s textem, slohová cvičení, doplňovačky, křížovky. Žáci se spolu s učiteli podílejí na výstavbě hodiny, učí se pracovat samostatně, ve dvojicích či při skupinové práci. Vyučovací předmět je vyučován zpravidla v kmenových třídách, ale je využívána také školní knihovna a počítačová učebna. Je realizován i jinými formami vyučování: besedy v Knihovně Františka Bartoše ve Zlíně, divadelními představeními v Městském divadle Zlín, na škole v přírodě, besedami, exkurzemi. Probíhají soutěže v recitaci, literární a slohové soutěže, filmová představení.

Mezi formy práce v hodinách českého jazyka patří frontální vyučování, skupinová práce a samostatná práce. Učitelé využívají v hodinách různé metody výuky jako například heuristickou metodu, aktivizační metody, metodu práce s učebnicí a textem, metodu vysvětlovací i metodu rozhovoru.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- učíme žáky číst s porozuměním, vedeme je k práci s textem a vyhledávání informací
- vedeme žáky k sebehodnocení a realizaci vlastních nápadů
- umožňujeme žákům používat různé formy práce (ve dvojicích, ve skupinách) a učíme je vzájemné pomoci při učení
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na nichž se sami podílejí
- při skupinovém vyučování umožňujeme střídání rolí ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji k projevům negativního chování

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky ke snaze o vyjádření svého názoru
- učíme žáky aktivně řešit problémové situace, analyzovat jednoduché problémy a podávat návrhy na jejich řešení pomocí modelových situací
- umožňujeme žákům používat netradičních úkolů a úloh z praktického života
- vybízíme žáky pracovat s informacemi ze všech dostupných zdrojů
- učíme žáky využívat internet úměrně věku
- využíváme projektových dnů a pobytu na škole v přírodě
- k řešení problémů využíváme výukové programy na PC

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky vhodně komunikovat se spolužáky, učiteli a dospělými ve škole i mimo školu
- vedeme žáky k obhajobě svého názoru a naslouchání názoru jiných

- vedeme žáky k udržování přátelských vztahů ve třídě i mimo třídu – společné vycházky, výlety, škola v přírodě, sportovní soutěže
- prostřednictvím různých besídek a soutěží žákům umožňujeme spolupracovat a komunikovat s žáky mateřských i jiných škol

Kompetence sociální a personální:

- pomocí kooperativního učení žáky vtahujeme do práce ve skupině
- umožňujeme žákům utvářet si představu o vztazích v rodině a skupině, vedeme je k vzájemné spolupráci i ohleduplnosti
- prostřednictvím slohového a jazykového učiva žáky vedeme k vyjadřování o situacích, které je obklopují
- žáky povzbuzujeme k získávání sebedůvěry při své práci
- vedeme žáky ke spolupráci a respektování práce vlastní a práce druhých
- učíme žáky aktivně se podílet na týmové práci

Kompetence občanské:

- žáky vedeme k respektování žáků jiných národností
- seznamujeme žáky s tradicemi, kulturním a historickým dědictvím
- zapojujeme žáky do kulturního dění nejen během výuky, ale i v jejich volném čase
- vedeme žáky k tomu, aby znali své povinnosti a dovedli uplatňovat svá práva
- učíme žáky ekologickému myšlení (udržování čistoty a pořádku kolem sebe, třídění odpadu, ochraně přírody)

Kompetence pracovní:

- prostřednictvím manipulačních cvičení, modelových situací, pomůcek, výletů a exkurzí žáky seznamujeme, jak zvládat úkoly i různé situace a učíme je nepodceňovat bezpečnost při jejich plnění
- vedeme žáky k poznávání a rozvíjení jejich schopností a dovedností, jejich uplatňování v praxi
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení jejich reálných možností
- povzbuzujeme žáky k rozvoji dovedností a k využívání široké nabídky školních zájmových útvarů
- podněcujeme tvořivost žáků (čtenářské deníky)
- vedeme žáky k účasti na literárních a recitačních soutěžích
- vedeme žáky k vytváření si pozitivního vztahu k učení – střídáním forem práce, vhodnou motivací, zpětnou vazbou a hodnocením práce
- motivujeme žáky, aby se aktivně zapojovali do plnění zajímavých domácích úkolů, řešení rozšiřujících úkolů

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
ČJL-3-1-01	Komunikační a slohová výchova Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Žák dle svých možností: - hlasitě čte jednoduché věty - rozumí přečtené větě a reprodukuje ji - čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a obsahu, snaží se je reprodukovat - čte a přednáší z paměti přiměřené literární texty	Čtení - Rozlišení věty, slova, slabiky a hlásky - Uvědomělé čtení - Recitace		1.
ČJL-3-1-02	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům v přiměřené složitosti	porozumí přiměřeným písemným nebo mluveným pokynům	Naslouchání Praktické naslouchání, záznam slyšeného textu	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Kooperace a kompetice	1.
ČJL-3-1-03	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	respektuje základní komunikační pravidla	Mluvený projev Základy techniky mluveného projevu, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, střídání rolí mluvčího a posluchače	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Komunikace	1.
ČJL-3-1-04	Pěčlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Mluvený projev Vyprávění, popis		1.
ČJL-3-1-05	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	učí se technicky správně dýchat a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev Dýchání pomocí říkadel, jazykolamů		1.
ČJL-3-1-06	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	reprodukuje slovy, gesty jednoduchý text	Mluvený projev Mimozajkykové prostředky řeči, mimika, gesta, práce s osnovou		1.
ČJL-3-1-07	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	snaží se ústně vyprávět vlastní příběh na základě prožitku	Mluvený projev Vyprávění příběhů, zážitků, pohádek, povídek		1.

ČJL-3-1-08	Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	• uplatňuje základní hygienické návyky při psaní	Písemný projev • Návyky při psaní, sezení, držení těla, sklon sešitu		1.
ČJL-3-1-09	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• píše správné tvary písmen a číslic • kontroluje a opravuje svou písemnou práci	Písemný projev • Psaní – opis, přepis, slovní hříčky, říkadla, adresa, blahopřání, pozdrav • Práce s chybou		1.
ČJL-3-1-10	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• vyhledává a třídí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle obrázků jednoduchý příběh	Mluvený projev • literární výchova, pohádka, bajka, práce s obrázkovou osnovou		1.
ČJL-3-2-01	Jazyková výchova Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• čte slova na slabiky a hlásky • rozlišuje délku samohlásek	Zvuková stránka jazyka • Slovní zásoba a tvoření slov		1.
ČJL-3-3-01	Literární výchova Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• recituje texty přiměřeného obsahu, učí se pozorně vnímat literární texty a porozumět jim, čtení s porozuměním	Tvořivé činnosti s literárním textem • Říkadla, básně, rozpočítadla, hádanky • Verš, rým sloka, odstavec	PROJEKT: Recitační soutěž	1.
ČJL-3-3-02	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• volně reprodukuje text – práce s textem	Zážitkové čtení a naslouchání • Spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, herec, jeviště	Mediální výchova Receptivní činnosti - vnímání autora mediálních sdělení	1.
ČJL-3-3-03	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• seznamuje se s literárními žánry, rozlišuje prózu, verše, pohádku, povídku a vyprávění	Základní literární pojmy • Rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka, povídka, bajka		1.
ČJL-3-3-04	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností	• jednoduchá reprodukce slyšeného a psaného textu	Tvořivé činnosti s literárním textem • Dramatizace a výtvarné ztvárnění díla		1.

		• navštěvuje školní knihovnu, besedy v krajské knihovně	Poslech literárních textů • Knihovna, kniha		1.
ČJL-3-1-01	Komunikační a slohová výchova Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Žák dle svých možností: • hlasitě čte jednoduché věty • rozumí přečtené větě a reprodukuje ji • čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a obsahu, snaží se je reprodukovat • čte a přednáší z paměti přiměřené literární texty	Čtení • Rozlišení věty, slova, slabiky a hlásky • Uvědomělé čtení • Recitace • Dramatizace textu		2.
ČJL-3-1-02	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům v přiměřené složitosti	• porozumí přiměřeným písemným nebo mluveným pokynům	Naslouchání • Praktické naslouchání, záznam slyšeného textu	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Kooperace a kompetice	2.
ČJL-3-1-03	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• respektuje základní komunikační pravidla	Mluvený projev • Základy techniky mluveného projevu, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, střídání rolí mluvčího a posluchače	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Komunikace	2.
ČJL-3-1-04	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Mluvený projev • Vyprávění, popis		2.
ČJL-3-1-07	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• snaží se ústně vyprávět vlastní příběh na základě prožitku	Mluvený projev • Vyprávění příběhů, zážitků, pohádek, povídek		2.
ČJL-3-1-08	Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	• uplatňuje základní hygienické návyky při psaní	Písemný projev • Návyky při psaní, sezení, držení těla, sklon sešitu		2.
ČJL-3-1-09	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• píše správné tvary písmen a číslic • kontroluje a opravuje svou písemnou práci	Písemný projev • Psaní – opis, přepis, slovní hříčky, říkadla, adresa, blahopřání, pozdrav • Práce s chybou		2.

ČJL-3-1-10	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	správně píše jednoduchá sdělení	Písemný projev Dopis, pohled, přání		2.
ČJL-3-1-11	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyhledává a třídí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle obrázků jednoduchý příběh	Mluvený projev literární výchova, pohádka, bajka, práce s obrázkovou osnovou		2.
ČJL-3-2-01	Jazyková výchova Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- čte slova na slabiky a hlásky - rozlišuje délku samohlásek	Zvuková stránka jazyka - Slovní zásoba a tvoření slov - Slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma a homonyma		2.
ČJL-3-2-02	Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	porovnává a třídí slova podle významu	Slovní zásoba a tvoření slov Slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma		2.
ČJL-3-2-04	Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	vyhledává slovní druhy v základním tvaru	Tvarosloví Slovní druhy a tvary slov		2.
ČJL-3-2-05	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	mluví spisovně	Skladba Věta jednoduchá a souvětí		2.
ČJL-3-2-07	Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího	Skladba - Druhy vět - Pravopis, diktát slov a vět		2.
ČJL-3-2-08	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; ú/ů, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev;	- zdůvodňuje psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - dbá na správné psaní slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě a samohlásek u/ú/ů	Pravopis - Měkké a tvrdé souhlásky - Správné používání slabik s ě a pravopis u/ú/ů - Vlastní jména		2.

	velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen a osob, zvířat a místních pojmenování	• zdůvodňuje psaní velkých písmen (vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování)			
ČJL-3-3-01	Literární výchova Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• recituje texty přiměřeného obsahu, učí se pozorně vnímat literární texty a porozumět jim, čtení s porozuměním	Tvořivé činnosti s literárním textem • Říkadla, básně, rozpočítadla, hádanky • Verš, rým sloka, odstavec	PROJEKT: Recitační soutěž	2.
ČJL-3-3-02	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• volně reprodukuje text – práce s textem	Zážitkové čtení a naslouchání • Spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, herec, jeviště	Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení	2.
ČJL-3-3-03	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• seznamuje se s literárními žánry, rozlišuje prózu, verše, pohádku, povídku a vyprávění	Základní literární pojmy • Rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka, povídka, bajka		2.
ČJL-3-3-04	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• jednoduchá reprodukce slyšeného a psaného textu	Tvořivé činnosti s literárním textem • Dramatizace a výtvarné ztvárnění díla		2.
ČJL-3-1-01	Komunikační a slohová výchova Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Žák dle svých možností: • hlasitě čte jednoduché věty • rozumí přečtené větě a reprodukuje ji • čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a obsahu, snaží se je reprodukovat • čte a přednáší z paměti přiměřené literární texty	Čtení • Rozlišení věty, slova, slabiky a hlásky • Uvědomělé čtení • Recitace • Dramatizace textu		3. 3.
ČJL-3-1-02	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům v přiměřené složitosti	• porozumí přiměřeným písemným nebo mluveným pokynům	Naslouchání • Praktické naslouchání, záznam slyšeného textu	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Kooperace a kompetice	3.
ČJL-3-1-03	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• respektuje základní komunikační pravidla	Mluvený projev • Základy techniky mluveného projevu,	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Komunikace	3.

			komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, střídání rolí mluvčího a posluchače		
ČJL-3-1-04	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Mluvený projev Vyprávění, popis		3.
ČJL-3-1-07	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	snaží se ústně vyprávět vlastní příběh na základě prožitku	Mluvený projev Vyprávění příběhů, zážitků, pohádek, povídek		3.
ČJL-3-1-08	Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	uplatňuje základní hygienické návyky při psaní	Písemný projev Návyky při psaní, sezení, držení těla, sklon sešitu		3.
ČJL-3-1-09	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- píše správné tvary písmen a číslic - kontroluje a opravuje svou písemnou práci	Písemný projev - Psaní – opis, přepis, slovní hříčky, říkadla, adresa, blahopřání, pozdrav - Práce s chybou		3.
ČJL-3-1-10	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	správně píše jednoduchá sdělení	Písemný projev Dopis, pohled, přání		3.
ČJL-3-1-11	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyhledává a třídí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle obrázků jednoduchý příběh	Mluvený projev literární výchova, pohádka, bajka, práce s obrázkovou osnovou		3.
ČJL-3-2-01	Jazyková výchova Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- čte slova na slabiky a hlásky - rozlišuje délku samohlásek	Zvuková stránka jazyka - Slovní zásoba a tvoření slov - Slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma a homonyma		3.

ČJL-3-2-02	Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	porovnává a třídí slova podle významu	Slovní zásoba a tvoření slov Slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma		3.
ČJL-3-2-03	Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	slovní základ	Slovní zásoba a tvoření slov Kořen slova		3.
ČJL-3-2-04	Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	vyhledává slovní druhy v základním tvaru	Tvarosloví Slovní druhy a tvary slov		3.
ČJL-3-2-05	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	mluví spisovně	Skladba Věta jednoduchá a souvětí		3,
ČJL-3-2-06	Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojovacími výrazy	Skladba Základní skladební dvojice		3.
ČJL-3-2-08	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen a osob, zvířat a místních pojmenování	- zdůvodňuje psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - dbá na správné psaní slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě a samohlásek u/ú/ů - zdůvodňuje psaní velkých písmen (vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování)	Pravopis - Měkké a tvrdé souhlásky a vyjmenovaná slova - Správné používání slabik s ě a pravopis u/ú/ů - Vlastní jména		3.
ČJL-3-3-01	Literární výchova Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	recituje texty přiměřeného obsahu, učí se pozorně vnímat literární texty a porozumět jim, čtení s porozuměním	Tvořivé činnosti s literárním textem - Říkadla, básně, rozpočítadla, hádanky - Verš, rým sloka, odstavec	PROJEKT: Recitační soutěž	3.

ČJL-3-3-02	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• volně reprodukuje text – práce s textem	Zážitkové čtení a naslouchání • Spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, herec, jeviště	Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení	3.
ČJL-3-3-03	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• seznamuje se s literárními žánry, rozlišuje prózu, verše, pohádku, povídku a vyprávění	Základní literární pojmy • Rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka, povídka, bajka		3.
ČJL-3-3-04	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností	• jednoduchá reprodukce slyšeného a psaného textu	Tvořivé činnosti s literárním textem • Dramatizace a výtvarné ztvárnění díla		3.
ČJL-5-1-01	Komunikační a slohová výchova Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák dle svých možností: • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, reprodukuje jejich obsah	Čtení • Praktické čtení, věcné čtení, čtení vyhledávací, klíčová slova		4.
ČJL-5-1-02	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• vytvoří zkrácený zápis textu, sestaví krátké oznámení, inzerát, předpověď počasí	Písemný projev • Zpráva, oznámení, inzerát, předpověď počasí	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Rozvoj schopností poznávání	4.
ČJL-5-1-03	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• vyjadřuje své dojmy z četby, divadelních a filmových představení	Čtení • Naslouchání • Literární výchova – praktické a věcné naslouchání, zážitkové čtení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita	4.
ČJL-5-1-04	Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• volně reprodukuje text či děj, rozlišuje důležité a méně důležité informace	Mluvený projev • Literární výchova – obsah článku, vypravování		4.
ČJL-5-1-05	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku	• zná základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování)	Mluvený projev • Krátké textové zprávy, ICT – e-mail zprávy	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Komunikace	4.

ČJL-5-1-06	Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	rozlišuje podstatné a nepodstatné sdělení v tisku i médiích	Mluvený projev Tvořivé činnosti s literárním textem, práce s denním tiskem a reklamní letáky	Mediální výchova - Receptivní činnosti * Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Mediální výchova - Receptivní činnosti * Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	4.
ČJL-5-1-07	Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	volí náležitou informaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Mluvený projev Dramatizace příběhu		4.
ČJL-5-1-08	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá	Mluvený projev Dramatizace textu a společenských situací, recitace		4.
ČJL-5-1-09	Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	píše správně jednoduché komunikační žánry	Písemný projev Základní hygienické návyky, žánry písemného projevu – popis, dopis, adresa, oznámení, blahopřání, zpráva, pozvánka, inzerát, přihláška, dotazník	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita Mediální výchova - Receptivní činnosti * Stavba mediálních sdělení	4.
ČJL-5-1-10	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	sestaví osnovu vyprávění a podle ní utvoří mluvený nebo písemný projev	Mluvený projev Písemný projev Sestavování osnovy a vypravování podle ní		4.
ČJL-5-2-01	Jazyková výchova Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	porovnává významy slov	Tvarosloví Slovní zásoba, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma		4.
ČJL-5-2-02	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Slovní zásoba a tvoření slov Pravopis, stavba slova		4.

ČJL-5-2-03	Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	určuje slovní druhy, rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen, časuje slovesa	Tvarosloví tvary slov Pravopis		4.
ČJL-5-2-04	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	rozlišuje slova citově zabarvená, spisovná a nespisovná	Tvoření slov Slovní zásoba		4.
ČJL-5-2-05	Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	vyhledává základní skladební dvojici, v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Skladba		4.
ČJL-5-2-06	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, užívá jednoduchých spojovacích výrazů, označí základní skladební dvojice	Skladba		4.
ČJL-5-2-07	Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	užívá spojovací výrazy	Skladba		4.
ČJL-5-2-08	Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	zdůvodňuje psaní i/y po obojetných souhláskách	Pravopis Vyjmenovaná slova	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Rozvoj schopností poznávání	4.
ČJL-5-2-09	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	zvládá základy syntaktického pravopisu	Pravopis shoda přísudku s holým podmětem, skladba		4.
ČJL-5-3-01	Literární výchova Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	zaznamenává stručný obsah přečteného textu, obsahu knihy	Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Psaní čtenářských deníků, vlastní literární tvorba –		4.

			básně, vypravování, zážitkové čtení		
ČJL-5-3-02	Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárním textem přednes literárních textů, volná reprodukce textu, dramatizace	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj * Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	4.
ČJL-5-3-03	Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	seznamuje se s různými typy uměleckých a neuměleckých textů	Poslech literárních textů literární druhy a žánry		4.
ČJL-5-3-04	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	základní literární pojmy	Základní literární pojmy Hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání		4.
ČJL-5-1-01	Komunikační a slohová výchova Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák dle svých možností: čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, reprodukuje jejich obsah	Čtení Praktické čtení, věcné čtení, čtení vyhledávací, klíčová slova		5.
ČJL-5-1-02	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	vytvoří zkrácený zápis textu, sestaví krátké oznámení, inzerát, předpověď počasí	Písemný projev Zpráva, oznámení, inzerát, předpověď počasí	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Rozvoj schopností poznávání	5.
ČJL-5-1-03	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	vyjadřuje své dojmy z četby, divadelních a filmových představení	Čtení - Naslouchání - Literární výchova – praktické a věcné naslouchání, zážitkové čtení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita	5.
ČJL-5-1-04	Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	volně reprodukuje text či děj, rozlišuje důležité a méně důležité informace	Mluvený projev Literární výchova – obsah článku, vypravování		5.

ČJL-5-1-05	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku	zná základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování)	Mluvený projev Krátké textové zprávy, ICT – e-mail zprávy	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Komunikace	5.
ČJL-5-1-06	Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	rozlišuje podstatné a nepodstatné sdělení v tisku i médiích	Mluvený projev Tvořivé činnosti s literárním textem, práce s denním tiskem a reklamní letáky	Mediální výchova – Receptivní činnosti * Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Mediální výchova – Receptivní činnosti * Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	5.
ČJL-5-1-07	Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	volí náležitou informaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Mluvený projev Dramatizace příběhu		5.
ČJL-5-1-08	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá	Mluvený projev Dramatizace textu a společenských situací, recitace		5.
ČJL-5-1-09	Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	píše správně jednoduché komunikační žánry	Písemný projev Základní hygienické návyky, žánry písemného projevu – popis, dopis, adresa, oznámení, blahopřání, zpráva, pozvánka, inzerát, přihláška, dotazník	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita Mediální výchova – Receptivní činnosti * Stavba mediálních sdělení	5.
ČJL-5-1-10	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	sestaví osnovu vyprávění a podle ní utvoří mluvený nebo písemný projev	Mluvený projev Písemný projev Sestavování osnovy a vypravování podle ní		5.
ČJL-5-2-01	Jazyková výchova Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	porovnává významy slov	Tvarosloví Slovní zásoba, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma		5.

ČJL-5-2-02	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Slovní zásoba a tvoření slov Pravopis, stavba slova		5.
ČJL-5-2-03	Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	určuje slovní druhy, rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen, časuje slovesa, určí druhy přídavných jmen	Tvarosloví tvary slov Pravopis		5.
ČJL-5-2-04	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	rozlišuje slova citově zabarvená, spisovná a nespisovná	Tvoření slov Slovní zásoba		5.
ČJL-5-2-05	Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	vyhledává základní skladební dvojici, v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Skladba		5.
ČJL-5-2-06	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, užívá jednoduchých spojovacích výrazů, označí základní skladební dvojice	Skladba		5.
ČJL-5-2-07	Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	užívá spojovací výrazy	Skladba		5.
ČJL-5-2-08	Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	zodpovídá psaní i/y po obojetných souhláskách, zdůvodní psaní koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých	Pravopis Vyjmenovaná slova	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Rozvoj schopností poznávání	5.
ČJL-5-2-09	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	zvládá základy syntaktického pravopisu	Pravopis shoda přísudku s holým podmětem, skladba		5.
Č	Literární výchova				5.

	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	zaznamenává stručný obsah přečteného textu, obsahu knihy	Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Psaní čtenářských deníků, vlastní literární tvorba – básně, vypravování, zážitkové čtení		
ČJL-5-3-02	Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárním textem přednes literárních textů, volná reprodukce textu, dramatizace	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj * Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	5.
ČJL-5-3-03	Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	seznamuje se s různými typy uměleckých a neuměleckých textů	Poslech literárních textů literární druhy a žánry		5.
ČJL-5-3-04	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	základní literární pojmy	Základní literární pojmy Hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání		5.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
ČJL-3-1-01p	čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02p	rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p	dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-08p	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09p	píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
ČJL-3-1-09p	spojuje písmena a slabiky
ČJL-3-1-09p	převádí slova z mluvené do psané podoby
ČJL-3-1-09p	dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10p	opisuje a přepisuje krátké věty
ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p	vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
ČJL-5-1-05p	má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
ČJL-5-1-07p	v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p	popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
ČJL-5-1-09p	opisuje a přepisuje jednoduché texty
ČJL-5-1-09p	píše správně a přehledně jednoduché texty
ČJL-5-1-09p	píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
ČJL-5-1-09p	píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
ČJL-5-1-09p	ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA
ČJL-3-2-01p	rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
ČJL-3-2-01p	rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
ČJL-3-2-01p	tvoří slabiky
ČJL-3-2-01p	rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-08p	píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
ČJL-5-2-03p	pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p	dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p	rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
-	určuje samohlásky a souhlásky
-	seřadí slova podle abecedy
-	správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
-	správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
ČJL-3-3-01p	pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02p	reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
-	při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p	dramatizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p	vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p	čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p	určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p	rozlišuje prózu a verše
-	rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
-	ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem výuky anglického jazyka na základní škole je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Na prvním stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku, vytvoření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se věnuje převážně rozvoji dovedností poslechu a mluvení, pro něž se využívá audioorální metoda a jiné aktivizující metody. Žák nejdříve porozumí sdělení v cizím jazyce než začne reagovat a odpovídat na otázky.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Anglický jazyk se vyučuje na 1. stupni základní školy v 1. a 2. ročníku jednu hodinu týdně, ve 3., 4. a 5. ročníku je časová dotace předmětu tříhodinová.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka anglického jazyka probíhá v kmenové třídě, v jazykové učebně nebo v multimediální učebně. Délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny v závislosti na počtu žáků a organizaci výuky. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce, individualizovaná výuka, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity jako soutěže, kvízy, hry.

V 1. a 2. ročníku se anglický jazyk vyučuje podle metody Helen Doron, která je založena na pravidelném každodenním poslechu originálních audionahrávek a na podvědomém vnímání cizího jazyka. V hodinách žáci navazují na své poslechové a řečové dovednosti, které postupně rozvíjí a zdokonalují.

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k pravidelnému a systematickému osvojování si základů cizího jazyka
- rozvíjíme jejich schopnost porozumět textu z poslechu
- učíme žáky postupně rozšiřovat základní slovní zásobu
- umožňujeme žákům zhodnotit svou práci

Kompetence k řešení problémů:

- motivujeme žáky k řešení úkolů vyžadujících znalosti i z jiných předmětů
- učíme žáky vyhledat informace ze zadaných zdrojů
- podporujeme práci na projektech, při kterých využívají svých dosavadních zkušeností

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke schopnosti reagovat na jednoduché otázky učitele i spolužáků
- učíme je tvořit jednoduché otázky
- motivujeme žáky ke krátké vzájemné konverzaci
- snažíme se, aby logicky a souvisle formulovali jednoduché věty, a to ústně i písemně

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k práci ve dvojicích či skupinách na společném úkolu, učíme je spolupracovat
- podporujeme zapojení žáků do projektových úkolů
- učíme žáky odmítat vše, co narušuje dobré vztahy a co porušuje pravidla slušného chování

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce
- umožňujeme žákům, aby pracovali svým tempem a byli odpovědní za svůj vlastní projev
- učíme je naslouchat a přijímat i odlišný názor či pohled na svět
- vedeme žáky k respektování hodnocení své práce i práce svých spolužáků
- rozvíjíme snahu každého v rámci svých možností pomoci při učení i ostatním spolužákům

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k systematické práci v daném časovém rozpětí
- učíme je plnit si své povinnosti vyplývající z výuky
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení se do výuky

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
CJ-3-1-01	Řečové dovednosti Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Žák dle svých možností: • reaguje podle pokynů učitele • opakuje slova a slovní spojení po učiteli či CD nahrávce • správně vyslovuje	Tematické okruhy Slovní zásoba • představování se • pozdrav, poděkování • barvy • zvířata • přídavná jména • části těla, předložky		1.
CJ-3-1-02	Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	• dodržuje základní fonetická pravidla • dokáže reprodukovat krátký rozhovor na základě poslechu CD	Zvuková a grafická stránka jazyka • základní výslovnostní návyky Slovní zásoba		1.
CJ-3-1-03	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	• dokáže porozumět jednoduchým větám • umí reagovat či odpovědět na jednoduchou otázku	Slovní zásoba • krátké otázky a odpovědi na ně • číslovky 1 – 10		1.
CJ-3-1-04	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• dokáže zazpívat písničku či zopakovat říkanku na základě poslechu CD • umí správně reagovat na jednoduché otázky a pokyny učitele • chápe obsah krátkých příběhů a dokáže je vyjádřit jednoduchou kresbou	Zvuková a grafická stránka jazyka • krátké příběhy na daná témata • poslech písniček • opakování říkanek		1.
CJ-3-1-05	Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	• umí pojmenovat známá anglická slova na obrázcích • chápe rozdíl mezi mluvenou a psanou angličtinou	Slovní zásoba • zvuková a grafická podoba jazyka		1.

Cj-3-1-06	Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- rozpozná jednotlivá písmena a dokáže je správně napsat - dokáže seřadit písmena podle abecedy	Slovní zásoba abeceda		1.
Cj-3-1-01	Řečové dovednosti Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Žák dle svých možností: - reaguje podle pokynů učitele - opakuje slova a slovní spojení po učiteli či CD nahrávce - správně vyslovuje	Tematické okruhy Slovní zásoba - rodina - nábytek, předložky - potraviny, jídlo, pití - oblečení, počasí - narozeniny, oslavy		2.
Cj-3-1-02	Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- dodržuje základní fonetická pravidla - dokáže reprodukovat krátký rozhovor na základě poslechu CD	Zvuková a grafická stránka jazyka - základní výslovnostní návyky - slovní zásoba		2.
Cj-3-1-03	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	- dokáže porozumět jednoduchým větám - umí reagovat či odpovědět na jednoduchou otázku	Slovní zásoba - krátké otázky a odpovědi na ně - číslovky 1 – 20		2.
Cj-3-1-04	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- dokáže zazpívat písničku či zopakovat říkanku na základě poslechu CD - umí správně reagovat na jednoduché otázky a pokyny učitele - chápe obsah krátkých příběhů a dokáže je vyjádřit jednoduchou kresbou	Tematické okruhy - krátké příběhy na daná témata Zvuková a grafická stránka jazyka - poslech a zpěv písniček - opakování říkanek - reprodukce krátkých rozhovorů		2.
Cj-3-1-05	Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- umí pojmenovat známá anglická slova na obrázcích - chápe rozdíl mezi mluvenou a psanou angličtinou	Slovní zásoba zvuková a grafická podoba jazyka		2.

CJ-3-1-06	Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- rozpozná jednotlivá písmena a dokáže je správně napsat - dokáže seřadit písmena podle abecedy	Slovní zásoba abeceda		2.
CJ-3-1-01	<u>Řečové dovednosti</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Žák dle svých možností: - reaguje podle pokynů učitele - opakuje slova a slovní spojení po učiteli či CD nahrávce - správně vyslovuje	Tematické okruhy - rodina - město, oblečení - přídavná jména, barvy - číslovky, telefonní čísla - časové údaje, hodiny		3.
CJ-3-1-02	Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- dodržuje fonetická pravidla - používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	Zvuková a grafická stránka jazyka - základní výslovnostní návyky, fonetické znaky - slovní zásoba		3.
CJ-3-1-03	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	- dokáže porozumět jednoduchým větám - umí reagovat či odpovědět na jednoduchou otázku	Tematické okruhy - texty a komiksové příběhy - odpovědi na otázky		3.
CJ-3-1-04	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozumí základním informacím v krátkém textu s vizuální oporou v učebnici - umí správně reagovat na jednoduché otázky a pokyny učitele - rozpozná v textu známé výrazy a fráze - umí přečíst nahlas srozumitelně krátký text	Zvuková a grafická stránka jazyka - poslechová cvičení - veškerá slovní zásoba - jednoduchá konverzace - otázky a odpovědi - rozhovory na dané téma		3.
CJ-3-1-05	Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- umí pojmenovat známá anglická slova na obrázcích i v úkolech v pracovním sešitě - chápe rozdíl mezi mluvenou a psanou angličtinou	Slovní zásoba zvuková a grafická podoba jazyka		3.
CJ-3-1-06	Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- tvoří jednoduchá písemná sdělení - chápe základní gramatická pravidla - umí písemně odpovědět na jednoduché otázky	Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět - slovesa, otázka a zápor - zájmena přivlastňovací		3.

CJ-5-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Žák dle svých možností: • umí reagovat na pokyny učitele • rozumí jednoduché konverzaci obsahující známou slovní zásobu	Slovní zásoba Zvuková a grafická stránka jazyka • poslech originálních nahrávek • poslechová cvičení		4.
CJ-5-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici • rozpozná v textu známé výrazy a fráze	Tematické okruhy Slovní zásoba • kalendářní rok, dny v týdnu • škola, rozvrh hodin • potraviny, jídlo • přídavná jména • počasí • sport, volnočasové aktivity • hudební nástroje • nábytek, televizní programy • město, prázdniny • zdraví • zvířata		4.
CJ-5-1-03	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	• rozumí jednoduchým otázkám uvedeným v textu • opakuje plynule a foneticky správně jednoduché texty	Tematické okruhy • texty a komiksové příběhy Zvuková a grafická stránka jazyka • poslechová cvičení • výslovnostní cvičení		4.
CJ-5-2-01	Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• pokračuje v krátké konverzaci na dané téma	Tematické okruhy • jednoduchá konverzace • krátké rozhovory		4.
CJ-5-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• dokáže sdělit základní požadované informace • používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	Slovní zásoba • jednoduchá sdělení: • oslovení, pozdravy • poděkování, omluva • představení se • seznámení, přivítání	Multikulturní výchova – Lidské vztahy	4.

CJ-5-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	• zvládá stručné odpovědi na jednoduché otázky • umí správně odpovědět na položenou otázku • dokáže položit základní otázky týkající se probíraných témat	Slovní zásoba • rozhovory Mluvnice • jednoduché otázky • krátké odpovědi • stručný souhlas a nesouhlas • pokyny, příkazy, zákazy		4.
CJ-5-3-01	Čtení s porozuměním Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• umí vyhledat v textu požadovanou informaci • dokáže se zorientovat v předloženém textu • čte plynule a foneticky správně	Tematické okruhy • texty a komiksové příběhy Zvuková a grafická podoba jazyka		4.
CJ-5-3-02	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici • dokáže vyhledat v textu známé výrazy a fráze • dokáže v textu vyhledat neznáma slova a fráze a poté nalézt ve slovníku (papírový i elektronický)	Slovní zásoba • práce se slovníkem v papírové i elektronické podobě Tematické okruhy • evropské země, svět		4.
CJ-5-4-01	Psaní Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	• tvoří jednoduchá písemná sdělení i v elektronické podobě (e-mail) • umí napsat několik vět týkajících se probíraných témat • snaží se aplikovat v praxi základní gramatická pravidla	Mluvnice • základní gramatické struktury a typy vět: • slovesa ve větách • předložky • řadové číslovky, datum • otázka na počet		4.
CJ-5-4-02	Vyplní osobní údaje do formuláře	• dokáže vyplnit papírový i elektronický formulář správnými základními údaji o sobě	Slovní zásoba • osobní údaje		4.
CJ-5-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Žák dle svých možností: • umí reagovat na pokyny učitele • rozumí jednoduché konverzaci obsahující známou slovní zásobu	Slovní zásoba Zvuková a grafická stránka jazyka • poslech originálních nahrávek • poslechová cvičení		5.

CJ-5-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici • rozpozná v textu známé výrazy a fráze	Tematické okruhy • rodina; režim dne • škola; dny v týdnu • domácí mazlíčci • přídavná jména • časové údaje		5.
CJ-5-1-03	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	• rozumí jednoduchým otázkám uvedeným v textu • opakuje plynule a foneticky správně jednoduché texty	Tematické okruhy • texty a komiksové příběhy Zvuková a grafická stránka jazyka • poslechová cvičení • výslovnostní cvičení		5.
CJ-5-2-01	<u>Mluvení</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• pokračuje v krátké konverzaci na dané téma	Tematické okruhy • jednoduchá konverzace • krátké rozhovory		5.
CJ-5-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• dokáže sdělit základní požadované informace • používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	Slovní zásoba • jednoduchá sdělení: • oslovení, pozdravy • poděkování, omluva • blahopřání • seznámení, přivítání		5.
CJ-5-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	• zvládá stručné odpovědi na jednoduché otázky • umí správně odpovědět na položenou otázku • dokáže položit základní otázky týkající se probíraných témat	Tematické okruhy • rozhovory Mluvnice • jednoduché otázky • krátké odpovědi • stručný souhlas a nesouhlas • přímé a nepřímé otázky		5.
CJ-5-3-01	<u>Čtení s porozuměním</u> Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• umí vyhledat v textu požadovanou informaci • dokáže se zorientovat v předloženém textu • čte plynule a foneticky správně	Tematické okruhy • texty a komiksové příběhy Zvuková a grafická podoba jazyka		5.

CJ-5-3-02	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici • dokáže vyhledat v textu známé výrazy a fráze • dokáže v textu vyhledat neznámá slova a fráze a poté nalézt ve slovníku (papírový i elektronický)	Slovní zásoba • práce se slovníkem v papírové i elektronické podobě Tematické okruhy • státy, vlajky, jazyky • současná technika • dům; města; nábytek		5.
CJ-5-4-01	Psaní Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	• tvoří jednoduchá písemná sdělení i v elektronické podobě (e-mail) • umí napsat několik vět týkajících se probíraných témat • snaží se aplikovat v praxi základní gramatická pravidla	Mluvnice • základní gramatické struktury a typy vět: • člen určitý a neurčitý • množné číslo podst.jm. • přivlastňovací zájmena • číslovky • slovesa to be, to have, can • přítomný čas prostý • předložky času a místa		5.
CJ-5-4-02	Vyplní osobní údaje do formuláře	• dokáže vyplnit papírový i elektronický formulář správnými základními údaji o sobě	Slovní zásoba • osobní údaje		5.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-3-1-01p	je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
CJ-5-1-01p	rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
CJ-5-1-02p	rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
-	rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
CJ-5-2-01p	pozdraví a poděkuje
CJ-5-2-02p	sdělí své jméno a věk
CJ-5-2-03p	vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
CJ-5-3-02p	rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
-	je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

5.1.3 MATEMATIKA

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Matematika prolíná celým základním vzděláváním. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a logický úsudek. Cílem matematiky je vést žáky k vytrvalosti, pracovitosti, ale také ke kritičnosti, k racionální práci, k deduktivnímu způsobu myšlení, k přesné a stručné formulaci myšlenek. Učí je matematické symbolice jako dalšímu prostředku vyjadřování. Jejich základem je aktivní činnost žáků. Žáci si postupně osvojují matematické pojmy, algoritmy, symboliku a způsoby jejich užití.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje čtyři tematické okruhy:

- Číslo a proměnná – žáci si osvojují aritmetické operace s přirozenými čísly, učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.
- Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci se učí rozpoznávat jednoduché typy závislostí, se kterými se setkávají v běžném životě, tyto závislosti se učí určovat z tabulek.
- Geometrie v rovině a prostoru – žáci určují a znázorňují geometrické útvary, učí se porovnávat velikost útvarů, odhadují a měří délku.
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy – žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět matematika se vyučuje na I. stupni jako samostatný předmět. Časová dotace je 24 hodin. V 1. ročníku vyučujeme týdně 4 hodiny, ve 2. – 5. ročníku 5 hod týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Vyučovací předmět je vyučován zpravidla v kmenových třídách, popřípadě také v multimediální či počítačové učebně. Žákům jsou nabízeny také rozšiřující matematické aktivity – soutěže – jako například Matematický klokan, Matematická olympiáda, Sudoku. Jako formy a metody práce jsou používány skupinové vyučování, diskuze, práce ve dvojicích, testy, projekty, PC a soutěže.

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k osvojování si matematických termínů, znaků a symbolů
- vytváříme pozitivní vztah k učení – střídáním forem práce, vhodnou motivací, zpětnou vazbou a hodnocením práce
- motivujeme žáky k sebehodnocení
- snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení
- nadaným žákům umožňujeme řešit rozšiřující úkoly

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k práci s chybou a k hledání způsobů řešení problému
- učíme žáky vyhledávat vhodné informace a pracovat s nimi
- vedeme žáky k samostatné práci a k objevování různých možností řešení
- vedeme žáky k ověřování správného řešení problému
- vedeme žáky k hodnocení výsledků své práce

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky formulovat myšlenky a názory v logickém sledu
- vedeme žáky ke stručnému a přesnému matematickému vyjadřování
- klademe důraz na pochopení zadání úlohy
- vedeme žáky k tomu, aby naslouchali svým spolužákům a vhodně reagovali na jejich názory
- vedeme žáky k dodržování pravidel komunikace
- podporujeme žáky k vyjádření vlastního názoru a k jeho obhajobě

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci při řešení úloh
- společně se žáky utváříme pravidla týmové práce a vedeme žáky k jejich dodržování
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby poskytli pomoc spolužákovi
- vedeme žáky k ohleduplnému chování ke všem spolužákům
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům a žákům se specifickými vzdělávacími potřebami

Kompetence občanské:

- umožňujeme žákům prezentaci svých myšlenek a názorů
- vedeme žáky k tomu, aby znali svoje povinnosti a dovedli uplatňovat svá práva
- vedeme žáky k dodržování řádu školy a pravidel slušného chování

- vedeme žáky k zodpovědnosti za svou práci, za práci skupiny
- vedeme žáky k udržování čistoty a pořádku kolem sebe

Kompetence pracovní:

- učíme žáky dodržovat zásady bezpečnosti při práci
- vedeme žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- vedeme žáky k systematické a pečlivé práci
- vedeme žáky k ověřování výsledků své práce a k sebekontrolě

Digitální kompetence:

- vedeme žáky k používání běžných digitálních zařízení
- vedeme žáky k vyhledávání dat a informací
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií na usnadnění práce
- seznamujeme žáky s novými technologiemi
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
M-3-1-01	Číslo a početní operace Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák dle svých možností: • Umí používat přirozená čísla k modelování reálných situací • Umí počítat předměty v daném souboru s daným počtem prvků	Přirozená čísla • Vyvození čísel • Určování počtu předmětů a obrázků do 20, vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků		1.
M-3-1-02	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 • Zapisuje a užívá vztah rovnosti a nerovnosti	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění • Porovnávání, čtení a zápis přirozených čísel do 20 • Znaménka $>$, $<$, $=$ vztahy větší, menší, rovno, řešení slovních úloh na porovnání čísel do 20		1.
M-3-1-03	Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	• Zakreslí čísla na číselné ose do 20	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění • Číselná řada do 20, orientace na číselné ose do 20		1.
M-3-1-04	Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s čísly • Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku		1.
M-3-3-01	Geometrie v rovině a prostoru Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa: nachází v realitě jejich reprezentaci	• Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa • Dokáže nacházet v realitě jejich reprezentaci	Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru Čtverec, obdélník, trojúhelník, krychle, koule, kvádr		1.
M-3-1-01	Číslo a početní operace Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák dle svých možností: • Umí používat přirozená čísla k modelování reálných situací • Umí počítat předměty v daném souboru s daným počtem prvků	Přirozená čísla • Určování počtu předmětů do 100 • Počítání předmětů po 1, 2, 3, 4, 5, 10		2.

M-3-1-02	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 - Zapíše a užívá vztah rovnosti a nerovnosti	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - Rozklad čísel na desítky a jednotky - Zápis a porovnávání čísel do 100, rozklad čísel na desítky a jednotky		2.
M-3-1-03	Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Zakreslí čísla na číselné ose do 100	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění Orientace a zobrazení čísel na číselné ose do 100, orientace v číselné řadě do 100		2.
M-3-1-04	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s čísly Zaokrouhlování čísel na desítky		2.
M-3-1-05	Řeší a tvoří úlohy, ze kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- Tvoří a řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - Řeší jednoduché rovnice	Písemné algoritmy početních operací - Sčítání a odčítání s přechodem desítky do 100 - Písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel - Záměna sčítanců - Násobení a dělení v oboru násobitelů 1, 2, 3, 4, 5, 10 - Řešení slovních úloh – jednoduchý zápis, příklad, odpověď - Řešení slovních úloh na sčítání a odčítání do 100 - Řešení slovních úloh „o n-méně, o n-více“		2.

M-3-2-01	Závislosti, vztahy a práce s daty Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- Dokáže se orientovat v čase - Převádí jednoduché jednotky času	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - Údaje na hodinách - Jednotky času a jejich převody		2.
M-3-2-02	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Dokáže popsat jednoduché závislosti z praktického života	Závislosti a jejich vlastnosti Jednoduché závislosti na čase (příchod a odchod ze školy, délka vyučovací hodiny, délka přestávky)		2.
M-3-2-03	Doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel	Doplní údaje do jednoduché tabulky	Tabulky		2.
M-3-3-02	Geometrie v rovině a prostoru Porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- Porovnává velikosti útvarů - Měří a odhaduje délku úsečky	Základní útvary v rovině - Lomená čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody Základní útvary v prostoru - Kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec		2.

M-3-3-03	Rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině • Změří rozměry geometrických útvarů a vyjádří je ve vhodných jednotkách • Dokáže narýsovat a označit bod, přímku, polopřímku, trojúhelník, obdélník, čtverec • Určí vzájemnou polohu přímek v rovině • Dokáže narýsovat střed úsečky • Dokáže přenést úsečku • Rozeznává rozdíl mezi kružnicí a kruhem • Dokáže objasnit význam pojmu průsečík a umí ho určit • Rozezná jehlan a kužel	Osově souměrné útvary • Rovinné útvary, trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kruh • Bod, přímka, úsečka, polopřímka, trojúhelník, obdélník, čtverec • Kružnice, kruh • Průsečík • Pojmy vrchol, stěna, hrana • Tělesa		2.
M-3-1-01	Číslo a početní operace Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák dle svých možností: • Umí používat přirozená čísla k modelování reálných situací • Umí počítat předměty v daném souboru s daným počtem prvků	Přirozená čísla • Počítání po stovkách, desítkách, jednotkách do 1000 • Rozklad čísel do 1000 v desítkové soustavě		3.
M-3-1-02	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění • Čtení a zápis trojčíselných čísel, porovnávání čísel		3.
M-3-1-03	Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	• Dokáže zakreslit čísla do 1000 na číselné ose	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění • Znázornění trojčíselných čísel na číselné ose		3.
M-3-1-05	Řeší a tvoří úlohy, ze kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• Řeší jednoduché rovnice • Zná jednotky délky mm, cm, dm, m • Zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času • Převádí jednotky hmotnosti a délky • Tvoří a řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Písemné algoritmy početních operací • Řešení slovních úloh „o n-méně, o n-více“ • Řešení slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobilky a tvoření slovních úloh na jednoduchých		3.

			příkladech ze svého života • Řešení slovních úloh vedoucích ke dvěma úkonům (sčítání a násobení) • Užívání závorek u příkladů se dvěma operacemi Násobilka • Dělení s určením neúplného podílu a zbytku • Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky • Písemné sčítání a odčítání • Předběžný odhad výsledku • Příklady se závorkami • Rovnice • Jednotky délky, hmotnosti, objemu a času • Řešení slovních úloh na násobení, dělení, typu n-krát více, n-krát méně		
M-3-2-01	Závislosti, vztahy a práce s daty Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• Převádí jednoduché jednotky času • Dokáže se orientovat v čase	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády • Jednotky času a jejich převody • Údaje na hodinách		3.
M-5-1-02	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Žák dle svých možností: • přečte přirozená čísla do 1 000 000 i nad 1000 000 • zapíše čtené přirozené číslo v desítkové soustavě • sčítá a odčítá písemně přirozená čísla	Přirozená čísla • Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Písemné algoritmy početních operací • Dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem		4. -5.

		• násobí písemně přirozená čísla jednociferným a dvojciferným činitelem • dělí písemně přirozená čísla jednociferným i dvojciferným dělitelem • seznámí se s římskými číslicemi • správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel • využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády • využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem • provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku • dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel			
M-5-1-01	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost násobení a dělení	• při pamětném násobení užívá asociativnost početních operací • při zkouškách sčítání a násobení užívá komutativnosti těchto početních operací • z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky • využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu • využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek	Přirozená čísla Písemné algoritmy početních operací • Vlastnosti početních operací s čísly		4.
M-5-1-03	Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, stovky • při provádění početních operací s přirozenými čísly kontroluje výsledky výpočtu pomocí zkoušek (opačných početních operací) • při výpočtu jednodušších příkladů odhaduje výsledky řešení • přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy • využívá rozvinutý zápis čísla (do statisíců) v desítkové soustavě • porovnává čísla do statisíců • zaokrouhluje čísla do statisíců s použitím znaku pro zaokrouhlování • užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel • orientuje se na číselné ose a jejích úsecích • provádí číselný odhad a kontrolu výsledků	Přirozená čísla Písemné algoritmy početních operací		4.

M-5-1-04	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• užívá získané znalosti o početních operacích s přirozenými čísly k řešení slovních úloh • porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší • zformuluje odpověď k získanému výsledku • vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru	Přirozená čísla Písemné algoritmy početních operací • Vlastnosti početních operací s čísly Slovní úlohy	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj * Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	5.
M-5-1-05	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	• pozná z obrázku danou část celku a zapíše ji pomocí zlomku • určí část z celku danou zlomkem • vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života • využívá názorné obrázky k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku • vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny • určí celek, zná-li velikost jeho části danou zlomkem	Zlomky		5.
M-5-1-06	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	• sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem • porovná zlomky se stejným jmenovatelem • uspořádá zlomky se stejným jmenovatelem • porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) • sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje	Zlomky		5.
M-5-1-07	Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	• vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života • pozná, na kterém místě v zápisu desetinného čísla se nacházejí desetiny, setiny, tisíciny • přečte správně zapsané desetinné číslo • zapíše rozvinutý zápis desetinného čísla v desítkové soustavě • vyznačí dané desetinné číslo na číselné ose • porovná desetinná čísla • zaokrouhlí desetinné číslo na desetiny, setiny, tisíciny • pozná desetinný zlomek • zapíše desetinné číslo desetinným zlomkem • zapíše desetinný zlomek desetinným číslem	Desetinná čísla Zápis čísla v desítkové soustavě a jejich znázornění Zlomky		5.

		- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose a jejích úsecích, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - porovná desetinná čísla v řádu desetin			
M-9-1-01	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- sčítá a odčítá desetinná čísla pod sebou - násobí a dělí desetinná čísla číslem přirozeným pod sebou i na řádku, v jednodušších příkladech i z paměti - provádí z paměti násobení a dělení desetinných čísel 10,100,1000,... - provádí zkoušky správnosti výpočtu - užívá těchto získaných dovedností při řešení slovních úloh z praxe	Desetinná čísla Vlastnosti početních operací s čísly Písemné algoritmy početních operací Slovní úlohy	Učivo částečně přesunuto z 6. ročníku do 5. ročníku	5.
M-5-1-08	Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- pochopí význam znaménka „-“, pro zápis záporného celého čísla - vyznačí záporné i kladné celé číslo na číselné ose - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	Celá čísla Zápis čísla v desítkové soustavě jeho znázornění (číselná osa, teploměr)		5.
M-5-2-01	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Vyhledává, sbírá a třídí data	- vyhledává v praktickém životě jednoduché závislosti - na jednoduchých praktických příkladech určí závislost jedné veličiny na druhé - pozná vlastnosti jednoduchých závislostí - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) - porovnává zadaná data podle daného kritéria - posuzuje reálnost vyhledaných údajů	Závislosti a jejich vlastnosti		5.
M-5-2-02	Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- sestavuje tabulku různých závislostí podle jejich vlastností - z tabulky závislostí čte data - sestavuje sloupcové diagramy na jednoduchých příkladech závislostí - doplňuje údaje do připravené tabulky nebo diagramu - vyhledává v tabulce nebo diagramu požadovaná data	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		5.

		- vyhledá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití procent) - žák používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (např. v jízdních řádech)			
M-5-3-01	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- používá základní pravidla rýsování - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - načrtne a narýsuje čtverec a obdélník - načrtne a narýsuje trojúhelník, zná-li tři jeho strany - rozezná základní rovinné útvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) nezávisle na jejich natočení, velikosti nebo označení - určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran - využívá základní pojmy a značky užívané v rovině geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) - rozpozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na nich základní rovinné útvary - narýsuje kružnici s daným poloměrem - narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran - narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmice - dodržuje zásady rýsování	Základní útvary v rovině Lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, obdélník, čtverec, kružnice, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník		4.
M-5-3-02	Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- určí délku úsečky - sečte délky dvou a více úseček graficky i číselně (určí délku lomené čáry) - vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku - rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru - určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) - graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky - určí délku lomené čáry graficky i měřením - převádí jednotky: kilometry na metry, metry na centimetry, centimetry na milimetry - řeší slovní úlohy z praxe na výpočet obvodu	Délka úsečky; jednotky délky, jejich převody Obvod obrazce Základní útvary v rovině Lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, obdélník, čtverec, kružnice, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník Slovní úlohy		4., 5.

M-5-3-03	Sestrojí rovnoběžky a kolmice	- určí vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici k dané přímce - vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek ve čtvercové síti - načrtne a narýsuje kolmici a rovnoběžku	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině		4.
M-5-3-04	Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- seznámí se s jednotkami obsahu - dokáže si představit a načrtnout velikost jednotky cm^2, dm^2 - určí obsah rovinného útvaru zakresleného ve čtvercové síti - užívá vzorce pro výpočet obsahu čtverce a obdélníku - řeší slovní úlohy z praxe na výpočet obsahu čtverce a obdélníka - určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců a obdélníků - používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění	Obsah obrazce Slovní úlohy		5.
M-5-3-05	Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru	- určí překládáním papíru, zda je rovinný útvar osově souměrný - pozná osově souměrné útvary ve čtvercové síti - vyjmenuje z praxe předměty osově souměrné - dokreslí ve čtvercové síti jednoduchý osově souměrný útvar - pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) - určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru	Osově souměrné útvary		5.
M-5-4-01	NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- užívá získané znalosti k řešení praktických slovních úloh - řeší úlohy na rozvoj logického myšlení - vyhledá v textu jednoduché úlohy potřebné údaje a vztahy - volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy - vyhodnotí výsledek úlohy	Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost		4. -5.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-1-01p	porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02p	čte, píše, používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
M-3-1-02p	zná matematické operátory +, -, =, <, >a umí je zapsat
M-3-1-04p	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05p	řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
	umí rozklad čísel v oboru do 20
M-5-1-02p	čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p	sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p	zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p	zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p	tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p	zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p	rozeznává sudá a lichá čísla
	používá kalkulátor
M-3-2-02p	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03p	doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
	zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
	uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
M-5-2-01p	vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy, apod.) podle návodu
M-5-2-02p	orientuje se a čte v jednoduché tabulce
	určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
	provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
	uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
M-3-3-01p	pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
M-3-3-01p	rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
M-3-3-02p	používá pravítko
M-5-3-01p	znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02p	měří a porovnává délku úsečky
M-5-3-02p	vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03	sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-05p	určí osu souměrnosti překládáním papíru
	pozná základní tělesa
M-5-4-01p	řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

5.1.4 INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: Informatika

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje tři tematické okruhy:

- Data, informace a modelování
- Algoritmizace a programování
- Informační systémy
- Digitální technologie

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět se realizuje ve 4. a 5. ročníku 1. stupně. Předmět Informatika je vyučován v časové dotaci 1 hodina týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace na internetu
- vedeme žáky ke spolupráci s ostatními žáky, využívat nápovědu (help) u jednotlivých programů

Kompetence k řešení problémů:

- podporujeme tvořivost, originální návrhy řešení
- nabízíme žákům cvičení a úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke komunikaci s ostatními žáky i učiteli na dálku prostřednictvím elektronické pošty, MS Teams, skolaonline...

Kompetence sociální a personální:

- pomáháme žákům poznat sebe sama, objektivně se hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost
- umožňujeme žákům pracovat samostatně i ve skupině, zařazujeme kooperativní činnosti

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony a vybízíme je k dodržování

Kompetence pracovní:

- seznamujeme žáky s bezpečnostními a hygienickými pravidly pro práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální:

- učíme žáky používat digitální zařízení, aplikace a služby
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- učíme předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, situacím s negativním dopadem na tělesné i duševní zdraví
- seznamujeme žáky s novými technologiemi
- učíme žáky vytvářet a zpracovávat digitální obsah v různých formátech

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
I-5-1-01	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - Data, druhy dat - Doplňování tabulky a datových řad - Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce - Vizualizace dat v grafu		5.
I-5-1-02	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - Piktogramy, emodži - Kód - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce		4.
I-5-1-03	vyčte informace z daného modelu	- zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - Piktogramy, emodži - Kód - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce		4.
I-5-2-01	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů - Vlastní bloky a jejich vytváření - Kombinace procedur		5.
I-5-2-02	popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů		5.
I-5-2-03	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	- vytvoří a použije nový blok - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů		5.

I-5-2-04	ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	• V programu najde a opraví chyby • upraví program pro obdobný problém	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy • Vlastní bloky a jejich vytváření • Kombinace procedur		5.
I-5-3-01	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	• nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	INFORMAČNÍ SYSTÉMY • Systém, struktura, prvky, vztahy		5.
I-5-3-02	pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	• umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	INFORMAČNÍ SYSTÉMY • Data, druhy dat • Doplnění tabulky a datových řad • Kritéria kontroly dat • Řazení dat v tabulce • Vizualizace dat v grafu		5.
I-5-4-01	najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	• pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE • Digitální zařízení, zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • Ovládání myši • Kreslení čar, vybarvování • Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) • Kreslení bitmapových obrázků • Psaní slov na klávesniciditace textu • Ukládání práce do souboru • Otevírání souborů • Přehrávání zvuku • Využití digitálních technologií v různých oborech		4.
I-5-4-02	propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	• propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE • Práce se soubory • Propojení technologií, internet • Sdílení dat, cloud		4.
I-5-4-03	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	• dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE • bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla • Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • Technické problémy a přístupy k jejich řešení		4.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

I-5-1-01p	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
I-5-1-02p	popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
I-5-2-01p	sestavuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02p	popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03p	rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
I-5-3-01p	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
I-5-3-02p	pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
I-5-4-01p	najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-03p	popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

5.1.5 PRVOUKA

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Prvouka

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Prvouka vede žáky k rozvíjení poznatků, dovedností a prvotních zkušeností získaných ve výchově v rodině a v předškolním zařízení. Učí žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Tím se utváří jejich prvotní ucelený obraz světa. Žáci se učí vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Učí žáky také zkoumat a pozorovat příčiny přírodních jevů, souvislosti a vztahy mezi nimi a tak přispívá ke komplexnímu pohledu na vztah mezi člověkem a přírodou. Směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie a podporuje logické uvažování žáků. Vede žáky ke vhodnému chování v situacích možného ohrožení života, zdraví a majetku nebo životního prostředí.

Vzdělávání má pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje pět tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** - žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu.
- **Lidé kolem nás** - žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).
- **Lidé a čas** - žáci se učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase.
- **Rozmanitost přírody** - žáci poznávají Zemi jako planetu Sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv

lidské společnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

- **Člověk a jeho zdraví** - žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určité role, řeší modelové situace apod.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Prvouka jako samostatný předmět je vyučován v 1. a 2. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně, ve 3. ročníku třemi hodinami týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka Prvouky probíhá v kmenové třídě a multimediální učebně. Kromě toho jsou zařazeny návštěvy Muzea jihovýchodní Moravy, ZOO Lešná, knihovny F. Bartoše, přírodovědné vycházky. Soutěž v orientačním běhu, dopravní hřiště Malenovice a úkoly plněné na škole v přírodě jsou nedílnou součástí výuky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- upozorňujeme žáky na zajímavé zdroje informací, vedeme je k hledání informačních zdrojů, vyžadujeme jejich ověřování (práce s encyklopediemi, zpravodajstvím, internetem atd.)
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- motivujeme žáky k zájmu o učení a vzdělání – např. jim nabízíme témata, která se jich dotýkají a jsou pro ně známá nebo je zajímají
- snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení

Kompetence k řešení problémů:

- nabízíme žákům cvičení a úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vedeme žáky k poznání, že situace a problémy mívají různé varianty řešení a vedeme je k objevování různých možností řešení

- podporujeme tvořivost, originální návrhy řešení
- vedeme žáky k zamyšlení, jak by se některým problémům dalo předcházet

Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům možnost v řízené diskuzi naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobnostmi
- pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky vedeme žáky ke komunikaci ve skupině
- vedeme žáky k využívání různých zdrojů informací a jejich kritickému zvážení
- vybízíme žáky k vyjadřování myšlenek a názorů

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k plánování vlastní práce, rozdělení rolí při práci ve skupině a hodnocení výsledků práce
- nabízíme žákům možnost zpracovat některé úkoly pomocí libovolných výtvarných technik za použití nejrozumnějšího materiálu
- vedeme žáky k dodržování základních pravidel bezpečnosti a hygieny práce
- vedeme žáky k sebepoznání a k odpovědnému rozhodování při volbě povolání

Kompetence občanské:

- rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti (norem a zákonů) a jejich dodržování
- vedeme žáky k navštěvování kulturních institucí (muzeí, knihoven, divadla, kina, historických památek apod.) a k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví
- vedeme žáky k uvědomění vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život a spoluzodpovědnosti za život ve skupinách, ke kterým patří (k rodině, škole, obci, státu), a za životní prostředí
- vedeme žáky k tomu, aby se dokázali orientovat v problematice peněz, také k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Kompetence sociální a personální:

- společně s žáky vytváříme pravidla společného života ve třídě, která budou vycházet ze vzájemného respektu, vedeme žáky k jejich dodržování
- vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- při skupinové práci je vedeme k přiměřenému rozdělení dílčích úkolů a rozdělení rolí, společnému plánování a závěrečnému hodnocení výsledků i průběhu společné práce
- učíme žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
- rozvíjíme empatii prostřednictvím hraní rolí, společných diskuzí a individuálního zamyšlení

Kompetence digitální:

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali si rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili si své pracovní postupy a zkvalitnili si výsledky své práce
- učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
ČÍS-3-1-01	Místo, kde žijeme Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možné nebezpečí v nejbližším okolí	Žák dle svých možností vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možné nebezpečí v nejbližším okolí	Domov, škola Orientace v místě bydliště, bezpečná cesta do školy riziková místa a situace		1.
ČÍS-3-2-01	Lidé kolem nás Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rozlišuje blízké příbuzné vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí k jejich přednostem a nedostatkům, - vztahy mezi lidmi, rodina	Rodina Soužití lidí Příbuzenské vztahy v rodině, život rodiny, významné události v rodině, práce a volný čas, vztahy mezi lidmi, pravidla chování	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Mezilidské vztahy	1.
ČÍS-3-3-01	Lidé a čas Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - orientace v čase	Orientace v čase a časový řád Orientace v čase, orientace v celých hodinách, kalendář, dny v týdnu, měsíce, roční období, denní režim	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání	1.
ČÍS-3-4-01	Rozmanitost přírody Pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rostliny a živočichové - ochrana životního prostředí	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody roční období, kalendář přírody, rostliny a živočichové, práce na poli, v sadu, na zahradě stavba těla rostlin, živočichů, domácí a hospodářská zvířata	Environmentální výchova Lidské vztahy a problémy životního prostředí	1.
ČÍS-3-5-01	Člověk a jeho zdraví Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Soužití lidí, mezilidské vztahy Lidské tělo		1.
ČÍS-3-5-02	Rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečné místo pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, neohroží zdraví své a zdraví jiných	- rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečné místo pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožil zdraví své a zdraví jiných, - chování při mimořádných událostech	Osobní bezpečí, krizové situace Školní řád, hygiena Bezpečnost a chování při mimoškolních akcích Volnočasové aktivity Pravidla slušného chování	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Psychohygiena Sociální rozvoj Komunikace	1.

ČJS-3-5-03	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Chování lidí, pravidla slušného chování, rizikové situace Osobní bezpečí, krizové situace		1.
ČJS-3-5-04	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých	Osobní bezpečí, krizové situace přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená		1.
ČJS-3-1-01	Místo, kde žijeme Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možné nebezpečí v nejbližším okolí	Žák dle svých možností vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možné nebezpečí v nejbližším okolí	Domov, škola Orientace v místě bydliště, bezpečná cesta do školy riziková místa a situace		2.
ČJS-3-1-02	Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci, (městě)	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí (obci, městě)	Domov, škola Orientace v místě bydliště, bezpečná cesta do školy riziková místa a situace		2.
ČJS-3-2-01	Lidé kolem nás Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rozlišuje blízké příbuzné vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí k jejich přednostem a nedostatkům, - vztahy mezi lidmi, rodina	Rodina Příbuzenské vztahy v rodině, život rodiny, významné události v rodině, vztahy mezi lidmi, pravidla chování	Osobnostní a sociální výchova Sociální rozvoj Mezilidské vztahy	2.
ČJS-3-2-02	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Rodina práce a volný čas		2.
ČJS-3-3-01	Lidé a čas Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - orientace v čase	Orientace v čase a časový řád Orientace v čase, orientace v celých hodinách, kalendář, dny v týdnu, měsíce, roční období, denní režim,	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání	2.
ČJS-3-3-02	Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Orientace v čase a časový řád regionální památky Báje, mýty, pověsti		2.
ČJS-3-4-01	Rozmanitost přírody	pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody roční období,	Environmentální výchova Lidské vztahy a problémy životního prostředí	2.

	Pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- rostliny a živočichové - ochrana životního prostředí	kalendář přírody, rostliny a živočichové, práce na poli, v sadu, na zahradě, stavba těla rostlin, živočichů, domácí a hospodářská zvířata		
ČJS-3-5-01	Člověk a jeho zdraví Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Soužití lidí, vztahy mezi lidmi Lidské tělo		2.
ČJS-3-5-02	Rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečné místo pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, neohrozil zdraví své a zdraví jiných	- rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečné místo pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrozil zdraví své a zdraví jiných, - chování při mimořádných událostech	Osobní bezpečí, krizové situace Školní řád, hygiena Bezpečnost a chování při mimoškolních akcích Volnočasové aktivity Pravidla slušného chování	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Psychohygiena Sociální rozvoj Komunikace	2.
ČJS-3-5-03	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Osobní bezpečí, krizové situace Soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace Chování lidí		2.
ČJS-3-5-04	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých	Osobní bezpečí, krizové situace přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená		2.
ČJS-3-1-01	Místo, kde žijeme Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možné nebezpečí v nejbližším okolí	Žák dle svých možností vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možné nebezpečí v nejbližším okolí	Obec, místní krajina Mapy obecně zeměpisné a tematické Orientace ve městě a v krajině, světové strany, dopravní síť, práce s mapou, ochrana prostředí, význam zeleně pro život		3.

ČJS-3-1-02	Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci, (městě)	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí (obci, městě)	Obec Okolní krajina Regiony ČR Naše vlast Evropa a svět Mapy obecně zeměpisné a tematické		3.
ČJS-3-2-01	Lidé kolem nás Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rodinné tradice	Rodina Širší příbuzenské vztahy, rodinné tradice, činnost rodiny, pravidla rodinného života, Právo a spravedlnost		3.
ČJS-3-2-02	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Rodina Práce a volný čas, práce fyzická a duševní		3.
ČJS-3-3-01	Lidé a čas Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě		3.
ČJS-3-3-02	Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Báje, mýty a pověsti, Regionální památky		3.
ČJS-3-3-03	Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Současnost a minulost v našem životě Orientace v čase a časový řád		3.
ČJS-3-4-01	Rozmanitost přírody Pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - přírodní jevy - v lese, na poli, u rybníka, na zahradě	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - Přírodní jevy, děje a zákonitosti Rovnováha v přírodě - Ochrana přírody	Environmentální výchova – Základní podmínky života Environmentální výchova – Ekosystémy	3.

ČJS-3-4-02	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda		3.
ČJS-3-4-03	Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a měřidel	Látky a jejich vlastnosti Vlastnosti látek, použití jednoduchých měřicích pomůcek		3.
ČJS-3-5-01	Člověk a jeho zdraví Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Péče o zdraví Lidské tělo		3.
ČJS-3-5-02	Rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečné místo pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, neohrozil zdraví své a zdraví jiných	- rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečné místo pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrozil zdraví své a zdraví jiných, - chování při mimořádných událostech	Osobní bezpečí, krizové situace Znalost základních dopravních značek, vybavení cyklistického kola, ochranné pomůcky při jízdě na kolečkových bruslích, koloběžce. Chování na cyklostezce Bezpečnost a chování při mimoškolních akcích Volnočasové aktivity Pravidla slušného chování	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj Psychohygiena Sociální rozvoj Komunikace	3.
ČJS-3-5-03	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Osobní bezpečí, krizové situace		3.
ČJS-3-5-04	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých	Osobní nebezpečí, krizové situace		3.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-1-01p	orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
ČJS-3-1-01p	popíše a zvládne cestu do školy
ČJS-3-2-01p	rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
ČJS-3-2-01p	dodržuje základní pravidla společenského chování
ČJS-3-2-01p	při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
ČJS-3-2-01p	projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků a jejich přednostem a nedostatkům
ČJS-3-2-02p	pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
ČJS-3-3-01p	pozná kolik je hodin, orientuje se v čase
ČJS-3-3-01p	zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p	rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-3-3-03p	pozná různé lidské činnosti
ČJS-3-4-01p	pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02p	pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
ČJS-3-4-02p	pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
ČJS-3-4-03p	provede jednoduchý pokus podle návodu
ČJS-3-5-01p	uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
ČJS-3-5-01p	pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02p	rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
ČJS-3-5-02p	uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03p	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04p	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.1.6 PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Přírodověda

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu Přírodověda je získávání poznatků různých přírodovědných oborů a jejich vzájemných souvislostí. Žákům přináší nové vědomosti a dovednosti, rozvíjí jejich aktivitu při poznávání přírody, přírodních zákonů, člověka jako součásti přírody, přirozeného prostředí, ve kterém člověk žije a pracuje. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role a řeší modelové situace.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda je rozdělen na dva tematické okruhy. Vzdělávací obsah jednotlivých složek se vzájemně prolíná a využívá všech možných materiálů.

- Rozmanitost přírody – žáci se učí získávat základní poznatky o Zemi jako planetě sluneční soustavy, vesmíru, člověku a technice, o základních jevech a přírodních vztazích, o souvislostech vzájemného působení živých organismů a jejich vztazích k prostředí, ve kterém žijí. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání okolní krajiny se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu.
- Člověk a jeho zdraví – žáci se učí poznávat především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, získávají základní poučení o zdraví a nemocech, správném stravování, nesprávných návycích v našem jídelníčku, o zdravotní prevenci i první pomoci, osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka, osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět se realizuje ve 4. a 5. ročníku 1. stupně. Ve čtvrtém ročníku je vyučován předmět 1 hodinu týdně, v pátém ročníku 2 hodiny týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Hlavními metodami výuky jsou: řízený rozhovor, řešení problémových úkolů, práce s encyklopediemi, práce ve skupině, jednoduché pokusy, pozorování, herbář, doplňovačky, křížovky. Žáci se spolu s učiteli podílejí na výstavbě hodiny, učí se pracovat samostatně, ve dvojicích či při skupinové práci. Vyučovací předmět je vyučován zpravidla v kmenových třídách. Je realizován i jinými formami vyučování: dopravní hřiště, škola v přírodě, vycházky do lesa a okolí školy, návštěva ZOO Lešná, muzea, besedy, exkurze, sběr kaštanů, sběr starého papíru. Dále škola plní projekty: Den Země, Jablíčko na 100 způsobů (zdravá výživa), Týden zdraví, Ochrana člověka za mimořádných událostí (cvičný požární poplach a evakuace školy).

Mezi formy práce v hodinách přírodovědy patří frontální vyučování, skupinová práce a samostatná práce. Učitelé využívají v hodinách různé metody výuky jako například heuristickou metodu, aktivizační metody, metodu práce s učebnicí a textem, metodu vysvětlovací i metodu rozhovoru.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k tomu, aby se učili poznávat rozmanitost živé i neživé přírody
- podporujeme žáky v získávání informací týkajících se zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- žáky vedeme k práci s textem a vyhledávání informací
- vedeme žáky k sebehodnocení a realizaci vlastních nápadů
- umožňujeme žákům používat různé formy práce a vybízíme je učit se vzájemné pomoci při učení
- učíme žáky respektovat společně dohodnutá pravidla chování, na kterých se budou podílet
- vedeme žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- umožňujeme žákům při skupinovém vyučování střídat role ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji k projevům negativního chování

Kompetence k řešení problémů:

- vybízíme žáky, aby hledali cestu, jak přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí
- vedeme žáky ke snaze o vyjádření svého názoru
- vedeme žáky k aktivnímu řešení problémových situací ohrožujících zdraví, vedeme je k analyzování jednoduchých problémů a podávání návrhů na jejich řešení pomocí modelových situací
- žáky vedeme k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- podporujeme používání netradičních úkolů a úloh z praktického života
- vedeme žáky k práci s informacemi ze všech dostupných zdrojů
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- učíme žáky využívat internet úměrně věku

- využíváme projektových dnů a pobytu na škole v přírodě
- k řešení problémů využíváme výukové programy na PC

Kompetence komunikativní:

- využíváme různých typů textů a obrazových materiálů souvisejících s tématem
- učíme žáky vhodně komunikovat se spolužáky, učiteli a dospělými ve škole i mimo školu
- žáky vedeme k obhajobě svého názoru a naslouchání názoru jiných
- žákům umožňujeme udržovat přátelské vztahy ve třídě i mimo třídu – společné vycházky, výlety, škola v přírodě, sportovní soutěže

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k vzájemnému respektování v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho zdravím, vztahů obou pohlaví
- žáky vedeme k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí
- pomocí kooperativního učení žáky vtahujeme do práce ve skupině a vedeme je k vzájemné pomoci při učení
- umožňujeme žákům utvářet si představu o vztazích v rodině a skupině, vedeme je k vzájemné spolupráci i ohleduplnosti
- povzbuzujeme žáky k získávání sebedůvěry při své práci
- žáky vedeme ke spolupráci a respektování práce vlastní a práce druhých
- učíme žáky aktivně se podílet na týmové práci

Kompetence občanské:

- žáky vedeme k utváření ohleduplného vztahu k přírodě
- učíme žáky dodržovat zdravý životní styl, chránit zdraví své i svých spolužáků
- vedeme žáky k tomu, aby poskytli první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- vytvářením modelových situací žáky seznamuje se škodlivostí návykových látek, hrubým zacházením a násilím
- žáky vedeme k tomu, aby znali své povinnosti a dovedli uplatňovat svá práva
- vedeme žáky, aby se učili ekologickému myšlení (udržování čistoty a pořádku kolem sebe, třídění odpadu, ochraně přírody)

Kompetence pracovní:

- žáky vedeme k využití teoretických poznatků při založení jednoduchého pokusu nebo založení herbáře
- prostřednictvím manipulačních cvičení, modelových situací, pomůcek, výletů a exkurzí žáky seznamujeme, jak zvládat úkoly i různé situace a učíme je nepodceňovat bezpečnost při jejich plnění
- vedeme žáky, aby poznávali a rozvíjeli své schopnosti i dovednosti a uplatňovali je v praxi
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých reálných možností
- vedeme žáky k rozvoji dovedností a využívání široké nabídky školních zájmových útvarů

- podporujeme žáky, aby si vytvářeli pozitivní vztah k učení – střídáním forem práce, vhodnou motivací, zpětnou vazbou a hodnocením práce

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
ČÍS-5-4-01	Rozmanitost přírody Objevuje a zajišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Žák dle svých možností - dělí přírodu na živou a neživou, uvede, z jakých složek se skládá, objasní pojem ekosystém, definuje pojem ekologie - definuje pojem vzduch, voda, minerály (nerosty), horniny, půda a slunce, vlastními slovy popíše koloběh vody v přírodě	Nerosty a horniny, Půda, voda a vzduch Příroda živá a neživá, voda, vzduch, minerály (nerosty), horniny, energetické suroviny, vznik, složení a význam půdy	Environmentální výchova – Základní podmínky života	4.
ČÍS-5-4-03	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodňuje podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	rozpozná základní rostliny a živočichy žijící v lese, na polích, loukách, v parcích, okolí lidských obydlí, potoků, řek a rybníků	Rostliny, houby, živočichové Rostliny a živočichové našich lesů, polí, luk, parků, okolí lidských obydlí a rybníků	Environmentální výchova – Ekosystémy	4.
ČÍS-5-4-04	Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- definuje houby a dělí je na tři základní skupiny, popíše základní stavbu těla houby a uvede pravidla při jejich sběru - charakterizuje hlavní znaky rostlin, dělí je podle rozmnožování, podle typu stonku, dělí plody na dužnaté a suché - vyjmenuje základní znaky živočichů, rozdělí je podle vnitřní stavby těla, charakterizuje hlavní znaky ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců	Rostliny, houby, živočichové Houby, rostliny a živočichové		4.
ČÍS-5-4-05	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	definuje pojem ekologie, ochrana přírody, vztah člověka k životnímu prostředí	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Likvidace odpadů, ekologie	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí Projekt „sběr kaštanů a sběr starého papíru, Den Země“	4.
ČÍS-5-4-06	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Jednoduchý pokus		4.
ČÍS-5-5-03	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek, ochrana zdraví	Péče o zdraví Plánování času, denní režim, zdravý životní styl, výchova ke zdraví	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Seberegulace a sebeorganizace	4.

ČJS-5-4-02	Vysvětluje na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	definuje pojem souhvězdí, galaxie, sluneční soustava, planety sluneční soustavy, země, slunce	Vesmír a Země Člověk a vesmír, den a noc, roční období		5.
ČJS-5-4-03	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodňuje podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	zkoumá rozmanitost života na zemi, život v různých podnebných pásech, společenstva živých organismů na území naší vlasti	Životní podmínky Rovnováha v přírodě Rozmanitost života na zemi, podnebné pásy		5.
ČJS-5-4-04	Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- definuje houby a dělí je na tři základní skupiny, popíše základní stavbu těla houby a uvede pravidla při jejich sběru - charakterizuje hlavní znaky rostlin, dělí je podle rozmnožování, podle typu stonku, dělí plody na dužnaté a suché - vyjmenuje základní znaky živočichů, rozdělí je podle vnitřní stavby těla, charakterizuje hlavní znaky ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců	Rostliny, houby, živočichové Houby, rostliny a živočichové		5.
ČJS-5-4-05	Zhodnocuje některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	definuje pojem ekologie, ochrana přírody, vztah člověka k životnímu prostředí	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Likvidace odpadů, ekologie	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí Projekt „sběr kaštanů a sběr starého papíru, Den Země“	5.
ČJS-5-4-06	Zakládá jednoduchý pokus, plánuje a zdůvodňuje postup, vyhodnocuje a vysvětluje výsledky pokusu	zakládá jednoduchý pokus, popisuje jeho postup a uvede výsledky pokusu	Rostliny, houby, živočichové Jednoduchý pokus	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita	5.
ČJS-5-5-01	Člověk a jeho zdraví Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	popisuje lidské tělo, kostru, soustavy: svalovou, dýchací, oběhovou, trávicí, vylučovací, kožní, smyslovou, nervovou, rozmnožovací	Lidské tělo Stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Sebepoznání a sebepojetí Projekty „Týden zdraví“	5.
ČJS-5-5-02	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	uvede jednotlivé etapy lidského života: období dětství a dospívání, změny v pubertě, období dospělosti	Lidské tělo Vývoj jedince		5.
ČJS-5-5-03	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních	plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek, ochrana zdraví	Péče o zdraví	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj	5.

	potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob		Plánování času, denní režim, zdravý životní styl, výchova ke zdraví	* Seberegulace a sebeorganizace	
ČJS-5-5-05	Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	uvede v modelových situacích jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky a zdraví - Hrací automaty a počítače, závislost Osobní bezpečí, krizové situace - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Psychohygiena	5.
ČJS-5-5-06	Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví	Péče o zdraví - Správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, osobní a duševní hygiena, prevence nemocí a úrazů - Nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Psychohygiena	5.
ČJS-5-5-07	Rozpoznává život ohrožující zranění; ošetřuje drobná poranění, zajišťuje lékařskou pomoc	- v modelových situacích rozpoznává život ohrožující zranění - ošetřuje drobná poranění a seznamuje se s postupem při zajištění lékařské pomoci	Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - Číslo tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - Péče o zdraví - První pomoc, drobné úrazy a poranění		5.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-4-01p	na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p	popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p	zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p	zvládá péči o pokojové rostliny
ČJS-5-4-05p	popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p	provádí jednoduché pokusy se známými látkami
ČJS-5-5-01p	uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p	uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p	odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p	ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5.1.7 VLASTIVĚDA

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vzdělávací obor:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Vlastivěda

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jako jediná určená pouze pro 1. stupeň základní školy. Obsah předmětu se týká společnosti, vlasti, bezpečí a dalších témat. Žáci poznávají své okolí, časově vzdálené osobnosti i události, učí se porozumění okolnímu světu, vztahům ve společnosti, vnímat minulost i budoucnost. Budují si kladný vztah k České republice i Evropě. Důležité je propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem. Žáci se učí vyhledávat, třídit a propojovat získané informace.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Do předmětu vlastivěda spadají tyto tematické okruhy:

- **Místo, kde žijeme** – zde se žáci učí poznávat nejbližší okolí, chápat organizaci života v rodině, ve škole, ve společnosti. Důraz je kladen na poznávání místních a regionálních skutečností. V dopravní výchově si pak vytváří přímé zkušenosti. V žácích je probouzen kladný vztah k místu jejich bydliště, dále pak vztah k naší zemi.
- **Lidé kolem nás** – žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování, pracují s pojmy, jako je solidarita, pomoc, vzájemná úcta, tolerance, snášenlivost, rovnocenné postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití mezi lidmi.
- **Lidé a čas** – žáci se učí orientovat v dějinách a čase. Poznávají, jak události postupují v čase a tvoří historii. Seznamují se s nejznámějšími událostmi okolí a nejdůležitějšími mezníky naší historie. Hlavním cílem je budovat v žácích zájem o minulost a o naše kulturní bohatství.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina, která trvá 45 minut. Vlastivěda je vyučována ve 4. a 5. ročníku, vždy dvě vyučovací jednotky týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Tento předmět je vyučován převážně v kmenové třídě daného ročníku, dále pak obohacen o vlastivědné vycházky, exkurze, výstavy či přednášky v budově základní školy i mimo ni. Metody a formy

výuky: Frontální výuka s demonstračními pomůckami, práce s mapou i kompasem, skupinová výuka, individuální výuka – tematické práce a referáty, didaktické hry, pozorování.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání informací z nejrůznějších zdrojů
- učíme žáky třídit informace a rozpoznat důležité údaje
- motivujeme žáky ke snaze pozorovat a hodnotit okolní svět
- učíme žáky propojovat historické, zeměpisné a kulturní informace

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky ihned reagovat na nepochopené pojmy či učivo
- vedeme žáky ke společnému řešení daného problému
- rozvíjíme u žáků samostatné řešení daného problému
- rozvíjíme u žáků schopnost rozhodovat se v důležitých životních okamžicích

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky používat správnou terminologii
- rozvíjíme u žáků rozšiřování slovní zásoby osvojováním si nových pojmů
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- nabádáme žáky k používání bezkonfliktních rozhovorů

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupracovat ve skupině, respektovat pravidla skupiny
- rozvíjíme u žáků vnímání a respektování odlišných názorů druhých
- vedeme žáky k bezproblémovému oponování při diskuzi
- budujeme u žáků sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské:

- vedeme žáky ke slušnému chování na akcích ve škole i mimo ni
- rozvíjíme u žáků tolerantní chování, smysl pro povinnost a uplatňování pravidel chování
- nabádáme žáky k respektování dopravních pravidel
- učíme žáky respektovat krásy přírody a poznávat kulturní bohatství naší vlasti

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků a bezpečnosti práce
- učíme žáky zachovávat bezpečnost práce jak k sobě samému, tak ke svému okolí
- nabádáme žáky k ochraně životního prostředí a ochraně kulturních hodnot naší vlasti
- rozvíjíme u žáků orientaci v informacích

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
ČÍS-5-1-01	Místo, kde žijeme Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Žák dle svých možností: - zná polohu svého bydliště - ví, ve kterém se nachází kraji a v jaké části našeho státu - zná okolí svého domova - seznámí se s rizikovými místy a situacemi při cestě do školy a z ní	Domov - naše vlast – Česká republika - obyvatelstvo ČR - prostředí domova, orientace v místě bydliště Obec (město), místní krajina - Zlínský kraj - regionální památky		4.
ČÍS-5-1-02	Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- zná hlavní i vedlejší světové strany, umí se podle nich orientovat - umí se orientovat v mapě podle světových stran	Okolní krajina (místní oblast, region) - světové strany - orientace v krajině - orientace na mapě		4.
ČÍS-5-1-03	Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- bezpečně určí náčrt, plán, mapu - umí najít údaje o přírodních podmínkách a městech naší republiky - orientuje se v jednoduchém plánu města	Mapy obecně zeměpisné a tematické - mapy - měřítko mapy - vysvětlivky - plány		4.
ČÍS-5-1-04	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- umí vyhledat regionální zvláštnosti a posoudit jejich význam - umí vysvětlit základní rozdíl mezi počasím a podnebím	Okolní krajina (místní oblast, region) - povrch ČR - vodstvo ČR - počasí a podnebí - půda a zemědělství - nerostné bohatství - průmysl - ochrana přírody		4.
ČÍS-5-1-05	Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	porovná život v naší zemi a v jiných zemích	Regiony ČR - cestujeme po naší vlasti (orientace v jízdních řádech) - místa, která jsme navštívili		4.

ČÍS-1-06	Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- zná státní symboly, významné politické osobnosti ČR - popíše základní státní řízení a politický systém	Naše vlast - státní symboly - Česká republika – demokratický stát - způsob řízení státu	VDO - Formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	4.
ČÍS-2-01	Lidé kolem nás Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- umí vyjádřit základní vztahy mezi lidmi - dodržuje základní pravidla soužití mezi lidmi - zná a řídí se pravidly slušného chování - používá etické zásady	Soužití lidí - pravidla chování Právo a spravedlnost - školní řád Chování lidí - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování - principy demokracie - ohleduplnost	OSV – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy MV – Lidské vztahy	4.
ČÍS-2-02	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	- žák zná pojem „dětská práva“ a aplikuje je ve svém životě - zvládá vlastní emocionalitu - předchází konfliktům - zvládá rizikové situace - seznamuje se s rizikovým chováním	Rodina - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy - práce, zaměstnání	VDO – Občan, občanská společnost a stát	4.
ČÍS-2-03	Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- zná základní formy vlastnictví - umí užívat peněz	Vlastnictví - zodpovědné nakládání s penězi - rozpočet - způsoby placení - banka jako správce peněz - úspory, půjčky		4.
ČÍS-3-01	Lidé a čas pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- orientuje se na časové ose - zařadí jednotlivá období do správného časového úseku	Orientace v čase a časový řád - současnost a minulost v našem životě - časová osa - hlavní mezníky našich dějin - orientace v čase a časový řád - kalendáře, letopočty - roční období - denní režim		4.

ČJŠ-5-3-02	Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- pracuje s různými zdroji informací - zná pravidla ochrany přírody a dodržuje je - vysvětlí nezbytnost ochrany životního prostředí	Regionální památky - návštěva knihoven, muzeí a galerií - chráněné oblasti - regionální památky v našem městě		4.
ČJŠ-5-3-03	Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- porovná život lidí různých vrstev v minulosti - charakterizuje způsob života a práce lidí v minulosti	Regionální památky Současnost a minulost v našem životě - pravěk - středověk - novověk		4.
ČJŠ-5-1-01	Místo, kde žijeme Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Žák dle svých možností: - zná kraj, ve kterém žijeme - zná a charakterizuje sousední státy ČR a základní informace o nich - ukáže polohu sousedních států na mapě	Obec (město), místní krajina - Zlínský kraj – kraj, ve kterém žijeme - město Zlín		5.
ČJŠ-5-1-03	Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	- orientuje se v mapách i plánech - orientuje se v mapě ČR i v mapě Evropy, vyhledá evropské státy a významná města - zná a charakterizuje sousední státy ČR a základní informace o nich - ukáže polohu sousedních států na mapě	Evropa a svět - orientace na mapě - sousední státy ČR - evropské státy - Evropa – povrch, vodstvo, podnebí, rostliny a živočichové, hospodářství, obyvatelstvo	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	5.
ČJŠ-5-1-04	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- zná základní informace o České republice a Evropě - porovná světadíly a oceány podle velikosti - vysvětlí pojem Evropská unie - seznámí se se subjektem armáda ČR - zná kraje ČR, jejich údaje	Regiony ČR - hlavní město Praha - Česká republika a její jednotlivé kraje - naše vlast – základní informace o ČR - ČR jako součást EU	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	5.
ČJŠ-5-1-05	Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	porovná život v naší zemi a v jiných zemích	Regiony ČR místa, která jsme navštívili	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá	5.
ČJŠ-5-2-02	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	- ví, které instituce požádat o pomoc v případě porušování základních lidských práv - zná svá práva a povinnosti	Soužití lidí mezilidské vztahy		5.

		- rozporná protiprávní jednání - zná pojem „korupce“	- komunikace - principy demokracie - obchod, firmy - politické strany - společenský „evropský dům“ Právo a spravedlnost - základní práva a povinnosti		
ČJS-5-2-03	Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- respektuje vlastnictví svých spoluobčanů - zná hodnotu peněz - seznámí se s příjmy a výdaji v domácnosti - zná různé způsoby placení	Vlastnictví - hmotný a nehmotný majetek - rozpočet - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - banka jako správce peněz - úspory, půjčky Právo a spravedlnost - právní ochrana občanů a majetku, nárok na reklamaci		5.
ČJS-3-3-02	Lidé a čas Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- konkrétním způsobem využívá archiv, knihovnu, galerii k zjištění informací - zná význam chráněných oblastí - je seznámen s hlavními kulturními památkami v naší vlasti	Regionální památky - ochrana životního prostředí - likvidace odpadů - přírodní rezervace, chráněná území	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	5.
ČJS-5-3-03	Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	porovná a na konkrétních případech zhodnotí způsob života a předků na našem území	Současnost a minulost v našem životě - život v jednotlivých etapách vývoje ČR - významné osobnosti vývoje ČR - kultura		5.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-1-01p	popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p	orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p	řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03p	má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
ČJS-5-1-04p	uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti region, ve kterém bydlí
ČJS-5-1-05p	sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
ČJS-5-1-06p	pozná státní symboly České republiky
ČJS-5-2-01p	dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-02p	rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-02p	uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-03p	používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-03p	porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-03p	sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
ČJS-5-3-03p	rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
ČJS-5-3-03p	uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
ČJS-5-3-03p	vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.1.8 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Hudební výchova
Vyučovací předmět:	Hudební výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Žáci se v hudební výchově učí poznávat hudební umění, aktivně vnímat hudbu a zpěv, rozvíjet hudební schopnosti a dovednosti sluchové, intonační, pěvecké, instrumentální, pohybové, rytmické a poslechové. Jejím hlavním cílem je vytvářet u dětí kladný vztah k hudbě.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Předmět hudební výchova je tvořen vokálními, instrumentálními, hudebně pohybovými a poslechovými činnostmi. Tyto činnosti se navzájem doplňují a ovlivňují.

- **Vokální činnosti:** při nich jde především o zpěv, při kterém se žáci do výuky aktivně zapojují, při tom vždy dbáme na intonační čistotu zpěvu, respektujeme individuální zvláštnosti dětského hlasu. Žák má možnost uplatnit své hlasové dovednosti jak při sólovém, tak i sborovém zpěvu.
- **Instrumentální činnosti:** pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře a dalších rytmických či melodických nástrojů rozvíjíme u žáků smysl pro přesný rytmus.
- **Hudebně pohybové činnosti:** žáci je poznávají pomocí taktování, pohybového ztvárnění hudby a jednoduchých tanečních kroků.
- **Poslechové činnosti:** žáci poslechem vnímají hudbu nejrozličnějších žánrů a stylových období

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina, která trvá 45 minut. Hudební výchova je ve všech ročnících prvního i druhého stupně vyučována jednu hodinu týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Tento předmět je vyučován ve třídě určené výhradně pro výuku hudební výchovy, dále je realizována prostřednictvím hudebních programů jak v budově školy tak i mimo ni např. v knihovně Františka Bartoše, ve zlínském kongresovém centru prostřednictvím výchovných koncertů.

Metody a formy výuky: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová výuka, individuální výuka – tematické práce a referáty.

Kompetence k učení:

- vedeme žáky ke kladnému vztahu k hudbě
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do pěveckých soutěží pořádaných školou i mimo ni
- pomocí písňových textů umožňujeme žákům procvičovat si paměť
- seznamujeme žáky s hudbou jiných kultur a národů
- podáváme žákům informace o významných osobnostech hudebního světa

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky orientovat se v notovém zápisu
- prostřednictvím křížovek a rébusů pomáháme žákům osvojit si základní hudební pojmy a seznamovat se se jmény slavných hudebních skladatelů
- učíme žáky rozpoznat tóny dlouhé a krátké, vysoké a nízké, silné a slabé

Kompetence komunikativní:

- vybízíme žáky k respektování ostatních při souhře na různé hudební nástroje
- učíme žáky vyjadřovat své pocity z poslechu hudby

Kompetence sociální a personální:

- umožňujeme žákům navštěvovat výchovné koncerty i jiné hudební programy
- společně s žáky vytváříme pravidla vhodného chování na těchto akcích
- učíme žáky tato pravidla respektovat a podle těchto pravidel se chovat
- rozvíjíme u žáků vnímání a respektování odlišných názorů druhých

Kompetence občanské:

- vedeme žáky ke slušnému chování na kulturních akcích ve škole i mimo ni
- učíme žáky respektovat odlišné kultury

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky ke znalosti a používání hygienických zásad hlasové výchovy
- umožňujeme žákům používat při hře hudební nástroje

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
-
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
-
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

	Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
HV-3-1-01	Zpívá v jednohlase	Žák dle svých možností: žák zpívá na základě svých dispozic, správně dýchá a zřetelně vyslovuje	Pěvecký a mluvní projev - dechová, hlasová cvičení - hlasová hygiena - rozšiřování pěveckého rozsahu		1., 2., 3.
HV-3-1-02	Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- rytmizuje a melodizuje jednoduchá říkadla a slovní spojení, zaznamená pomocí jednoduchých značek délku not - rozeznává tóny dlouhé a krátké - umí napsat notu a pomlku celou, půlovou, čtvrtkovou a osminovou a ví, na kolik se počítá	Hudební rytmus - takt, taktová čára, houslový klíč, basový klíč, notová osnova, hudební abeceda - pohybově-rytmické hry - takt 2/4, 3/4, 4/4 - Malá písňová forma dvoudílná, předvětí a závětí Záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření - nota jako znak pro tón - rytmus jednoduché písně - notový zápis jako opora při realizaci písně Záznam instrumentální melodie - nota a pomlka celá, půlová, čtvrtková, osminová Rytmizace, melodizace a stylizace - hudební hry	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita	1., 2., 3.
HV-3-1-03	Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- jednoduché písně doprovodí na nástroje Orffova instrumentáře - v písni rozpozná takt dvoudobý, třídobý a čtyřdobý, ví, co znamená označení takového taktu	Hra na hudební nástroje - Orientace v notovém zápisu, těžká doba - Hra na ozvěnu		3. 1., 2.

HV-3-1-04	Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• zvládá základní kroky valčíku a polky (takt dvoudobý a třídobý), pozná hudbu pochodovou, taneční, ukolébavku • rozpozná sluchem hudební styly a žánry • reprodukuje jednoduché melodie a rytmické útvary	Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby • Písně spojené s pohybem Hudební styly a žánry • valčík, polka • ukolébavka • hudba taneční a pochodová Orientace v prostoru		1. 1., 2., 3.
HV-3-1-05	Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• pozná tóny silné a slabé, vysoké a nízké • rozezná sluchem základní dynamiku, ví, co znamenají základní dynamické značky	Kvalita tónů • délka, síla, barva, výška Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem • repetice • základní dynamická znaménka (p, mf, f) • tempo pomalé a rychlé • melodie stoupající a klesající		3. 1., 2., 3.
HV-3-1-06	Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	• zná hudební nástroje dechové, smyčcové, strunné a bicí a rozpozná je sluchem • pozná mluvené slovo od zpívaného, zpěv od hudby nástrojové	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • Dělení hudebních nástrojů • Zvuk a tón • Mluvené slovo a zpěv	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Rozvoj schopností poznávání	2., 3.
HV-5-1-01	Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Žák dle svých možností: • žák zpívá na základě svých dispozic, správně dýchá a zřetelně vyslovuje • zpívá v durových i mollových tóninách • rozpozná durovou a mollovou tóninu • zpívá v jednohlase či jednoduchém vícehlase	Dvojhlas a vícehlas • prodleva • kánon • lidový dvojhlas apod. Pěvecký a mluvní projev • pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost,		4., 5.

			nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv) • hlasová hygiena • rozšiřování hlasového rozsahu Intonace, vokální improvizace • diatonické postupy v durových a mollových tóninách • hudební hry		
HV-5-1-02	Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	• umí realizovat podle svých schopností a dovedností melodii i píseň zapsanou do not • zachytí jednoduchou melodii pomocí notového záznamu • zapíše rytmus jednoduché písně a podle tohoto rytmu umí píseň zrealizovat	Záznam vokální hudby • zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření • nota jako grafický znak pro tón • rytmus jednoduché písně • notový zápis jako opora při realizaci písně Záznam instrumentální melodie • čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby • využití notačních programů		5.
HV-5-1-03	Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	• je schopen využít jednoduché hudební nástroje • na hudební nástroje doprovází jednoduché skladby a písně • zná pojmy souzvuk a akord – základní vztahy mezi tóny	Hra na hudební nástroje • reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře Vztahy mezi tóny • souzvuk, akord		4., 5.
HV-5-1-	Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	• pozná hudební formu jednoduché písně i skladby • zná pojmy rondo a variace	Hudební formy		4., 5.

			• malá písňová forma • velká písňová forma • rondo • variace		
HV-5-1-05	Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	• vytvoří jednoduchou přede hru, mezihru i dohru • zvládá jednoduchou hudební improvizaci • sám si zvolí a realizuje doprovod na jednoduché hudební nástroje	Vokální improvizace Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace • tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně • hudební doprovod • hudební hry	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita	4., 5.
HV-5-1-06	Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	• ve znějící hudbě rozpozná základní výrazové prostředky • vnímá metrrytmické, tempové, dynamické a harmonické změny • rozpozná takt 2/4 či 3/4 • dokáže slovně vyjádřit pocity ze znějící hudby • rozpozná kvalitu tónů – výšku, sílu, délku a barvu	Hudební rytmus • realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Hudební styly a žánry • hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Interpretace hudby • slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem • rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace • pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) • zvukomalba • metrické, rytmičké, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu		4., 5.

HV-5-1-07	Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	• dokáže ztvárnit hudbu pohybem • vytvoří pohybové improvizace • umí zopakovat jednoduchý taneční krok • taktuje v taktu 2/4, 3/4, 4/4	Orientace v prostoru • utváření pohybové paměti • reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Taktování, pohybový doprovod znějící hudby • dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt • taneční hry se zpěvem • jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby • pantomima • pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	4., 5.
-----------	--	---	--	--------

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-3-1-01p	zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
HV-3-1-02p	hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-03p	reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-04p	rozliší sílu zvuku
	pozorně vnímá jednoduché skladby
HV-5-1-01p	zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
HV-5-1-02p, HV-5-1-07p	propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03p	doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
HV-5-1-06p	odliší tóny podle výšky, síly a barvy
	pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
	správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

5.1.9 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací oblast umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Je neoddelitelnou součástí každodenního života. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému osvojování světa. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopností vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónů, zvuků, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky, apod.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup vychází z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech. Rozvíjí se vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazie a intuice.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Na 1. stupni v 1. a 5. třídě jsou 2 vyučovací hodiny věnovány výtvarné výchově. Ve 2., 3., a 4. ročníku se výtvarná výchova vyučuje 1 hodina týdně. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění. Seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Učí chápat umělecký proces jako způsob poznávání a komunikace. Učí různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění a poznávání.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Žáci pracují v kmenových třídách nebo ve speciálně upravených třídách pro výtvarnou výchovu. Výtvarná výchova je úzce spjata s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- vedeme k samostatnému vnímání a porovnávání výtvarného díla
- směřujeme žáka k tvořivému přístupu při řešení výtvarných problémů
- učíme samostatně kombinovat vizuálně obrazné vyjádření
- používáme poznatky v dalších výtvarných činnostech
- učíme se vyjadřovat své pocity k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- učíme se samostatně kombinovat vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazových vyjádření
- motivujeme k přemýšlení o různorodosti interpretace téhož vizuálně obrazného vyjádření
- podporujeme využití získaných dovedností k vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- zapojujeme žáky do diskuse
- učíme žáky respektovat názory druhých
- vedeme k pojmenovávání obrazových elementů, k jejich porovnávání a učíme se ocenit díla ostatních
- rozvíjíme si slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociálně personální

- vytváříme pravidla pro práci ve skupině
- vedeme žáky ke kolektivní pomoci
- respektujeme různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, podporujeme možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- nabízíme různé vizuálně obrazné techniky
- vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- vedeme žáky k plánování vlastní práce, k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanská

- vedeme k respektování estetických požadavků na životní prostředí
- nabízíme žákům možnost vytvářet si vlastní postoj k výtvarným dílům

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
VV-3-1-01	Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Žák dle svých možností: - rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty - porovnává a třídí je na základě svých zkušeností vjemů, zážitků a představ	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - Linie, tvary, barvy, objemy, textury, jejich vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), kombinace a proměny - Kresba tužkou, rudkou, uhlím, perokresba, dřívkem, štětcem, fixy - Malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelu		1. 2. 3.
VV-3-1-02	V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, - v plošném i prostorovém uspořádání uplatňuje linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Uspořádání objektů do celků - Sochařská hlína, sádra, papír, plošné materiály - Prostorové hry se stavebnicemi, přírodní prvky a prvky průmyslového odpadu - Výtvarné ztvárnění vlastních zážitků ze školy, z přírody, rodinného života – tematické práce - Koláž, frotáž, otiskování, práce s přírodninami		1. 2. 3.
VV-3-1-03	Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	vnímá události různými smysly, pokouší se o jejich vizuální vyjádření, volí k tomu vhodné prostředky	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly Výtvarné vyjádření hmatových, sluchových, pohybových, vizuálních, chuťových a čichových podnětů, prožitků	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Komunikace	1. 2. 3.

VV-3-1-04	Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazová vyjádření, naslouchá odlišným interpretacím a porovnává je se svou dosavadní zkušeností	Smyslové účinky vizuálně obrazových vyjádření - Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, elektronická media, reklama - Malířství, sochařství, architektura, užité umění		1. 2. 3.
VV-3-1-05	Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořit, vybral či upravil	hovoří o vizuálně obrazných vyjádřeních, která sám vytvořil, upravil, vybral	Osobní postoj v komunikaci - vyjádření svého názoru, schopnost diskuse nad svým výtvarným dílem i dílem jiných - návštěva galerií a muzeí		1. 2. 3.
VV-5-1-01	Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Žák dle svých možností: při vlastní tvůrčí činnosti užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - Ilustrace pohádek, povídek leporel, kresba portrétu, - Malba temperovými barvami, linie, tvary, světlostní a barevné kvality textury, kontrast, rytmus, podobnost - Odkrývaná technika na voskovém podkladu, hra s otisky, tisk z šablon, koláže, papíroryt – suchá jehla, grafika		4. 5.

VV-5-1-02	Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	při tvorbě se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Typy vizuálně obrazových vyjádření hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama		4. 5.
VV-5-1-03	Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření k vyjádření vztahu zrakového vnímání a vnímání dalšími smysly - uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Přístupy k vizuálně obrazovým vyjádřením - vnímání výtvarných děl vizuálně, hapticky, staticky, dynamicky - fantazie vs. smyslové vnímání - Expresivní, volný výtvarný projev - Lidové umění - Umělecká výtvarná tvorba		4. 5.
VV-5-1-04	Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření: pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	- svou osobitost uplatňuje v přístupu k realitě, tvorbě i interpretaci vizuálně obrazného vyjádření - pro vyjádření osobních pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - Výrazové vlastnosti linie, experimenty s různými druhy linie - Prostorové a barevné vztahy - Prožitky, poznatky, vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových		4. 5.

VV-5-1-05	Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	porovnává různé interpretace, přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - odlišné interpretace, jejich porovnávání - návštěva galerií a muzeí		4. 5.
VV-5-1-06	Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	hovoří o obsahu výtvarných prací, které sám vytvořil, upravil, vybral	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky aj. ve škole i mimo školu Proměny komunikačního obsahu - záměr tvorby a proměny obsahu vlastních výtvarných prací i děl výtvarného umění.	Mediální výchova – Receptivní činnosti * Vnímání autora a mediálních sdělení	4. 5.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p	Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
VV-3-1-01p	Rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-3-1-02p, VV-3-1-04p	Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
VV-5-1-01p až VV-5-1-06p	Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-01p	Rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty; rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty - velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-5-1-02p, VV-5-1-03p	Při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
VV-5-1-05 p	Vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.1.10 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vzdělávací obor:	Tělesná výchova
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci si osvojí zásady správného držení těla, seznámí se s protahovacími cvičeními, dostanou základ mnoha sportovních odvětví a disciplín, teoreticky i prakticky poznají pravidla míčových her. Jsou vedeni a motivováni k zlepšení své tělesné zdatnosti, k dodržování sportovní etiky, pravidel jednání v duchu fair play.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje tři tematické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví – žáci si uvědomují význam pohybu pro zdraví, učí se připravovat organismus před a po cvičení, seznamují se se zdravotně zaměřenými činnostmi, rozvíjí různými formami rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost a koordinaci pohybu, učí se dodržovat hygienu po hodinách tělesné výchovy a dodržovat bezpečnost při pohybových činnostech
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – žáci se seznamují s různými druhy pohybových her, se základy gymnastiky, rytmickými a kondičními formami cvičení, průpravnými úpoly, se základy atletiky, se základy sportovních her, turistikou a pobytem v přírodě, plaváním a dalšími pohybovými činnostmi
- Činnosti podporující pohybové učení – žáci se učí komunikaci v tělesné výchově a její organizaci, seznamují se se zásadami jednání a chování a pravidly zjednodušených osvojovaných pohybových činností, k měření a posuzování pohybových dovedností, snaží se využívat zdrojů informací o pohybových činnostech

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět tělesná výchova je vyučován na 1. stupni jako samostatný předmět v rozsahu 2 hodin týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně školy a na sportovním hřišti u školy. Základní plavecká výuka je realizována na 1. stupni ZŠ, časová dotace plaveckého výcviku je 40 hodin. Mezi další formy výuky patří sportovní akce v terénu.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- učíme žáky znát základní tělocvičné názvosloví a používat je v praxi
- upozorňujeme žáky na zajímavé zdroje informací, vedeme je k vyhledávání informačních zdrojů, vyžadujeme jejich ověřování (práce s encyklopediemi, internetem, knihami rekordů apod.)
- vedeme žáky k porozumění pravidlům zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- snažíme se o to, aby žáci získané informace vhodně využili v praktickém životě
- motivujeme žáky k posuzování vlastního pokroku a zhodnocení výsledků svého učení

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k obhajobě vlastních názorů a naslouchání názoru druhých
- seznamujeme je s netradičními úlohami a úkoly z praktického života
- snažíme se, aby žáci řešili problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevyhovujícím sportovním prostředím, sportovním náradím a náčiním
- dbáme, aby žáci uplatňovali zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů
- podporujeme žáky k obhajobě svého názoru a vhodně jej komentovat
- usilujeme o zapojení žáků do činností podporující zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- motivujeme žáky ke spolupráci při zjednodušených týmových pohybových činnostech a soutěžích

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- pomáháme žákům při adaptaci na nové nebo změněné pracovní podmínky
- učíme žáky chystat a uklízet nářadí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování ke sportovnímu nářadí i náčiní

Kompetence občanské:

- dbáme na podílení žáků na realizaci pravidelného pohybového režimu
- snažíme se o samostatnost a vůli pro zlepšení zdatnosti žáků

- vedeme žáky k odmítání hrubého násilí a uvědomování si povinnosti proti fyzickému i psychickému násilí se postavit
- motivujeme žáky aktivně se zapojovat do sportovních akcí
- vedeme žáky ke snaze dle svých možností dokázat poskytnout pomoc spolužákovi při cvičení

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky pracovat ve skupině a podílet se na utváření pravidel
- vedeme žáky k nabídce pomoci a v případě potřeby o ni dokáže požádat
- snažíme se o jednání v duchu fair play mezi žáky
- budujeme příjemnou atmosféru v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými
- řídíme ovládání žáků tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
TV-3-1-01	Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Žák dle svých možností: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá přiměřené nabízené příležitosti • příprava organismu na zátěž	Význam pohybu pro zdraví • Základní zdraví prospěšná cvičení, vhodné prostředí pro pohybovou činnost Příprava organismu Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Rozvoj schopností poznávání	1. 2. 3.
TV-3-1-02	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Základy gymnastiky • Gymnastika: základy akrobacie – průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vpřed průpravná cvičení pro kotoul vzad, kotoul vzad, přeskok – nácvik odrazu z můstku, výskok do vzporu dřepmo na švédskou bednu i kozu, hrazda – ručkování ve visu, průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo ,cvičení na žebřinách, lavičkách a kruzích, šplh – průpravná cvičení pro šplh na tyči, šplh na tyči Základy atletiky • Atletika: rychlý běh na 20 – 60m, vytrvalostní běh, základy nízkého startu, skok do dálky z místa i z rozběhu, postupně nácvik odrazu z břevna, běžecká ABC, hod míčkem z místa, z chůze i z rozběhu Průpravné úpoly		

TV-3-1-02	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- rytmické a kondiční formy cvičení - pohybové hry různého zaměření	Základy sportovních her - Přihrávky obouruč, manipulace s míčem na místě i v pohybu, základní přihrávky rukou, nohou, chytání míče obouruč - Sportovní hry: vybíjená, přehazovaná, ringo, florbal, fotbal Rytmičké a kondiční formy cvičení pro děti - Základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance Pohybové hry - Pohybové a netradiční hry různého zaměření, s pomůckami i bez pomůcek	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Poznávání lidí	1. 2. 3.
TV-3-1-03	Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- spolupracuje v mezích svých možností při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - chování v duchu fair play	Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Znalost základních pravidel zjednodušených sportovních her Zásady jednání a chování	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Mezilidské vztahy	1. 2. 3.
TV-3-1-04	Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Hygiena při Tv - Základní hygiena při Tv a po Tv, vhodné oblečení a obuv pro činnost v Tv, bezpečnost cvičebního prostoru, šaten a umývárny Bezpečnost při pohybových činnostech - Dodržování bezpečnosti při přípravě a uklidu náradí, pomůcek a náčiní - Základy první pomoci		1. 2. 3.

TV-3-1-05	Reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti a její organizaci	- reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti a její organizaci - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	Komunikace v Tv - Znalost základních pojmů tělovýchovné terminologie - Smluvená hesla a signály a jiné prostředky komunikace při Tv	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Komunikace	1. 2. 3.
TV-5-1-01	Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	- Žák dle svých možností: - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	Zdravotně zaměřené činnosti - Pohybový režim, délka a intenzita pohybu - Aktivní pohyb, různé funkce pohybu a jejich využití v denním režimu		4., 5.
TV-5-1-02	Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Příprava organismu Zklidnění organismu, strečink – protahovací a uvolňovací cviky Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu		4., 5.

TV-5-1-03	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	• zvládá v rámci svých schopností osvojované pohybové dovednosti; snaží se vytvářet varianty osvojených pohybových her	Základy gymnastiky • Gymnastika – akrobacie: kotoul vpřed a kotoul vzad a jejich modifikace, průpravná cvičení pro stoj na ruku s dopomocí, jednoduché akrobatické kombinace – přeskok: průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, roznožka přes kozu našíř odrazem z můstku, průpravná cvičení pro přeskok přes kozu našíř skrčkou – hrazda: shyb stojmo, odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo, shyb stojmo, přešvih do svisu střemhlav (svis závěsem levou, pravou v podkolení) a zpět do stoje, ze svisu stojmo náskok do vzporu a sešín přetahy a úpoly Základy atletiky • Atletika: běžecká ABC, rychlý běh do 60m, vytrvalostní běh do 1 000m na dráze i v terénu, nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start, skok do dálky z rozběhu, postupně odraz z břevna, skok do výšky (skrčný i střížný, nácvik flopu), hod míčkem z rozběhu Pohybové hry • Pohybové hry s různým zaměřením: netradiční pohybové hry a aktivity, pohybová tvořivost, variace her jednoho druhu, využití přírodního prostředí pro pohybové hry, využití		4., 5.
-----------	---	--	---	--	--------

			netradičního náčiní, náměty na výrobu vlastního náčiní Základy sportovních her - Manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel Turistika a pobyt v přírodě - Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření a ochrana přírody		
TV-5-1-04	Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje ve spolupráci s ostatními v situaci úrazu spolužáka	Hygiena při Tv - Vhodné oblečení a obuv pro pohybovou aktivitu Bezpečnost při pohybových činnostech - Bezpečná příprava a úklid nářadí a sportovního náčiní - První pomoc v podmínkách Tv		4., 5.
TV-5-1-05	Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a přiměřeně reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Zásady jednání a chování Adekvátní chování vůči spolužákům, sebehodnocení a sebekritika		4., 5.
TV-5-1-06	Jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a snaží se označit zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Zásady jednání a chování - Fair play - Olympijské symboly a ideály - Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - Osvojení a dodržování základních pravidel her a soutěží		4., 5.

TV-5-1-07	Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle pokynů a povelů	Komunikace v Tv • Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály a povely		4., 5.
TV-5-1-08	Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	• snaží se zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Organizace při Tv • Rozcvička jednotlivců, závodivé hry v družstvech		4., 5.
TV-5-1-09	Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• posuzuje základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření a posuzování pohybových dovedností • Měření výkonů, základní pohybové testy		4., 5.
TV-5-1-10	Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	• orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; získává potřebné informace s pomocí ostatních	Zdroje informací o pohybových činnostech		4., 5.
TV-5-1-11	Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	• adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Plavání • Hygiena plavání • Adaptace na vodní prostředí • Základní plavecké dovednosti		
TV-5-1-12	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednu plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavání • Jeden plavecký způsob • Prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-3-1-01p	Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-04p	Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05p	Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti Projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám Zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
TV-5-1-01p	Chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p	Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p	Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p	Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p	Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p	Dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

	Zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla Zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
--	---

5.1.11 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vzdělávací obor:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní činnosti

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály, učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Pracovní činnosti tak přispívají k vytváření životní a profesní orientace žáků, učí chápat práci a pracovní činnost jako příležitost k seberealizaci, k uplatnění člověka ve společnosti a v dalším životě.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje čtyři tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem – vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů, jednoduché pracovní operace, postupy a organizace práce, lidové zvyky, tradice a řemesla.
- Konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi – plošné, prostorové, konstrukční, sestavování modelů, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
- Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen, pozorování přírody
- Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, pravidla správného stolování, příprava tabule pro jednoduché stolování

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku jednu hodinu týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Vyučování probíhá především v kmenové třídě, ve školní kuchyni a v učebně výtvarné výchovy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- seznamujeme žáky s různými pracovními technikami a materiály
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k učení i práci
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení výsledků své práce i spolužáků
- podporujeme samostatnost a tvořivost

Kompetence k řešení problémů:

- při plnění zadaných úkolů volíme různé pracovní postupy
- podporujeme tvořivost a vlastní nápady
- vedeme žáky k samostatnosti, pečlivosti a k systematické práci
- vedeme žáky k tomu, aby si řešení problému dokázal sám obhájit

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky formulovat myšlenky a názory v logickém sledu
- nabízíme žákům v řízené diskusi naslouchat svým spolužákům a vhodně reagovat na jejich názory
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- učíme žáky popsat postup své práce

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- společně se žáky vytváříme pravidla práce v týmu, vedeme žáky k jejich dodržování
- vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby poskytli pomoc spolužákovi
- vedeme žáky k ohleduplnému chování ke všem spolužákům

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k respektování práv a povinností (svých i ostatních)
- vedeme žáky k dodržování řádu školy, pravidel slušného chování
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svou práci, za práci skupiny
- učíme žáky udržovat čistotu a pořádek kolem sebe

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci
- učíme žáky přistupovat zodpovědně k plnění zadaných úkolů
- vedeme žáky k systematické a pečlivé práci
- vedeme žáky k ověřování výsledků své práce a k sebekontrolě

Kompetence digitální:

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení a aplikace a využívat je při pracovních činnostech

- vedeme žáky k samostatnému získávání a vyhledávání potřebných informací v digitálním prostředí
- učíme žáky smysluplně využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zjednodušili pracovní postupy a zkvalitnili výsledky svých činností

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
ČSP-3-1-01p	Práce s drobným materiálem Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Žák dle svých možností: - učí se vytvářet různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - seznamuje se se zvyky a tradicemi	Vlastnosti materiálu Práce s přírodninami, modelovací hmotou, papírem, kartonem, textilem, drátem, plasty Pracovní pomůcky a nástroje Lidové zvyky, řemesla, tradice	Osobnostní a sociální výchova – kreativita Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí	1., 2., 3.
ČSP-3-1-02	Pracuje podle slovního návodu a předlohy	učí se pracovat podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - Výroba jednoduchých předmětů podle slovního návodu a předlohy. - Stříhání, lepení a vyřezávání - Skládání z papíru, vytrhávání, mačkání, obkreslování - Seznámení s bezpečností a hygienou při práci s různými materiály		1., 2., 3.
ČSP-3-2-01	Konstrukční činnosti Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	učí se pracovat s různými druhy stavebnic	Stavebnice, sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		1., 2., 3.
ČSP-3-3-01	Pěstitelské práce Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pozoruje a popisuje přírodu v jednotlivých ročních obdobích	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo		1., 2., 3.
ČSP-3-3-02	Pečuje o nenáročné rostliny	učí se ošetřovat pokojové rostliny	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě Pěstování pokojových rostlin		1., 2., 3.
ČSP-3-4-01	Příprava pokrmů Připraví tabuli pro jednoduché stolování	připraví tabuli pro jednoduché stolování	Základní vybavení kuchyně - Příprava jednoduchého občerstvení Jednoduchá úprava stolu - Výběr, nákup a skladování potravin		1., 2., 3.

ČSP-3-4-02	Chová se vhodně při stolování	seznamuje se s pravidly správného stolování	Pravidla správného stolování Hygiena a čistota		1., 2., 3.
ČSP-5-1-01	Práce s drobným materiálem Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- Žák dle svých možností: - seznamuje se s různými pracovními operacemi a postupy a učí se vytvářet předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vlastnosti materiálu Práce s přírodninami, modelovací hmotou, papírem, kartonem, textilem, drátem, plasty Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	Osobnostní a sociální výchova – kreativita Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí	4., 5.
ČSP-5-1-02	Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- seznamuje se s tradicemi a zvyky - používá různé druhy stehů	Lidové zvyky, tradice, řemesla Textil		4., 5.
ČSP-5-1-03	Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	používá vhodné pracovní pomůcky a nářadí	Pracovní pomůcky a nástroje		4., 5.
ČSP-5-1-04	Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dbá na pořádek na pracovním místě, správně poskytne první pomoc při úrazu	Organizace práce - Bezpečnost a hygiena při práci - První pomoc při úrazu		4., 5.
ČSP-5-2-01	Konstrukční činnosti Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	aktivně provádí montáž a demontáž stavebnice	Stavebnice, sestavování modelů Jednoduchá montáž a demontáž		4., 5.
ČSP-5-2-02	Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	dodržuje slovní návod	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		4., 5.
ČSP-5-2-03	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	správně plní zásady hygieny a bezpečnosti práce, dokáže poskytnout první pomoc	Organizace práce - Bezpečnost a hygiena při práci - První pomoc při úrazu		
ČSP-5-3-01	Pěstitelské práce Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	aktivně zvládá a vede pěstitelské pokusy a pozorování	Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstitelské činnosti, brigáda v okolí školy Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí	4., 5.

ČSP-5-3-02	Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	dodržuje základy péče o pokojové rostliny	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě Pěstování pokojových rostlin		4., 5.
ČSP-5-3-03	Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	vhodně určí správné pomůcky, nástroje a náčiní a využívá je	Funkce a využití pracovních pomůcek, nástrojů		4., 5.
ČSP-5-3-04	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady hygieny, aplikuje zásady první pomoci	Bezpečná práce s pomůckami, pořádek na pracovišti a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		4., 5.
ČSP-5-4-01	Příprava pokrmů Orientuje se v základním vybavení kuchyně	používá pravidla společenského stolování a společenského chování	Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni		4., 5.
ČSP-5-4-02	Připraví samostatně jednoduchý pokrm	výběr, nákup a skladování potravin, příprava jednoduchého občerstvení	Výběr, nákup a skladování potravin Příprava jednoduchého občerstvení	Multikulturní výchova - multikulturalita	4., 5.
ČSP-5-4-03p	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	připraví tabuli pro jednoduché stolování	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		4., 5.
ČSP-5-4-04	Udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	pravidla správného stolování	Pořádek na pracovišti, zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu		4., 5.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-1-01p	zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami, vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy

ČSP-5-1-01p	vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04p	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném poranění
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
ČSP-5-2-01	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03p	udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
ČSP-3-3-01p	provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny
ČSP-5-3-01p	dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02p	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04p	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
ČSP-3-4-01p	upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování
ČSP-5-4-01p	uvede základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03p	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni, uplatňuje zásady správné výživy

5.2 UČEBNÍ OSNOVY 2. STUPĚŇ

5.2.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- Komunikační a slohová výchova – žák se učí chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej, kriticky posoudit jeho obsah, formální stránku textu a jeho výstavbu
- Jazyková výchova – žák získává vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, učí se poznávat a rozlišovat další jeho formy, je veden k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování
- Literární výchova – žák poznává prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle, učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti, získává a rozvíjí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Český jazyk a literatura je realizován v rozsahu čtyř vyučovacích hodin týdně v 6. – 9. ročníku. Z disponibilní dotace je pro žáky 6. -9. ročníku určena 1 vyučovací hodina týdně pro výuku povinně volitelného předmětu Seminář z českého jazyka.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Vyučovací předmět je vyučován zpravidla v kmenových třídách, využíváme také počítačovou učebnu, multimediální učebnu, knihovnu. Volíme různé metody a formy výuky (skupinová práce, projektové vyučování, práce s počítačem, besedy, filmy na DVD, exkurze apod.).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- podporujeme práci s textem a čtení textu s porozuměním,
- vedeme žáky k jednoduchým rozborům ukázek z krásné a naučné literatury a k diskuzi,
- realizujeme různé formy zjišťování úrovně znalostí, dovedností,
- umožňujeme vyhledávání dat a informací z různých zdrojů (literatura, internet, jiná média, školní knihovna),
- zadáváme pravidelné referáty, mluvní cvičení,
- vyžadujeme komplexní rozbor po stránce syntaktické, lexikální, morfologické i obsahové,
- vedeme žáky k realizaci svých vlastních nápadů

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky ke zdokonalování svých dovedností při vyhledávání potřebných informací pro řešení problémů
- vedeme žáky k plánování postupů při řešení problémů
- učíme žáky využívat již získané vědomosti a dovednosti k objevování nových variant řešení
- umožňujeme žákům zdokonalovat se ve schopnosti vyjádřit svůj názor a obhájit své řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádí argumenty a protiargumenty
- vedeme je ke spolupráci s ostatními spolužáky
- učíme žáky vyjadřovat se výstižně a srozumitelně
- vedeme žáky k dovednosti prezentovat a hodnotit výsledky své práce
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- vedeme žáky k porozumění textům, se kterými pracuje

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky sebehodnotit svůj ústní, písemný projev a další aktivity
- vedeme žáky ke zdokonalování se ve schopnosti spolupracovat při práci ve skupině
- vedeme žáky k dodržování pravidel skupinové práce
- umožňujeme žákům vhodně argumentovat a prosazovat svůj názor
- učíme žáky respektu a ohleduplnosti vůči vrstevníkům se specifickými potřebami

Kompetence občanské

- dodržuje pravidla chování a jednání
- vedeme žáky k uvědomění si hodnoty lidského života
- učíme žáky toleranci k jiné řeči, barvě pleti a jinému národu a dovednosti hájit svá práva
- systematickou kontrolou plnění všech zadaných literárních i jazykovědných prací učíme žáky zodpovědnosti za včasné plnění zadaných úkolů a odpovědnosti za vlastní práci
- rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti a jejich dodržování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování základních pracovních návyků
- učíme žáky využívat svých znalostí v běžné praxi
- motivujeme žáky k dodržování stanovených termínů a plánování své práce
- učíme žáky vytvářet estetické prostředí
- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- motivujeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií
- vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- vybízíme žáky k předcházení situací ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situací ohrožujících jejich tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
ČJL-9-2-02	Jazyková výchova Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Žák dle svých možností: - vyhledá slovo základové - uvede příklad odvozeného slova - vyhledá slova příbuzná - zaznamená stavbu slova (kořen, předpona, přípona, koncovka) - rozliší slova jednoznačná a mnohoznačná - uvede vhodná synonyma, antonyma - rozpozná homonymum	Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky - slohové rozvrstvení slovní zásoby - slovo a jeho význam - synonyma, antonyma, homonyma - stavba slova - tvoření slov – slovo základové a odvozené - obohacování slovní zásoby		6.
ČJL-9-2-07	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	řídí se pravidly pravopisu	Pravopis lexikální, morfologický a syntaktický pravopis		6.
ČJL-9-2-08	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- uvede vrstvy národního jazyka - charakterizuje nářečí a interdialekty, uvede jejich příklady - uvede útvary spisovné a nespisovné češtiny - jmenuje základní jazykové příručky - zvládne základy práce s jazykovými příručkami	Obecné poučení o jazyce - čeština - spisovné a nespisovné útvary českého jazyka - vrstvy jazyka - základní jazykové příručky a práce s nimi		6.
ČJL-9-2-01	Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	správně vysloví česká a běžná cizí slova	Zvuková stránka jazyka - spisovná výslovnost - hláskosloví		6.
ČJL-9-2-04	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- jmenuje slovní druhy ohebné a neohebné - rozpozná jednotlivé druhy slov - pracuje se základními mluvnickými kategoriemi ohebných slovních druhů - vytvoří spisovný tvar slova - vyhledá tvaroslovnou chybu v textu	Tvarosloví - slovní druhy - ohebné slovní druhy, jejich kategorie, vzory a druhy - neohebné slovní druhy		6.
ČJL-9-2-06	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- rozpozná podmět a přísudek, určí druh - rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí druh věty - vyhledá v textu přímou a nepřímou řeč - pozná druhy rozvíjejících větných členů	Skladba - základní a rozvíjející větné členy a jejich druhy - věta a souvětí, jejich druhy - pořádek slov ve větě		6.

ČJL-9-2-05	Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	píše správně interpunkci v souvětí a větě jednoduché	Skladba - interpunkce ve větě jednoduché a souvětí - přímá a nepřímá řeč		6.
ČJL-9-2-02	Jazyková výchova Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	tvoří slova odvozováním pomocí vhodných předpon a přípon	Slovní zásoba a tvoření slov způsoby obohacování slovní zásoby		7.
ČJL-9-2-07	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	řídí se pravidly pravopisu	Pravopis lexikální, morfologický a syntaktický pravopis		7.
ČJL-9-2-08	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- jmenuje základní útvary národního jazyka - začlení vybrané evropské jazyky do příslušných skupin pomocí běžných informačních zdrojů - na příkladech uvede, kdy je možno užít spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí, příklady zdůvodní	Obecné poučení o jazyce - řeč, jazyk - spisovné a nespisovné útvary českého jazyka - rozvrstvení národního jazyka - skupiny jazyků		7.
ČJL-9-2-03	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	orientuje se v základních jazykových příručkách a samostatně s nimi pracuje	Obecné poučení o jazyce základní jazykové příručky a práce s nimi		7.
ČJL-9-2-04	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- správně tvoří tvary obtížnějších zájmen a číslovek - určí rod slovesa - vhodně užije příslovce v základní i stupňované podobě - vyhledá příslovečnou spřežku a správně ji napíše	Tvarosloví - slovní druhy - ohebné slovní druhy, jejich kategorie, vzory a druhy - slovesa – rod - neohebné slovní druhy - příslovce – stupňování, příslovečné spřežky		7.

ČJL-9-2-06	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- rozpozná základní a rozvíjející větné členy, určí jejich druh - rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí druh vět podle postoje mluvčího - graficky znázorní větu	Skladba - základní větné členy - rozvíjející větné členy - druhy vedlejších vět - věta a její druhy (jednoduchá věta, souvětí) - grafické znázornění věty - stavba věty		7.
ČJL-9-2-05	Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	píše správně interpunkci v souvětí a větě jednoduché, aplikuje znalosti o přívlastku postupně rozvíjejícím a rozvitých větných členech	Skladba interpunkce ve větě a souvětí		7.
ČJL-9-3-01	Literární výchova Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- reprodukuje přiměřený přečtený nebo slyšený text - vlastními slovy zhodnotí četbu, divadelní představení, film či umělecké dílo - popíše stručně základní strukturu uměleckého díla - charakterizuje jednoduše jazyk literárního díla - recituje přiměřené literární texty zadané i zvolené - stručně popíše strukturu literárního díla	Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - záznam a reprodukce hlavních myšlenek, - interpretace literárního textu - dramatizace Základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) - jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš) - literatura umělecká a věcná (populárně-naučná)		6. - 7.
ČJL-9-3-04	Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- pokusí se podle svých možností a znalostí o vytvoření vlastního literárního textu - vytvoří výtvarný doprovod k literárnímu dílu	Tvořivé činnosti s literárním textem vytváření vlastních textů		6. - 7.

			vlastní výtvarný doprovod k literárním textům		
ČJL-9-3-03	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- vyjádří vlastními slovy svůj názor na přečtený literární text - podle svých možností vlastními slovy interpretuje literární dílo a jeho smysl	Způsoby interpretace literárních a jiných děl		6. - 7.
ČJL-9-3-05	Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- zhodnotí uměleckou hodnotu přečteného textu či zhlédnutého filmu a představení - rozpozná hodnotnou a konzumní literaturu, svůj postoj zdůvodní	Způsoby interpretace literárních a jiných děl		6. - 7.
ČJL-9-3-08	Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	porovná různá ztvárnění jednoho literárního motivu	Způsoby interpretace literárních a jiných děl		6. - 7.
ČJL-9-3-09	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	vyhledá požadované informace z oblasti literární teorie a historie v nejrůznějších informačních zdrojích	Základy literární teorie a historie		6. - 7.
ČJL-9-3-06	Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- rozpozná základní literární druhy a žánry - charakterizuje základní literární druhy a žánry - uvede některé představitele jednotlivých literárních druhů a žánrů - na základě četby zařadí ukázkou k literárnímu druhu či žánru	Literární druhy a žánry - poezie, próza, drama - žánry lyrické, epické, dramatické (<i>útvary lidové slovesnosti, moderní pohádka, bajka, báje, balada, literatura pro děti a mládež, fantasy, sci-fi, epos, legenda, romance</i> aj.) - typické žánry a jejich představitelé		6. - 7.
ČJL-9-1-01	Slohová a komunikační výchova Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- porovná a ověří fakta podle dostupných informačních zdrojů - klade vhodné otázky k ověření informací - pokládá vhodné otázky k textu - v slyšeném textu odliší fakta od názorů a hodnocení - ověřuje získané informace z různých informačních zdrojů	Čtení - praktické - kritické Naslouchání - věcné - kritické - zážitkové		6. - 7.
ČJL-9-1-08	Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah	- v textech nejrůznější povahy vyhledá fakta, názory a hodnocení - vyhledá požadované informace v různých informačních zdrojích	Čtení - praktické - věcné		6. - 7.

	z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- tvoří stručné poznámky z přečteného textu - připraví a přednese krátký referát	- kritické - prožitkové		
ČJL-9-1-02	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- rozpozná objektivní a subjektivní sdělení - pozná komunikační záměr mluvčího	Naslouchání - praktické - kritické - zážitkové		6. - 7.
ČJL-9-1-03	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- zaujímá kritický postoj k manipulativní komunikaci - rozpozná manipulativní prvky v masmédiích	Naslouchání kritické (manipulativní působení projevu)		6. - 7.
ČJL-9-1-04	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- používá vhodné komunikační prostředky v dané komunikační situaci - vyjadřuje se kultivovaně a výstižně	Mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy), - zásady kultivovaného projevu - komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse		6. - 7.
ČJL-9-1-07	Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	účastní se diskuse a respektuje její pravidla	Mluvený projev diskuse		6. - 7.
ČJL-9-1-05	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- používá spisovný jazyk s ohledem na potřebnost v dané komunikační situaci - v písemném projevu odlišuje spisovný a nespisovný jazyk - používá vhodné spisovné jazykové prostředky - používá znalosti o jazyce a stylu k vytváření gramaticky a věcně správných textů	Mluvený projev - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu Písemný projev a jeho základní žánry - základní slohové postupy a žánry - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní		6. - 7.
ČJL-9-1-06	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	při mluveném projevu používá vhodných prostředků řeči verbálních i nonverbálních a paralingválních	Mluvený projev - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu		6. - 7.

ČJL-9-1-09	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- vytváří samostatně přiměřené písemné texty podle znalostí o základních komunikačních žánrech - vytváří jazykově i stylisticky správné texty	Písemný projev a jeho základní žánry - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní - komunikační žánry: vypravování, výpisek, sms, e-mail, zpráva, oznámení, pozvánka, soukromý dopis, objednávka, popis, charakteristika, umělecký popis, popis děje a pracovního postupu, subjektivně zabarvený popis, výpisky, výtah, životopis	Mediální výchova - Receptivní činnosti * Stavba mediálních sdělení Mediální výchova - Produktivní činnosti * Stavba mediálních sdělení	6. - 7.
ČJL-9-1-10	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- používá znalosti o jazyce a stylu k vytváření gramaticky a věcně správných textů - podle pokynů pracuje s textem a používá prvky tvořivosti	Písemný projev a jeho základní žánry vlastní tvořivé psaní		6. - 7.
ČJL-9-2-02	Jazyková výchova Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- tvoří slova odvozováním pomocí vhodných předpon a přípon - uvede způsoby obohacování slovní zásoby - uvede příklad slova zkratkového, přejatého, složeného a víceslovného pojmenování - nevhodně užitá přejatá slova nahradí českými - u jednoduchých příkladů uvede, jak vznikla slova	Slovní zásoba a tvoření slov - způsoby obohacování slovní zásoby - zkracování, skládání, sousloví - slova domácí a přejatá - stavba slova		8.
ČJL-9-2-07	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	řídí se pravidly pravopisu	Pravopis lexikální, morfologický a syntaktický pravopis		8.
ČJL-9-2-08	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- uvede základní útvary národního jazyka - přiřadí vybrané evropské jazyky do příslušných skupin pomocí běžných informačních zdrojů - zařadí češtinu v rámci slovanských jazyků - na příkladech uvede, kdy je možno užít spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí, příklady zdůvodní	Obecné poučení o jazyce - čeština a její postavení v systému indoevropských jazyků - vrstvy a útvary českého jazyka		8.

ČJL-9-2-01	Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• uplatňuje pravidla pro správné členění souvislé řeči • řídí se pravidly spisovné výslovnosti	Zvuková stránka jazyka		8.
ČJL-9-2-04	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• pracuje s gramatickými kategoriemi a vzory ohebných slov • určí gramatické kategorie ohebných slovních druhů • určí druh předložek a spojek	Tvarosloví • slovní druhy • ohebné slovní druhy, jejich kategorie, vzory a druhy • slovesa – vid, třídy • neohebné slovní druhy • předložky a jejich druhy • spojky a jejich druhy		8.
ČJL-9-2-06	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• rozpozná větu dvoučlennou, jednočlennou a větný ekvivalent; • určí, zda je rozvitý přívlastek připojen k členu řídícímu pevně, nebo volně; • rozpozná přívlastek postupně rozvíjející • rozliší souvětí souřadné a podřadné • určí poměr mezi souřadně spojenými větnými členy a větami	Skladba • věta jednočlenná, dvoučlenná • větné členy základní a rozvíjející • přívlastek a jeho druhy (volný, těsný) • souvětí souřadné, podřadné • poměry mezi větnými členy a souřadně spojenými větami hlavními a vedlejšími		8.
ČJL-9-2-05	Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• píše správně interpunkci v souvětí a větě jednoduché, aplikuje znalosti o přívlastku postupně rozvíjejícím a rozvitých větných členech	Skladba • interpunkce ve větě a souvětí		8.
ČJL-9-2-02	Jazyková výchova Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	• správně přechyluje slova • popíše význam přeneseného pojmenování • uvede charakteristické příklady frazému • v textu najde ustálené rčení a rozpozná jeho význam	Slovní zásoba a tvoření slov • přechylování slov • přenesená pojmenování • frazémy • rčení		9.
ČJL-9-2-07	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• dodržuje pravidla pravopisu	Pravopis • lexikální, morfologický a syntaktický pravopis		
ČJL-9-2-08	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• správně používá znalosti jazykové normy v písemných i mluvených projevech	Obecné poučení o jazyce		9.

			• jazyk a komunikace • jazyková norma, kodifikace • jazyková kultura • vývoj češtiny		
ČJL-9-2-01	Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• používá pravidla pro správné členění souvislé řeči • řídí se pravidly spisovné výslovnosti	Zvuková stránka jazyka • členění souvislé řeči • modulace souvislé řeči • intonace • zásady spisovné výslovnosti		9.
ČJL-9-2-04	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• správně vytvoří tvar podle zadaných tvaroslovných kategorií; • správně používá slova přejatá a jejich tvary • správně užívá všech neohebných slov, včetně částic	Tvarosloví • ohebné slovní druhy • skloňování přejatých slov • slovesa – třídy, vzory • neohebné slovní druhy		9.
ČJL-9-2-05	Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• řídí se pravidly pro vazbu syntaktických jednotek a slovosled • určí základní i rozvíjející větné členy vyjádřené slovně i větou a jejich druhy • dodržuje pravidla syntaktického pravopisu	Skladba • stavba textu		9.
ČJL-9-2-06	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• graficky zaznamená syntaktické vztahy ve větě a souvětí	Skladba • základní a rozvíjející větné členy, druhy vedlejších vět • grafické znázornění věty a souvětí		9.
ČJL-9-3-01	Literární výchova Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• reprodukuje přiměřený přečtený nebo slyšený text • vlastními slovy zhodnotí četbu, divadelní představení, film či umělecké dílo • popíše stručně základní strukturu uměleckého díla • charakterizuje jednoduše jazyk literárního díla • recituje přiměřené literární texty zadané i zvolené • stručně popíše strukturu literárního díla • charakterizuje jednoduše jazyk literárního díla	Tvořivé činnosti s literárním textem • přednes vhodných literárních textů • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • záznam a reprodukce hlavních myšlenek, • interpretace literárního textu • dramatizace		8. - 9.

			Základy literární teorie a historie • struktura literárního díla • jazyk literárního díla, obrazná pojmenování • literatura umělecká a věcná (literatura faktu, publicistické žánry)		
ČJL-9-3-04	Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• pokusí se podle svých možností a znalostí o vytvoření vlastního literárního textu	Tvořivé činnosti s literárním textem • vytváření vlastních textů		8. - 9.
ČJL-9-3-03	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• vyjádří vlastními slovy svůj názor na přečtený literární text • vlastními slovy převypráví přečtený text	Způsoby interpretace literárních a jiných děl		8. - 9.
ČJL-9-3-05	Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	• zhodnotí uměleckou hodnotu přečteného textu či zhlédnutého filmu a představení • rozpozná hodnotnou a konzumní literaturu, svůj postoj zdůvodní	Způsoby interpretace literárních a jiných děl		8. - 9.
ČJL-9-3-08	Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	• podle svých možností vlastními slovy interpretuje literární dílo a jeho smysl • porovná různá ztvárnění jednoho literárního motivu	Způsoby interpretace literárních a jiných děl		8. - 9.
ČJL-9-3-09	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• vyhledá požadované informace z oblasti literární teorie a historie v nejrůznějších informačních zdrojích	Základy literární teorie a historie		8. - 9.
ČJL-9-3-07	Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• jmenuje vývojová období národní a světové literatury • uvede výrazné představitele jednotlivých období	Základy literární historie a teorie • hlavní vývojová období národní a světové literatury (<i>počátky literatury, středověká literatura, renesanční, barokní, osvícenská a romantická literatura, směry 19. a 20. století, vývoj dramatu aj.</i>) • představitelé vývojových období národní a světové literatury		8. – 9.

ČJL-9-3-06	Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• uvede a charakterizuje základní literární druhy a žánry • k základním literárním druhům a žánrům přiřadí výrazné představitele • rozpozná základní literární druhy, žánry a útvary poezie, prózy a dramatu • na základě četby zařadí ukázkou k literárnímu druhu a žánru	Základy literární historie a teorie • hlavní vývojová období národní a světové literatury Literární druhy a žánry • poezie, próza, drama • žánry lyrické, epické, dramatické • literární druhy a žánry a jejich významní představitelé		8. – 9.
ČJL-9-3-02	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	• přiřadí typickou ukázkou k jejímu autorovi	Literární druhy, žánry a jejich představitelé		8. – 9.
ČJL-9-1-01	Slohová a komunikační výchova Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• porovná a ověří fakta podle dostupných informačních zdrojů • klade vhodné otázky k ověření informací • pokládá vhodné otázky k textu • v slyšeném textu odliší fakta od názorů a hodnocení • ověřuje získané informace z různých informačních zdrojů kladením vhodných otázek	Čtení • praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) • kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání • věcné (soustředěné, aktivní) • kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) • zážitkové		8. - 9.
ČJL-9-1-08	Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• v textech nejrůznější povahy vyhledá fakta, názory a hodnocení • vyhledá požadované informace v různých informačních zdrojích • tvoří stručné poznámky z přečteného textu • připraví a přednese krátký referát	Čtení • praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) • věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací),		8. - 9.

			• kritické (analytické, hodnotící) • prožitkové		
ČJL-9-1-02	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• rozpozná objektivní a subjektivní sdělení • pozná komunikační záměr mluvčího • rozpozná manipulativní prvky v masmédiích	Naslouchání • praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), • kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) • zážitkové		8. - 9.
ČJL-9-1-03	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• zaujímá kritický postoj k manipulativní komunikaci	Naslouchání • kritické (manipulativní působení projevu)		8. - 9.
ČJL-9-1-04	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• používá vhodné komunikační prostředky v dané komunikační situaci • vyjadřuje se kultivovaně a výstižně	Mluvený projev • zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), • zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) • komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse		8. - 9.
ČJL-9-1-07	Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• účastní se diskuse a respektuje její pravidla	Mluvený projev • zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)		8. - 9.

			komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, diskuse		
ČJL-9-1-05	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- používá spisovný jazyk s ohledem na potřebnost v dané komunikační situaci - v písemném projevu odlišuje spisovný a nespisovný jazyk - používá vhodné spisovné jazykové prostředky - používá znalosti o jazyce a stylu k vytváření gramaticky a věcně správných textů	Mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), - zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) - komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse Písemný projev a jeho základní žánry - základní slohové postupy a žánry - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní		8. - 9.
ČJL-9-1-06	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	při mluveném projevu používá vhodných prostředků řeči verbálních i nonverbálních a paralingválních	Mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), - zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)		8. - 9.
ČJL-9-1-09	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s	vytváří samostatně přiměřené písemné texty podle znalostí o základních komunikačních žánrech	Písemný projev a jeho základní žánry		8. - 9.

	dodržováním pravidel mezivětného navazování	vytváří jazykově i stylisticky správné texty	- vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní - komunikační žánry: <i>strukturovaný životopis, žádost, subjektivně zabarvený popis, souvislý životopis, úřední dopis, výtah, výklad, úvaha, teze</i>		
ČJL-9-1-10	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- používá znalosti o jazyce a stylu k vytváření gramaticky a věcně správných textů - podle pokynů pracuje s textem a používá prvky tvořivosti	Písemný projev a jeho základní žánry vlastní tvořivé psaní		8. - 9.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

	Slohová a komunikační výchova
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p	čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p	komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p	píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
	Jazyková výchova
ČJL-9-2-03p	orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-04p	pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p	rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-06p	rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-07p	správně píše slova s předponami a předložkami
ČJL-9-2-07p	ovládá pravopis vyjmenovaných slov
ČJL-9-2-07p	zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
	Literární výchova
ČJL-9-3-01p	orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03p	ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06p	rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-09p	dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
-	má pozitivní vztah k literatuře

5.2.2 ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem tohoto předmětu je naučit žáky základům cizího jazyka, aby dokázali postupně a bez problémů reagovat na základní pokyny týkající se výuky, aby rozuměli různým typům poslechových i psaných textů, aby si osvojili slovní zásobu potřebnou k běžné komunikaci i k daným tématům, aby pochopili základní gramatická pravidla, aby rozvíjeli slovní spojení a obraty, které by pak dokázali správně a vhodně použít i v běžné konverzaci.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět anglický jazyk vychází z obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk Rámcově vzdělávacího programu, který zahrnuje čtyři základní tematické okruhy:

- poslech s porozuměním
- mluvení
- čtení s porozuměním
- psaní

Důraz je jednoznačně kladen na mluvené slovo, konverzaci a porozumění. Všechny tyto dovednosti se u žáků jednotlivých ročníků prolínají, jsou vhodně zařazeny do struktury vyučování. Žáci se postupně zdokonalují s přibývajícím slovní zásobou a na základě jazykové zkušenosti. Metody práce se žáky jsou různorodé, liší se podle věku dětí. Na druhém stupni, kde žák navazuje na získané znalosti a dovednosti, žáci přechází z jednoduchých vět na souvětí, rozumí textům na dané téma, samostatně tvoří otázky a odpovídají na ně, uplatňují osvojená gramatická pravidla v praxi, vedou spolu dialog, jsou schopni zpracovat projektový úkol podle zadání či napsat přiměřeně dlouhou úvahu. K vytvoření projektu využívají nejen svých zkušeností, ale potřebné informace získávají i využitím různých komunikačních prostředků jako jsou internet, noviny, časopisy a encyklopedie. K projektovým úkolům je žákům poskytnuta vždy delší doba na jejich zpracování.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Anglický jazyk se vyučuje na základní škole od 1. ročníku. Časová dotace v 6. – 9. ročníku je časová dotace tříhodinová, v kterémkoliv ročníku 2. stupně však může být přidána jedna disponibilní hodina, která je vymezena jako Seminář anglického jazyka. Ten se zpravidla využívá ke konverzaci a procvičování probraných témat.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Anglický jazyk je vyučován v kmenových třídách a v jazykové učebně, která je vybavena interaktivní tabulí. Učitelé využívají k poslechu originální CD nahrávky, výuková videa i další tištěné nebo digitální materiály související s výukou. Příležitostně žáci sledují anglické nebo americké filmy či seriály v původním znění. Vyučovací hodina se zpravidla skládá z různých aktivit a činností žáků, které se střídají a obměňují.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- umožňujeme žákům samostatně hodnotit svou činnost
- snažíme se, aby si pravidelně a systematicky osvojovali základy cizího jazyka
- rozvíjíme jejich schopnost porozumět textu z poslechu
- učíme žáky zvládat samostatnou práci s textem
- vedeme žáky k vyhledávání potřebných informací
- motivujeme žáky k tomu, aby si postupně rozšiřovali svou slovní zásobu
- učíme je aplikovat gramatická pravidla i naučené fráze v běžné konverzaci

Kompetence k řešení problémů:

- rozvíjíme schopnost samostatně se rozhodnout o způsobu zpracování určitých úkolů
- umožňujeme žákům obhájit svůj názor či řešení konkrétní situace, zejména při vyvozování nových gramatických pravidel
- podporujeme práci na projektech, při nichž kreativně využívají svých dosavadních zkušeností
- vedeme žáky k řešení úkolů vyžadujících znalosti i z jiných předmětů
- podporujeme schopnost samostatně vyhledat informace z různých zdrojů

Kompetence komunikativní:

- rozvíjíme schopnost žáků mluvit v hodinách anglicky s vyučujícím i s ostatními spolužáky
- učíme je správně a pohotově reagovat na různé situace, na jednoduché otázky učitele i spolužáků
- vedeme žáky k samostatnému tvoření otázek a schopnosti ptát se ostatních
- učíme je upevňovat si konverzační fráze a zároveň porozumět spisovné angličtině
- snažíme se, aby logicky a souvisle formulovali jednoduché věty, a to ústně i písemně

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k práci ve dvojicích či skupinách na společném úkolu, aby dokázali vzájemně spolupracovat
- motivujeme žáky k zapojení se do projektových úkolů

- upozorňujeme žáky na svou zodpovědnost za výsledek společné práce
- učíme je prezentovat jejich práci před ostatními spolužáky
- pomáháme žákům vcítit se do situace jiných lidí v modelových situacích
- vedeme žáky ke snaze odmítat vše, co narušuje dobré vztahy a co porušuje pravidla slušného chování

Kompetence občanské:

- učíme žáky pracovat svým tempem a být zodpovědným za svůj vlastní projev
- vedeme je k zodpovědnosti za výsledky své práce
- učíme žáky respektovat kulturní tradice jiných zemí
- podporujeme schopnost naslouchat a učíme je přijmout odlišný názor i pohled na svět
- učíme žáky jednoduše anglicky vysvětlit i obhájit své názory
- vedeme žáky k respektování hodnocení své práce i práce svých spolužáků
- rozvíjíme snahu každého v rámci svých možností pomoci při učení i ostatním spolužákům

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k systematické práci v daném časovém rozpětí
- učíme je plnit si své povinnosti vyplývající z výuky
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení se do výuky
- podporujeme samostatnou práci formou domácích úkolů a projektů
- snažíme se vést žáky k tomu, aby si zvykli na určitý druh práce a učení opakovaným používáním různých technik výuky

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k běžnému využívání vhodných digitálních zařízení, aplikací a služeb při učení cizích jazyků za účelem usnadnění práce, nalezení požadovaných informací a zkvalitnění studia
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty a vyjadřovat se i za pomoci digitálních prostředků
- podporujeme žáky v získávání, vyhledávání a kritickém posuzování informací odpovídajících konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
CJ-9-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák dle svých možností: - rozpozná v textu známé výrazy a fráze - opakuje plynule a foneticky správně jednoduché texty	Zvuková a grafická podoba jazyka - texty a komiksové příběhy - výslovnostní cvičení - poslechová cvičení		6.
CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- rozumí jednoduché konverzaci obsahující známou slovní zásobu - rozumí základním informacím v daném textu s vizuální oporou v učebnici	Slovní zásoba Zvuková a grafická podoba jazyka poslech CD nahrávek		6.
CJ-9-2-01	Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	- umí položit základní otázky týkající se probíraných témat - zvládá stručné odpovědi na jednoduché otázky	Slovní zásoba - otázky a odpovědi - jednoduchá sdělení - rozhovory	Sociální rozvoj - Komunikace	6.
CJ-9-2-02	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	- dokáže sdělit základní požadované informace - správně vyslovuje - komunikuje s ostatními	Tematické okruhy - moje rodina a škola - domov, bydlení - denní režim, volný čas		6.
CJ-9-2-03	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- vyjadřuje se k probíraným tématům - dokáže poskytnout základní informace - používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	Tematické okruhy Slovní zásoba - činnosti během roku - přátelé - domácí mazlíčci, zvířata - cestování	Multikulturní výchova – Kulturní difference	6.
CJ-9-3-01	Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	- dokáže vyhledat v textu známé výrazy a fráze a odvodit jejich význam - rozumí základním informacím v textu s vizuální oporou v učebnici	Slovní zásoba - texty a komiksové příběhy - práce se slovníkem		6.
CJ-9-3-02	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- umí vyhledat v textu požadovanou informaci - dokáže přečíst nahlas srozumitelně jednoduchý text	Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky, intonace - slovní a větný přízvuk		6.

CJ-9-4-01	Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• umí vyplnit formulář správnými údaji o sobě	Mluvnice • ovládání pravopisu slov • osvojené slovní zásoby		6.
CJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• tvoří jednoduchá písemná sdělení • zvládá napsat několik vět týkajících se probíraných témat • umí v praxi aplikovat základní gramatická pravidla	Mluvnice • základní gramatické struktury a typy vět: • číslovky, řadové číslovky • člen určitý a neurčitý • ukazovací zájmena • množné číslo podst.jm.		6.
CJ-9-4-03	Reaguje na jednoduché písemné sdělení	• dokáže napsat stručný dopis či e-mail kamarádovi o sobě a svých zájmech	Mluvnice • přítomné časy • časové předložky • osobní zájmena		6.
CJ-9-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák dle svých možností: • rozpozná v textu známé výrazy a fráze • opakuje plynule a foneticky správně jednoduché texty	Zvuková a grafická podoba jazyka • texty a komiksové příběhy • výslovnostní cvičení • poslechová cvičení		7.
CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• rozumí jednoduché konverzaci obsahující známou slovní zásobu • rozumí základním informacím v daném textu s vizuální oporou v učebnici	Slovní zásoba Zvuková a grafická podoba jazyka • poslech CD nahrávek		7.
CJ-9-2-01	Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• umí položit základní otázky týkající se probíraných témat • zvládá stručné odpovědi na jednoduché otázky	Slovní zásoba • rozhovory • otázky a odpovědi • jednoduchá sdělení	Sociální rozvoj - Komunikace	7.
CJ-9-2-02	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• dokáže sdělit základní požadované informace • správně vyslovuje • komunikuje s ostatními	Tematické okruhy • cestování • péče o zdraví • sport	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	7.
CJ-9-2-03	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• vyjadřuje se k probíraným tématům • dokáže poskytnout základní informace • používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	Tematické okruhy Slovní zásoba • nákupy • potraviny, jídlo • stravovací návyky	Multikulturní výchova – Kulturní difference	7.

			Velká Británie		
CJ-9-3-01	Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	- dokáže vyhledat v textu známé výrazy a fráze a odvodit jejich význam - rozumí základním informacím v textu s vizuální oporou v učebnici	Slovní zásoba - texty a komiksové příběhy - práce se slovníkem		7.
CJ-9-3-02	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- umí vyhledat v textu požadovanou informaci - dokáže přečíst nahlas srozumitelně jednoduchý text	Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky, intonace - slovní a větný přízvuk		7.
CJ-9-4-01	Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	umí vyplnit formulář správnými údaji o sobě	Mluvnice ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		7.
CJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- tvoří jednoduchá písemná sdělení - zvládá napsat několik vět týkajících se probíraných témat - umí v praxi aplikovat základní gramatická pravidla	Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět: - minulý čas prostý - nepravidelná slovesa - budoucí čas - počitatelnost podst.jm.		7.
CJ-9-4-03	Reaguje na jednoduché písemné sdělení	dokáže napsat stručný dopis či e-mail kamarádovi o sobě a svých zájmech	Mluvnice - stupňování příd. jmen - příslovce - sloveso to have to		7.
CJ-9-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák dle svých možností: - rozpozná v textu známé výrazy a fráze - opakuje texty plynule a foneticky správně - rozumí informacím týkajících se běžného života	Zvuková a grafická podoba jazyka - texty a komiksové příběhy - výslovnostní cvičení - poslechová cvičení		8.
CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- rozumí konverzaci obsahující známou slovní zásobu - rozumí základním informacím v daném textu - dokáže odvodit význam nových slov na základě známých výrazů a frází	Slovní zásoba Zvuková a grafická podoba jazyka poslech originálních nahrávek		8.
CJ-9-2-01	Mluvení	umí položit základní otázky týkající se probíraných témat	Slovní zásoba rozhovory	Sociální rozvoj - Komunikace	8.

	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• zvládá stručné odpovědi na jednoduché otázky • dokáže tvořit otázky týkající se praktických informací	• otázky, reakce a odpovědi na ně • konverzační témata • jednoduchá sdělení		
CJ-9-2-02	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• dokáže sdělit základní požadované informace • zvládá vést rozhovor na dané téma • komunikuje s ostatními	Tematické okruhy • můj domov, rodina • cestování, dovolená • sport a volný čas	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	8.
CJ-9-2-03	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• vyjadřuje se k probíraným tématům • dokáže poskytnout základní informace • používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	Tematické okruhy Slovní zásoba • moje budoucí povolání • město, orientace v něm • doprava • Londýn	Multikulturní výchova – Kulturní diference	8.
CJ-9-3-01	Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• dokáže vyhledat v textu známé výrazy a fráze a odvodit jejich význam • rozumí základním informacím v textu s vizuální oporou v učebnici	Slovní zásoba • texty a jiné autentické materiály • práce se slovníkem		8.
CJ-9-3-02	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• umí vyhledat v textu požadovanou informaci • dokáže přečíst nahlas srozumitelně jednoduchý text • dokáže odvodit význam neznámých slov v novém textu • umí sdělit hlavní myšlenku textu • reprodukuje obsah přečtených textů • čte a překládá složitější text s pomocí slovníku	Zvuková a grafická podoba jazyka • základní výslovnostní návyky, intonace • slovní a větný přízvuk • slovní zásoba • práce se slovníkem • shrnutí obsahu jednotlivých textů • slovosled v české a anglické větě		8.
CJ-9-4-01	Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• umí vyplnit formulář správnými údaji o sobě	Mluvnice • ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		8.
CJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• umí stručně popsat sebe, svou rodinu, školu, své zájmy • zvládá napsat několik vět týkajících se probíraných témat • dokáže napsat žádost o zaměstnání či brigádu • umí v praxi aplikovat základní gramatická pravidla	Mluvnice • základní gramatické struktury a typy vět: • minulý čas prostý • minulý čas průběhový • přítomné časy		8.

			• budoucí čas s will • předložky s časovými údaji		
CJ-9-4-03	Reaguje na jednoduché písemné sdělení	• dokáže napsat stručný dopis či e-mail kamarádovi o sobě a svých zájmech • dokáže písemně upravit zadaný text podle daných pravidel	Mluvnice • členy s vlastními jmény • přídavná jména • slovosled ve větách • předložky		8.
CJ-9-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák dle svých možností: • rozpozná v textu známé výrazy a fráze • opakuje texty plynule a foneticky správně • rozumí informacím týkajících se běžného života	Zvuková a grafická podoba jazyka • texty a komiksové příběhy • výslovnostní cvičení • poslechová cvičení		9.
CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• rozumí konverzaci obsahující známou slovní zásobu • rozumí základním informacím v daném textu • dokáže odvodit význam nových slov na základě známých výrazů a frází	Slovní zásoba • poslech originálních nahrávek Zvuková a grafická podoba jazyka		9.
CJ-9-2-01	Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• umí položit základní otázky týkající se probíraných témat • zvládá stručné odpovědi na jednoduché otázky • dokáže tvořit otázky týkající se praktických informací	Slovní zásoba • rozhovory • otázky, reakce a odpovědi na ně • konverzační témata • jednoduchá sdělení	Sociální rozvoj - Komunikace	9.
CJ-9-2-02	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• dokáže sdělit základní požadované informace • zvládá vést rozhovor na dané téma • komunikuje s ostatními	Tematické okruhy • kultura • příroda a město • počasí	Multikulturní výchova – Kulturní difference	9.
CJ-9-2-03	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• vyjadřuje se k probíraným tématům • dokáže poskytnout základní informace • používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	Tematické okruhy Slovní zásoba • nákupy a móda • pocity a nálady • problémy společnosti • média, technologie	Multikulturní výchova – Multikulturalita Mediální výchova – Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti	9.
CJ-9-3-01	Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• dokáže vyhledat v textu známé výrazy a fráze a odvodit jejich význam	Slovní zásoba • texty a jiné autentické materiály • práce se slovníkem		9.

		• rozumí základním informacím v textu s vizuální oporou v učebnici			
CJ-9-3-02	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• umí vyhledat v textu požadovanou informaci • dokáže přečíst nahlas srozumitelně jednoduchý text • dokáže odvodit význam neznámých slov v novém textu • umí sdělit hlavní myšlenku textu • reprodukuje obsah přečtených textů • čte a překládá složitější text s pomocí slovníku	Zvuková a grafická podoba jazyka • základní výslovnostní návyky, intonace • slovní a větný přízvuk Slovní zásoba • práce se slovníkem • shrnutí obsahu jednotlivých textů Mluvnice • slovosled v české a anglické větě		9.
CJ-9-4-01	Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• umí vyplnit formulář správnými údaji o sobě	Mluvnice • ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		9.
CJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• umí stručně popsat sebe, svou rodinu, školu, své zájmy • zvládá napsat několik vět týkajících se probíraných témat • dokáže napsat žádost o zaměstnání či brigádu • umí v praxi aplikovat základní gramatická pravidla	Mluvnice • základní gramatické struktury a typy vět: • nepravidelná slovesa • předpřítomný čas • přítomné a minulé časy • vyjádření budoucnosti • modální slovesa, jejich opisné tvary		9.
CJ-9-4-03	Reaguje na jednoduché písemné sdělení	• dokáže napsat stručný dopis či e-mail kamarádovi o sobě a svých zájmech • dokáže písemně upravit zadaný text podle daných pravidel	Mluvnice • frázová slovesa • předložky a předložkové vazby • trpný rod		9.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-9-1-01p	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02p	rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

CJ-9-2-01p	odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-3-01p	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
CJ-9-4-03p	reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2.3 NĚMECKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Další cizí jazyk

Vyučovací předmět: Německý jazyk

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Další cizí jazyk je vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace vzhledem k posilování významu výuky cizích jazyků. Další cizí jazyk stejně jako anglický jazyk přispívá k chápání a objevování světa v rozšířených souvislostech a poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci celé Evropy i velké části světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Cílem tohoto předmětu je, aby žák rozuměl známým každodenním výrazům a základním frázím, aby se naučil tyto výrazy a fráze používat, aby se dokázal představit, klásl jednoduché otázky a na podobné dotazy aby uměl sám odpovídat.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací oblast zahrnuje čtyři základní tematické okruhy:

- poslech s porozuměním
- mluvení
- čtení s porozuměním
- psaní

Důraz je jednoznačně kladen na mluvené slovo, konverzaci a porozumění. Všechny tyto dovednosti se u žáků 7. – 9. ročníku prolínají a jsou vhodně zařazeny do struktury vyučování.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Německý jazyk se vyučuje na naší základní škole jako druhý cizí jazyk od 7. ročníku. Týdenní časová dotace je v 7., 8. i 9. ročníku vždy dvouhodinová.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Německý jazyk je vyučován zpravidla v jazykové učebně, která je vybavena interaktivní tabulí.

Vyučovací hodina se skládá z různých aktivit a činností žáků, které se střídají a obměňují. Při výuce je využíváno různých metod a forem práce (skupinová práce, projektové úkoly apod.). Učitelé využívají k poslechu originální CD nahrávky, výuková videa a další tištěné nebo digitální materiály představující realie německy mluvících zemí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- motivujeme žáky k samostatnému vyhledávání informací
- snažíme se, aby si pravidelně a systematicky osvojovali základy cizího jazyka
- rozvíjíme schopnost žáků porozumět textu z poslechu
- učíme žáky zvládat samostatnou práci s textem
- motivujeme žáky k tomu, aby si postupně rozšiřovali svou slovní zásobu
- podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost
- pomáháme žákům osvojit si odpovídající postupy učení
- umožňujeme žákům vyzkoušet si různé metody a formy práce

Kompetence k řešení problémů:

- rozvíjíme schopnost samostatně se rozhodnout o způsobu zpracování určitých úkolů
- podporujeme práci na projektech, při nichž kreativně využívají svých dosavadních zkušeností
- vedeme žáky k řešení úkolů vyžadujících znalosti i z jiných předmětů
- podporujeme schopnost samostatně vyhledat informace z různých zdrojů

Kompetence komunikativní:

- rozvíjíme schopnost žáků mluvit v hodinách německy s vyučujícím i s ostatními spolužáky
- učíme je správně a pohotově reagovat na různé situace, na jednoduché otázky učitele i spolužáků
- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek a názorů
- učíme je upevňovat si konverzační fráze a zároveň porozumět spisovné němčině
- snažíme se, aby logicky a souvisle formulovali jednoduché věty, a to ústně i písemně
- rozvíjíme u žáků dovednosti spojené s poslechem, čtením a mluvením metodami vyplývajícími z podstaty výuky cizího jazyka

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k práci ve dvojicích či skupinách na společném úkolu, aby dokázali vzájemně spolupracovat a respektovali pravidla týmové práce
- motivujeme žáky k zapojení se do projektových úkolů
- upozorňujeme žáky na svou zodpovědnost za výsledek společné práce
- učíme je prezentovat jejich práci před ostatními spolužáky

- pomáháme žákům vcítit se do situace jiných lidí v modelových situacích
- vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- zajímáme se o názory a zkušenosti žáků, vybízíme je k diskusi

Kompetence občanské:

- učíme žáky pracovat svým tempem a být zodpovědným za svůj vlastní projev
- diskutujeme se žáky o způsobu života v německy mluvících zemích
- učíme žáky respektovat kulturní tradice jiných zemí
- zadáváme úkoly, ve kterých žáci srovnávají životní styl, zvyky a tradice těchto zemí
- podporujeme schopnost naslouchat a učíme je přijmout odlišný názor i pohled na svět
- vedeme žáky k respektování hodnocení své práce i práce svých spolužáků
- rozvíjíme snahu každého v rámci svých možností pomoci při učení i ostatním spolužákům

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k systematické práci v daném časovém rozpětí
- učíme je plnit si své povinnosti vyplývající z výuky
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení se do výuky
- podporujeme samostatnou práci formou domácích úkolů a projektů
- snažíme se vést žáky k tomu, aby si zvykli na určitý druh práce a učení opakovaným používáním různých technik výuky

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k používání a výběru vhodných digitálních zařízení, aplikací a služeb k tomu, aby je mohli využívat při učení se cizích jazyků, za účelem usnadnění práce, nalezení požadovaných informací nebo pro zefektivnění a zkvalitnění svého studia
- informujeme žáky, jak předcházet situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat
- podporujeme žáky v uvědomění si negativního dopadu na tělesné a duševní zdraví, ke kterému může digitální prostředí přispět
- učíme žáky, jak se chovat v digitálním prostředí eticky

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
DCJ-9-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Žák dle svých možností: - dokáže správně reagovat na pokyny učitele - rozumí jednoduchému poslechu, který obsahuje známou slovní zásobu - opakuje plynule a foneticky správně jednoduché texty	Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - fonetická cvičení - abeceda		7.
DCJ-9-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozumí základním informacím v jednoduchém textu - dokáže odvodit význam nových slov na základě známých výrazů a frází	Slovní zásoba Zvuková a grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Mluvnice - podstatná jména, člen určitý a neurčitý		7.
DCJ-9-1-03	Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí informacím týkajících se běžného života - používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	Zvuková a grafická podoba jazyka - poslechové texty Mluvnice - množné číslo podstatných jmen - časování sloves		7.
DCJ-9-2-01	Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	pokračuje v krátké konverzaci na dané téma	Slovní zásoba použití slovní zásoby v komunikačních situacích		7.
DCJ-9-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- dokáže sdělit základní požadované informace - vyjadřuje se k jednotlivým tématům	Slovní zásoba Tematické okruhy - pozdravy, oslovení - představení se, rozloučení - poděkování - domov, rodina		7.

DCJ-9-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• dokáže reagovat na jednoduchou otázku • zvládá položit základní otázky, které se týkají probíraných témat • komunikuje s ostatními	Slovní zásoba Tematické okruhy • otázky a odpovědi • škola • volný čas, zájmy • nákupy, jídlo • kalendářní rok		7.
DCJ-9-3-01	Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• dokáže se zorientovat v předloženém textu • umí vyhledat v textu požadovanou informaci	zvuková a grafická podoba jazyka • fonetické znaky Slovní zásoba		7.
DCJ-9-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici	Tematické okruhy Slovní zásoba • texty vztahující se k probíraným tématům • obec či město, kde žiji • zvířata, příroda		7.
DCJ-9-3-03	Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• dokáže vyhledat v textu známé výrazy i fráze a odvodit jejich význam • reprodukuje obsah přečtených textů	Tematické okruhy Slovní zásoba • texty vztahující se k probíraným tématům • zdraví – nemoc • přátelé • cestování, prázdniny		7.
DCJ-9-4-01	Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• umí vyplnit formulář správnými údaji o sobě	Mluvnice • základní gramatické struktury a typy vět		7.
DCJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• zvládá napsat několik vět týkajících se probíraných témat • tvoří jednoduchá písemná sdělení	Mluvnice • skloňování podst. jmen • zájmena osobní • slovesa a jejich časování • předložky časové		7.

DCJ-9-4-03	Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	dokáže napsat stručný dopis či e-mail kamarádovi	Mluvnice - přivlastňovací zájmena - tázací zájmena - slovosled ve větě oznamovací a tázací		7.
DCJ-9-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Žák dle svých možností: - dokáže správně reagovat na pokyny učitele - rozumí jednoduchému poslechu, který obsahuje známou slovní zásobu - opakuje plynule a foneticky správně jednoduché texty	Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - fonetická cvičení		8.
DCJ-9-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozumí základním informacím v jednoduchém textu - dokáže odvodit význam nových slov na základě známých výrazů a frází	Slovní zásoba Zvuková a grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Mluvnice - podstatná jména, člen určitý a neurčitý		8.
DCJ-9-1-03	Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí informacím týkajících se běžného života - používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	Zvuková a grafická podoba jazyka - poslechové texty Mluvnice - podstatná a přídavná jména, číslovky - časování sloves		8.
DCJ-9-2-01	Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	pokračuje v krátké konverzaci na dané téma	Slovní zásoba použití slovní zásoby v komunikačních situacích		8.
DCJ-9-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- dokáže sdělit základní požadované informace - vyjadřuje se k jednotlivým tématům - reaguje na dotazy týkajících se probíraných témat	Slovní zásoba Tematické okruhy - pozdravy, oslovení - představení se, rozloučení, poděkování - domov, rodina, přátelé - škola, volný čas		8.

DCJ-9-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- dokáže reagovat na jednoduchou otázku - zvládá položit základní otázky, které se týkají probíraných témat - komunikuje s ostatními	Slovní zásoba Tematické okruhy - otázky a odpovědi - sport, cestování - lidské tělo, zdraví - nákupy, oblékání - povolání		8.
DCJ-9-3-01	Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- dokáže se zorientovat v předloženém textu - umí vyhledat v textu požadovanou informaci	Zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky Slovní zásoba		8.
DCJ-9-3-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici - čte plynule a foneticky správně	Tematické okruhy - texty vztahující se k probíraným tématům Slovní zásoba - obec či město, kde žiji - příroda, počasí		8.
DCJ-9-1-03	Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- dokáže vyhledat v textu známé výrazy i fráze a odvodit jejich význam - reprodukuje obsah přečtených textů - dokáže sdělit hlavní myšlenku textu	Tematické okruhy - texty vztahující se k probíraným tématům - dopravní prostředky - realie německy mluvících zemí (Německo, Rakousko, Švýcarsko)		8.
DCJ-9-4-01	Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	umí vyplnit formulář správnými údaji o sobě	Mluvnice základní gramatické struktury a typy vět		8.
DCJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- zvládá napsat několik vět týkajících se probíraných témat - tvoří jednoduchá písemná sdělení	Mluvnice - rozkazovací způsob - pravidelná a nepravidelná slovesa - minulý čas - préteritum - předložky se 3. a 4. p.		8.
DCJ-9-4-03	Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- dokáže napsat stručný dopis či e-mail kamarádovi - napíše jednoduchou informaci, kterou vyjádří písemně svůj názor	Mluvnice - způsobová slovesa - záporné zájmeno kein		8.

			slovosled ve větě oznamovací a tázací		
DCJ-9-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Žák dle svých možností: - dokáže správně reagovat na pokyny učitele - rozumí jednoduchému poslechu, který obsahuje známou slovní zásobu - opakuje plynule a foneticky správně jednoduché texty	Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky - fonetická cvičení		9.
DCJ-9-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozumí základním informacím v jednoduchém textu - dokáže odvodit význam nových slov na základě známých výrazů a frází	Slovní zásoba Zvuková a grafická podoba jazyka - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Mluvnice - podstatná jména, členy a jejich skloňování		9.
DCJ-9-1-03	Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí informacím týkajících se běžného života - používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	Zvuková a grafická podoba jazyka - poslechové texty Mluvnice - přídavná jména, číslovky, zájmena - časování sloves		9.
DCJ-9-2-01	Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- pokračuje v krátké konverzaci na dané téma - umí tvořit otázky týkající se praktických informací	Slovní zásoba použití slovní zásoby v komunikačních situacích		9.
DCJ-9-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- dokáže sdělit základní požadované informace - vyjadřuje se k jednotlivým tématům - reaguje na dotazy týkající se probíraných témat	Tematické okruhy Slovní zásoba - každodenní komunikace - domov, rodina, přátelé - bydlení, město, země - škola, volný čas - budoucí povolání		9.
DCJ-9-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- dokáže reagovat na jednoduchou otázku - zvládá položit základní otázky, které se týkají probíraných témat - komunikuje s ostatními	Tematické okruhy - otázky a odpovědi - sport, cestování - lidské tělo		9.

			• zdraví a nemoc • restaurace, stolování		
DCJ-9-3-01	Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápiskům a orientačním pokynům	• dokáže se zorientovat v předloženém textu • umí vyhledat v textu požadovanou informaci	Zvuková a grafická podoba jazyka • fonetické znaky Slovní zásoba		9.
DCJ-9-3-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici • čte plynule a foneticky správně	Tematické okruhy • texty vztahující se k probíraným tématům • životní prostředí • svátky, oslavy a tradice		9.
DCJ-9-3-03	Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• dokáže vyhledat v textu známé výrazy i fráze a odvodit jejich význam • reprodukuje obsah přečtených textů • dokáže sdělit hlavní myšlenku textu • čte a překládá složitější text s pomocí slovníku	Tematické okruhy • texty vztahující se k probíraným tématům • realie německy mluvících zemí (Německo, Rakousko, Švýcarsko)		9.
DCJ-9-4-01	Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• umí vyplnit formulář správnými údaji o sobě	Mluvnice • základní gramatické struktury a typy vět		9.
DCJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• zvládá napsat několik vět týkajících se probíraných témat • tvoří jednoduchá písemná sdělení • zvládá stručně popsat sebe, svou rodinu, školu, své zájmy	Mluvnice • slovesa sein a haben • minulý čas – préteritum • minulý čas - perfektum • předložky • spojky		9.
DCJ-9-4-03	Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• dokáže napsat stručný dopis či e-mail kamarádovi • napíše jednoduchou informaci, kterou vyjádří písemně svůj názor	Mluvnice • způsobová slovesa a jejich časování • vedlejší věty a souvětí • slovosled ve větách		9.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

DCJ-9-1-01p	je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
-------------	---

DCJ-9-1-02p	rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-1-03p	rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
-	rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
-	rozumí jednoduchým pokynům učitele
DCJ-9-2-01p	pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02p	sdělí své jméno a věk
DCJ-9-3-02p	rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
DCJ-9-4-02p	reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2.4 RUSKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Další jazyk

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Další cizí jazyk je vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na projektech.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti vede žáka k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku, k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti, k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů, k zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí, k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření, k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací oblast zahrnuje čtyři tematické okruhy:

- Poslech s porozuměním – žák si osvojuje základní výslovnostní návyky
- Mluvení – žák sdělí údaje o sobě i své rodině, zapojí se do jednoduché konverzace
- Čtení s porozuměním – žák čte plynule a foneticky správně jednoduché texty, reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu
- Psaní – žák správně píše azbuku se zřetelem na odlišnost a shodu s českým jazykem

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Ruský jazyk je na naší škole vyučován jako druhý cizí jazyk od 7. ročníku 2 hodiny týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Vyučovací předmět je vyučován zpravidla v kmenových třídách, využíváme také jazykovou a počítačovou učebnu. Vyučovací hodina se skládá z různých aktivit a činností žáků. Při výuce používáme různé metody a formy práce (skupinové práce, projektové vyučování, práce s internetem, apod). Učitelé využívají k poslechu originální nahrávky na CD, příležitostně je možné sledovat ruský film v původním znění.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům zjistit jejich individuální učební styl a pomáháme jim osvojit si odpovídající postupy učení
- vedeme žáky ke komunikaci v ruském jazyce, k plánování a organizování jejich učení
- vedeme žáky k práci se slovníkem a k porozumění přiměřeným textům
- zadáváme úkoly, při nichž žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace
- motivujeme žáky k samostatnému zjišťování nedostatků a k práci s vlastní chybou
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- umožňujeme žákům vyzkoušet si rozličné metody a formy práce

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k organizování jejich učení
- vyžadujeme dodržování dohodnutých termínů
- zařazujeme do výuky modelové situace, při nichž žáci uplatňují získané dovednosti a mohou projevit svou individualitu
- zadáváme problémové úkoly a vedeme žáky k využívání známé slovní zásoby

Kompetence komunikativní

- vybízíme žáky k vyjadřování myšlenek a názorů
- nabízíme žákům možnost v řízené diskuzi naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky, mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami
- rozvíjíme schopnost komunikovat v ruském jazyce ve dvojicích, skupinách, naslouchat a vyjádřit svůj názor
- rozvíjíme u žáků dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením, psaním metodami vyplývajícími z podstaty výuky cizího jazyka
- organizujeme projekty, při nichž žáci vhodným způsobem prezentují výsledky samostatné i týmové práce

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- oceňujeme žáky za pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci a vybízíme je, aby se oceňovali i mezi sebou navzájem
- vedeme žáky k taktnímu a nezraňujícímu vyjadřování kritiky
- zadáváme úkoly, které žáci zpracovávají ve skupinách
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a k respektování pravidel týmové práce
- zajímáme se o názory a zkušenosti žáků, vybízíme je k diskuzi
- vedeme žáky k hodnocení vlastní práce

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomění vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život a spoluzodpovědnosti za život ve skupinách, ke kterým patří a za životní prostředí
- diskutujeme se žáky o způsobu života v zemích dané jazykové oblasti
- zadáváme úkoly, ve kterých žáci srovnávají životní styl, zvyky a tradice v těchto zemích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plánování vlastní práce, rozdělení rolí při práci ve skupině a hodnocení výsledků práce
- vedeme žáky k plnění svých povinností vyplývajících z výuky
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do výuky
- vedeme žáky k systematické práci
- motivujeme žáky k samostatné práci formou domácích úkolů a projektů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a k jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a ke správné volbě postupů a prostředků odpovídajících konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií
- vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- vybízíme žáky k předcházení situací ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situací ohrožujících jejich tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
DCJ-9-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Žák dle svých možností: • žák reaguje na jednotlivé pokyny • napodobuje výslovnost jednotlivých hlásek	Zvuková a grafická podoba jazyka • poslech originálních nahrávek • pokyny učitele • zadávání úkolů		7.
DCJ-9-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí jednoduché konverzaci • dokáže pojmenovat věci kolem sebe • zvládá odpovědi na jednoduché otázky	Zvuková a grafická podoba jazyka • poslech • přízvuk • intonace • přízvukné nepřízvučné slabiky • tvrdá a měkká výslovnost		7.
DCJ-9-1-03	Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou • zvládá stručné odpovědi na jednoduché otázky	Zvuková a grafická podoba jazyka • cvičení k porozumění textu • výslovnostní cvičení • Slovní zásoba		7.
DCJ-9-2-01	Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• reaguje na jednoduché otázky • poskytuje informace o sobě	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • jak se představit • pozdrav • souhlas • nesouhlas • omluva • seznámení		7.
DCJ-9-4-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny školy, volného času	• poskytuje informace týkající se jeho samotného • zvládá popsat svou rodinu	Zvuková a grafická podoba jazyka • Slovní zásoba • Tematické okruhy • jak se kdo jmenuje		7.

DCJ-9-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času	• zvládá stručné odpovědi na jednoduché otázky • dokáže poskytnout informace	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • pozvání • poděkování • omluva • telefonní rozhovor		7.
DCJ-9-3-01	Čtení Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• dokáže správně vyslovovat jednotlivé hlásky	Zvuková a grafická podoba jazyka • nácvik říkanek • jednoduché texty		7.
DCJ-9-3-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• dokáže přečíst jednoduché texty v azbuce • odvodí význam neznámých slov v textu • rozšiřuje slovní zásobu	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • slovní zásoba probíraných textů • základní barvy • měsíce • dny v týdnu		7.
DCJ-9-3-03	Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	• vyhledává význam neznámých slov ve slovníku • rozšiřuje slovní zásobu • umí aplikovat základní gramatická pravidla	Mluvnice • seznámení se slovníkem • číslovky 1-100 • osobní zájmena, časování sloves		7.
DCJ-9-4-01	Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• dokáže napsat písmena a slova v azbuce	Zvuková a grafická podoba jazyka • seznámení s jednotlivými písmeny • shody a rozdíly v ČJ a RJ		7.
DCJ-9-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Žák dle svých možností: • rozumí jednoduché konverzaci • zvládá správnou výslovnost hlásek	Zvuková a grafická podoba jazyka • poslech • výslovnostní cvičení		8.

DCJ-9-1-02	Rozumí slovům a jednotlivým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí základním informacím • rozšiřuje slovní zásobu	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • Tematické okruhy • říkanky • básničky • slovní zásoba probíraných témat		8.
DCJ-9-1-03	Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se každodenních témat	• vyjadřuje hlavní myšlenky jednoduchého textu	Zvuková a grafická podoba jazyka Mluvnice • konverzace • poslechové texty • přízvukné a nepřívukné samohlásky • slabiky de, te, ne		8.
DCJ-9-2-01	Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• komunikuje se spolužáky • vhodně si vyžádá informaci • dokáže klást otázky týkající se osobních dat • dokáže se zeptat kolik je hodin	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • pozvání na návštěvu • rozhovory • určování celých hodin		8.
DCJ-9-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• podává základní informace k tématu • dokáže popsat sebe, co dělá, kde žije	Tematické okruhy Slovní zásoba • rodina • profese • volný čas • seznámení • škola		8.
DCJ-9-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• reaguje na otázky k danému tématu • dokáže si vyžádat základní informace • zvládne komunikovat v jednoduchých větách	• Zvuková a grafická podoba jazyka • Slovní zásoba • rozhovory • odpovědi na otázky		8.
DCJ-9-3-01	Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• rozšiřuje slovní zásobu • rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou • reaguje na pokyny	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • výslovnostní cvičení • slovní zásoba probíraných textů • pokyny		8.

			• zadávání úkolů		
DCJ-9-3-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• čte jednoduchý text, reprodukuje jeho obsah • dodržuje základní fonetická pravidla • dokáže odvodit význam některých neznámých slovíček v novém textu	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • nácvik čtení • jednoduché texty		8.
DCJ-9-3-03	Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	• čte a překládá jednoduchý text • dokáže v textu vyhledat známé výrazy a fráze a odvodit jejich význam • rozumí jednoduché konverzaci • dokáže doplnit výrazy do textu	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • texty • čtení s doplňováním • výslovnostní cvičení • četba a analýza textu • obsahy textů		8.
DCJ-9-4-01	Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• píše v azbuce • zapisuje základní údaje do formuláře	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • grafická a zvuková podoba slov • doplňovací texty • překladová cvičení • datum		8.
DCJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• dokáže psát jednoduché věty a fráze • poskytne informace na jednotlivá témata • správně píše azbuku se zřetelem na odlišnost a shodu s ČJ • tvoří jednoduchá sdělení	Zvuková a grafická podoba jazyka Mluvnice • e-mail • číslovky do 1000 • podstatná jména • časování sloves • zájmena přivlastňovací • vykání • zvrtná slovesa • slovesné vazby • nesklonné podstatná jména - skloňování zájmen osobních		8.
DCJ-9-4-03	Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• vytvoří písemný projev středního rozsahu na známé téma • shrne a sdělí jednoduchou informaci • napíše text na méně známé téma s využitím překladového slovníku	Zvuková a grafická podoba jazyka Tematické okruhy • dopis • vzkaz • pozvání		8.

			• přání • jednoduchý příběh		
DCJ-9-1-01	Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Žák dle svých možností: • opakuje plynule a foneticky správně jednoduché texty • rozšiřuje slovní zásobu • rozumí informacím v textu • reaguje na pokyny • používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • slovní zásoba nových textů • poslech originálních nahrávek • pokyny • zadávání úkolů		9.
DCJ-9-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• rozumí jednoduchému textu • správně vyslovuje	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • poslech nových textů • rozšiřování slovní zásoby		9.
DCJ-9-1-03	Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se každodenních témat	• rozumí informacím, týkajícími se běžného života	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba Tematické okruhy • pokyny • rozhovory • poslech		9.
DCJ-9-2-01	Mluvení Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	• dokáže získat a předat informace	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba • rozhovory • diskuse • seznámení • představení • souhlas a nesouhlas • předložkové vazby odlišné od češtiny • skloňování podstatných jmen • zvrtná slovesa • slovesné vazby		9.
DCJ-9-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se osvojených témat	• umí používat typy vět o sobě a jiných lidech a o tom, co dělají • dokáže reagovat na dotazy o příbuzenských vztazích • dokáže dle mapy popsat geografické jevy Ruska	Tematické okruhy Slovní zásoba • orientace ve městě • nakupování • Praha		9.

		vyjadřuje se k jednotlivým tématům	- orientace ve městě - ruská škola - u lékaře - kuchyně - rozvrh hodin - co koupit		
DCJ-9-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá	- dokáže poskytnout základní informace - reaguje na otázky - komunikuje s ostatními - rozšiřuje a procvičuje slovní zásobu	Slovní zásoba - otázky kladené vyučujícím - rozhovory k tématům - diskuse		9.
DCJ-9-3-01	Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- reaguje na pokyny - rozšiřuje slovní zásobu	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba - pokyny - informace - výslovnostní cvičení		9.
DCJ-9-3-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k jednoduchým tématům	- čte plynule a foneticky správně - překládá věty - rozumí frázím a výrazům, které se vztahují k základním potřebám	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba informační texty		9.
DCJ-9-3-03	Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	- vyslovuje a čte plynule a foneticky správně jednoduché texty - reprodukuje jejich obsah - čte a překládá jednoduchý text - čte a překládá složitější text s pomocí slovníku	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba Tematické okruhy - jednoduché informace z médií - texty k jednotlivým tématům - rozšiřující texty informační, popisné, umělecké, literární		9.
DCJ-9-4-01	Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	tvoří jednoduchá písemná sdělení	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba - žádost - inzerát - vzkaz		9.
DCJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodina, školy a dalších osvojovaných témat	písemně shrne jednoduchou informaci, týkající se běžných témat	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba		9.

		- vytvoří strukturovaný písemný projev středního rozsahu - vyjádří v písemném textu logickou návaznost myšlenek	- blahopřání - životopis		
DCJ-9-4-03	Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- vytvoří písemný projev středního rozsahu na zadané téma - napiše krátký text na neznámé téma s využitím slovníku - vyjádří logickou návaznost myšlenek - srozumitelně vysvětlí svá stanoviska a názory k tématům	Zvuková a grafická podoba jazyka Slovní zásoba Tematické okruhy - vyprávění - popis - dopis - e-mail		9.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

DCJ-9-1-01p	je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
DCJ-9-1-02p	rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-1-03p	rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
	- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
	- rozumí jednoduchým pokynům učitele
DCJ-9-2-01p	pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02p	sdělí své jméno a věk
DCJ-9-3-02p	rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
DCJ-9-4-02p	reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2.5 MATEMATIKA

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na výchovu člověka, který umí používat znalostí z matematiky v reálných situacích života. V hodinách matematiky vyučující vedou žáky k osvojení si matematických pojmů a postupů, k matematizaci reálných situací z praxe, k posuzování věrohodnosti a správnosti výsledků. Vyučující rozvíjí u žáků schopnost se matematicky vyjadřovat, motivují žáky k řešení matematických problémů a k osvojení si dovedností a vědomostí, které budou využívat v praktickém životě.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje čtyři tematické okruhy:

- Číslo a proměnná – žáci se učí porozumět pojmům přirozené číslo, celé číslo, racionální číslo, osvojují si aritmetické operace s těmito čísly, učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním, seznamují se s pojmem proměnná a její rolí při matematizaci reálných situací.
- Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci se učí rozpoznávat jednoduché typy závislostí, se kterými se setkávají v běžném životě, tyto závislosti se učí určovat z tabulek, diagramů a grafů, zkoumáním těchto závislostí spějí k pochopení pojmu funkce, seznámí se základními pojmy statistiky a porozumí jim.
- Geometrie v rovině a prostoru – žáci se učí orientaci v rovině a prostoru, učí se změřit, narýsovat a popsat daný geometrický útvar, převádět jednotky délky, objemu a obsah a spočítat obsah, obvod, povrch a objem rovinných a prostorových útvarů.
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy – u žáků je rozvíjeno logické myšlení, žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět se realizuje ve všech ročnících 2. stupně 4 hodiny týdně v 6., 8. a 9. ročníku, 5 hodin v 7. ročníku. Povinná hodinová dotace je doplněna disponibilními hodinou v 7. ročníku (4+1 disponibilní) a v 9. ročníku (3+1 disponibilní) z důvodu velkého množství učiva, obtížnosti učiva a přípravě na přijímací zkoušky. Z disponibilní dotace je pro žáky 6., 8. a 9. ročníku vymezena 1 vyučovací hodina týdně pro výuku povinně volitelného předmětu – Seminář z matematiky (pokud je žáky zvolen).

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Vyučovací předmět je vyučován zpravidla v kmenových třídách, popřípadě také v multimediální či počítačové učebně – zejména vzhledem k povaze učiva. Žákům jsou nabízeny také rozšiřující matematické aktivity – soutěže – jako například Matematický klokan, Matematická olympiáda a další dle aktuální nabídky. Mezi formy práce v hodinách matematiky patří jak frontální vyučování, tak i skupinová práce a samostatná práce. Učitelé využívají v hodinách matematiky různé metody výuky jako například heuristickou metodu, aktivizační metody, metodu práce s učebnicí a textem, metodu vysvětlovací, metodu rozhovoru a další.

Žákům 6., 8. a 9. ročníku je také nabízen jako povinně volitelný předmět Seminář z matematiky, který slouží zejména k procvičení a upevnění učiva a v 9. ročníku také k přípravě žáků na přijímací zkoušky. Hodinová dotace tohoto volitelného předmětu je jedna hodina týdně.

Žákům devátého ročníku je podle jejich zájmu a vzhledem k možnostem učitelů nabízen kroužek matematiky zaměřený na přípravu k přijímacím zkouškám na střední školy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- umožňujeme žákům získat matematické poznatky, které propojují s reálnými situacemi všedního života a vhodně je v praxi používají
- pomáháme žákům osvojit si základní matematické pojmy a vztahy
- snažíme se učit žáky sebehodnotit svoji práci a tím získávat reálný pohled na své možnosti a schopnosti a posoudit vlastní pokrok
- vedeme žáky ke hledání a volení vhodných postupů a metod k vyřešení zadaných úkolů
- učíme žáky vyhledávat informace a dále je zpracovávat

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky pracovat s chybou jako cestou k nalezení správného řešení problému
- rozбором úlohy vedeme žáky k nacházení různých řešení problému a diskutování o nich
- snažíme se učit žáky odhadovat výsledky a ověřovat je
- vybízíme žáky k samostatnému uvažování a vyvozování logických závěrů
- učíme žáky používat různé postupy řešení úlohy
-

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke zdůvodňování matematických postupů
- učíme žáky stručně a přesně se matematicky vyjadřovat
- snažíme se vést žáky k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- podporujeme komunikaci žáků při řešení problému, umožňujeme žákům vyjádřit své myšlenky
- učíme žáky obhajovat své názory, přijímat názory druhých a diskutovat o možnostech řešení problému

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci s ostatními při řešení úloh
- podporujeme pomoc žáků spolužákovi při řešení úkolů
- učíme žáky hodnotit vlastní práci i práci druhých
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování
- podporujeme u žáků získávání důvěry ve vlastní schopnosti

Kompetence občanské:

- učíme žáky respektovat názory spolužáků
- snažíme se vést žáky k hodnocení své činnosti a jejích výsledků na základě daných kritérií
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky přiměřeně a vhodně komunikovat s ostatními

Kompetence pracovní:

- učíme žáky přistupovat zodpovědně k zadaným úkolům
- vybízíme žáky k ověřování svých výsledků
- pomáháme žákům efektivně si organizovat vlastní práci
- učíme žáky vážit si vytvořené práce
- vedeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- učíme žáky pracovat pečlivě a systematicky
- snažíme se vést žáky k efektivnímu využívání pomůcek, kalkulačků apod.

Kompetence digitální:

- učíme žáky používat digitální zařízení, aplikace a služby
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
M-9-1-02	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Žák dle svých možností: - zaokrouhlí desetinná čísla na daný počet desetinných míst nebo na jednotky, stovky, desítky,.... - provádí odhady výsledků numerických i slovních úkolů s danou přesností a ověřuje své odhady výpočtem	Desetinná čísla, zlomky		6.
M-9-1-03	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- rozlišuje prvočíslo a číslo složené - rozkládá číslo složené na součin prvočísel - nachází násobky a dělitele přirozených čísel - určuje podle znaků dělitelnosti, kdy je číslo dělitelné 2,3,5,6,9 - nachází společné násobky a společné dělitele dvou i více přirozených čísel - vypočítá nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou i více přirozených čísel - užívá těchto dovedností při řešení slovních úloh z praxe	Dělitelnost přirozených čísel Prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, kritéria dělitelnosti		6.
M-9-1-04	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- pozná, kde se v desetinném čísle nacházejí jednotky, desítky, desítiny, ... - zapiše správně rozvinutý zápis desetinného čísla v desítkové soustavě - zaokrouhlí desetinná čísla na daný počet desetinných míst nebo na jednotky, stovky, desítky, - pozná z obrázku vyšrafovanou část celku - určí hodnotu zlomku - určí část z celku danou zlomkem - určí celek, zná-li velikost jeho části danou zlomkem - zapiše desetinné číslo zlomkem - zapiše desetinný zlomek desetinným číslem	Desetinná čísla, zlomky Rozvinutý zápis desetinného čísla v desítkové soustavě		6.

M-9-1-01	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• sčítá a odčítá desetinná čísla pod sebou • násobí a dělí desetinná čísla číslem přirozeným pod sebou i na řádku, v jednodušších příkladech i z paměti • provádí z paměti násobení a dělení desetinných čísel 10,100,1000,... • provádí násobení des. čísel číslem desetinným pod sebou • provádí písemné dělení desetinných čísel číslem desetinným • určí zbytek při dělení des. čísel číslem přirozeným i desetinným • provádí zkoušky správnosti výpočtu • užívá těchto získaných dovedností při řešení slovních úloh z praxe	Desetinná čísla		
----------	--	---	------------------------	--	--

M-9-3-03	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	• pochopí, že úhel je částí roviny • popíše, čím jakými rovinnými útvary je úhel tvořen • zná jednotky úhlu a převodní vztahy mezi nimi • porovnává číselně i graficky velikosti úhlů • narýsuje libovolný úhel a správně ho označí a popíše matematickou symbolikou • narýsuje libovolný úhel a přenesení ho k libovolné další polopřímce a vytvoří tak úhel shodný s úhlem původním • určí druhy úhlů – konvexní, nekonvexní, přímý, tupý, ostrý, pravý • narýsuje libovolný úhel a pomocí úhloměru zjistí jeho velikost a druh • narýsuje úhel o určité velikosti pomocí úhloměru • sčítá a odčítá graficky i číselně úhly • narýsuje osu úhlu a pochopí, že dělí úhel na dvě stejné části • narýsuje některé úhly pomocí získaných dovedností, také bez pomoci úhloměru • pozná dvojice úhlů daných vlastností, vrcholové a vedlejší a umí tyto vlastnosti úhlů použít k dopočítávání dalších úhlů v praktických úlohách • pozná i další dvojice úhlů- střídací a souhlasné a také vlastnosti těchto úhlů umí použít k řešení složitějších úloh	Rovinné útvary • úhel, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) Metrické vlastnosti v rovině • druhy úhlů Konstrukční úlohy • množiny bodů dané vlastnosti (osa úhlu)		6.
M-9-3-02	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• podle velikosti úhlů a stran v trojúhelníku rozlišuje typy trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný, tupouhlý, ostroúhlý, pravoúhlý) • rozlišuje typy úhlů podle velikosti (konvexní, nekonvexní, přímý, tupý, ostrý, pravý)	Rovinné útvary • úhly, trojúhelník		6.
M-9-3-06	Načrtne a sestrojí rovinné útvary	• načrtne a narýsuje základní rovinné útvary – přímka, úsečka, polopřímka, čtverec, obdélník, kružnici, kruh, úhel, trojúhelník rovnostranný, rovnoramenný i obecný (pokud zná všechny jeho tři strany) • popíše matematickou symbolikou narýsované rovinné útvary	Rovinné útvary • úhly, trojúhelník, úhel, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kruh, kružnice		6.

M-9-3-01	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů, při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	• pozná druhy úhlů, dvojice úhlů • určí, jaký je součet vnitřních úhlů trojúhel. • pochopí, co je trojúhelníková nerovnost a umí podle této znalosti určit, zda trojúhelník existuje a zda lze sestrojit • rozliší druhy trojúhelníků a popíše jejich vlastnosti a rozdílnosti mezi nimi • najde a narýsuje osu souměrnosti rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku – pozná souměrné trojúhelníky • narýsuje osy vnitřních úhlů v trojúhelníku • najde střed kružnice opsané a vepsané trojúhelníku a narýsuje tyto kružnice • pochopí, co jsou těžnice a těžiště v trojúhelníku a narýsuje je • pozná vlastnosti těžiště v trojúhelníku a umí těchto vlastností užít při řešení jednoduchých úloh • pochopí, co jsou výšky v trojúhelníku a umí je narýsovat • pochopí, co jsou to střední příčky trojúhelníku a jaké mají vlastnosti v porovnání s délkami stran trojúhelníku a naučí se je narýsovat	Rovinné útvary • úhly, trojúhelník Konstrukční úlohy • středová a osová souměrnost Metrické vlastnosti v rovině • trojúhelníková nerovnost		6.
M-9-3-08	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar	• narýsuje střed a osu úsečky • narýsuje obraz bodu, přímky a rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti podle dané osy • pochopí, co je vzor a obraz v osově a středové souměrnosti • pochopí, co je samodružný bod • popíše matematickou symbolikou zobrazení v osově a středové souměrnosti • pozná, které útvary jsou osově souměrné a středově souměrné • určí počet os souměrnosti a středů souměrnosti rovinných útvarů	Konstrukční úlohy • středová a osová souměrnost		6.

M-9-3-09	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• pozná základní prostorové útvary (kvádr, krychle, koule, hranol, jehlan, ...) • rozliší různé druhy kvádrů • pozná rozdíl mezi krychlí a kvádrem • popíše vlastnosti krychle a kvádrů a rozdíly mezi nimi • odlišuje tělesovou a stěnovou úhlopříčku • pochopí, co je podstava a plášť kvádrů a krychle	Prostorové útvary • kvádr, krychle		6.
M-9-3-04	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	• zná jednotky délky a obsahu • převádí jednotky délky a obsahu • vypočítá obsah a obvod čtverce a obdélníka	Rovinné útvary • čtverec, obdélník		6.
M-9-3-10	Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• pochopí, co je povrch a objem tělesa a jak se značí matematickou symbolikou • pozná jednotky objemu (krychlové i duté) a povrchu a převodní vztahy mezi nimi • představí si velikost jednotky $\text{cm}^3, \text{dm}^3, \text{m}^3$ a jednotky ml a l • zkouší odhadem určit objem zvolených těles • vypočítá obsah podstavy a pláště kvádrů a krychle • vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle • používá výpočty objemů a povrchů kvádrů a krychle při řešení slovních úloh z praxe	Prostorové útvary • kvádr, krychle		6.
M-9-4-02	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• logicky doplňuje číselné a obrázkové řady	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie		6.
M-9-4-01	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• logicky užívá a kombinuje všechny získané znalosti z matematiky při hledání různých způsobů řešení problémových úloh	Logické a netradiční geometrické úlohy		6.
M-9-1-01	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Žák dle svých možností: • orientuje se v množinách čísel – chápe rozdíl mezi přirozeným číslem, celým číslem a racionálním číslem • umí zapsat rozvinutý zápis desetinného čísla v desítkové soustavě • krátí a rozšiřuje zlomky • vyjádří zlomek desetinným číslem a naopak • určí společný jmenovatel zlomků • porovnává zlomky • sčítá a odčítá zlomky se stejnými i různými jmenovateli	Celá čísla • čísla navzájem opačná, číselná osa Desetinná čísla, zlomky • rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek		7.

		• násobí a dělí zlomky (chápe pojem převrácený zlomek) • pozná smíšené číslo a umí ho převádět na zlomek a opačně • chápe pojem složený zlomek a provádí s nimi početní operace • znázorní zlomek na číselné ose • rozpozná čísla kladná a záporná, čísla opačná • dokáže znázornit celé číslo na číselné ose • chápe pojem absolutní hodnota celého čísla • porovnává celá čísla • provádí početní operace s celými čísly • chápe, co jsou záporná desetinná čísla • dokáže znázornit racionální čísla na číselné ose • pracuje se zápornými zlomky • provádí početní operace s racionálními čísly			
M-9-1-02	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• snaží se odhadovat výsledky úloh • zaokrouhluje výsledky výpočtů • používá kalkulátor při řešení praktických úloh	Desetinná čísla, zlomky • rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek Procenta • procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování Poměr • měřítko, úměra, trojčlenka Prostorové útvary • kolmý hranol Rovinné útvary • trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník)		7.
M-9-1-04	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• vyjádří vztah mezi čísly poměrem, zlomkem, desetinným číslem i procentem	Desetinná čísla, zlomky • rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek		7.

			Procenta - procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování Poměr - měřítko, úměra, trojčlenka		
M-9-1-05	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	- porovná dvě čísla pomocí poměru - změní číslo v daném poměru - určí měřítko mapy a plánu - dělí celek v daném poměru - pochozí pojem přímá a nepřímá úměrnost - řeší slovní úlohy pomocí přímé a nepřímé - úměrnosti různými způsoby včetně trojčlenky - využívá znalostí přímé a nepřímé úměrnosti při řešení úloh z praxe	Poměr měřítko, úměra, trojčlenka		7.
M-9-1-06	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- chápe pojem procento - vypočítá procentovou část, počet procent i základ - chápe pojem úrok - dokáže použít znalosti o procentech v úlohách z praxe - chápe pojem promile - dokáže použít znalosti promile v úlohách z praxe	Procenta procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj * Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	7.
M-9-1-09	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- dokáže použít znalosti o racionálních a celých číslech v úlohách z praxe - řeší jednoduché problémové úlohy	Celá čísla - čísla navzájem opačná, číselná osa Desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, - Smíšené číslo, složený zlomek		7.
M-9-2-03	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	- porovnává čísla pomocí poměru - dokáže změnit číslo v daném poměru - určuje měřítko mapy a plánu - dělí celek v daném poměru	Poměr měřítko, úměra, trojčlenka Závislosti a data		7.

		- přímá a nepřímá úměrnost - rovnice, graf, koeficient - využívá znalosti přímé a nepřímé úměrnosti při řešení úloh z praxe	- příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost		
M-9-2-05	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	využívá znalostí přímé a nepřímé úměrnosti při řešení úloh z praxe	Závislosti a data příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti		7.
M-9-3-10	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	vypočítá objem a povrch kolmého hranolu	Prostorové útvary kolmý hranol		7.
M-9-3-11	Načrtne a sestrojí síť základních těles	umí načrtnout a sestrojít kolmé hranoly a jejich síť-krychle, kvádr	Prostorové útvary kolmý hranol		7.
M-9-3-12	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	sestrojí a načrtne obraz kolmého hranolu - kvádra a krychle	Prostorové útvary kolmý hranol		7.
M-9-3-13	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- aplikuje znalosti o vlastnostech rovnoběžníků a lichoběžníku při řešení úloh - aplikuje znalosti o vlastnostech kolmých hranolů při řešení úloh	Prostorové útvary - kolmý hranol Rovinné útvary - trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník) Konstrukční úlohy		7.
M-9-3-09	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	rozlišuje různé druhy kolmých hranolů podle tvaru jejich podstavy	Prostorové útvary kolmý hranol		7.
M-9-3-06	Načrtne a sestrojí rovinné útvary	zvládne načrtnout a sestrojít čtyřúhelníky-rovnoběžníky a lichoběžníky při využití znalostí o jejich vlastnostech	Rovinné útvary trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelný mnohoúhelník Konstrukční úlohy		7.

M-9-3-04	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	• odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku a pravidelného mnohoúhelníku	Rovinné útvary • trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelný mnohoúhelník		7.
M-9-3-02	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• rozlišuje rovnoběžník, lichoběžník, kosodélník, kosočtverec podle jejich specifických vlastností	Rovinné útvary • trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelný mnohoúhelník		7.
M-9-3-01	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	• využívá znalostí o vlastnostech rovnoběžníku a lichoběžníku k výpočtu praktických úloh	Rovinné útvary • trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelný mnohoúhelník		7.
M-9-4-02	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• řeší složitější praktické slovní úlohy s využitím znalosti výpočtu objemu a povrchu kolmých hranolů, které předpokládají větší prostorovou představivost • řeší složitější praktické slovní úlohy s využitím znalosti výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníků, které předpokládají větší představivost	Logické a netradiční geometrické úlohy		7.
M-9-4-01	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení slovních úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• Logicky užívá a kombinuje všechny získané znalosti z matematiky při hledání různých způsobů řešení problémových úloh	Logické a netradiční geometrické úlohy		7.
M-9-1-01	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Žák dle svých možností: • pozná a pochopí pojem druhá a třetí mocnina čísla • pozná a pochopí pojem druhá a třetí odmocnina čísla • používá vlastnosti mocnin a odmocnin při úpravě výrazů s mocninami • určí druhou a třetí mocninu a odmocninu čísel z Tabulek pro ZŠ a pomocí kalkulačtoru • provádí početní operace s mocninami a využívá při tom jejich vlastností • seznámí se s Pythagorovou větou, pochopí její znění	Mocniny a odmocniny • druhá mocnina a odmocnina Metrické vlastnosti v rovině • Pythagorova věta	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Rozvoj schopností poznávání	8.

		• užívá znalosti mocnin a odmocnin k výpočtu třetí strany pravoúhlého trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty			
M-9-1-02	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• určí druhou a třetí mocninu a odmocninu čísel z Tabulek pro ZŠ a pomocí kalkulátoru • při výpočtu kořenů složitějších rovnic a při zkouškách správnosti u lineárních rovnic účelně používá kalkulátor • při řešení slovních úloh s využitím Pythagorovy věty provádí odhady výpočtu a užívá kalkulátor	Rovnice • lineární rovnice Mocniny a odmocniny • druhá mocnina a odmocnina Metrické vlastnosti v rovině • Pythagorova věta		8.
M-9-1-08	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	• řeší slovní úlohy s užitím znalostí řešení lineárních rovnic	Rovnice • lineární rovnice		8.
M-9-1-07	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• rozlišuje číselný výraz a výraz s proměnnou • určí hodnotu číselného výrazu • určí hodnotu výrazu s proměnnou • rozliší jednočlen a mnohočlen • provádí početní operace s jednočleny a mnohočleny – sčítání, odčítání, násobení, dělení • při úpravě výrazů užívá vzorců • rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců i vytýkáním	Číselný výraz a jeho hodnota • proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny		8.
M-9-1-09	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• rozlišuje pojmy rovnost a rovnice • užívá ekvivalentní úpravy rovnic • řeší rovnice se zlomky • určí počet řešení rovnice • aplikuje znalosti řešení rovnic při řešení • slovních úloh • vyjádří neznámou ze vzorce	Rovnice • lineární rovnice	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj * Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	8.
M-9-2-01	ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • provádí statistické šetření • sestaví tabulku pro statistické šetření • rozumí základním statistickým pojmům – modus a medián, aritmetický průměr a určí je • dokáže sestavit diagram • dokáže vyčíst důležitá data z diagramu	Závislosti a data • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr		8.
M-9-2-02	Porovnává soubory dat	• provádí statistické šetření • sestaví tabulku pro statistické šetření • porovnává soubory dat	Závislosti a data • příklady závislostí z praktického života a		8.

		• sestrojí diagram jako způsob porovnání dat	jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr		
M-9-3-10	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• dokáže odhadnout objem a povrch válce • vypočítá objem a povrch válce	Prostorové útvary • rotační válec		8.
M-9-3-11	Načrtne a sestrojí síť základních těles	• načrtne a sestrojí síť válce	Prostorové útvary • rotační válec		8.
M-9-3-12	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• načrtne obraz válce v rovině	Prostorové útvary • rotační válec		8.
M-9-3-13	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• používá znalosti vzorců pro výpočet povrchu a objemu válce při řešení slovních úloh z praxe • užívá Pythagorovu větu při řešení praktických slovních úloh	Prostorové útvary • rotační válec Metrické vlastnosti v rovině • Pythagorova věta		8.
M-9-3-09	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• pozná válec • zná vlastnosti válce	Prostorové útvary • rotační válec		8.
M-9-3-06	Načrtne a sestrojí rovinné útvary	• načrtne a sestrojí kružnici • chápe vzájemnou polohu dvou kružnic • chápe vzájemnou polohu kružnice a přímky • pochopí znění Thaletovy věty • sestrojí tečny ke kružnici s užitím znalosti Thaletovy kružnice • chápe pojem množina bodů daných vlastností a pomocí této znalosti dokáže narýsovat rovinné útvary	Rovinné útvary • kruh, kružnice Konstrukční úlohy • množiny všech bodů daných vlastností (osa úhlu, osa úsečky, Thaletova kružnice)		8.
M-9-3-04	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	• odhadne podle zadaných parametrů přibližně obsah a obvod kruhu a kružnice • vypočítá obsah a obvod kruhu a kružnice na základě znalostí vzorců pro výpočet obvodu a obsahu kruhu a kružnice	Rovinné útvary • kruh, kružnice		8.
M-9-3-02	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• pozná kruh a kružnici a rozdíly mezi nimi • pochopí vlastnosti kruhu a kružnice	Rovinné útvary • kruh, kružnice		8.
M-9-3-01	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických	• na základě znalosti vlastností kruhu a kružnice, Thaletovy věty a množin bodů daných vlastností dokáže řešit jednoduché praktické úlohy	Rovinné útvary • kruh, kružnice		8.

	problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- při konstrukcích užívá potřebnou matematickou symboliku - využívá znalostí Pythagorovy věty k řešení praktických slovních úloh	Konstrukční úlohy - množiny všech bodů daných vlastností (osa úhlu, osa úsečky, Thaletova kružnice) Metrické vlastnosti v rovině - Pythagorova věta		
M-9-3-05	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- pochopí pojem množina bodů dané vlastnosti - narýsuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti - pomocí získaných znalostí množin všech bodů daných vlastností řeší složitější konstrukční úlohy	Konstrukční úlohy množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa úsečky, Thaletova kružnice)		8.
M-9-4-02	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	řeší složitější praktické slovní úlohy s využitím znalosti výpočtu objemu a povrchu rotačního válce, které předpokládají větší prostorovou představivost	Logické a netradiční geometrické úlohy		8.
M-9-4-01	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení slovních úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	logicky užívá a kombinuje všechny získané znalosti z matematiky při hledání různých způsobů řešení problémových úloh	Logické a netradiční geometrické úlohy		8.
M-9-1-07	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Žák dle svých možností: - pozná lomený výraz s neznámou ve jmenovateli - vypočítá hodnotu lomeného výrazu pro libovolně zvolenou hodnotu proměnné z oboru racionálních čísel - určí definiční obor výrazu – podmínky, za kterých má daný lomený výraz s neznámou ve jmenovateli (zlomek) smysl - krátí a rozšiřuje lomený výraz číslem a proměnnou a určuje při tom podmínky, za kterých má tyto početní operace provádět - při rovnosti dvou lomených výrazů doplní čitatele či jmenovatele lomeného výrazu tak, aby platila jejich rovnost - nachází nejmenší společný násobek dvou a více výrazů (ne lomených) - nachází společný jmenovatel dvou a více lomených výrazů	Výrazy číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny		9.

		• provádí základní početní operace s lomenými výrazy – sčítání, odčítání, násobení, dělení výrazu výrazem, proměnnou i číslem • upravuje a zjednodušuje složitější lomené výrazy na co nejjednodušší tvar a určuje podmínky, za kterých mají tyto úpravy i daný výraz smysl • upravuje a zjednodušuje také tzv. složené lomené výrazy a určovat u nich podmínky, za kterých má daný výraz smysl • provádí složitější početní operace s více lomenými výrazy • užívá i další vzorce pro úpravu a zjednodušování lomených výraz			
M-9-1-08	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	• řeší soustavy rovnic o dvou neznámých • diskutuje o počtu řešení soustav rovnic • zakreslí do grafu řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých • užívá znalosti řešení soustav rovnic při řešení slovních úloh z praxe • žák sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů • žák vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav • žák provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých • žák ověří správnost řešení slovní úlohy • žák přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu • žák rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru	Rovnice • lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj * Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	9.
M-9-1-06	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	• převádí měny různých států • naučí se jednoduché úrokování s použitím znalostí o procentech ze 7. ročníku • užívá jednoduché úrokování v příkladech z praktického života (rodinné hospodaření)	Procenta • jednoduché úrokování		9.
M-9-1-09	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• řeší jednoduché problémové úlohy s využitím znalostí početních operací s celými a racionálními čísly	Výrazy • číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny Rovnice		9.

			• lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými		
M-9-1-01M-9-1-01M-9-1-01	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly • dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů • vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné • užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) • určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě • provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly) • určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-1-02	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• zaokrouhluje čísla s danou přesností • využívá pro kontrolu výsledku odhad • účelně a efektivně využívá kalkulátor	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-1-03	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	• rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel) • rozloží dvojčíferné číslo na součin prvočísel • najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel • využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100) • řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti • vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-1-04	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem • navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.

M-9-1-05	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	• využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích • stanoví poměr ze zadaných údajů • využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu • umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů • používá při řešení úloh úměru a trojčlenku řeší modelováním situace vyjádřené poměrem	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-1-06	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	• vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu • určí počet procent, je-li dána procentová část a základ • určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ • určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část • používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování • ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-1-07	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných • tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných • využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně) • vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných • využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ • sestaví číselný výraz podle slovního zadání • vybere odpovídající výraz, který popisuje jednoduchou reálnou situaci	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-1-09	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel • využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • vyhodnotí výsledek řešení úlohy • řeší jednoduché úlohy v oboru celých čísel • popíše konkrétní situace s využitím racionálních čísel	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.

M-9-2-04	ZÁVISLOSTI A PRÁCE S DATY Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem	• používá tabulku proměnných pro jednu rovnici o dvou neznámých • ví, co znamená pojem funkce, funkční závislost a pozná různé druhy funkčních vztahů • zakreslí graf funkce z hodnot zadaných tabulkou nebo z hodnot vypočítaných z funkčního vztahu • pozná, kdy je funkce rostoucí a klesající • pozná lineární funkci, funkci přímé úměrnosti sestaví tabulku hodnot pro danou funkci a zakreslí její průběh do grafu v soustavě souřadnic • zakreslí do grafu řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých • pozná, kdy se jedná o funkci nepřímé úměrnosti a umí zapsat podmínky, za kterých má funkční vztah smysl • sestrojí graf nepřímé úměrnosti ze sestavené tabulky hodnot pro danou funkci • pozná a pochopí pojem goniometrické funkce • používá znalosti goniometrických funkcí při výpočtu stran a úhlů v pravoúhlém trojúhelníku • používá znalosti goniometrických funkcí při řešení problémových úloh z praxe • pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice • přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak • vyčte z grafu podstatné informace (např. nejmenší a největší hodnota, růst, pokles)	Rovnice • lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Funkce • pravoúhlá soustava souřadnic, lineární funkce, přímá a nepřímá úměrnost	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Rozvoj schopností poznávání	9.
M-9-2-01	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • provádí statistické šetření • sestaví tabulku pro statistické šetření • rozumí základním statistickým pojmům – modus a medián, aritmetický průměr a určí je • dokáže sestrojit diagram • dokáže vyčíst důležitá data z diagramu • vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu • vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost,	Závislosti a data • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr		9.

		aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) • pracuje s časovou osou • převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak • samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu •			
M-9-2-05	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• využívá znalostí funkčních závislostí při řešení úloh z praxe • žák vybere odpovídající funkční vztah, který popisuje jednoduchou reálnou situaci	Závislosti a data • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr Funkce • přímá úměrnost, nepřímá úměrnost		9.
M-9-2-02	Porovnává soubory dat	• provádí statistické šetření • sestaví tabulku pro statistické šetření • porovnává soubory dat • sestrojí diagram jako způsob porovnání dat • porovná kvantitativní vztahy, které jsou uvedeny v různých tabulkách nebo v tabulce a diagramu	Závislosti a data • příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr		9.
M-9-2-03	Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	• vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy • určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice • využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-3-09	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• pozná kouli, kužel, jehlan a vyjmenuje jejich základní vlastnosti • žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) • používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka	Prostorové útvary • jehlan, rotační kužel, koule • Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.

		• využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech			
M-9-3-10	Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• odhadne a vypočítá objem a povrch koule, kuželu a jehlanu • odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles • odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles • používá a převádí jednotky objemu	Prostorové útvary • jehlan, rotační kužel, koule • Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-3-11	Načrtne a sestrojí síť základních těles	• načrtne a sestrojí síť jehlanu • objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava • rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) • načrtne a sestrojí síť základních těles	Prostorové útvary • jehlan • Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-3-06	Načrtne a sestrojí rovinné útvary	• pozná rovinné útvary shodné • zapíše matematickou symbolikou shodnost rovinných útvarů • pozná dva rovinné útvary, které jsou podobné • pozná rozdíl mezi shodností a podobností dvou rovinných útvarů • zapíše matematickou symbolikou podobnost dvou rovinných útvarů • ví, co je poměr podobnosti, vidí souvislosti a užívá dovednosti získané v 7. ročníku (poměr, jaká je hodnota poměru, jedná-li se o zvětšení či zmenšení rovinného útvaru) – vidí vztah mezi poměrem obecně a poměrem podobnosti • rozdělí danou úsečku v daném poměru pomocí tzv. redukčního úhlu (se znalostmi podobnosti rovinných útvarů) • zvětší či zmenší danou úsečku se znalostmi o podobnosti trojúhelníků a s daným poměrem podobnosti	Rovinné útvary • shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)		9.
M-9-3-07	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	• vypočítá a doplní chybějící údaje u dvou podobných trojúhelníků při znalosti vět o podobnosti a stejnoolehlosti trojúhelníků • řeší jednoduché slovní úlohy z praxe, ve kterých lze použít vět o podobnosti a stejnoolehlosti trojúhelníků • diskutuje o tom, zda rovinné útvary jsou či nejsou shodné, podobné nebo stejnolehlé na základě získaných dovedností a znalostí vět o	Rovinné útvary • shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) • Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.

		podobnosti, shodnosti a stejnolehlosti rovinných útvarů • využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků • využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků • určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak • užívá podobnosti při určování měřítek map a plánů, vzdáleností na mapě a ve skutečnosti • vyhledá z nabídky trojúhelníků dvojice shodných trojúhelníků • vyhledá z nabídky trojúhelníků dvojice podobných trojúhelníků			
M-9-3-01	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	• využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely • využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh • řeší geometrické úlohy početně • využívá matematickou symboliku	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-3-02	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh • rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků • žák využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-3-03	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	• sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut) • využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku • určuje velikost úhlu pomocí úhlooměru	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-3-04	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	• odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě • určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.

		• určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruh • používá a převádí jednotky délky • používá a převádí jednotky obsahu			
M-9-3-05	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	• pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) • využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh •	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-3-06	Načrtne a sestrojí rovinné útvary	• převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku) • popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestroj • určí počet řešení konstrukční úlohy • ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-3-08	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	• rozhodne, zda je útvar osově souměrný • určí osy souměrnosti rovinného útvaru • rozhodne, zda je útvar středově souměrný • určí střed souměrnosti • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-3-12	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-3-13	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy • volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy • ověří výsledek úlohy • řeší jednoduchou úlohu	• Opakování a procvičování učiva II. stupně		9.
M-9-4-02	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• řeší složitější praktické slovní úlohy s využitím znalosti výpočtu objemu a povrchu rotačního válce, které předpokládají větší prostorovou představivost • určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině • popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině • využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života	Logické a netradiční geometrické úlohy		9.

M-9-4-01	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení slovních úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• logicky užívá a kombinuje všechny získané znalosti z matematiky při hledání různých způsobů řešení problémových úloh • provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy • zvolí vhodný postup řešení • provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku • zformuluje odpověď na zadaný problém • vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy • řeší jednoduchou úlohu • ověří výsledek úlohy	Logické a netradiční geometrické úlohy		9.
----------	--	---	---	--	----

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-9-1-01p	písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
M-9-1-01p	pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
M-9-1-01p	čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
M-9-1-02p	provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
M-9-1-02p	píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
M-9-1-05p	používá měřítko mapy a plánu
M-9-1-06p	řeší jednoduché úlohy na procenta
	zvládá orientaci na číselné ose
M-9-2-01p	vyhledává a třídí data
M-9-2-02p	porovnává data
M-9-2-04p	vypracuje jednoduchou tabulku
	užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
	zvládá početní úkony s penězi
M-9-3-03p	vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p	vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p	provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p	rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p	sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
M-9-3-10p	vypočítá povrch a objem kváдру, krychle a válce
M-9-3-11p	sestrojí sítě základních těles
M-9-3-12p	načrtne základní tělesa
M-9-3-12p	zobrazuje jednoduchá tělesa
	odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
	umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

	používá technické písmo
	čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
M-9-4-01p	samostatně řeší praktické úlohy
M-9-4-01p	hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02p	aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
	využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.2.6 INFORMATIKA

Vzdělávací oblast:	Informatika
Vzdělávací obor:	Informatika
Vyučovací předmět:	Informatika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje čtyři tematické okruhy:

- Data, informace a modelování
- Algoritmizace a programování
- Informační systémy
- Digitální technologie

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět se realizuje v 6. až 9. ročníku 2. stupně. Předmět Informatika je vyučován v časové dotaci 1 hodina týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který

objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace na internetu
- vedeme žáky ke spolupráci s ostatními žáky, využívat nápovědu (help) u jednotlivých programů

Kompetence k řešení problémů:

- podporujeme tvořivost, originální návrhy řešení
- nabízíme žákům cvičení a úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke komunikaci s ostatními žáky i učiteli na dálku prostřednictvím elektronické pošty v prostředí Office 365, MS Teams, skolaonline...

Kompetence sociální a personální:

- pomáháme žákům poznat sebe sama, objektivně se hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost
- umožňujeme žákům pracovat samostatně i ve skupině, zařazujeme kooperativní činnosti

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony a vybízíme je k dodržování

Kompetence pracovní:

- seznamujeme žáky s bezpečnostními a hygienickými pravidly pro práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální:

- učíme žáky používat digitální zařízení, aplikace a služby
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- učíme předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, situacím s negativním dopadem na tělesné i duševní zdraví

- seznamujeme žáky s novými technologiemi, učíme žáky vytvářet a zpracovávat digitální obsah v různých formátech

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
I-9-1-01	navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra		6.
I-9-1-02	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	- zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO		6.
I-9-3-02	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce	INFORMAČNÍ SYSTÉMY - Data v grafu a tabulce - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce		6.
I-9-3-03	sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	INFORMAČNÍ SYSTÉMY - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty		6.
I-9-3-01	vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	INFORMAČNÍ SYSTÉMY Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		6.

I-9-4-02	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	- uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - vybere vhodný formát pro uložení dat	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací		6.
I-9-4-03	vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	- vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu		6.
I-9-4-04	poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		6.
I-9-4-05	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)		6.
I-9-2-01	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen.	Žák dle svých možností po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	Úvod do programování		7.

I-9-2-03	Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.	• vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • diskutuje různé programy pro řešení problému	• Sestavení scénáře		7.
I-9-2-05	V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program, dbá na jeho čitelnost, přehlednost a použije ho k vyřešení problému • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozená, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování • používání podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav	• Vytvoření programu-sestavení scénáře • Opakování bloků • Vlastní bloky • Opakování s podmínkou • Události a vstupy-myš a klávesnice • Objekty a komunikace mezi nimi- posílání zpráv		7.
I-9-2-06	Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	• ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	• Vytvoření programu-sestavení scénáře		7.
I-9-1-03	Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	• vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	• Standardizovaná schémata a modely-běžně užívané modely • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely		7.
I-9-1-04	Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	• v mapě dalších schémat najde odpověď na otázku	• Paralelní činnost		7.
I-9-2-01	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen.	Žák dle svých možností • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	• Opakování- úvod do programování		8.

I-9-2-03	Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.	• vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • diskutuje různé programy pro řešení problému	• Sestavení scénáře		8.
I-9-2-05	V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	• Vytvoření programu-sestavení scénáře • Vlastní bloky • Události a vstupy-myš a klávesnice • Větvení programů, rozhodování • Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry • Proměnné		8.
I-9-2-06	Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	• ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	• Vytvoření programu-sestavení scénáře		8.
I-9-3-03	Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	• Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • Řeší problémy výpočtem s daty • Připíše do tabulky dat nový záznam	• Relativní a absolutní adresy buněk • Vkládání záznamu do databázové tabulky		8.
I-9-3-02	Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	• Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	• Filtrování dat v tabulce • Řazení dat v tabulce • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Zpracování výstupů z velkých souborů dat		8.

I-9-2-02	Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků	Popsání problému		9.
I-9-2-03	Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.	- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - diskutuje různé programy pro řešení problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Analýza a návrh hry		9.
I-9-2-05	V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - řeší problém sestavením algoritmu	- Programovací projekt a plán jeho realizace - Pohyb v souřadnicích - Ovládání myši, posílání zpráv - Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - Nástroje zvuku, úpravy seznamu - Import a editace kostýmů postav, události - Střídání pozadí, proměnné - Výrazy s proměnnou - Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		9.
I-9-2-06	Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	testování, doladění, odstranění chyb		9.

I-9-4-01	Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	• pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	• Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)	9.
I-9-4-02	Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	• na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat	• Hardware a software - Komprese a formáty souborů	9.
I-9-4-03	Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	• na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkoví, jak fungují některé služby internetu	• Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)	9.
I-9-4-04	Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	• dokáže najít a opravit běžné závady a chybové stavy počítače	• Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití	9.

I-9-4-05	Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	• diskutuje o cílech a metodách hacker • vytvoří myšlenkovou mapu prvku zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	• Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat • Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internet, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	9.
----------	---	---	--	----

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

I-9-2-01p	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
I-9-2-03p	navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-1-03p	popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
I-9-1-04p	stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení
I-9-2-01p	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
I-9-2-03p	navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-3-03p	na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat
I-9-3-02p	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
I-9-2-02p	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
I-9-2-03p	navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-4-01p	rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému

I-9-4-02p	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
I-9-4-03p	pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-9-4-04p	rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
I-9-4-05	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

5.2.7 DĚJEPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Vyučovací předmět: Dějepis

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k vnímání minulosti a současnosti světa v sociokulturních souvislostech a vnímání národa a národních dějin i současnosti v širším evropském kontextu. Žáci jsou vedeni k odhalování souvislostí mezi minulostí a současností, mezi podobnými i odlišnými historickými jevy v evropské a světové dimenzi. Předmět u žáků rozvíjí vnímání odlišného sociokulturního prostředí jako součásti integrovaného světa a připravuje je k využití poznatků z historie při utváření vlastního hodnotového systému. Žáci směřují k rozvoji schopnosti a dovednosti interpretace a hodnocení různých druhů textů, k rozvoji orientace v oblasti rozlišování fakt a fikcí a k rozvoji verbálních i nonverbálních schopností a dovedností. Vyučovací předmět Dějepis rozvíjí vlastní historické povědomí, orientaci v důležitých historických událostech, orientaci v historickém čase a v dějepisné mapě, pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů, chápání kulturní rozmanitosti světa. Žáci jsou vedeni k utváření pozitivního hodnotového systému, k rozvíjení pozitivního vztahu k národním dějinám, k vlasteneckému smýšlení, k toleranci k jiným národům, k chápání odkazu dějin pro současnost, k vědomí nezbytnosti spolupráce mezi národy, ke kultivovanosti a věcnosti vyjadřování.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje deset tematických okruhů:

- Člověk v dějinách – žáci se učí chápat význam historického poznávání, rozlišovat jednotlivé typy pramenů a vnímat historický prostor a čas
- Počátky lidské společnosti – žáci se učí o pravěké společnosti a způsobu života v pravěkém období
- Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury – žáci poznávají dějiny a kulturu nejstarších civilizací
- Křesťanství a středověká Evropa – žáci se seznamují se specifiky středověké společnosti, s vlivem křesťanství na evropský vývoj a středověkou kulturou
- Objevy a dobývání. Počátky nové doby – žáci poznávají období renesance, humanismu, reformace a baroka, seznamují se s významem objevných cest
- Modernizace společnosti – žáci se seznamují s obdobím revolucí a národních hnutí v Evropě i ve světě, učí se chápat moderní myšlenkové směry a moderní politiku, poznávají pojem kolonialismus a moderní umělecké směry
- Moderní doba – žáci se seznamují s dějinami první a druhé světové války a novodobými československými a světovými dějinami politickými, hospodářskými i kulturními
- Rozdělení a integrovaný svět – žáci poznávají nejnovější politické, hospodářské a kulturní dějiny a problémy současnosti

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět dějepis se realizuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 2. stupně. V šestém až devátém ročníku je předmět vyučován s dotací 2 hodiny týdně. Z disponibilní dotace je pro žáky 6. – 9. ročníku určena 1 vyučovací hodina týdně pro výuku povinně volitelného předmětu – Seminář dějpisu.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Předmět je obvykle vyučován v kmenových třídách, dále pak v multimediální učebně či žákovské knihovně, a to s ohledem na povahu a zaměření učiva. V rámci výuky mohou být zařazeny tematicky zaměřené vzdělávací akce, jako jsou přednášky, besedy, výstavy a exkurse. Žáci se mohou zúčastnit rozšiřujících dějepisných aktivit v podobě soutěží či dějepisné olympiády. Mezi formy výuky, které se při výuce dějpisu používají, patří frontální výuka, skupinová a samostatná práce.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- učíme žáky užívat základní dějepisnou terminologii
- motivujeme žáky k vnímání dějinných souvislostí
- vedeme žáky k práci s dějepisným atlasem a mapou
- učíme žáky interpretovat historické dokumenty a rozlišovat informace podstatné od okrajových

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky argumentaci a obhajobě vlastních stanovisek
- podporujeme žáky při hledání různých možností řešení úkolů
- vedeme žáky k používání a analyzování informací z různých zdrojů
- motivujeme žáky k využívání již osvojených znalostí při řešení zadaných úkolů
- podporujeme plánování postupu při řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky formulovat myšlenky a názory v logickém sledu
- vedeme žáky k výstižnému, přesnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- vybízíme žáky k využívání nejrozličnějších informačních a komunikačních prostředků
- motivujeme žáky k účasti v diskuzích
- učíme žáky zpracovávat získané informace do podoby samostatných vystoupení v hodinách

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k respektu vůči druhým a k ohleduplnosti
- vytváříme úkoly s možností spolupráce ve skupině a diskuze v malé skupině i v celé třídě
- učíme žáky chápat potřebu efektivní spolupráce s jinými při řešení zadaného úkolu
- motivujeme žáky k vytváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské:

- vytváříme společně se žáky pravidla chování a vedeme žáky k jejich dodržování
- vedeme žáky k respektu vůči přesvědčení druhých lidí
- učíme žáky odmítat útlak a hrubé zacházení a uvědomit si povinnost postavit se proti fyzickému násilí
- motivujeme žáky k úctě k národní minulosti a kulturnímu dědictví, oceňování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví
- pomáháme žákům vytvářet pozitivní postoje k umění a uměleckým dílům, k výtvorům lidského ducha i materiální kultury

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností, závazků a termínů
- vedeme žáky k dodržování základních pracovních návyků a ke správnému plánování práce
- motivujeme žáky k spoluvytváření estetického pracovního prostředí
- učíme žáky objektivnímu sebehodnocení
- nabízíme žákům možnost využít získané poznatky v praxi

Digitální kompetence

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnost, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- motivujeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
D-9-1-01	ČLOVĚK V DĚJINÁCH Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	Žák dle svých možností: • Objasní význam historického poznání • Vysvětlí, co je kulturní dědictví	Význam zkoumání dějin • základní dějepisné pojmy: minulost, dějiny, dějepis • význam zkoumání dějin • kulturní dědictví		6.
D-9-1-02	Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	• Určí typ historického pramene a jeho úložiště	Získávání informací o dějinách, historické prameny • historické prameny, jejich druhy a úložiště	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj *Rozvoj schopností poznávání	6.
D-9-1-03	Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	• Uvede různé druhy měření času • Orientuje se na časové ose- uspořádá hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Historický čas a prostor • čas a jeho měření • časová osa • periodizace dějin • práce s dějepisnou mapou		6.
D-9-2-01	POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	• Popíše stručně vznik a vývoj člověka • Uvede základní předchůdce člověka • Popíše život člověka v době kamenné	Člověk a lidská společnost v pravěku • vznik a vývoj člověka • doba kamenná • doba bronzová • doba železná • pravěk v českých zemích • Keltové, Germáni, Slované	Multikulturní výchova *Etnický původ	6.
D-9-2-02	Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• Objasní, jak zemědělství změnilo způsob života lidí • Uvede výhody a nevýhody nástrojů z různých materiálů, a uvede příklady nástrojů • Popíše život Keltů, Germánů a Slovanů	Člověk a lidská společnost v pravěku • doba kamenná, vznik zemědělství • doba bronzová • doba železná Člověk a lidská společnost v pravěku • pravěk v českých zemích • Keltové, Germáni, Slované		6.

D-9-3-01	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	• Popíše, jak přírodní podmínky spolupůsobily při vzniku prvních civilizací • Zdůvodní vznik písma	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • vznik a vývoj nevýznamnějších starověkých civilizací		6.
D-9-3-02	Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	• Uvede nejvýznamnější starověké památky	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • kulturní vývoj nevýznamnějších starověkých civilizací		6.
D-9-3-04	Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• Popíše a porovná formy vlády jednotlivých civilizací • Popíše a porovná postavení společenských skupin v jednotlivých civilizačních okruzích • Objasní podstatu různých antických forem vlády a demokracie •	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Antické Řecko a Řím		
D-9-3-03	Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	• Popíše vznik křesťanství • Vysvětlí, jak antické říše ovlivňovaly střední Evropu	Antické Řecko a Řím • kultura antického Řecka • kultura antického Říma • počátky křesťanství Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím		6.
D-9-4-01	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Žák dle svých možností: • vysvětlí důsledky rozpadu římské říše • jmenuje nová etnika v evropském prostoru • jmenuje slovanské národy a přiřadí je do příslušných větví • objasní vliv církve na středověkou společnost • objasní význam křížových výprav • charakterizuje stručně křesťanství a islám • popíše stručně vývoj států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu	Nový etnický obraz Evropy • stěhování národů • etnický obraz středověké Evropy Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)		7.

D-9-4-02	Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	• popíše stručně vývoj zemí v jednotlivých kulturních okruzích • shrne základní poznatky o Sámově říši • stručně popíše historický vývoj Velkomoravské říše • zhodnotí přínos Konstantina a Metoděje • objasní vývoj českého státu v mezinárodních souvislostech • orientuje se v dějinném vývoji českého státu za Přemyslovců • zhodnotí období vlády Jana Lucemburského a Karla IV.	Nový etnický obraz Evropy • stěhování národů • etnický obraz středověké Evropy Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj v raném středověku Specifický vývoj států v západoevropském a východoevropském kulturním okruhu ve vrcholném a pozdním středověku Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Sámova říše Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • Velká Morava • První Přemyslovci • Poslední Přemyslovci • Lucemburkové		7.
D-9-4-03	Vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	• popíše úlohu náboženství a církve ve středověku • popíše organizaci církve • porovná křesťanství a islám • objasní vliv církve na středověkou společnost • stručně nastíhí důvody vzniku reformních hnutí a popíše jejich cíle	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou		7.

D-9-4-04	Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	• popíše život na venkově a změny v zemědělství • charakterizuje život ve městě • charakterizuje strukturu světské společnosti • popíše základní rysy románské a gotické kultury • jmenuje románské a gotické památky	Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti • románské a gotické umění a vzdělanost		7.
D-9-5-01	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY. Vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	• popíše renesanci a humanismus a uvědomí si jejich vztah k antice • uvede významné reformátory a reformní hnutí	Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou		7.
D-9-5-02	Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	• objasní přínos Jana Husa • popíše stručně vznik a vývoj husitství včetně husitských válek a jejich významu	Husitství, reformace a jejich šíření Evropou		7.
D-9-5-03	Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	• uvede příčiny, průběh a důsledky objevných plaveb	Zámořské objevy a počátky dobývání světa		7.
D-9-5-04	Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	• objasní situaci v českém státě v době poděbradské a jagellonské • popíše okolnosti nástupu Habsburků na český trůn • vysvětlí pojmy absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus	Český stát a velmoci v 15. – 16. století • doba poděbradská • Jagellonci • okolnosti nástupu Habsburků na český trůn • vývoj ve významných evropských státech Absolutismus, konstituce, parlamentarismus		7. 7. / 8.
D-9-5-04	POČÁTKY NOVÉ DOBY Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Žák dle svých možností: • objasní pojem absolutismus • popíše situaci v českých zemích po nástupu Habsburků • charakterizuje osvětský absolutismus	Český stát a velmoci v 17. – 18. století • nástup Habsburků na český trůn • osvětský absolutismus		8.

		• zhodnotí přínos osvícensko-absolutistických reforem	• vývoj ve významných evropských státech		
D-9-5-05	Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	• popíše příčiny, průběh a důsledky českého stavovského povstání • uvede příčiny, významné události a výsledky třicetileté války	Český stát a velmoci v 17. – 18. století • české stavovské povstání • třicetiletá válka		8.
D-9-5-06	Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	• popíše barokní kulturu • zhodnotí význam J. A. Komenského a jeho díla • objasní pojem osvícenství • jmenuje významné osvícence • popíše vliv osvícenství na rozvoj vědy a vzdělanosti	Barokní kultura a osvícenství		8.
D-9-6-01	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	• popíše příčiny, průběh a důsledky boje Američanů za nezávislost • popíše proces industrializace, její příčiny a důsledky • uvede významné revoluce 18. a 19. století a stručně popíše jejich příčiny, průběh a důsledky • uvede některá občanská práva • popíše význam ústavy • charakterizuje klasicismus, empír, romanismus a secesi a uvede jejich představitele	Vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka Revoluce v 18. a 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva Kulturní rozrůzněnost doby • klasicismus • empír • romantismus • secese		8.
D-9-6-02	Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	• jmenuje příčiny francouzské revoluce • popíše stručně průběh francouzské revoluce a uvede její důsledky • charakterizuje dobu napoleonskou a napoleonské války • popíše uspořádání Evropy po vídeňském kongresu	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět		8.

D-9-6-03	Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	• porovná emancipační úsilí české společnosti s jinými národy • uvede významné české obrozence • nastíní průběh tzv. českého národního obrození • jmenuje příčiny a důsledky emancipačních snah v české společnosti • popíše příčiny, průběh a důsledky revolučního roku 1848 v Evropě	Utváření novodobého českého národa Národní hnutí velkých a malých národů • sjednocení Itálie • sjednocení Německa Utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů		8.
D-9-6-04	Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	• zhodnotí význam kolonií a kolonialismu • charakterizuje vztahy mezi velmocemi v 19. století a uvede příklady mocenských střetů mezi velmocemi • uvede příklady vědeckého a technického pokroku v 19. století a na počátku 20. století	Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka		8.
D-9-7-01	MODERNÍ DOBA Na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• charakterizuje první světovou válku z hlediska příčin, průběhu a důsledků	I. světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky		8.
D-9-7-02	Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	• označí klady a zápory demokratického zřízení • popíše poválečné uspořádání Evropy • rozliší demokratické a totalitní systémy • stručně popíše politický a hospodářský vývoj vybraných zemí ve 20. a 30. letech 20. století	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě • pařížská mírová konference • nástupnické státy • vývoj v USA Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech • vývoj ve vybraných zemích světa • velká hospodářská krize		9.

D-9-7-03	Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- popíše jednotlivé totalitní systémy a jmenuje jejich ideologické tvůrce - orientuje se v podmínkách, které umožnily vznik totalitních režimů v Evropě - uvede příklady využívání a zneužití mediálních prostředků v demokratických a totalitních společnostech	Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět	Mediální výchova - Receptivní činnosti *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	9.
D-9-7-04	Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- popíše přístup fašismu a nacismu k rasové problematice - uvede příklady antisemitismu a rasismu coby ideologií v rozporu se základními lidskými právy - jmenuje příčiny, průběh a důsledky druhé světové války - charakterizuje vliv militarismu totalitních režimů na propuknutí druhé světové války - vysvětlí pojem holocaust - uvede příklady antisemitismu a rasismu coby ideologií v rozporu se základními lidskými právy	Totalitní systémy – fašismus, nacismus Druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích; domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války		9.
D-9-7-05	Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- uvede základní vývojové, politické, ekonomické, sociální a kulturní mezníky první Československé republiky - jmenuje významné osobnosti Československa - jmenuje základní politické, hospodářské, sociální a kulturní mezníky vývoje v Československu v 40. – 90. letech 20. století	Vznik Československa a jeho politický a hospodářský vývoj, sociální a národnostní problémy Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky		9.
D-9-7-01	Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	uvědomí si souvislosti mezi technickým rozvojem a průběhem světových konfliktů	Druhá světová válka, holocaust		9.
D-9-8-01	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	- jmenuje příčiny vzniku bipolarizace světa - stručně nastíní významné konflikty mezi východním a západním blokem - jmenuje významné osobnosti politiky 20. století - popíše stručně vývoj v zemích východního a západního bloku a porovná je	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideové soupeření politický, sociální, hospodářský a kulturní vývoj vybraných zemí východního a západního bloku Vnitřní vývoj v zemích východního bloku (na		9.

			vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západního bloku)		
D-9-8-02	Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	• charakterizuje integrační snahy v rámci Evropy a uvede jejich výsledky • uvede příklady soupeření i spolupráce v oblasti vědy a kultury	Evropská integrace • Evropská unie • NATO Věda, technika a vzdělávání jako faktory vývoje; sport a zábava		9.
D-9-8-03	Posoudí postavení rozvojových zemí	• popíše mechanismy rozpadu kolonií • uvědomí si přístup mateřských zemí k rozkladu koloniálního systému	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět		9.
D-9-8-04	Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	• orientuje se v aktuálních globálních problémech • uvede příklady přístupů k řešení globálních problémů • popíše osobní postoj k vybranému globálnímu problému	Problémy současnosti	Multikulturní výchova * Princip sociálního smíru a solidarity	9.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

D-9-1-01p	chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
D-9-2-01p	rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
D-9-2-01p	podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
D-9-3-01p	uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
D-9-3-03p, D-9-3-04p	popíše život v době nejstarších civilizací
D-9-4-02p	uvede první státní útvary na našem území
D-9-4-02p	uvede základní informace z období počátků českého státu
D-9-4-04p	popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
D-9-4-03p	charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
D-9-4-03p	rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
D-9-4-04p	uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
D-9-5-04p	popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04p, D-9-5-05p	uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
D-9-5-04p, D-9-5-05p	pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
D-9-6-03p	uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
D-9-6-03p	vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p	uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
D-9-7-01p, D-9-7-05p	uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
D-9-8-01p, D-9-8-02p	popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-04p	chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

5.2.8 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost, Člověk a svět zdraví
Vzdělávací obor:	Výchova k občanství, výchova ke zdraví
Vyučovací předmět:	Výchova k občanství a zdraví

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výchova k občanství a zdraví vznikla integrací dvou vzdělávacích obsahů, a to vzdělávacího oboru Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Nový předmět Výchova k občanství a zdraví navazuje na předměty z 1. stupně, a to na výuku prvouky, vlastivědy a přírodovědy. Vzdělávací obor Výchova k občanství a zdraví nastiňuje cestu žáka k realistickému sebepoznávání a poznávání osobnosti jiných lidí, orientuje žáka ve společenské realitě a pomáhá mu v začleňování do různých společenských vztahů a vazeb. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití. Učí přebírat zodpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní povědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou zodpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Přináší základní poznatky o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Navazuje na poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, na základní hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky, na dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozvíjí další potřebné výstupy s využitím nových poznatků o přírodě, člověku, vztazích mezi lidmi atd. Učí ho proto dívat se na vlastní činnosti z hlediska potřeb dospívajícího jedince i z hlediska životních perspektiv a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje jedenáct tematických okruhů:

- Člověk ve společnosti – žáci si utváří pozitivní vztahy k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- Člověk jako jedinec – žák si utváří vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- Stát a hospodářství – žáci si rozvíjí orientaci v ekonomických oblastech, které tvoří rámec každodenního života
- Stát a právo – žáci se seznamují s právními základy státu, principy demokracie a právním řádem ČR
- Mezinárodní vztahy, globální svět – žáci získávají orientaci v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- Vztahy mezi lidmi a formy soužití – žák poznává člověka na úrovni mezilidských vztahů
- Změny v životě člověka a jejich reflexe – žák poznává člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování

- Zdravý způsob života a péče o zdraví – žák využívá osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, upevňuje hygienické, stravovací, pracovní i jiné preventivní návyky
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – žák rozvíjí dovednosti odmítat škodlivé látky
- Hodnota a podpora zdraví – žák si upevňuje způsoby rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví, poznává možnost využití míst s preventivní ochranou zdraví
- Osobnostní a sociální rozvoj – žák se učí rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech složek (sociální, psychické i fyzické) a být za něj zodpovědný

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět se realizuje ve všech ročnících 2. stupně. Předmět Výchova k občanství a zdraví je vyučován v časové dotaci 1 hodina týdně pro 6., 7. a 9. ročník a 2 hodiny týdně pro 8. ročník. Z disponibilní dotace je pro žáky 6. – 9. ročníku určena 1 vyučovací hodina týdně pro výuku povinně volitelného předmětu – Seminář ze společenských věd.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Vyučovací předmět je vyučován zpravidla v kmenových třídách, také využíváme počítačovou učebnu, kde používáme převážně internet. Výchova k občanství je předmětem, který rozvíjí všechny klíčové kompetence žáka ve velkém rozsahu, proto volíme takové formy a metody výuky (skupinové práce, projektové vyučování, práce s internetem, besedy, exkurze, výstavy, přednášky, apod.), jež napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa.

Žákům je také nabízen jako povinně volitelný předmět Seminář ze společenských věd, který slouží k dalšímu rozvoji občanského a právního vědomí žáků, posiluje smysl pro osobní a občanskou zodpovědnost.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k hledání informačních zdrojů, vyžadujeme jejich ověřování (práce s encyklopediemi, zpravodajstvím, internetem atd.)
- motivujeme žáky k zájmu o učení a vzdělání – např. jim nabízíme témata, která se jich dotýkají a jsou pro ně známá nebo je zajímají
- umožňujeme žákům vyzkoušet si rozličné metody a formy práce – např. zadáváme žákům práci samostatnou, skupinovou, ve dvojicích, kreativní úkoly apod.
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Kompetence k řešení problémů:

- nabízíme žákům cvičení a úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vedeme žáky k poznání, že situace a problémy mívají různé varianty řešení a vedeme je k objevování různých možností řešení
- podporujeme u žáků tvořivost, originální návrhy řešení
- vedeme žáky k zamyšlení, jak by se některým problémům dalo předcházet

Kompetence komunikativní:

- vybízíme žáky k vyjadřování myšlenek a názorů
- učíme žáky vyjadřovat se srozumitelně, výstižně a v logickém sledu (např. při ústních referátech) a vhodně se prezentovat před celou třídou
- pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky vedeme žáky ke komunikaci ve skupině
- nabízíme žákům možnost v řízené diskuzi naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální:

- pomáháme žákům poznat sebe sama, objektivně se hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost
- společně s žáky vytváříme pravidla společného života ve třídě, která budou vycházet ze vzájemného respektu, a vedeme žáky k jejich dodržování
- obměňujeme skupiny, ve kterých se děti učí
- při skupinové práci je vedeme k přiměřenému rozdělení dílčích úkolů a rozdělení rolí, společnému plánování a závěrečnému hodnocení výsledků i průběhu společné práce

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uvědomění vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život a spoluzodpovědnosti za život ve skupinách, ke kterým patří a za životní prostředí
- rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti (norem a zákonů) a jejich dodržování
- vedeme žáky k aktivnímu zapojování do dění ve škole, obci a celé společnosti
- vedeme žáky k navštěvování kulturních institucí (muzeí, divadel, historických památek) a k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k plánování vlastní práce, rozdělení rolí při práci ve skupině a hodnocení výsledků práce
- vedeme žáky k sebepoznání a k odpovědnému rozhodování při volbě povolání
- nabízíme žákům možnost zpracovat některé úkoly pomocí libovolných výtvarných technik za použití nejrozličnějších materiálů

Digitální kompetence

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnost, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- motivujeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
VO-9-1-01	Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Žák dle svých možností: • vyjmenuje a popíše státní symboly • popíše, kdy a jak se používají • vysvětlí, k čemu slouží	Naše vlast	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět	6.
VO-9-1-02	Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• svými slovy vyjádří, co pro něho znamená pojem domov, vlast, vlastenectví • uvede, čím v minulosti i současnosti přispěly české země světu v kultuře, vědě, umění, politice, sportu • uvede svůj vzor z české historie či současnosti a výběr zdůvodní • uvede příklad svátků a tradic ČR, popíše, jak je doma slaví • popíše přírodní a kulturní zajímavosti své obce, uvede příklad památek hlavního města Prahy • svými slovy vyjádří, na co mohou být občané ČR hrdí, čím je naše země výjimečná • zajímá se o život v obci, navrhuje zlepšení jejího prostředí • respektuje ostatní národy, jejich kulturu, zvláštnosti, tradice a přijímá jejich projevy bez posměšků	Naše vlast Naše obec, region, kraj Vztahy mezi lidmi		6.
VO-9-1-04	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• jedná podle pravidel slušného chování • dodržuje pravidla dialogu, naslouchá druhému, vhodně reaguje • argumentuje, vysvětlí, obhájí svůj názor • uvede možnosti řešení konfliktu a nenásilně je užívá • sděluje svůj názor, srozumitelně jej formuluje	Zásady lidského soužití Vztahy mezi lidmi	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * <i>Komunikace</i>	6.
VO-9-1-05	Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• uvede, v čem se lidé navzájem liší, co mají společného • respektuje odlišnosti ostatních (kulturní, názorové, vzhledové...) bez posměšků • používá empatie – umí se vžít do jejich pocitů druhých (menšiny)	Lidská setkání Vztahy mezi lidmi	Multikulturní výchova – Multikulturalita	6.
VO-9-1-06	Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• uvede příklady projevů netolerantního, „nepřátelského“ chování a zaujímá k němu odmítavý postoj • navrhuje možnosti nápravy, řešení	Vztahy mezi lidmi		6.

VO-9-2-02	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- osvojuje si vhodné metody učení - dělá si poznámky, které mu usnadní učení - zkouší různé způsoby učení - volí vhodný učební styl s ohledem na svou osobnost	Osobní rozvoj		6.
VO-9-3-02	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	- vlastními slovy vysvětlí, v čem spočívá hospodárnost - sestaví vlastní rozpočet - vyjmenuje zdroje příjmů a výdajů v rozpočtu – osobním, rodinném - navrhne možnosti úspory v rodinném rozpočtu - uvede příklad záležitostí, které je třeba financovat z obecního rozpočtu	Majetek, vlastnictví Peníze		6.
VO-9-4-01	Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	- jednoduchým způsobem popíše, co si představuje pod pojmem demokracie - vlastními slovy vysvětlí, proč se státní moc dělí do tří složek	Principy demokracie		6.
VO-9-4-02	Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- vyjmenuje složky státní moci ČR a jejich orgány - jednoduše popíše jejich funkci - uvede, které instituce se podílejí na správě obce	Právní základy státu	Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě	6.
VO-9-4-05	Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- vyjmenuje příklady základních lidských práv - uvede základní dokumenty týkající se lidských práv - vysvětlí vztah mezi právy a povinnostmi - hájí svá práva a respektuje práva druhých - objasní důležitost ochrany lidských práv	Lidská práva		6.
VO-9-4-08	Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- vysvětlí, proč je důležité dodržovat pravidla - respektuje a dodržuje právní normy	Právní řád České republiky		6.
VO-9-5-02	Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	jednoduše vysvětlí, proč porušování lidských práv patří k závažným problémům	Lidská práva		6.
VO-9-5-03	Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	- uvádí nedostatky v životním prostředí v obci - navrhne řešení a sám se dle svých schopností zapojuje	Globalizace	Environmentální výuka – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	6.
	<i>Výchova ke zdraví</i>				
VZ-9-1-01	Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá	Žák dle svých možností: vyjádří své názory a pocity různými způsoby komunikace (verbálně, neverbálně), toleruje různé	Vztahy ve dvojici Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity		6.

	k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	způsoby komunikace, zejména poruchy komunikace • si uvědomuje postavení rodiny • orientuje se v problémech mezilidských vztahů a navrhuje způsoby řešení			
VZ-9-1-02	Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	• rozeznává typy rodin • jmenuje a vysvětlí funkce rodiny • vysvětlí rozdíly mezi rolemi v rodině	Vztahy ve dvojici Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity		6.
VZ-9-1-03	Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	• vysvětlí pojmy zdraví, zdravý životní styl, prevence • zdůrazní pozitiva a negativa životního stylu lidí pro zachování zdraví	Výživa a zdraví		6.
VZ-9-1-04	Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	• vytváří pozitivní postoj k zásadám zdravého životního stylu • zdůrazní pozitiva a negativa životního stylu lidí pro zachování zdraví	Výživa a zdraví		
VZ-9-1-07	Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	• vysvětlí pojmy výživa, zdravá výživa, zdravý způsob stravování • uvede příklady nevhodného stravování a jeho důsledky na zdraví jedince • navrhne a sestaví vhodný jídelníček dle zásad zdravé výživy • vyhledá, třídí a využívá získaných informací z odborné literatury, popř. jiných informačních zdrojů	Výživa a zdraví Tělesná a duševní hygiena, denní režim		6.
VZ-9-1-08	Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	• zdůvodní na konkrétním příkladu škodlivost vlivu poživatin na zdravotní stav lidí (vznik některých chorob – nádory tlustého střeva, vysoká hladina cholesterolu, obezita...) • vyhledá konkrétní adresy a telefonny na zařízení pro pomoc v krizi	Výživa a zdraví		6.
VZ-9-1-09	Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	• uvědomuje si význam pohybových aktivit pro zdraví člověka • uvádí klady a zápory při využívání multimediálních zařízení v životě člověka • naplánuje správný režim dne respektující zdraví životní styl	Výživa a zdraví Tělesná a duševní hygiena, denní režim	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * <i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	6.

VZ-9-1-11	Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- vysvětlí pojmy pohlaví, puberta, adolescence, hormony, sexualita, primární a sekundární znaky dospívání - uvědomuje si rozdíl mezi přátelstvím, láskou mateřskou a partnerskou	Dětství, puberta, dospívání		6.
VZ-9-1-13	Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- vysvětlí pojmy droga, závislost, nikotin, abstinenci příznaky - vyvozuje obecné závěry mapující důsledky kouření a alkoholu, včetně možnosti odvykání a prevence - zdůvodní na konkrétním případě škodlivost vlivu alkoholu na lidský organismus - zhodnotí možné důsledky alkoholu na vznik nemoci člověka	Auto – destruktivní závislosti		6.
VZ-9-1-16	Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- klasifikuje mimořádné události - popíše základní úkoly ochrany obyvatelstva - vysvětlí pojem evakuace a popíše obsah evakuačního zavazadla	Ochrana člověka za mimořádných událostí		
	Výchova k občanství				
VO-9-1-01	Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Žák dle svých možností: - jednoduše vysvětlí pojem nacionalismus a rozdíl mezi ním a vlastenectvím - uvede příklady jejich projevů na konkrétním jednání v současnosti nebo historii - vysvětlí, čím může být nacionalismus nebezpečný - uvede příklady přírodních a kulturních zajímavostí ČR - má vlastenecké cítění, zajímá se o osud země, chce přispět k jeho rozvoji – uvede možnosti, jak se podílet na životě ve společnosti, obci - respektuje ostatní národy, jejich kulturu, zvláštnosti, tradice a přijímá jejich projevy bez posměšků	Naše vlast, region, kraj Kulturní život Vztahy mezi lidmi	<i>Multikulturní výchova – Kulturní difference</i>	7.
VO-9-1-03	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- vysvětlí, co jsou to média, mediální sdělení - uvede příklad, jak nás média ovlivňují	Kulturní život	<i>Mediální výchova – Receptivní činnosti</i> <i>* Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i> <i>Mediální výchova – Receptivní činnosti</i> <i>* Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i> <i>Mediální výchova – Receptivní činnosti</i>	7.

				<i>* Vnímání autora mediálních sdělení</i>	
VO-9-1-04	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	- jedná podle pravidel slušného chování - dodržuje pravidla dialogu, naslouchá druhému, vhodně reaguje - argumentuje, vysvětlí, obhájí svůj názor - uvede možnosti řešení konfliktu a nenásilně je užívá - sděluje a srozumitelně formuluje svůj názor	Zásady lidského soužití Vztahy mezi lidmi	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj <i>* Hodnoty, postoje, praktická etika</i>	7.
VO-9-1-05	Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- vysvětlí pojmy tolerance, menšina - respektuje odlišnosti ostatních (kulturní, názorové, vzhledové...) bez posměšků - používá empatie – vžívá se do pocitů druhých (menšiny)	Lidská práva Kulturní život Světová náboženství	Multikulturní výchova – Multikulturalita	7.
VO-9-1-06	Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- vysvětlí pojmy rasismus, xenofobie - uvede příklady jejich projevů - odmítá je a navrhuje řešení	Lidská práva Kulturní život		7.
			Naše škola Naše obec, region, kraj Evropská integrace	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola	7.
VO-9-2-01	Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- rozpozná vlastní chyby při komunikaci s druhými - navrhuje možnosti jejich odstranění a realizuje je	Podobnost a odlišnost lidí		7.
VO-9-3-01	Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady	- vysvětlí, v čem je rozdíl mezi hmotným a nehmotným majetkem, a doloží na příkladech - uvede příklad osobního, rodinného, obecního, státního a podnikového majetku a příklady majetku soukromého a veřejného	Majetek, vlastnictví		7.
VO-9-3-02	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	- jednoduše objasní funkci peněz - sestaví rozpočet domácnosti - uvede příklady pravidelných a jednorázových příjmů a výdajů	Majetek, vlastnictví Peníze Hospodaření		7.
VO-9-4-01	Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	rozlišuje formy států podle toho, kdo vykonává moc, a podle toho, kdo stojí v jeho čele, a uvede jejich příklad	Právní základ státu Principy demokracie	<i>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát</i>	7.

		- na příkladech vysvětlí rozdíl mezi demokracií a autokracií - objasní výhody života v demokratické společnosti			
VO-9-4-02	Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Státní správa a samospráva	<i>Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola</i>	7.
VO-9-4-04	Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- popíše fungování voleb do Parlamentu ČR - vysvětlí důležitost voleb pro demokratickou společnost	Principy demokracie	<i>Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě</i>	7.
VO-9-4-05	Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- vyjmenuje příklady základních lidských práv - uvede základní dokumenty týkající se lidských práv - vysvětlí vztah mezi právy a povinnostmi - hájí svá práva a respektuje práva druhých - objasní důležitost ochrany lidských práv	Lidská práva	<i>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát</i>	7.
VO-9-5-01	Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- jednoduše vysvětlí, proč vznikla EU - uvede příklad, jaký má členství v EU vliv na běžné občany	Evropská integrace		7.
VO-9-5-02	Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	- uvede příklad problémů vyplývajících z netolerance mezi lidmi, nedostatečné informovanosti o jiných kulturách nebo mylného pocitu nadřazenosti - vcítí se do pozice těchto lidí - navrhne možná řešení - uvede příklad ekologických problémů svého okolí, obce, státu	Lidských práva Globalizace		7.
VO-9-5-03	Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	popíše, jak můžeme svým jednáním a způsobem života, ovlivnit ekologické problémy	Globalizace		7.
	<i>Výchova ke zdraví</i>				
VZ-9-1-01	Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Žák dle svých možností: - porozumí právům a povinnostem v rodinném životě - nalezne správné způsoby komunikace mezi rodiči a dětmi	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity rodina		7.
VZ-9-1-04	Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- porozumí pravidlům prevence chorob, šíření nákazy, druhům postižení - pokusí se aplikovat získané poznatky v konkrétních životních situacích - uvědomí si rozdíl mezi nemocí a postižením	Podpora zdraví a její formy Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy Klíče ke zdraví		7.

			• Infekční choroby • Postižení		
VZ-9-1-05	Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	• hledá příčiny a možnosti prevence • chová se tak, aby zabránil úrazu ve škole nebo v rodině	Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy • Infekční choroby • Úrazy, první pomoc		7.
VZ-9-1-07	Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	• porozumí vztahu mezi výživou a zdravím jedince • aplikuje poznatky o zdravé výživě při sestavování konkrétního jídelníčku	Výživa a zdraví • Zdravá výživa • Poruchy příjmu potravy		7.
VZ-9-1-13	Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• vysvětlí vlastními slovy termíny – droga, návykové látky, závislost, tabakismus, alkoholismus, měkké a tvrdé drogy, doping • vyhledá pomoc při problémech s návykovými látkami	Autodestruktivní závislosti • Drogy • Doping		7.
VZ-9-1-15	Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• zapamatuje si a vysvětlí vlastními slovy termíny – násilí, šikana, agresivita – slovní a fyzická, agresor, oběť, asertivita, úpal, úžeh, alergie • odmítá takové způsoby chování, které poškozují zdraví nebo život jedince • analyzuje odlišnost mezi nebezpečnou situací a agresí, šikanou a škádlením, drobným poraněním a stavem ohrožující život	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání • Nebezpečná situace • Šikana • Asertivita Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • Bezpečnost silničního provozu, první pomoc		7.
VZ-9-1-11	Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	• porozumí fázím a změnám puberty, odlišnostem mezi chlapci a dívkami • zapamatuje a vysvětlí vlastními slovy termíny – menstruace, puberta, sexualita	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace		7.
VZ-9-1-16	Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	• klasifikuje mimořádné události • popíše základní úkoly ochrany obyvatelstva • vysvětlí pojem evakuace a popíše obsah evakuačního zavazadla	Ochrana člověka za mimořádných událostí		7.
	<i>Výchova k občanství</i>				

VO-9-1-02	Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Žák dle svých možností: • respektuje ostatní národy, jejich kulturu, zvláštnosti, tradice a přijímá jejich projevy bez posměšků	Kulturní život Vztahy mezi lidmi		8.
VO-9-1-03	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	• porovná různé typy mediálních sdělení, zprávy z různých úhlů pohledu • vyvodí z toho závěry (kritický přístup k informacím) • zamyslí se nad fungováním reklamy – k čemu a komu slouží, jakých prostředků používá, čím ovlivňuje lidi	Kulturní život		8.
VO-9-1-04	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• dodržuje pravidla dialogu, naslouchá druhému, vhodně reaguje • argumentuje, vysvětlí, obhájí svůj názor • uvede možnosti řešení konfliktu a nenásilně je užívá • sděluje, srozumitelně formuluje svůj názor	Vztahy mezi lidmi		8.
VO-9-1-05	Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• respektuje odlišnosti ostatních (kulturní, názorové, vzhledové...) bez posměšků • používá empatie – umí se vžít do pocitů druhých (menšiny)	Vztahy mezi lidmi	Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity	8.
VO-9-1-06	Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• vysvětlí, proč je rasismus porušováním lidských práv	Vztahy mezi lidmi		8.
VO-9-2-01	Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• rozpozná rozdíly mezi prožíváním, jednáním a vlastnostmi svými a jiných lidí • vysvětlí, proč by se měl člověk snažit poznat sám sebe, a uvede příklady situací, ve kterých je důležité znát svou osobnost • snaží se o vlastní sebepoznání	Vnitřní svět člověka Podobnost a odlišnost lidí		8.
VO-9-2-02	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	• stanovuje si cíle s ohledem na svou osobnost (zájmy atd.) a plánuje kroky k jejich dosažení • trénuje a posiluje vůli	Osobní rozvoj Podobnost a odlišnost lidí	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Seberegulace a sebeorganizace	8.
VO-9-2-03	Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	• uvede příklad kladných a záporných charakterových vlastností a jejich projevů • určí své kladné a záporné vlastnosti	Vnitřní svět člověka Podobnost a odlišnost lidí		8.

		• navrhne možnosti usměrnění svých záporných vlastností a stanoví si reálný plán • vhodně koriguje své chování a jednání • oceňuje kladné vlastnosti druhých a ve vhodných situacích umí taktně upozornit na jejich nedostatky			
VO-9-2-04	Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	• uvede možnosti a prostředky osobního sebepoznání • snaží se o sebepoznání - pomocí testů, psychologických cvičení, sebereflexe • navrhuje prostředky k rozvoji osobních předností a překonání nedostatků • kontroluje své chování a jednání a pozitivně je usměrňuje • popíše rozdíl mezi zdravým sebevědomím a sebevědomím nízkým a přehnaným • uvede, co by mohlo přispět ke zdravému sebevědomí	Vnitřní svět člověka Podobnost a odlišnost lidí		8.
VO-9-3-06	Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	• jednoduše popíše chování kupujících a prodávajících • na příkladu vysvětlí, jak funguje trh	Principy tržního hospodaření		8.
VO-9-4-02	Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	• vyjmenuje složky státní moci ČR a jejich orgány • popíše jejich funkci • objasní, v čem spočívá přínos dělení státní moci	Právní základy státu		8.
VO-9-4-04	Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• popíše fungování voleb do Parlamentu ČR • vysvětlí důležitost voleb pro demokratickou společnost • objasní rozdíl mezi pravicí a levicí a uvede jejich základní znaky • uvede příklady, jak by se mohly výsledky voleb promítnout do života občanů • vyloží, podle čeho by se měl volič rozhodovat, a svůj názor zdůvodní	Principy demokracie	Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě	8.
VO-9-4-05	Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	• vyjmenuje příklady základních lidských práv • uvede základní dokumenty týkající se lidských práv • vysvětlí vztah mezi právy a povinnostmi • hájí svá práva a respektuje práva druhých • objasní důležitost ochrany lidských práv	Právní základy státu	Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	8.

VO-9-4-06	Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- vysvětlí rozdíl mezi vztahy upravenými právními a mravními normami - objasní, které druhy vztahů potřebují zvláštní ochranu	Právo v každodenním životě		8.
VO-9-4-07	Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	- na jednoduchých příkladech popíše závazky a pohledávky vyplývající ze smluvních vztahů - provádí jednoduché právní úkony odpovídající věku - uvede příklad práv zákazníka a spotřebitele a přiměřeně je uplatňuje v běžném životě	Právo v každodenním životě		8.
VO-9-4-08	Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- vyjmenuje své povinnosti týkající se právních vztahů, do nichž vstupuje - uvede příklad postihů za porušování právních norem - vysvětlí, proč je důležité dodržovat pravidla - respektuje a dodržuje právní normy	Protiprávní jednání		8.
VO-9-4-11	Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Protiprávní jednání - korupce		8.
VO-9-4-09	Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	vyjmenuje orgány právní ochrany a jejich funkce	Právní řád České republiky		8.
VO-9-5-01	Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- vysvětlí smysl vzniku Evropské unie - vyhledá odpověď na otázky týkající se řízení a orgánů EU	Evropská integrace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané	8.
ČSP-9-8-01	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	chápe praktickou náplň jednotlivých profesí	Volby profesní orientace	Výstup ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce	8.
ČSP-9-8-02	Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravě	- posoudí své možnosti při volbě povolání - posoudí své možnosti při výběru profesní přípravy	Volba profesní orientace	Výstup ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce	8.
ČSP-9-8-03	Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	- vyhledá profesní informace a poradenské služby - využije poradenských služeb pro výběr vhodného povolání	Volba profesní orientace Možnosti vzdělávání	Výstup ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce	8.

ČSP-9-8-04	Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Zaměstnání	Výstup ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce	8.
	<i>Výchova ke zdraví</i>				
VZ-9-1-02	Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Žák dle svých možností: - porozumí struktuře rodiny - posoudí faktory, které vedou ke stabilitě či nestabilitě rodiny - navrhne možnosti jak poznat správného partnera	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Vztahy ve dvojici - Rodina - Manželství		8.
VZ-9-1-06	Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí	- porozumí procesu vzniku nemoci a jejího vlivu na naše chování - vyjádří vlastní názor k alternativním způsobům léčby a k prevenci civilizačních chorob	Ochrana před přenosnými chorobami Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - Člověk ve zdraví a nemoci - Léčba - Civilizační choroby		8.
VZ-9-1-07	Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- porozumí a vysvětlí význam zdravé výživy pro zdravý vývoj lidského těla - rozlišuje nežádoucí způsob výživy, zejména podvýživa nebo naopak nadměrný příjem potravy a jejich nebezpečí	Výživa a zdraví - Zdravá výživa - Alternativní strava		8.
VZ-9-1-13	Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- vysvětlí rizika zneužívání návykových látek a jejich účinků na lidský organismus - dokáže argumentovat vůči braní drog, přesvědčivě odmítnout návykové látky - orientuje se v nabídce speciální pomoci - umí pomoci kamarádovi či jiné osobě při problémech s návykovými látkami	Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Bezpečné chování a komunikace - Drogy - Závislost - Jak se ubránit a jak pomoci?		8.
VZ-9-1-15	Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- rozlišuje nežádoucí chování ve škole a v rodině, které vede k násilí - navrhne postupy řešení při mimořádných událostech - orientuje se v první pomoci v případech poranění zvířetem, bodnutí hmyzem, poranění při sportech	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - Agresivita - Nebezpečí kolem nás - Mimořádné události		8.

		navrhne formy preventivního opatření proti úrazům, násilí a jinému poškozování osobního bezpečí člověka či skupiny lidí	- První pomoc - Domácí násilí		
VZ-9-1-12	Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- specifikuje odlišnosti v lásce – heterosexuality, homosexualita, bisexualita, transsexualita - analyzuje možná ohrožení v oblasti reprodukčního zdraví, těhotenství u dětí a mladistvých, rizika prostituce - uvědomí si význam antikoncepčních metod v oblasti plánovaného rodičovství	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - Sexualita - Láska - Reprodukční zdraví dospívajících - Plánované rodičovství		8.
VZ-9-1-16	Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- klasifikuje mimořádné události - popíše základní úkoly ochrany obyvatelstva - vysvětlí pojem evakuace a popíše obsah evakuačního zavazadla	Ochrana člověka za mimořádných událostí		8.
	Výchova k občanství				
VO-9-2-02	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Žák dle svých možností: - rozvíjí zdravé sebevědomí, sebedůvěru - je tolerantní k druhým a jejich představám o štěstí	Osobní rozvoj		9.
VO-9-3-01	Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- vysvětlí význam autorských práv - respektuje majetková práva druhých včetně práva autorského	Majetek, vlastnictví		9.
VO-9-3-04	Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy jej využít	- uvede příklady služeb, které nabízejí obchodní banky - vysvětlí rozdíl mezi komerční a centrální bankou	Peníze Banky a jejich služby		9.
VO-9-3-03	Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	- uvede příklady bezhotovostního placení - uvede příklady použití debetní a platební karty	Banky a jejich služby		
VO-9-3-07	Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	- pronikne do problematiky hospodaření státu - získá informace, jak funguje hospodaření státu - uvede zdroje státního rozpočtu - seznámí se se systémem sociálního pojištění	Peníze Hospodaření		9.
VO-9-3-06	Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů,	vyloží na příkladu chování kupujících a prodávajících podstatu fungování trhu	Principy tržního hospodářství Hospodaření Výroba, obchod, služby		9.

	zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz				
VO-9-3-05	Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	vyhledá produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků	Banky a jejich služby		9.
VO-9-4-01	Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	- seznámí se se znaky států - rozlišuje různé formy států	Právní základy státu		9.
VO-9-4-03	Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu	Principy demokracie		9.
VO-9-4-05	Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- uplatňuje svá práva v běžném životě - dodržuje své povinnosti a zároveň respektuje práva druhých	Právo v každodenním životě		9.
VO-9-4-06	Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	stručně se seznámí se zákony, které se vztahují k vlastnictví, pracovnímu poměru a manželství	Právo v každodenním životě		9.
VO-9-4-07	Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	- seznámí se se způsoby uzavírání smluv - vyhledá informace o konkrétních smluvních vztazích, nutných náležitostech	Právo v každodenním životě		9.
VO-9-4-08	Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- seznámí se s rozdíly mezi stíháním dospělých a mladistvých - dodržuje pravidla a uvědomuje si rizika jejich porušování	Protiprávní jednání		9.
VO-9-4-09	Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	porovná úkoly orgánů právní ochrany a uvede příklad jejich činnosti	Právní řád České republiky Protiprávní jednání		9.
VO-9-4-10	Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- rozliší přestupek a trestný čin - seznámí se s tím, co řeší správní řízení a jak probíhá	Právní řád České republiky		9.
VO-9-5-01	Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- seznámí se s dopadem činnosti EU na osobní i občanský život - vyhledá informace o činnosti EU	Evropská integrace		9.

VO-9-5-02	Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	• definuje globální problémy a uvede příklad • rozlišuje globální problémy společenské a ekologické	Globalizace		9.
VO-9-5-03	Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	• určí, v čem spočívá rozdíl mezi lokálními a globálními problémy • jednoduše vysvětlí pojem ekologie • popíše některé ekologické problémy	Globalizace	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	9.
ČSP-9-8-02	Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Podnikání	Výstup ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce	9.
ČSP-9-8-04	Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	• prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Trh práce	Výstup ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce	9.
	<i>Výchova ke zdraví</i>				
VZ-9-1-01	Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Žák dle svých možností: • odlišuje shody a neshody mezi funkční a dysfunkční rodinou • posoudí možné příčiny krizí v rodině, včetně rozvodu	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity • Rodinné krize • Problémy současné rodiny		9.
VZ-9-1-02	Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	• vysvětlí a uvede role členů rodiny a hodnoty důležité pro rodinné soužití • posoudí vztahy mezi rodiči a dětmi	Vztahy ve dvojici • Rodinné vztahy		9.
VZ-9-1-08	Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěř se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	• pojmenuje příčiny civilizačních chorob • zhodnotí význam preventivních prohlídek pro zachování zdraví a prevenci onemocnění	Ochrana před přenosnými chorobami • Civilizační choroby • Preventivní lékařské prohlídky		9.
VZ-9-1-10	Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	• využívá relaxačních technik k překonání únavy a stresu • pochopí vztah mezi stresovými situacemi a následným ohrožením zdraví	Stres a jeho vztah ke zdraví Psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu		9.
VZ-9-1-07	Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých	• respektuje pravidla zdravého způsobu stravování • rozpozná poruchy příjmu potravy, pojmenuje možné příčiny a navrhne prevenci • zhodnotí pozitiva a negativa alternativní výživy	Výživa a zdraví • Zdravá výživa		9.

	možností uplatňuje zdravé stravovací návyky				
VZ-9-1-14	Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, medií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	• pochopí a vysvětlí nevhodné působení reklamy na zdravý životní styl a výživu	Manipulativní reklama a informace • Výživa v reklamě		9.
VZ-9-1-13	Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• posoudí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • umí poradit sobě i druhým, kde hledat případnou odbornou pomoc při různých závislostech • dokáže rozpoznat varovné signály patologického hráčství a navrhne účinnou prevenci	Autodestruktivní závislosti Sebepoznání a sebepojetí • Návykové látky a společenská nebezpečnost • Pomoc od závislosti • Drogy a sport • Patologické hráčství		9.
VZ-9-1-15	Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• projeví odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví nebo život • poskytne možnou pomoc • rozlišuje katastrofy a hromadná neštěstí, posoudí význam integrovaného záchranného systému • dodržuje pravidla silničního provozu	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • Bezpečnost v silničním provozu • Poskytnutí první pomoci		9.
VZ-9-1-12	Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědné sexuální chování	• chápe rizika spojená s předčasným zahájením sexuálního života • posoudí různé druhy antikoncepce a vysvětlí jejich význam při plánovaném rodičovství • odmítá sexuální násilí, kuplířství, prostituci	Ochrana před přenosnými chorobami Sexuální dospívání a reprodukční zdraví • Partnerské vztahy • Plánované rodičovství • Kuplířství, prostituce, pornografie		9.
VZ-9-1-16	Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	• klasifikuje mimořádné události • popíše základní úkoly ochrany obyvatelstva • vysvětlí pojem evakuace a popíše obsah evakuačního zavazadla	Ochrana člověka za mimořádných událostí		9.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

V0-9-1-04p	respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
------------	---

VO-9-1-04p	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
VO-9-1-05p	rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
VO-9-1-06p	je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
VO-9-1-05p	respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
VO-9-2-01p	chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
VO-9-2-04p	formuluje své nejbližší plány
VO-9-3-02p	stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-3-02p	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
VO-9-3-03p	ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04p	uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
VO-9-3-07p	uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
VO-9-4-02p	uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
VO-9-4-02p	chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
VO-9-4-02p	uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
VO-9-4-04p	vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
VO-9-4-05p	na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
VO-9-4-05p	uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
VO-9-4-08p	uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
VO-9-4-09p	uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-4-09p	vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
VO-9-4-10p	rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
VO-9-4-10p	v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
VO-9-5-01p	uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
VZ-9-1-01p	chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
VZ-9-1-03p	uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p	respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-05p	projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
VZ-9-1-07p	dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
VZ-9-1-08p	svěří se se zdravotním problémem
VZ-9-1-13p	dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
VZ-9-1-13p	uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
VZ-9-1-14p	zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
VZ-9-1-15p	uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
VZ-9-1-16p	chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel
ČSP-9-8-01p	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-02p	posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03p	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-04p	prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
-	byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
-	byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Fyzika

Vyučovací předmět: Fyzika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět fyzika vede žáky k hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, rozvíjí a upevňuje dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. Učí žáky pozorovat a zkoumat příčiny přírodních jevů, souvislosti a vztahy mezi nimi a tak přispívá ke komplexnímu pohledu na vztah mezi člověkem a přírodou. Směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie a podporuje logické uvažování žáků. Vede žáky ke vhodnému chování v situacích možného ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje sedm tematických okruhů:

- **Látka a tělesa** - žáci se učí měřit základní fyzikální veličiny a jejich pomocí charakterizovat tělesa, osvojí si základní představu o částicové stavbě látek a pojmy s tím spojené, učí se vypočítat hustotu, vyhledávat ji v tabulkách a osvojují si postup fyzikálních výpočtů.
- **Pohyb těles** - žáci si vymezí představu o pojmu pohyb tělesa a učí se rozlišit jednotlivé druhy pohybů, osvojují si výpočet rychlosti, dráhy a času, spějí k pochopení pojmu síla, seznámí se s jednotlivými účinky síly na těleso a učí se je aplikovat na situace z běžného života, jsou vedeni k chápání pojmu gravitační síla a její souvislost s hmotností tělesa. Učí se rozpoznat rozdíl mezi tlakem a tlakovou silou.
- **Mechanické vlastnosti tekutin** - žáci se seznamují s principem hydraulického zařízení, chápou pojem hydrostatický tlak a jeho závislost na hloubce a hustotě kapaliny, seznamují se s pojmem atmosférický tlak a s jeho souvislostí s nadmořskou výškou a s některými procesy v atmosféře a seznamují se s pojmem vztlaková síla.
- **Energie** - žáci se učí porozumět pojmům polohová, pohybová a vnitřní energie tělesa, učí se vypočítat výkon a rozlišit jej od příkonu, seznámí se s pojmem elektrická práce a její souvislost se spotřebovanou elektrickou energií, jsou vedeni k pochopení principu jaderné reakce a jaderného reaktoru, získávají základní poznatky o ochraně lidí před účinky radioaktivního záření a učí se zhodnotit využívání různých zdrojů energie s ohledem na životní prostředí
- **Zvukové děje** - žáci se učí porozumět vzniku a šíření zvuku, závislosti rychlosti šíření zvuku na prostředí, pojmu ozvěna a jsou seznámeni se škodlivými účinky nadměrného hluku na lidský organismus.
- **Elektromagnetické a světelné děje** - žáci se učí pochopit princip zapojení elektrického obvodu, seznamují se s pojmem elektrické napětí, elektrický proud a učí se vymezit rozdíl mezi proudem stejnosměrným a střídavým, osvojují si poznatky o elektromotorech, alternátorech a transformátorech, učí se rozpoznat zdroje světla a chápat jevy jako zatmění Slunce a Měsíce, učí se

pochopit princip optických jevů jako lom světla, odraz světla a prakticky je aplikovat při zobrazování odrazem na zrcadlech a lomem čočkami.

- Vesmír - žáci se učí vyjmenovat základní složky sluneční soustavy, pomocí poznatků o gravitační síle se učí popsat pohyb planet kolem Slunce a učí se pochopit měsíční fáze .

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět fyzika je vyučován na 2. stupni jako samostatný předmět a má úzké mezipředmětové vztahy ke vzdělávacím oborům jako matematika, chemie, přírodopis či zeměpis. V každém ročníku je vyučován dvě hodiny týdně. Povinná hodinová dotace byla navýšena z disponibilních hodin a to v počtu jedné hodiny týdně v šestém a osmém ročníku.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka fyziky probíhá v odborné pracovně, jejíž zařízení umožňuje provádět příslušné experimenty i laboratorní práce. Žákům jsou rovněž nabízeny rozšiřující aktivity. Jsou to pro žáky sedmého ročníku soutěž Archimediáda a pro žáky osmých a devátých tříd Fyzikální olympiáda.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- učíme žáky vyhledávat, třídit a propojovat informace
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- upozorňujeme žáky na souvislosti mezi získanými poznatky
- umožňujeme žákům samostatně experimentovat, měřit a zpracovávat získaná data
- vedeme žáky k využívání získaných informací v procesu dalšího učení a v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů:

- motivujeme žáky k samostatnému vyjádření či zformulování fyzikálních problémů
- učíme žáky hledat různé varianty řešení fyzikálních úloh
- motivujeme žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů
- učíme žáky chápat a vysvětlovat fyzikální jevy vyskytující se v přírodě i v běžném životě

Kompetence komunikativní:

- vybízíme žáky k diskuzi, nabízíme možnost obhájit svůj názor a účinně argumentovat
- učíme žáky vyslechnout názor druhého a respektovat jej
- vedeme žáky k tomu, aby přesně a logicky uspořádaně vyjadřovali své myšlenky v písemné i mluvené formě
- motivujeme žáky ke kultivované prezentaci svých znalostí a dovedností
- učíme žáky využívat svých komunikačních dovedností k práci ve skupině

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k osvojování základních pracovních návyků
- učíme žáky samostatně organizovat svoji práci
- motivujeme žáky k zodpovědnému chování ke svěřeným pracovním pomůckám
- vedeme žáky k dodržování základních pravidel bezpečnosti a hygieny práce a k účinnému a efektivnímu používání správných pomůcek a materiálů

Kompetence občanské:

- motivujeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie
- učíme žáky posuzovat efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- motivujeme žáky k upřednostňování využívání obnovitelných zdrojů energie ve svém budoucím životě
- seznamujeme žáky s možnostmi rozvoje fyziky i s možnostmi zneužití těchto poznatků
- vedeme žáky k pochopení povinností související s ochranou životního prostředí

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k tomu, aby uměli nabídnout pomoc a v případě potřeby o ni požádat
- podporujeme takové chování žáků, které přispívá k vytvoření pozitivního pracovního klimatu ve třídě
- učíme žáky přijímat odlišná hlediska, respektovat je a přijímat z nich poučení
- podporujeme žáky a vedeme je k vytváření pozitivní představy o sobě samém, což vede k samostatnému a zdravému rozvoji osobnosti
- rozvíjíme u žáků schopnost ovládat a řídit své jednání a podílet se na utváření pravidel práce v třídním kolektivu

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- motivujeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
F-9-1-01	Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Žák dle svých možností • uvede značku a hlavní jednotku délky, její díly a násobky • změří délku délkovým měřidlem a správně zapíše výsledek • určí odchylku měření • určí aritmetický průměr z naměřených hodnot • vzájemně převádí jednotky délky • uvede značku a hlavní jednotku objemu, její díly a násobky • změří objem kapalného i pevného tělesa s použitím odměrného válce a správně zapíše výsledek • vzájemně převádí jednotky objemu • uvede značku a hlavní jednotku hmotnosti, její díly a násobky • zváží dané těleso na rovnoramenných vahách a správně zapíše výsledek • vzájemně převádí jednotky hmotnosti • uvede značku a hlavní jednotku času, její díly a násobky • vzájemně převádí jednotky času • změřenou hodnotu času správně zapíše • uvede značku a jednotku teploty • změří teplotu kapaliny teploměrem a výsledek správně zapíše • uvede některé druhy teploměrů	Měřené veličiny • Měření délky, jednotky měřidla • Přesnost měření, opakované měření • Převody jednotek délky • Měření objemu, jednotky, měřidla • Převody jednotek objemu • Měření objemu kapalin • Měření objemu pevného tělesa • Měření hmotnosti, jednotky, měřidla • Měření hmotnosti pevných a kapalných těles • Převody jednotek hmotnosti • Měření času, jednotky, měřidla • Převody jednotek času • Teplota, teploměr, jednotky teploty		6.

F-9-1-02	Uvede konkrétní příklady jevů, dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	• rozliší na příkladech těleso a látku • určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) pevná, kapalná či plynná • rozpozná vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných • dovede látkám přiřadit vlastnosti jako křehkost, pružnost, tvárnost, pevnost, tekutost, stlačitelnost a rozpínavost • při vzájemném působení těles správně používá pojem síla • vzájemné působení těles doloží příkladem • popíše siloměr • rozliší částice látky (atomy a molekuly) • vymezí, z jakých atomů se skládá molekula prvku a molekula sloučeniny • charakterizuje pojem neustálý pohyb částic a uvede jevy, které tento pohyb potvrzují • porovná částicovou stavbu látek a na tomto základě určí různé vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných • charakterizuje rozdíly v částicové stavbě látek pevných, kapalných a plyných • popíše složení atomu • uvede, čím se liší atomy různých prvků • uvede elektrický náboj mikročástic • podle počtu mikročástic rozliší kationty a anionty • podle elektrického náboje pozná, zda se budou tělesa přitahovat nebo odpuzovat • popíše části magnetu • určí, které póly se budou přitahovat a které odpuzovat • vysvětlí pojem magnetické pole • vysvětlí pojem feromagnetická látka • vysvětlí pojem magnetické indukční čáry • rozliší magnety trvalé a dočasné • stanoví umístění magnetických a zeměpisných pólů Země	Skupenství látek • Tělesa a látky • Vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek • Vzájemné působení těles, síla • Částicová stavba látek • Difúze • Vzájemné silové působení částic • Atomy a molekuly Elektrické a magnetické pole • Elektrování těles • Elektrické pole • Model atomu • Ionty • Magnety, části magnetu • Magnetické pole • Indukční čáry magnetického pole • Magnetizace látky • Magnetické pole Země		6.
F-9-1-03	Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	• posoudí, zda se objem tělesa pevného, kapalného či plyného při dané změně teploty zvětší či zmenší • posoudí, zda se délka kovové tyče při dané změně teploty zvětší nebo zmenší • popíše princip teploměru • uvede příklady změn objemu či délky těles v praxi	Skupenství látek • Změna objemu pevných těles při zahřívání • Změna objemu kapalných těles při zahřívání		6.

F-9-1-04	Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	• uvede značku a jednotku hustoty • používá vztah mezi jednotkou základní a vedlejší • vyhledává hustotu v tabulkách • k výpočtům užívá vztah $\rho = m/V$ a jeho úpravy	Měřené veličiny • Hustota látky, jednotky, měřidla • Výpočet hustoty látky • Výpočet hmotnosti tělesa		6.
F-9-2-01	Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	• objasní klid a pohyb tělesa vzhledem k jinému tělesu • na konkrétním příkladu pozná, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu • objasní pojem trajektorie • podle tvaru trajektorie pozná pohyb přímočarý a křivočarý • uvede příklady pohybu posuvného a otáčivého • rozezná pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný	Pohyby těles • Klid a pohyb tělesa • Druhy pohybů		7.
F-9-2-02	Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu tělesa	• uvede značku a základní jednotku dráhy • používá s porozuměním vztah $v = s/t$ a jeho úpravy • vyjádří graficky závislost dráhy na čase u rovnoměrného pohybu • uvede značku rychlosti a základní jednotku • používá s porozuměním vztah mezi jednotkou rychlosti základní a vedlejší	Pohyby těles • Rychlost rovnoměrného pohybu • Dráha rovnoměrného pohybu • průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu		7.
F-9-2-03	Určí v jednoduché konkrétní situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	• uvede značku a základní jednotku síly • charakterizuje gravitační sílu, určí její směr • objasní pojem gravitační pole Země • porovná velikost gravitační síly, která působí na tělesa o různé hmotnosti • uvede charakteristiku 1 N • používá vztah mezi gravitační silou a hmotností • pracuje s veličinou g a její jednotku N/kg	Gravitační pole a gravitační síla • Síla – opakování • Gravitační síla a hmotnost tělesa		7.

F-9-2-03		• znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti • znázorní gravitační sílu působící na určité těleso graficky • určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného a opačného směru • vysvětlí pojem rovnováha sil • určí výslednici sil v rovnováze • graficky znázorní síly v rovnováze působící na určité těleso • charakterizuje těžiště tělesa jako působiště gravitační síly • charakterizuje tlakovou sílu • používá vztah pro výpočet $p=F/S$ • na praktických příkladech uvede, jak lze zvětšit (zmenšit) tlak • uvede hlavní jednotku tlaku, její díly a násobky • při výpočtech používá vztah $F=p.S$ • vysvětlí, kdy vzniká třecí síla a co je příčinou jejího vzniku • objasní, jaký je směr třecí síly a na čem závisí její velikost • na konkrétních případech objasní, jak lze třecí sílu zvětšit (zmenšit)	Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů • Znázornění síly • Těžiště • Skládání sil stejného směru • Skládání sil opačného směru • Rovnováha sil Tlaková síla a tlak • Tlaková síla a tlak • Tlak v praxi Třecí síla • Měření třecí síly • Tření v praxi		7.
----------	--	--	---	--	----

F-9-3-01	Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	• charakterizuje základní vlastnosti kapalin • objasní podstatu Pascalova zákona • charakterizuje hydrostatický tlak • objasní, na čem závisí velikost hydrostatického tlaku • objasní princip hydraulického zařízení • popíše účinky gravitační síly na kapalinu • charakterizuje atmosférický tlak • objasní pojmy přetlak a podtlak • objasní princip rtuťového tlakoměru a aneroidu • uvede, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou a při změně počasí • objasní vznik vztlakové síly • objasní na základě Archimédova zákona, zda se těleso potopí, bude vznášet či plovat • objasní vznik vztlakové síly v atmosféře	Pascalův zákon • Vlastnosti kapalin – opakování • Pascalův zákon • Hydraulické zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak • Účinky gravitační síly na kapalinu • Hydrostatický tlak • Vlastnosti plynů, atmosféra, atmosférický tlak • Měření atmosférického tlaku • Změny atmosférického tlaku, atmosférické poruchy • Tlak plynu v uzavřené nádobě Archimédův zákon • Vztlaková síla • Archimédův zákon • Potápění, plavání a vznášení • Plavání nestejnorodých těles • Vztlaková síla v atmosféře	Environmentální výchova – Základní podmínky života	7.
----------	---	---	---	---	----

F-9-4-01	Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	• uvede hlavní jednotku práce, uvede některé její díly a násobky • při řešení problémů a úloh užívá vztah $W = F \cdot s$ • uvede hlavní jednotku výkonu, uvede některé její díly a násobky • při řešení problémů a úloh užívá vztah $P = W/t$ • při řešení problémů a úloh užívá vztahy $W = F \cdot s$ a $P = W/t$ ve vzájemných souvislostech • objasní souvislost mezi vykonáním práce a pohybovou či polohovou energií tělesa • při řešení problémů a úloh užívá vztah pro výpočet polohové energie tělesa $E = m \cdot h \cdot g$ • charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii částic • v konkrétních problémových úlohách určí, jak se mění vnitřní energie tělesa při tepelné výměně • rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny • rozpozná základní skupenské přeměny a charakterizuje každou z nich • vymezí hlavní faktory, na nichž závisí vypařování kapalin • charakterizuje var a teplotu varu • uvede vlastnosti, jimiž se voda liší od ostatních kapalin	Formy energie • Práce • Práce při zvedání tělesa kladkami • Výkon • Výpočet práce z výkonu a času • Účinnost • Pohybová energie tělesa • Polohová energie tělesa • Částicová stavba látek • Vnitřní energie tělesa • Změna teploty tělesa při tepelné výměně • Teplo • Tepelná výměna vedením a prouděním • Tepelné záření Přeměny skupenství • Změny skupenství látek • Tání a tuhnutí • Vypařování • Var • Kapalnění		8.
F-9-4-02	Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• charakterizuje sluneční záření jako alternativní zdroj energie • uvede sluneční záření jako zdroj energie v praktickém životě	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • Využití energie slunečního záření	Environmentální výchova – Základní podmínky života	8.
F-9-5-01	Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	• charakterizuje chvějící se těleso jako zdroj zvuku • rozliší tón a hluk • charakterizuje prostředí, jímž se zvuk šíří • posoudí rychlost šíření zvuku v závislosti na druhu prostředí v konkrétních problémových úlohách • charakterizuje pojmy ultrazvuk a infrazvuk a porovná je s hranicí slyšitelnosti • objasní vznik ozvěny	Vlastnosti zvuku • Zdroje zvuku • Šíření zvuku prostředím • Ucho jako přijímač zvuku • Rychlost zvuku, ozvěna		8.

F-9-5-02	Posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• charakterizuje hlasitost zvuku s použitím jednotky hladiny zvuku bel (decibel) • uvede pomoci příkladů z praxe, kdy se jedná o pobyt v prostředí s vyšší hladinou zvuku • uvede některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka	Vlastnosti zvuku • Ochrana před nadměrným hlukem		8.
F-9-6-05	Využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	• charakterizuje zdroj světla jako těleso, které světlo samo vysílá a rozliší jej od tělesa, které jej pouze odráží • charakterizuje bodový a plošný zdroj světla • na konkrétních příkladech rozlišuje různá optická prostředí • objasní vznik stínu • objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce • objasní fáze Měsíce • uvede rychlost světla ve vakuu a na konkrétních příkladech prostředí rozhodne, jak se rychlost světla změní • vysvětlí zákon odrazu světla a aplikuje jej při zobrazování rovinným zrcadlem • rozpozná duté a vypuklé zrcadlo • popíše a narýsuje chod paprsků význačného směru a aplikuje tuto znalost při zobrazování dutým a vypuklým zrcadlem	Vlastnosti světla • Zdroje světla • Rychlost světla • Odraz světla • Zákon odrazu • Zobrazování rovinným zrcadlem • Zobrazování kulovými zrcadly Sluneční soustava • Fáze Měsíce • Stín, zatmění Slunce a Měsíce		8.
F-9-6-06	Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	• určí, zda nastane lom od kolmice či ke kolmici • rozpozná spojku a rozptylku a nakreslí jejich schematické značky • popíše a narýsuje chod paprsků význačného směru u spojky a rozptylky a aplikuje tuto znalost při zobrazování těmito čočkami • objasní rozklad bílého světla hranolem a vyjmenuje spektrální barvy	Vlastnosti světla • Lom světla • Čočky • Zobrazování čočkami • Rozklad světla optickým hranolem		8.
F-9-6-01	Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• uvede hlavní jednotku elektrického náboje a některé její díly • rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat nebo odpuzovat • znázorní pomocí elektrických siločar elektrické pole tělesa • objasní funkci elektroskopu • charakterizuje stejnorodé elektrické pole • objasní podstatu elektrostatické indukce • objasní polarizaci izolantu	Elektrické a magnetické pole • Elektrické vlastnosti látek • Elektrický náboj • Elektroskop • Vodiče a izolanty v elektrickém poli • Znázornění elektrického pole • Elektrický obvod		9.

		• uveďte schematické značky používané v jednoduchém elektrickém obvodu • rozlišuje mezi pojmy uzavřený a otevřený elektrický obvod • rozlišuje mezi pojmy jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod • uveďte, za jakých podmínek bude obvodem procházet elektrický proud			
F-9-6-02	Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	• uveďte hlavní jednotku elektrického proudu a některé její díly a násobky • určí směr elektrického proudu v obvodu • uveďte hlavní jednotku elektrického napětí a některé její díly a násobky • charakterizuje pojem rozsah měřicího přístroje a na základě této znalosti odečte naměřenou hodnotu proudu či napětí ze stupnice měřicího přístroje • uveďte příklady zdrojů elektrického napětí • rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu	Elektrický obvod • Elektrický proud, měření elektrického proudu • Měření elektrického napětí • Zdroje stejnosměrného elektrického napětí		9.
F-9-6-03	Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• rozlišuje mezi pojmy vodič a izolant • charakterizuje vedení elektrického proudu v kovech • objasní vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech • uveďte příklady vedení elektrického proudu vzduchem či plynem • charakterizuje vedení elektrického proudu v polovodičích • charakterizuje podmínky, za kterých polovodič vede elektrický proud	Elektrický obvod • Vedení elektrického proudu v kovech • Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech • Polovodiče, vedení elektrického proudu v polovodičích • Polovodiče typu P a N		9.
		• uveďte značku a hlavní jednotku elektrického odporu a některé její násobky • při řešení konkrétních úloh použije vztah $R = U/I$ a vztahy z tohoto vztahu odvozené • při řešení konkrétních problémových úloh použije poznatek o závislosti elektrického odporu vodiče na délce, ploše průřezu a souvisí s druhem materiálu vodiče • vypočítá celkový odpor při sériovém a paralelním zapojení rezistorů	• Elektrický odpor • Závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče • Výsledný odpor rezistorů zapojených sériově • Výsledný odpor rezistorů zapojených paralelně		9.

F-9-4-01	Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- při řešení konkrétních úloh použije vztah pro elektrickou práci $W = U \cdot I \cdot t$ - při řešení konkrétních úloh použije vztah pro elektrický výkon $P = U \cdot I$ - objasní pojem výkon a příkon - ze znalosti výkonu a příkonu vypočítá účinnost $\eta = P/P_0$ - uvede příklady elektrických spotřebičů v domácnosti - vysvětlí pojem zkrat - prokáže znalost zásad správného použití elektrického spotřebiče	Formy energie - Elektrická práce - Výkon elektrického proudu, účinnost - Elektrické spotřebiče v domácnosti - Ochrana před úrazem elektrickým proudem		9.
F-9-6-04	Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- nakreslí schematickou značku cívky - magnetické pole v okolí cívky znázorní pomocí magnetických indukčních čar - pomocí "pravidla pravé ruky" určí směr proudu v cívice - objasní princip elektrického zvonku a jističe - objasní chování cívky s proudem v magnetickém poli - popíše funkci a části stejnosměrného elektromotoru - objasní pojem elektromagnetická indukce - popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí) - charakterizuje jednotlivé druhy elektráren a jejich dopad na životní prostředí - charakterizuje střídavé napětí pomocí periody a frekvence - objasní pojem efektivní hodnota střídavého proudu - uvede základní vlastnosti elektrického napětí ve spotřebitelské síti - určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho frekvence a naopak - popíše části transformátoru - užívá s porozuměním vztahy pro transformační poměr $p = U_2/U_1$ a $p = N_2/N_1$	Elektrické a magnetické pole - Magnetické vlastnosti látek - opakování - Magnetické pole cívky s proudem - Elektromagnet a jeho užití - Působení magnetického pole na cívku s proudem, stejnosměrný elektromotor - Elektromagnetická indukce - Vznik a výroba střídavého proudu - Měření střídavého proudu a napětí - Transformátory - Elektrická rozvodná síť	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	9.
F-9-4-02	Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- uvede příklady elektromagnetického vlnění - vysvětlí pojem vlnová délka a uvede jednotku základní a některé její díly (nanometr a pikometr) - popíše viditelné záření pomocí vlnové délky - popíše stavbu atomu - určí, co udává protonové a nukleonové číslo - objasní pojmy nuklid, izotop a radionuklid	Formy energie - Elektromagnetické vlny a záření - Stavba atomu, atomové jádro - Radioaktivita		9.

		• objasní pojem radioaktivita • vysvětlí pojem řetězová reakce • uvede dva základní typy jaderných reakcí • vysvětlí princip jaderného reaktoru • vyjmenuje druhy elektráren • porovná jejich vliv na životní prostředí • vyjmenuje ničivé účinky jaderného výbuchu (jaderné havárie)	• Jaderné reakce • Jaderný reaktor Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • Vznik a výroba střídavého proudu • Jaderná energetika • Jaderná havárie, ochrana před ničivými účinky	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
F-9-7-01	Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	• vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami • vyjmenuje planety sluneční soustavy • objasní střídání dne a noci a střídání ročních období	Sluneční soustava		9.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

F-9-1-01p	změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - délku, hmotnost, čas
F-9-2-01p	rozeznává, že těleso je v klidu nebo v pohybu vůči jinému tělesu
F-9-2-02p	zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
F-9-2-03p	rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
F-9-3-01p	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
F-9-4-01p	uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
F-9-4-02p	pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
F-9-5-01p	rozezná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
F-9-5-02p	posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
F-9-6-01p	sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
F-9-6-02p	vyjmenuje zdroje elektrického proudu
F-9-6-03p	rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
F-9-6-05p	zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
F-9-7-01p	objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
-	zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
-	osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.2.10 CHEMIE

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Chemie

Vyučovací předmět: Chemie

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzděláváním v předmětu chemie žáci získávají představy o základních chemických, fyzikálně – chemických, a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí a na zdraví člověka včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Žáci si osvojují dovednosti spojené s objektivním pozorováním vlastností látek, experimentováním, analyzováním výsledků a vytvářením hypotéz, což vede k porozumění základním typům chemických reakcí a k poznávání jejich postavení v přírodě i každodenním životě.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje sedm tematických okruhů:

- Pozorování, pokus a bezpečnost práce – žáci se učí pozorovat vlastnosti látek a na základě toho je vzájemně rozlišit, osvojují si základy bezpečnosti práce v odborné učebně i v běžném životě, seznamují se s varovným označením nejen u chemikálií, ale i u látek běžně používaných v domácnosti, jsou seznámeni s možností havárie v chemickém provozu a s chováním při úniku nebezpečných látek.
- Směsi – žáci se učí rozlišit směs od chemické látky a rozlišit jednotlivé druhy směsí, seznamují se s jednoduchými chemickými výpočty, s různými druhy roztoků, učí se rozpoznat vliv teploty na složení roztoků, učí se rozeznat druhy vody, jsou seznámeni s principem výroby pitné vody, učí se vyjmenovat složky vzduchu a popsat význam ozónové vrstvy.
- Částicové složení látek a chemické prvky – žáci se učí porozumět pojmům atom, molekula, prvek, sloučenina a tyto pojmy správně používat, dále si osvojují pojmy atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, mikročástice, u vybraných prvků se učí chemické značky, jejich vlastnosti a použití, u jednoduchých anorganických i organických sloučenin si osvojují principy tvorby chemického názvosloví.
- Chemické reakce – žáci se učí porozumět průběhu chemické reakce a pochopit zákon zachování hmotnosti, učí se rozlišit jednotlivé typy chemických reakcí, seznamují se s faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí a na jejich základě předpovědět průběh reakce
- Anorganické sloučeniny – žáci si osvojují pojmy oxid, halogenid, hydroxid, kyselina, sůl, učí se vzorce a názvy a u vybraných látek také jejich vlastnosti, význam a použití, seznamují se s pojmem oxidační číslo a jeho rolí při tvorbě chemického názvosloví.
- Organické sloučeniny – žáci se seznamují s pojmem uhlovodík a derivát uhlovodíku a učí se je rozlišit, poznává základní uhlovodíky a jejich význam v praxi, poznávají základní přírodní zdroje

uhlovodíků a jsou vedeni k pochopení pojmů obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, poznávají základní deriváty uhlovodíků a jejich vlastnosti, význam a použití v běžném životě, jsou seznámeni se základními přírodními sloučeninami, jako jsou sacharidy, tuky, bílkoviny a vitamíny, s jejich vlastnostmi a s jejich významem ve zdravé výživě člověka.

- Chemie a společnost – žáci jsou seznámeni s přínosem i riziky chemického průmyslu v souvislosti s životním prostředím a zdravím člověka, seznamují se s pojmy průmyslová hnojiva, plasty, detergenty, pesticidy a s možnými riziky při jejich používání, setkávají se s pojmy léčiva a návykové látky a jsou vedeni ke správnému pochopení těchto pojmů.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět chemie se vyučuje na 2. stupni jako samostatný předmět v osmém a devátém ročníku a to dvě hodiny týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka chemie probíhá v odborné pracovně, jejíž zařízení umožňuje provádět příslušné experimenty i laboratorní práce. Žákům jsou rovněž nabízeny rozšiřující aktivity jako Chemická olympiáda pro žáky devátého ročníku.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- učíme žáky vyhledávat, třídit a propojovat informace
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- upozorňujeme žáky na souvislosti mezi získanými poznatky
- podporujeme žáky v samostatné a tvořivé činnosti
- motivujeme žáky k využívání získaných informací v procesu dalšího učení a v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k poznání, že problémy a situace mají různé varianty řešení
- motivujeme žáky ke zkoumání přírodních jevů a hledání jejich vzájemných souvislostí
- učíme žáky samostatně uvažovat o problémech a objevovat různé možnosti jejich řešení
- učíme žáky chápat a vysvětlovat chemické reakce vyskytující se v přírodě i v běžném životě

Kompetence komunikativní:

- vybízíme žáky k diskuzi, k obhajování svého názoru a k vhodné a účinné argumentaci
- učíme žáky vyslechnout názor druhého a respektovat jej
- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

- umožňujeme žákům prezentovat své znalosti a dovednosti a dbáme na jejich kultivovaný projev
- vedeme žáky k využívání svých komunikačních dovedností k práci ve skupině

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k osvojování základních pracovních návyků
- učíme žáky samostatně organizovat svoji práci
- vedeme žáky k zodpovědnému chování ke svěřeným pracovním pomůckám a k jejich účinnému a efektivnímu využívání
- dbáme, aby si žáci osvojili dodržování základní pravidla bezpečnosti a hygieny práce

Kompetence občanské:

- vybízíme žáky k šetrnému využívání elektrické energie
- učíme žáky posuzovat efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- vedeme žáky k upřednostňování využívání obnovitelných zdrojů energie ve svém budoucím životě
- seznamujeme žáky s možnostmi rozvoje chemie i možnostmi zneužití těchto poznatků
- vedeme žáky k pochopení povinností souvisejících s ochranou životního prostředí
- zapojujeme žáky do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k tomu, aby uměli vhodným způsobem nabídnout pomoc a v případě potřeby o ni vhodně požádat
- oceňujeme žáky, kteří svým chováním přispívají k pozitivnímu pracovnímu klimatu ve třídě, které vede k posílení sebedůvěry a vzájemného respektu
- učíme žáky přijímat odlišná hlediska, respektovat je a čerpat z nich poučení
- podporujeme žáky a vedeme je k vytváření pozitivní představy o sobě samém, což vede k samostatnému a zdravému rozvoji osobnosti
- učíme žáky ovládat a řídit své jednání a podílet se na utváření pravidel práce ve třídě či ve skupině

Kompetence digitální:

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- dbáme, aby žáci chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi
- oceňujeme, když žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
CH-9-1-01	Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Žák dle svých možností • uvede základní vlastnosti látek • uvede způsoby vyjadřování vlastností látek • rozliší známé látky podle vlastností	Vlastnosti látek • Vlastnosti látek • Rozlišování látek podle vlastností		8.
CH-9-1-02	Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	• uvede zásady bezpečné práce v laboratoři • popíše poskytnutí první pomoci • uvede příklady nebezpečných chemických látek • uvede způsoby označení nebezpečných chemických látek	Zásady bezpečné práce • Zásady bezpečné práce v laboratoři, první pomoc při úrazu Nebezpečné látky a přípravky Hořlaviny • Zacházení s nebezpečnými látkami, hořlaviny		8.
CH-9-2-01	Rozlišuje směsi a chemické látky	• rozliší směs stejnorodou a různorodou • rozliší různé druhy různorodých směsí a uvede příklady z běžného života • uvede příklady pevných, kapalných a plyných stejnorodých směsí	Směsi • Směsi, druhy směsí, roztoky		8.
CH-9-2-04	Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	• rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě • uvede základní vlastnosti vody a její význam • rozliší vodu pitnou, užitkovou, destilovanou a odpadní • vysvětlí pojem tvrdá a měkká voda • napíše vzorec vody • uvede složení molekuly vody • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti a uvede příklady, jak toto znečišťování omezit • vysvětlí pojem smog, skleníkový efekt	Voda, vzduch • voda • druhy vod • znečištění vody • vzduch a jeho složení • znečištění vzduchu	Environmentální výchova – Základní podmínky života	8.

CH-9-3-01	Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- slovně popíše stavbu atomu - popíše a nakreslí stavbu elektronového obalu s využitím znalosti pojmu elektronová vrstva - vysvětlí pojem valenční vrstva - vysvětlí vznik kationtu a aniontu z neutrálního atomu - zapiše vznik iontů iontovou rovnicí - používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků - umí zapsat příslušné prvky jako víceatomové molekuly	Částicové složení látek - Stavba atomu - Atomové jádro, protonové a nukleonové číslo - Elektronový obal - Atomy a molekuly - Ionty		8.
CH-9-3-02	Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- rozliší značku chemického prvku od vzorce sloučeniny - vypočítá, kolika atomová je molekula dané sloučeniny - vyhledá v periodické soustavě elektronegativitu prvků a z jejich rozdílu určí druh chemické vazby - orientuje se v periodické soustavě prvků - vysvětlí, co udává protonové číslo - vysvětlí, co udává nukleonové číslo - vyhledá v periodické soustavě prvek a z jeho umístění určí počet elektronových vrstev a počet elektronů ve valenční vrstvě - užívá s porozuměním pojem perioda a skupina - uveče základní vlastnosti, význam, výskyt a výrobu nekovů O, H, halogenů, N, S, P, Si a C - vysvětlí funkci ozonu v atmosféře - uveče, základní vlastnosti, význam a použití kovů Fe, alkalických kovů, Al, Cu, Zn, Pb a drahých kovů - uveče základní složky slitin mosaz, bronz a dural	Prvky - Chemické prvky - Prvky a sloučeniny - Periodická soustava chemických prvků - Kyslík, hoření a hašení - Vodík - Halogeny - Síra, uhlík, fosfor - Křemík - Rozdělení kovů, hliník - Alkalické kovy - Železo, měď, zlato - Stříbro, olovo, zinek, rtuť - Kovy alkalických zemin Chemické sloučeniny - Vazby mezi atomy		8.
CH-9-4-01	Rozliší a zapiše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uveče příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	- rozliší reaktanty a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech - zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - rozliší chemické slučování a chemický rozklad - rozliší reakci exotermickou a endotermickou - uveče příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě	Chemická reakce Chemické rovnice		8.

CH-9-5-01	Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	• určí oxidační číslo prvků v halogenidech • zapíše u halogenidů z názvu vzorec a ze vzorce název • popíše vlastnosti, použití a význam vybraných halogenidů • určí oxidační číslo prvků v oxidech • zapíše u oxidů z názvu vzorec a ze vzorce název • popíše vlastnosti, použití a význam vybraných oxidů • zapíše u sulfidů z názvu vzorec a ze vzorce název • popíše vlastnosti, použití a význam vybraných sulfidů • zapíše z názvu vzorce hydroxidů a naopak ze vzorců jejich názvy • popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů • zapíše z názvů vzorce a ze vzorců názvy bezkyslíkatých kyselin (HCl, HF, HI, HBr, HCN, H₂S) a naopak ze vzorců jejich názvy • zapíše z názvu vzorce kyslíkatých kyselin a naopak ze vzorců názvy • popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin • popíše postup při ředění kyselin • rozliší, které látky patří mezi soli • zapíše z názvu soli vzorec a ze vzorce název • popíše vlastnosti a použití vybraných solí • rozliší kyselé soli • rozliší, které soli patří mezi hydráty	Chemické sloučeniny • Názvosloví dvouprvkových sloučenin Oxidy • Oxidy Kyseliny a hydroxidy • Hydroxidy • Bezokyslíkaté kyseliny • Kyslíkaté kyseliny • Některé důležité kyseliny Soli kyslíkaté a nekyslíkaté • Vznik solí • Názvosloví solí • Hydráty		8.
CH-9-5-02	Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• vysvětlí pojem indikátor • vyjmenuje příklady indikátorů • u vybraných indikátorů rozliší barevnou změnu v kyselém a zásaditém prostředí • vyjmenuje základní způsoby přípravy solí • zapíše rovnici neutralizací a popíše reaktanty a produkty • uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi	Kyseliny a hydroxidy • Kyselost a zásaditost Soli kyslíkaté a nekyslíkaté • Vznik solí Klasifikace chemických reakcí Neutralizace		8.
CH-9-7-02	Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• jmenuje podmínky hoření • vysvětlí princip hašení • jmenuje druhy hasicích přístrojů • uvede telefonní čísla důležitá při ochraně zdraví a záchraně života (112, 150, 155, 158)	Hořlaviny • Kyslík, hoření a hašení		8.
CH-9-2-		Žák dle svých možností • vysvětlí pojem roztok a uvede jeho složky			9.

	Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	• užívá s porozuměním pojmy koncentrovanější a zředěný roztok, roztok nasycený a nenasycený • pomocí vzorce spočítá hmotnostní zlomek roztoku a určí jeho procentovou koncentraci • vypočítá molární hmotnost sloučeniny • pomocí vzorce vypočítá molární koncentraci	Směsi • Složení roztoků, rozpustnost látek • Hmotnostní zlomek • Výpočet molární koncentrace Chemické reakce • Látkové množství, molární hmotnost		
CH-9-2-03	Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	• uvede metody oddělování složek ze směsí • vysvětlí princip vybraných metod oddělování složek směsí • zná využití metod oddělování složek směsí v praxi • popíše jednoduchou filtrační aparaturu • uvede příklady filtrace v praxi • popíše jednoduchou destilační aparaturu • vysvětlí princip destilace • navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě	Směsi • metody oddělování složek směsí		8.
CH-9-4-01	Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	• popíše pojem oxidace a redukce • pomocí oxidačních čísel určí, zda reakce je či není redoxní • pomocí řady napětí kovů určí, zda daná reakce bude probíhat či nikoliv • vysvětlí pojem koroze a uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze • uvede způsoby ochrany před korozí • popíše výrobu oceli a železa • objasní podstatu galvanického článku a jeho praktické užití • objasní podstatu elektrolýzy a jejího praktického užití	Chemické reakce, faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí		9.
CH-9-6-01	Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• rozliší druhy uhlíkových řetězců • rozliší druhy chemických vazeb mezi uhlíkovými atomy • rozliší nejjednodušší uhlovodíky (řada alkanů, ethen, propen, ethyn, benzen, naftalen, styren, toluen), uvede jejich vzorce strukturní, racionální a molekulové, jejich vlastnosti a použití	Uhlovodíky • Organická chemie – úvod • Stavba molekul organických látek, dělení • Dělení uhlovodíků • Alkany • Alkeny		9.

			- Alkyny - Areny		
CH-9-6-02	Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a použití - posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí - uvede způsob zpracování černého uhlí a produkty - uvede způsob zpracování ropy a nejdůležitější produkty	Paliva - Neobnovitelné zdroje energie – uhlí, ropa, zemní plyn - Elektrárny v ČR - Obnovitelné zdroje energie	Environmentální výchova – Základní podmínky života	9.
CH-9-6-03	Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- rozliší pojem uhlovodík a derivát uhlovodíku - rozliší jednotlivé deriváty podle charakteristické skupiny a zařadí je - rozliší vícesytné alkoholy a karboxylové kyseliny - zapiše nejjednodušší deriváty (trichlormethan, vinylchlorid, tetrafluorethylen, methanol, ethanol, glycerol, fenol, kyselina ethanová, methanová, benzoová, šťavelová, formaldehyd, aceton) vzorcem strukturním, racionálním a molekulovým, popíše jejich vlastnosti a použití - vyjmenuje vybrané vyšší mastné kyseliny a zapiše je vzorcem - rozliší a zapiše vzorcem kyselinu aminooctovou a definuje aminokyseliny jako základní stavební jednotky bílkovin - uvede výchozí látky a produkty esterifikace	Deriváty uhlovodíků - Deriváty uhlovodíků - úvod - Halogenderiváty - Dusíkaté deriváty - Alkoholy a fenoly - Karbonylové sloučeniny - Karboxylové kyseliny - Estery		9.
CH-9-6-04	Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	- uvede výchozí látky a produkty fotosyntézy a její význam pro život - zapiše fotosyntézu chemickou rovnicí - rozdělí sacharidy do skupin na monosacharidy, disacharidy a polysacharidy - zapiše vybrané sacharidy vzorcem, glukózu a fruktózu i vzorcem strukturním - uvede základní produkty rozkladu glukózy v lidském těle a pojmenuje tento děj jako buněčné dýchání - uvede definici tuků - vyjmenuje vybrané vyšší mastné kyseliny a zapiše je vzorcem - vyjmenuje základní funkce tuků - vyjmenuje vlivy způsobující znehodnocení tuků a vliv těchto tuků na lidské zdraví	Přírodní látky - Přírodní sloučeniny - Sacharidy - Tuky - Bílkoviny - Biokatalyzátory	Environmentální výchova – Základní podmínky života	9.

		- rozliší vyšší mastné kyseliny na nasycené a nenasycené, uvede tuky, které tyto kyseliny obsahují a jejich vliv na zdraví člověka - definuje bílkoviny - popíše produkty vzniklé rozkladem bílkovin v trávicím ústrojí - popíše tvorbu nových bílkovin - vyjmenuje vlivy, které způsobí srážení bílkovin - uvede dva druhy nukleových kyselin zkratkou i celým názvem a vysvětlí jejich funkci - vyjmenuje rozložení živin podle uznávaných zásad zdravé výživy - rozliší vitamíny rozpustné ve vodě a v tucích - jmenuje zdroje vitamínů			
CH-9-7-01	Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	- rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - rozliší molekulu a makromolekulu - vysvětlí pojem monomer a polymerace - jmenuje vlastnosti a použití polyethylenu, polyvinylchloridu a teflonu - posoudí vliv těchto plastů na životní prostředí - rozliší polyamidová a polyesterová vlákna - uvede výhody a nevýhody přírodních a syntetických vláken	Chemický průmysl v ČR Plasty a syntetická vlákna Chemie a průmysl - plasty	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	9.
CH-9-7-03	Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- definuje pesticidy - vyjmenuje druhy pesticidů a možnosti jejich použití - jmenuje základní druhy léčiv a zásady jejich užívání - bezpečně zachází s běžnými mycími a čistícími prostředky - uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim - uvede hlavní zdroje znečištění ovzduší - vysvětlí pojem emise, imise a smog	Přírodní látky - Chemie a výživa Detergenty a pesticidy a insekticidy - Chemie a zemědělství Léčiva a návykové látky - Chemie a zdraví Chemický průmysl v ČR - Chemie a životní prostředí	Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí	9.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CH-9-1-01p	rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
CH-9-1-02p	pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

-	rozpozná přeměny skupenství látek
CH-9-2-01p	pozná směsi a chemické látky
CH-9-2-02p	rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
CH-9-2-04p	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
CH 9-3-02p	uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
CH 9-3-02p	rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
CH-9-4-01p	pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
CH-9-5-01p	popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky použitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
CH-9-5-02p	orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
-	poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
CH-9-6-02p	zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
CH-9-6-02p	vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-04p	uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě
CH-9-7-01p	uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
CH-9-7-03p	zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

5.2.11 PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vzdělávací obor:	Přírodopis
Vyučovací předmět:	Přírodopis

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výstupy vyučovacího předmětu přírodopis, jsou ze vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“. Tento vyučovací předmět charakterizuje přírodu naší planety. Celý obsah učiva se dělí do čtyř oblastí postupně od 6. do 9. ročníku

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tyto oblasti:

- **Bezobratlí živočichové** – poznatky a teorie o jejich vývoji. Vznik, vývoj, stavba Země, vzájemné vztahy organismů v přírodě, uspořádání živého světa, buňka, bakterie, houby, řasy, prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, členovci, ostnokožci.
- **Obratlovci** – poznatky a teorie o jejich vývoji. Rozšíření živočichů na Zemi, strunatci, kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci.
- **Botanika** – základy botaniky, vědní obory, rozdělení na nižší a vyšší rostliny. Přejít z rostlin na souš, mechorosty, plavuně, přesličky, stavba rostlin – kořen, stonek, list, květ, květenství. Opylení a oplození, semena a plody rostlin, rozmnožování, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny – jednoděložné a dvouděložné, exotické ovoce, koření, léčivé rostliny, rozšíření rostlin na Zemi.
- **Anatomie lidského těla** – stavba a funkce lidského těla, činnosti jednotlivých orgánů v těle. Buňky, tkáně, orgány, soustava opěrná, pohybová, trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, kožní, nervová a pohlavní, vývoj člověka od prenatálního vývoje až do stáří, smyslové orgány, žlázy s vnitřní sekrecí, zdravý životní styl, vliv člověka na přírodní prostředí.
- **Geologie a mineralogie** – vědní obory, vznik a stavba Země, pohyb kontinentů, tektonika, sopečná činnost, zemětřesení, magma a vyvřelé horniny, zvětrávání, eroze, usazené horniny, přeměněné horniny, minerály a horniny – jejich vznik, stavba, struktura a využití, ložiska, suroviny. Historie Země – genetika, vznik života, vývoj života, prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory a čtvrtohory, koloběh hmoty a prvků, geologická budoucnost Země, půda, voda, vzduch, přírodní katastrofy, krajina a její typy i funkce, příčiny zhoršování životního prostředí

Všechny zmíněné oblasti provází ochrana životního prostředí, ochrana jednotlivých druhů živočichů i rostlin a ekologie.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět přírodopis je vyučován na 2. stupni jako samostatný předmět, který spolupracuje a navazuje na učivo předmětů fyziky, chemie, zeměpisu, a výchově ke zdraví. V každém ročníku je vyučován dvě hodiny týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka přírodopisu probíhá v odborné pracovně, jejíž zařízení umožňuje provádět příslušné experimenty i laboratorní práce. Žáci 6. – 9. ročníku se každoročně účastní přírodopisné olympiády.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- necháváme žáky samostatně používat vhodnou literaturu a z ní potom vybírat nejzákladnější pojmy k danému tématu
- důsledně žáky vedeme k dodržování bezpečnosti při práci s různými preparáty a pomůckami a vedeme žáky k pochopení nezbytnosti péče o svoje zdraví a také o majetek školy
- podporujeme účast žáků na přírodovědných olympiádách a jiných soutěžích, vedeme žáky k prověření jejich znalostí
- vhodně motivujeme žáky ke zdokonalení jejich vědomostí a soustavnému vzdělávání
- prohlubujeme u žáků vztah k předmětu přírodopis a vhodně propagujeme, aby učitel byl žákům osobním příkladem

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky týmové spolupráci, práci ve dvojicích, či skupinách a tímto vedeme k řešení problémů
- vedeme žáky k hodnocení znalostí svých spolužáků
- prohlubujeme u žáků vyjadřování svých názorů na danou problematiku

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke kulturnímu vyjadřování a učíme je se vyjadřovat přesně a srozumitelně
- učíme žáky používat odborné názvy rostlin, zvířat, minerálů a hornin
- podporujeme u žáků zařazování mezitřídních i celoškolských přírodovědných soutěží podporujeme vzájemnou komunikaci mezi věkově rozdílnými žáky
- vedeme žáky k příkladnému vystupování na veřejnosti, k sebeovládání a umění podat optimální výkon v soutěžích ve škole i mimo školu
- organizujeme pro žáky společné vycházky do přírody spojené s poznáváním přírodnin a tím se utváří dobré vztahy nejenom mezi žáky, ale taky učitelem samotným

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky pracovat ve skupinkách, či dvojicích
- klademe důraz na dodržování školního řádu a pravidel bezpečnosti pracovny přírodopisu
- dbáme na zapojování všech žáků na přípravě různých preparátů

Kompetence občanské:

- učíme žáky netolerovat sociálně patologické jevy
- pořádáme pro žáky vycházky do přírody mimo vyučování, tím předcházíme sociálně patologickým jevům
- klademe důraz na dodržování pravidel chování při hodinách přírodopisu i mimo ně
- motivujeme a pozitivně hodnotíme žáky, vyzdvihujeme dílčí zlepšení, např. při zkoušení nebo kontrolních testech
- učíme žáky chování v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích
- seznamujeme žáky s pravidly první pomoci

Kompetence pracovní:

- učíme žáky k zhodnocení a zopakování probraného učiva na konci vyučovací hodiny
- vhodně motivujeme a prohlubujeme u žáků zájem o přírodopis
- zařazujeme používání audiovizuální techniky a její manipulaci
- zařazujeme používání obrazových materiálů, přírodopisných klíčů a v nich nutnou orientaci
- klademe důraz na dodržování bezpečnostních pravidel a přesnou manipulaci s přírodopisnými preparáty a pomůckami a vedeme žáky k ochraně zdraví při práci

Kompetence digitální:

- učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- dbáme na to, aby žák získával, vyhledával, kriticky posuzoval a sdílel data, informace a digitální obsah, k tomu volil postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky ke správnému ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb tak, aby je využíval při učení i při zapojení do života školy a do společnosti

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
P-9-1-01	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Žák dle svých možností - popíše vznik a vývoj Země - určí organickou a anorganickou látku - dokáže popsat průběh fotosyntézy - vysvětlí různé názory na vznik světa	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam	Environmentální výchova – Základní podmínky života Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí	6.
P-9-7-04	Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	uvede příklady zásahů člověka do přírody – skleníkový efekt, ozónová díra, eroze	Ochrana přírody a životního prostředí		6.
P-9-7-01	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody	Organismy a prostředí	Environmentální výchova – Základní podmínky života	9.
P-9-7-03	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- počopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - vysvětlí pojmy producent, konzument, destruent	Organizmy a prostředí		9.
P-9-7-02	Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Objasní princip a základní pojmy základních ekosystémů v přírodě	Organizmy a prostředí		9.
P-9-8-01	Aplikuje praktické metody poznávání přírody	- pozoruje jednobuněčné živočichy - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát	Praktické metody poznávání přírody		6.
P-9-1-02	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem - dokáže popsat stavbu buňky a její orgány - vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním	Dědičnost a proměnlivost organismů		6.
P-9-2-01	Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- pozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - umí popsat jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje houby parazitické a symbiotické - uvede význam a výskyt lišejníků	Houby bez plodnic Houby s plodnicemi Lišejníky		6.
P-9-1-04	Uvede na příkladech z běžného života význam virů, bakterií, rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	- dovede zařazovat vybrané organismy do základních taxonomických jednotek - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	Viry a bakterie	Environmentální výchova – Základní podmínky života Environmentální výchova – Ekosystémy	6.

P-9-1-03	Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	• popíše vnější a vnitřní stavbu rostlin a živočichů • vysvětlí funkci orgánů u rostlin a živočichů • vysvětlí princip dědičnosti a křížení	Dědičnost a proměnlivost organismů		6.
P-9-4-02	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	• porovnává projevy chování živočichů v přírodě a jejich způsob života • objasní pojem žahavci • vyjmenuje známé druhy žahavců • vyjmenuje známé druhy ploštěnců • rozlišuje vnější a vnitřní parazity • zdůvodní škodlivost parazitů • porovná stavbu těla zástupců ploštěnců • podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže a hlavonožce • pochopí vývojové zdokonalení stavby těla • vysvětlí pojem kroužkovci • objasní význam žíly v přírodě • vyjmenuje další druhy kroužkovců • rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků • uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd • popíše proměnu nedokonalou a dokonalou • orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce • zhodnotí negativní i pozitivní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu • uvede význam ostnokožců z vývojového hlediska • vyjmenuje různé druhy ostnokožců	Vývoj, vývin a systém živočichů		6.
P-9-1-04	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	• dovede zařazovat vybrané organismy do základních taxonomických jednotek • pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	Viry a bakterie	Environmentální výchova – Základní podmínky života Environmentální výchova – Ekosystémy	7.
P-9-4-01	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • popíše vnější a vnitřní stavbu rostlin a živočichů • vysvětlí funkci orgánů u rostlin a živočichů	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla		7.
P-9-4-02	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	• dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování • pozná vybrané zástupce ryb • rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby • popíše vnější a vnitřní stavbu obojživelníků • pozná vybrané zástupce obojživelníků	Vývoj, vývin a systém živočichů		7.

		- vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - popíše vnější a vnitřní stavbu plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích - pozná vybrané druhy plazů - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - popíše vnější a vnitřní stavbu těla ptáků - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů - vysvětlí u jednotlivých řádů jejich adaptaci prostředí, zná zástupce tažných a přezimujících ptáků - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - chápe vývojové zdokonalení stavby těla - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí a pozná vybrané zástupce			
P-9-7-03	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	rozumí postavení jednotlivých skupin organismů v potravním řetězci	Organizmy a prostředí		7.
P-9-4-03	Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - porovná projevy chování živočichů v přírodě a jejich způsob života - vytvoří jednotlivé mapy světadílů a vyznačí na nich výskyt rostlin a živočichů; shromáždí poznatky chráněných oblastí světadílů a vyznačí je na mapách - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života - pozná vybrané zástupce	Projevy chování živočichů		7.
P-9-4-04	Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	ví, co je ochrana živočichů a zná ohrožené druhy	Rozšíření, význam a ochrana živočichů		7.
P-9-3-03	Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- rozliší systematicky důležité skupiny rostlin - zná základní znaky cévnatých rostlin - pozná rozdíl mezi semennými a výtrusnými rostlinami - zná základní zástupce vybraných skupin rostlin	Systém rostlin		6.

P-9-3-02	Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- rozlišuje základní fyziologické procesy v rostlině - uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a jejich využití	Anatomie a morfologie rostlin Význam rostlin a jejich ochrana		7
P-9-3-01	Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- uvede funkci a význam rostlinných pletiv - vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod)	Fyziologie rostlin		7.
P-9-3-03	Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- rozliší systematicky důležité skupiny rostlin - pozná rozdíl mezi semennými a výtrusnými rostlinami - pozná rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami - zná základní zástupce vybraných skupin rostlin	Systém rostlin		7.
P-9-5-02	Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- umí vysvětlit vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky	Fylogeneze a ontogeneze člověka	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Sebepoznání a sebepojetí	8.
P-9-1-03	Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - zná pojem gen, křížení - objasní pojem genové inženýrství	Dědičnost a proměnlivost organismů	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Sebepoznání a sebepojetí	8.
P-9-5-01	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- žák umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán - orgánová soustava, organismus - zná význam soustav tvořících oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu a při zátěži - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - popíše stavbu srdce a druhy cév - objasní činnost srdce a celé oběhové soustavy - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - opíše význam a stavbu kůže - vysvětlí stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy - vysvětlí stavbu a funkci pohlavní soustavy	Anatomie a fyziologie - Anatomie a morfologie - Stavba a funkce lidského těla - Soustava kosterní a svalová - Trávicí soustava - Dýchací soustava - Oběhová soustava, tělní tekutiny, cévní soustava - Vylučovací soustava - Kožní soustava - Nervová soustava - Hormonální soustava - Pohlavní soustava - Smyslové orgány - Genetika	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj Environmentální výchova – Základní podmínky života Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí Chemie – prvky, sloučeniny	8.

		• popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí • zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci • zná příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci • určí příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci • zná příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci • pozná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci • vyjmenuje části mozku a jejich význam • zná příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci • zná příčiny nemocí pohlavní soustavy a ochranu proti nakažlivým nemocem • umí vyjmenovat a popsat jednotlivé období ve vývoji jedince • definuje základní onemocnění • uvede příklady přenosu a vstupních bran nemocí • vysvětlí pojem epidemie, co způsobuje • prevence epidemie • zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka a jeho životní styl • vyváženost potravy, vitamíny, stopové prvky • vysvětlí základní pojmy genetiky (gen, DNA, genotyp, fenotyp) • vysvětlí základ buněčného dělení, popíše chromozom • zná základní způsob dědičného přenosu pohlaví u člověka			
P-9-5-04	Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• dokáže popsat příznaky běžných nemocí	Nemoci, úrazy a prevence		
P-9-5-03	Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	• vyjmenuje a popíše jednotlivá období ve vývoji jedince	Fylogeneze a ontogeneze člověka		8.
P-9-6-01	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	• vysvětlí vznik a vlastnosti nerostů a hornin • zná základní třídění nerostů a hornin	Nerosty a horniny		9.

		- vysvětlí praktický význam a využití nerostů a hornin - určí vybrané základní vzorky nerostů a hornin			
P-9-6-03	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- vysvětlí význam vody a teploty prostředí pro život - popíše ochranu a využití přírodních zdrojů - zná význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	Podnebí a počasí ve vztahu k životu		9.
P-9-6-02	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- Zná základní vnitřní a vnější geologické děje - dokáže popsat příčinu pohybu kontinentů - objasní pojem tektonika, uvede příklady tektoniky - popíše stavbu sopky a vysvětlí její vznik a činnost - definuje zemětřesení a zhodnotí důsledky ve vztahu k lidem - popíše průběh zemětřesení - popíše proces zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí, jejich příčiny a druhy - zná rušivou a tvořivou činnost tekoucí a mořské vody, větru a ledovců - objasní koloběh hmoty a prvků na Zemi - zná význam kosmických vlivů - objasní pojem atmosféra - zná složení vzduchu - uvede příklady znečištění ovzduší a kladné a záporné působení člověka - dokáže určit katastrofy technické, sociální a přírodní - umí vysvětlit příčiny vzniku mimořádných událostí a jejich následky - objasní pojem půda - popíše půdotvorné činitele a vysvětlí jejich význam - vyjmenuje jednotlivé typy půd a zná jejich charakteristiku - objasní téma koloběhu vody	Vnější a vnitřní geologické procesy Mimořádné události způsobené přírodními vlivy Půdy		9.
P-9-5-02	Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- vysvětlí vývoj života na Zemi - umí popsat jednotlivé etapy vývoje člověka - vyjmenuje odborná jména člověka z vývojového hlediska - objasní, jak postupným vývojem měnil člověk svět - vysvětlí, co přináší důsledek zvyšování počtu lidí	Fylogeneze a ontogeneze člověka		8.
P-9-7	Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	definuje přírodní katastrofy, a jaké mají důsledky pro lidstvo	Ochrana přírody a životního prostředí	Environmentální výchova – Ekosystémy	9.

		• objasní pojem krajina a uvede její charakteristiku a funkci • vyjmenuje typy krajin a uvede, jak se krajina utváří • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů • sleduje aktuální stav životního prostředí		Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí	
--	--	---	--	--	--

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

P-9-1-01p	orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
P-9-1-03p	zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav u vybraných slupin rostlin a živočichů
P-9-1-04p	uvede na příkladech vliv virů, bakterií, rostlin a živočichů v přírodě a na člověka, má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích, pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
P-9-2-01p	rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
P-9-3-02p	rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
P-9-3-02p	uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
P-9-3-03p	rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
P-9-4-01p	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02p	rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-03p	odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04p	ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
P-9-5-01p	popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
P-9-5-02p	charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
P-9-5-03p	popíše vznik a vývin jedince
P-9-5-04p	rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
P-9-6-01p	pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
P-9-6-02p	rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
P-9-6-03p	na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02p	objasní základní princip některého ekosystému
P-9-7-03p	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
P-9-7-04p	popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
P-9-7-04p	pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
P-9-8-01p	využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

5.2.12 ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Zeměpis

Vyučovací předmět: Zeměpis

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávání v zeměpisu přináší žákům celkový vzdělanostní rozhled uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území ČR, v Evropě a dalších světadílech. Pomáhá žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnosti za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu a společenskému prostředí.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje sedm tematických okruhů:

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie – žáci se učí pracovat s mapou, měřítkem mapy, rozvíjejí si orientaci v geografickém prostředí, osvojují si používání geografických pojmů a poznávacích metod
- Přírodní obraz Země – žáci se učí porozumět pojmům z fyzicko-geografické sféry
- Společenské a hospodářské prostředí – žáci se učí rozvíjet dovednosti pracovat se zdroji geografických informací, seznamují se s ohnisky napětí, politickým seskupením, státy světa
- Regiony světa – žáci poznávají jednotlivé regiony světa, světadíly, oceány, učí se respektovat přírodní hodnoty, lidské výtvoř
- Životní prostředí – žáci se učí rozpoznávat typy krajín, vztah přírody a společnosti a podporovat ochranu životního prostředí
- Česká republika – žáci poznávají vlastní zemi a region, územní jednotky státu, správy a samosprávy zapojení ČR do mezinárodní dělby práce a postavení ČR v Evropě
- Terénní geografická výuka, praxe a aplikace – žáci se učí aplikovat geografické poznatky v praktickém životě

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět zeměpis je realizován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku. Ve všech ročnících 2. stupně je předmět vyučován 2 hodiny týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Vyučovací předmět je vyučován zpravidla v zeměpisné učebně, popřípadě v multimediální či v počítačové učebně – vzhledem k povaze učiva. Mezi formy práce v hodinách zeměpisu patří frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, geografické projekce, skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- umožňujeme žákům zjistit jejich individuální učební styl a pomáháme jim osvojit si odpovídající postupy učení - předkládáme žákům konkrétní návody efektivního učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- motivujeme žáky k zájmu o učení a vzdělání – např. jim nabízíme témata, která se jich dotýkají a jsou pro ně známá nebo je zajímají
- vedeme žáky k používání odborné terminologie
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagovat
- vybízíme žáky k vyjadřování myšlenek a názorů
- učíme žáky vyjadřovat se srozumitelně, výstižně a v logickém sledu (např. při ústních referátech) a vhodně se prezentovat před celou třídou
- budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami

Kompetence k řešení problémů:

- nabízíme žákům cvičení a úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vedeme žáky k poznání, že situace a problémy mívají různé varianty řešení a vedeme je k objevování různých možností řešení
- podporujeme tvořivost, originální návrhy řešení
- vedeme žáky k zamyšlení, jak by se některým problémům dalo předcházet

Kompetence sociální a personální:

- společně s žáky vytváříme pravidla společného života ve třídě, která budou vycházet ze vzájemného respektu, a vedeme žáky k jejich dodržování
- vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- při skupinové práci je vedeme k přiměřenému rozdělení dílčích úkolů a rozdělení rolí, společnému plánování a závěrečnému hodnocení výsledků i průběhu společné práce

Kompetence občanské:

- rozvíjíme u žáků chápání nutnosti pravidel ve společnosti (norem a zákonů) a jejich dodržování

- seznamujeme žáky se základními environmentálními problémy, vedeme je k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, k jednání v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k plánování vlastní práce, rozdělení rolí při práci ve skupině a hodnocení výsledků práce

Kompetence digitální:

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vybízíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
Z-9-2-01	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů	- popíše tvar Země a uvede důkaz o kulatosti, vysvětlí pojmy zemská osa, severní (zeměpisný) pól, jižní pól, naznačí sklon zemské osy na globu - zeměpisná délka, zeměpisná šířka, zeměpisná poloha - vysvětlí příčiny střídání ročních období - určí délku jednoho otočení Země kolem osy a oběhu Země kolem Slunce - uvede data rovnodenností a slunovratů - objasní délku dne a noci v průběhu roku v závislosti na zeměpisné šířce - světový čas, časová pásma, datová hranice, kalendář používá s porozuměním pojmy: místní čas	ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO planeta Země - Glóbus - Země planeta Země - Roční období - Trvání dne a noci - Časová pásma		6.
9Z-9-1-01	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- Mapa - orientuje se v obsahu a rejstříku zeměpisných atlasů - Určuje zeměpisnou polohu na mapách, podle údajů zeměpisné šířky a délky	komunikační geografický a kartografický jazyk druhy map - Určování zeměpisné polohy		6.
Z-9-1-02	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- používá s porozuměním základní pojmy: glóbus, mapa, obsah a měřítko map, výškopis, vysvětlivky mapy (soubor smluvených značek, mapový klíč), vrstevnice, výšková kóta, nadmořská výška, poledníky, rovnoběžky - rozumí používání barev pro znázornění reliéfu na globu nebo v mapě	komunikační geografický a kartografický jazyk Mapa a obsah mapy		6.

Z-9-2-02	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	• objasní pojmy krajina, přírodní krajina, kulturní krajina • pojmenuje součásti fyzickogeografické sféry Litosféra • objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky • objasní pojmy pevninský šelf, svah, úpatí, středooceánský hřbet, hlubokomořský příkop • objasní vnitřní přírodní síly působící na zemský povrch a projevující se zemětřesením, sopečnou činností vyhledá na fyzické mapě světa oblasti s výskytem zemětřesení a sopečné činnosti • zhodnotí na příkladech příčiny a důsledky přírodních katastrof • rozliší typy pohoří podle vzniku	• Přírodní sféra Země • Litosféra • Dno oceánů • Zemětřesení a sopečná činnost • Vznik pohoří		6.
		• znázorní vodní tok a jeho části od pramene k ústí • popíše proces vzniku horského ledovce nad sněžnou čarou a vznik pevninského ledovce • popíše členění zemského povrchu podle výškové členitosti • na příkladech objasní změny krajiny způsobené člověkem	• Působení tekoucí vody • Působení ledovců a ledu • Povrch Země a jeho utváření přírodními činiteli • Člověk jako geomorfologický činitel		6.
Z-9-2-03	Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Atmosféra • pojmenuje složky ovzduší • pojmenuje činitele utvářející počasí • popíše základní rysy celkového oběhu vzduchu v atmosféře (planetární cirkulaci) • popíše působení hlavních pravidelných větrů na Zemi (pasátů a monzunů) • objasní s porozuměním pojem podnebí • vymezí s pomocí mezních rovnoběžek na mapách podnebné pásy • vysvětlí rozdíl mezi podnebí a počasím	• Atmosféra		6.

		Hydrosféra • popíše rozložení zásob vody na Zemi • pojmenuje a vyhledá na glóbu a na mapách světa jednotlivé oceány • vysvětlí rozdíly mezi průlivem a průplavem • popíše vlastnosti mořské vody • rozliší a pojmenuje pohyby mořské vody • popíše vznik pramenů • objasní, co jsou bezodtokové oblasti a vyhledá v mapách jejich příklady • vysvětlí rozdíl mezi mořem a jezerem • vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělými vodními nádržemi (rybníky, přehradní nádrže)	• Hydrosféra • Pohyby mořské vody • Vodstvo na pevnině Jezera, bažiny a vodní nádrže		6.
		Pedosféra • popíše vznik a složení půdy • posoudí význam humusu v půdě • objasní druhy a typy půd	• Pedosféra		6.
		Člověk ovlivňuje přírodní sféru vysvětlí příčiny a důsledky přírodních katastrof na přírodu a na život lidí	• Člověk ovlivňuje přírodní sféru		6.
		Biosféra • objasní vznik různých typů přírodních krajin a pravidelnost v jejich rozmístění na Zemi • popíše život ve světovém oceánu v jednotlivých podnebných pásech • uvede znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva a živočišstva u jednotlivých druhů krajin • uvede a vyhledá v mapách příklady národních parků v jednotlivých typech krajin • objasní život lidí a hospodářské možnosti v jednotlivých typech krajin • znázorní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na nadmořské výšce • vyhledá v mapách oblasti vysokých pohoří na Zemi	• Biosféra • Život v oceánu • Tropické lesy • Savany • Pouště a polopouště • Stepi a lesostepi • Lesy mírného pásu • Tundra a lesotundra • Výškové stupně v krajině		6.
Z-9-3-01	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Žák dle svých možností • vyhledá na glóbu a v mapách jednotlivé kontinenty a oceány, určí jejich geografickou polohu • porovná rozlohu jednotlivých světadílů a oceánů	světadíly, oceány, makroregiony světa • světadíly a oceány		7.

		vysvětlí rozdíl mezi kontinentem a světadílem, mořem a oceánem			
Z-9-3-02	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Žák dle svých možností Amerika - vyhledá na glóbu a v mapách americký kontinent, určí jeho geografickou polohu - porovná rozlohu Severní a Jižní Ameriky s rozlohou ostatních světadílů - vyhledá v mapách a určí nejvýznamnější pohoří Ameriky a nejvyšší horu Severní a Jižní Ameriky	AMERIKA - Poloha Ameriky - Povrch Ameriky		7.
Z-9-3-03	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- na mapě vymezí podnebné pásy Ameriky a zdůvodní vliv mořských proudů na podnebí a stručně charakterizuje podnebí jmenovaných oblastí - podle úmoří amerického kontinentu vyhledá v mapách toky vybraných řek, vyhledá v mapách polohu významných vodopádů a velkých jezer amerického kontinentu - pojmenuje a vyhledá v mapách Ameriky šířková pásma (tropické deštné lesy, savany, stepi, pouště a polopouště, subtropické lesy a křoviny, severské jehličnaté lesy, tundry) - pojmenuje a popíše příklady amerického rostlinstva a zvířeny a zařadí je do příslušných podnebných pásů a do vegetačních pásů - pojmenuje a vyhledá v mapách několik příkladů amerických národních parků - popíše osídlování Ameriky - popíše rozmístění původních amerických kultur (Mayové, Inkové, Aztékové, Eskymáci - Inuité) - lokalizuje v mapách Ameriky rozmístění lidských ras a uvede rozdíly jednotlivých ras - vyhledá na politické mapě Ameriky vybraná velká města	- Podnebí Ameriky - Vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, šířková pásma a výškové stupně v Americe - Obyvatelstvo a osídlení Ameriky		
Z-9-3-01	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Severní Amerika - vyhledá v mapách území Spojených států amerických - popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje Spojených států	- USA – Spojené státy americké - Kanada - Střední Amerika - Mexiko - Karibská oblast - Jižní Amerika	Multikulturní výchova – Etnický původ	7.

		• posoudí hospodářský a politický význam Spojených států amerických v současném světě • určí v mapách nejvýznamnější města Spojených států a hlavní oblasti cestovního ruchu • uvede některou zajímavou reálii vztahující se k životu v USA • vyhledá v mapách území Kanady • popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje Kanady • určí v mapách důležitá města Kanady a hlavní oblasti cestovního ruchu • vyhledá v mapách území a hlavní město Mexika • popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje Mexika • uvede některou zajímavou reálii vztahující se k životu v Mexiku • vyhledá v mapách území pevninské a ostrovní části Střední Ameriky v oblasti Karibského moře • vyhledá v mapách oblasti Jižní Ameriky (Brazílie, andská, laplatská, karibská) • popíše s pomocí map jejich přírodní poměry • posoudí hospodářský význam Brazílie, Argentiny			
		Afrika • vyhledá v obecně zeměpisné mapě Afriky nejvyšší pohoří a nejdůležitější pánve • určí podle mapy významné nerostné bohatství • určí jednotlivá podnebná pásma • posoudí vliv pasátů • vyhledá v mapách hlavní toky afrických řek • vyhledá v mapách polohu Viktoriiniých vodopádů a vybraných afrických jezer • pojmenuje a popíše příklady afrického rostlinstva a zvířeny a zařadí je podle výskytu v příslušných podnebných a vegetačních páslech • vyhledá v mapách nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Afriky	AFRIKA • Poloha, rozloha a členitost Afriky • Povrch a nerostné bohatství Afriky • Podnebí Afriky • Vodstvo Afriky • Vegetace a zvířata Afriky • Afrika – zástupce chudého jihu • Obyvatelstvo a sídla Afriky • Severní Afrika • Tropická Afrika • Jižní Afrika • Jihoafrická republika		7.

		• pojmenuje zastoupení lidských ras • pojmenuje a vyhledá v mapách státy jednotlivých oblastí Afriky • pojmenuje příklady plodin • pojmenuje hlavní nerostné suroviny, určí v mapách konkrétní lokality jejich těžby • vyhledá v mapách nejvýznamnější města a střediska cestovního ruchu v jednotlivých oblastech Afriky			
		ASIE • určí v mapách hlavní města Asie • vyhledá na glóbu a v mapách Asii • určí a vyhledá v mapách průběh zemského rovníku a dalších významných rovnoběžek a poledníků v Asii • porovná rozlohu Asie s rozlohou ostatních světadílů • pojmenuje a vyhledá v mapách Asie významné části pobřeží (moře a zálivy, ostrovy, souostrovní, poloostrovy, průlivy) • vyhledá v mapách Asie oblasti s výskytem sopečné činnosti a s častými zemětřeseními • vyhledá v mapách a určí nejvyšší pohoří a horské vrcholy Asie • vyhledá v mapách toky největších asijských řek • vyhledá v mapách polohu významných a velkých jezer Asie • pojmenuje a vyhledá v mapách Asie vegetační pásy • pojmenuje a popíše příklady typického asijského rostlinstva a zvířeny • vymezí podnebné pásy Asie, určí v mapách Asie monzunové oblasti • popíše a lokalizuje rozmístění nejstarších asijských kultur v poríčí velkých řek (Čína, Indie, Blízký východ) • vyhledá v mapách nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Asie • určí nejvíce zastoupené lidské rasy v Asii, pojmenuje hlavní náboženství zastoupená v Asii • vyhledá na politické mapě Asie velké zeměpisné oblasti (regiony): jihozápadní Asii,	ASIE • Poloha a povrch Asie • Podnebí, vodstvo, • vegetační pásma Asie • Obyvatelstvo a osídlení • Asie • Oblasti (regiony) Asie • Jihozápadní Asie • Monzunová Asie a její dílčí oblasti (regiony): • jižní, jihovýchodní a východní Asie • Střední Asie		7.

		monzunovou Asii, střední Asii a severní Asii (asijskou část Ruska), vybrané státy, vybraná hlavní a velká města • vyhledá v mapách jednotlivé oblasti Asie • popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje jednotlivých oblastí Asie • posoudí hospodářský a politický význam oblastí Asie v současném světě • určí v mapách důležité státy a jejich hlavní města • charakterizuje předpoklady pro cestovní ruch			
		Austrálie • vyhledá v mapách nejvýznamnější australské řeky, jezera • pojmenuje a popíše příklady zástupců australské přírody • vysvětlí způsob osídlování Austrálie • posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatel • vyhledá s pomocí mapy a pojmenuje členské státy a teritoria Australského svazu • vyhledá v mapách a pojmenuje největší města a hlavní město Australského svazu; • vyhledá v mapách zdroje nerostných surovin • popíše zaměření zemědělství v Austrálii popíše zaměření australského průmyslu Oceánie • vyhledá na globu a v mapách Oceánii, určí její geografickou polohu • pojmenuje a lokalizuje v mapách oblasti – regiony Oceánie: Polynésii, Mikronésii, Melanésii, Nový Zéland • vyhledá v mapách hlavní města Nového Zélandu a Havajských ostrovů	AUSTRÁLIE A OCEÁNIE • Australský svaz		7.
		Antarktida • popíše odlišnosti polárních oblastí - Arktidy a Antarktidy • vyhledá na glóbu a v mapách Antarktidu, určí její geografickou polohu • popíše podnebí v Antarktidě	POLÁRNÍ OBLASTI Arktida Antarktida		7.

Z-9-3-02		posoudí význam Antarktidy pro vědecké výzkumy			
		Světový oceán • objasní pojmy: světadíl, světový oceán • vyhledá v mapách s pomocí rejstříku školního atlasu světa vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy vyhledá na globu a v mapách Indický oceán	SVĚTOVÝ OCEÁN • Tichý oceán • Atlantský oceán • Indický oceán • Jižní oceán • Severní ledový oceán		7.
	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Evropa • vyhledá na glóbu a v mapách evropský světadíl (určí hranici mezi Evropou a Asíí) • určí a vyhledá v mapách průběh zemského rovníku a hlavního poledníku vzhledem k poloze Evropy • pojmenuje a vyhledá v mapách Evropy významné prvky horizontální členitosti: významné části pobřeží, moře a zálivy, ostrovy, poloostrovy a průlivy • pojmenuje a vyhledá v mapách nejvyšší pohoří a horské vrcholy Evropy • určí podnebí v jednotlivých oblastech Evropy (vliv Golského proudu), vymezí jednotlivá podnebná pásma • vyhledá v mapách toky vybraných evropských řek a určí jejich úmoří • vyhledá v mapách polohu velkých jezer • pojmenuje a určí v mapách Evropy vegetační pásy pojmenuje a popíše konkrétní příklady zástupců evropského rostlinstva a zvířeny • pojmenuje a vyhledá v mapách několik příkladů evropských národních parků •	EVROPA • Rozloha, poloha, hranice a členitost • Povrch Evropy • Podnebí Evropy • Vodstvo Evropy • Vegetační pásma v Evropě		8.
		• určí a lokalizuje v mapách Evropy oblasti s nejstarším osídlením a rozmístění nejstarších evropských civilizací • srovnává obyvatelstvo Evropy podle rozmístění jednotlivých národů a jejich jazykových skupin a náboženství určí evropské státy a národy s nejvyšším počtem obyvatelstva • vyhledá na politické mapě Evropy velké zeměpisné oblasti (regiony), vybrané státy a vybraná hlavní a velká města	• Obyvatelstvo a osídlení Evropy • Oblasti a státy Evropy	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	8.

Z-9-3-03	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• určí a vyhledá v mapách státy Evropské unie a státy, které se o vstup do Evropské unie ucházejí • vyhledá v mapách příslušnou geografickou oblast Evropy • popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje příslušné oblasti Evropy • posoudí hospodářský a politický význam příslušné oblasti • lokalizuje na politické mapě Evropy jednotlivé státy příslušných oblastí Evropy, jejich hlavní města a další významná města • vyhledá v mapách hlavní střediska cestovního ruchu • vymezí v mapách hranici mezi evropskou a asijskou hranicí Ruska (hranici mezi Evropou a Asií)	• Střední Evropa • Ostatní evropské oblasti: západní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, jihovýchodní Evropa, východní Evropa • Rusko		
Z-9-6-03	Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika • určí geografickou polohu České republiky, posoudí i další aspekty polohy (dopravní, hospodářský, geopolitický) • ukáže na mapě sousední státy ČR, uvede základní historické milníky v historii našeho státu	ČESKÁ REPUBLIKA • Poloha, rozloha, hranice		8.
		• charakterizuje výškovou členitost ČR, vyhledá na mapě nejvýše a nejniže položená místa ČR	• Povrch a jeho členění		
		• vymezí na geologické mapě České republiky podle geologického vývoje oblast Českého masivu a Karpat, na fyzické mapě České republiky je rozliší jako dvě základní geomorfologické jednotky, Českou vysočinu a Západní Karpaty, Vněkarpatské sníženiny • pojmenuje nejdůležitější nerostné suroviny těžené v ČR, místa těžby vyhledá v příslušné mapě • pojmenuje hlavní činitele, ovlivňující podnebí České republiky	• Vznik a vývoj reliéfu • Nerostné bohatství • Podnebí • Vodstvo • Půdy • Biota (rostlinstvo a živočišstvo) • Ochrana přírody		

		• zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy na podnebí České republiky, určí rozdíl mezi podnebí a počasím • zařadí území České republiky k úmořím evropských moří • pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je v mapách • rozlišuje mezi přírodními (jezera) a umělými vodními nádržemi (rybníky, přehrady), zdůvodní hospodářské aspekty a význam českého rybníkářství • vyhledá v příslušné mapě oblasti výskytu podzemních vod, minerálních a termálních pramenů • rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy, pojmenuje hlavní půdní typy na území České republiky, uvede jejich rozmístění • popíše skladbu a rozšíření lesních porostů na území České republiky, pojmenuje výškové vegetační stupně v pohořích, uvádí příklady zástupců rostlin a živočichů v nich • rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území v České republice • uvádí příklady přírodních a kulturních krajin v České republice, zejména v místním regionu • vyjmenuje a ukáže na mapě národní parky ČR			
Z-9-6-04 Z-9-6-01 Z-9-6-02	Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	• charakterizuje Českou republiku dle vybraných ukazatelů • objasní základní pojmy týkající se dané problematiky • uvede nejdůležitější milníky v historii Prahy, uvede příklady památek a nejznámějších firem dokáže se orientovat na plánu Prahy • Projekt: • žáci ve dvojicích (trojicích) představí (podle zadání osnovy) příslušný kraj ostatním spolužákům • délka referátu cca 30 min., žáci mluví z paměti dobu přípravy referátu min. 3 měsíce (přehled – poloha, povrch, vodstvo, podnebí, nerostné bohatství, průmysl, zemědělství, města, zajímavosti)	• Obyvatelstvo • Složení obyvatelstva • Sídla • Hospodářství • Průmysl a jeho jednotlivá odvětví • Zemědělství – rostlinná, živočišná výroba • Doprava a spoje • Cestovní ruch • Zahraniční obchod • Praha • Kraje České republiky: • Středočeský • Jihočeský • Plzeňský • Karlovarský	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Komunikace	8.

			• Ústecký • Liberecký • Královéhradecký • Pardubický • Vysočina • Jihomoravský • Olomoucký • Zlínský • Moravskoslezský		
Z-9-6-05	Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	• vyjmenuje mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem	• Mezinárodní organizace • nadnárodní instituce		8.
Z-9-4-01 Z-9-4-02	Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	<u>Socioekonomický zeměpis</u> • Společenské a hospodářské složky v krajině • popíše současný stav, vývojové tendence, uvádí konkrétní příklady dokreslující vývoj populace na Zemi	SOCIOEKONOMICKÝ ZEMĚPIS • Obyvatelstvo světa, jeho růst, rozmístění a pohyb • Sídla		9.
Z-9-4-03	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	• ekonomikami, rozlišuje jednotlivé hospodářské sektory, odůvodní na geografických základech lokalizaci světových hospodářských center	• Světové hospodářství • (jádra x periferie) • Zemědělství • Průmysl • Doprava • Služby • Cestovní ruch • Mezinárodní obchod		9.
Z-9-4-04	Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	• uvede 5 největších a 3 nejmenší státy světa a určí jejich polohu na politické mapě, vysvětlí výhody a nevýhody velkých a malých států • uvede 5 nejlidnatějších států a 3 státy s nejmenším počtem obyvatel • objasní pojem státní hranice a rozlišuje její pevninský, mořský a vzdušný prostor	• Státy na mapě světa • Průběh a tvar státních hranic		9.

		• uvádí kritéria členění hranic (podle tvaru, charakteru – přírodní, umělé)			
Z-9-4-05 Z-9-4-06	Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy konkrétních světových regionech	• uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení (republika, konstituční a absolutní monarchie) • vyjmenují nejdůležitější mezinárodní organizace, jejich význam a zapojení ČR do těchto organizací	• Státní zřízení, způsob vlády • Ohniska neklidu v současném světě • Mezinárodní organizace	Výchova demokratického občana – Principy demokracie, jeho formy vlády a způsoby rozhodování	9.
Z-9-5-01 Z-9-5-02	Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	• používá s porozuměním pojem krajinná sféra ve vztahu k celému zemskému povrchu (pevniny, oceány, moře), ve vztahu k přírodě (přírodní sféra) a ve vztahu k lidské společnosti (společenská a hospodářská sféra) • rozlišuje vzhled a znaky přírodních krajin a kulturních krajin • posoudí vliv lidí na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi, uvede příklady • zhodnotí výhody a nevýhody života lidí v konkrétních přírodních podmínkách •	• Krajinná sféra, funkce a role, vzhled krajiny, místní krajina • Typy krajin: přírodní krajiny, kulturní krajiny • Využívání přírodních zdrojů a energií •		9.
Z-9-5-03	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• posoudí na konkrétních příkladech, jak přírodní prostředí a zásahy do něj ovlivňují způsob života lidí na Zemi • zhodnotí přírodní zdroje z hlediska jejich vyčerpatelnosti a obnovitelnosti • vyhodnotí společné a rozdílné aspekty v životním prostředí měst a venkova • posoudí příčiny a následky globálního poškozování životního prostředí • osvětlí faktory trvale udržitelného života, resp. rozvoje lidské společnosti • vyjádřit svými slovy, co každý občan může udělat pro zlepšení a rozvoj životního prostředí	• Globální ekologické problémy lidstva • Trvalá udržitelnost života – celosvětový mezinárodní environmentální program a politika • Ochrana životního prostředí: ochrana přírody, chráněná území přírody, nástroje ochrany přírody a životního prostředí, instituce a organizace ochrany přírody a životního prostředí		9.
Z-9-7-03	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady	• chová se v přírodě ekologicky a zachovává zásady bezpečnosti	• Ochrana člověka při ohrožení zdraví a cvičení a pozorování		9.

	bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech		v terénu místní krajiny, práce s busolou		
Z-9-7-01	Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	v rámci svých možností pracuje s buzolou	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, práce s busolou		9.
Z-9-7-02	Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování zobrazování a hodnocení krajiny	v rámci svých možností pracuje s buzolou	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, práce s busolou		9.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Z-9-1-02p	rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
Z-9-2-01p	objasní důsledky pohybů Země
Z-9-2-03p	uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
Z-9-2-03p	uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
Z-9-3-01p	vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
Z-9-3-02p	rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
Z-9-3-02p	charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
Z-9-4-02p	uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
Z-9-5-01p	umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
Z-9-5-02p	uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
Z-9-5-03	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Z-9-6-01p	vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02p	charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03p	určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
Z-9-6-04p	vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
Z-9-7-01	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Z-9-7-03p	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

5.2.13 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Hudební výchova
Vyučovací předmět:	Hudební výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Žáci se v hudební výchově učí poznávat hudební umění, aktivně vnímat hudbu a zpěv, rozvíjet hudební schopnosti a dovednosti sluchové, intonační, pěvecké, instrumentální, pohybové, rytmické a poslechové. Jejím hlavním cílem je vytvářet u dětí kladný vztah k hudbě.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Předmět hudební výchova je tvořen vokálními, instrumentálními, hudebně pohybovými a poslechovými činnostmi. Tyto činnosti se navzájem doplňují a ovlivňují.

- **Vokální činnosti:** při nich jde především o zpěv, při kterém se žáci do výuky aktivně zapojují, při tom vždy dbáme na intonační čistotu zpěvu, respektujeme individuální zvláštnosti dětského hlasu. Žák má možnost uplatnit své hlasové dovednosti jak při sólovém, tak i sborovém zpěvu.
- **Instrumentální činnosti:** pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře a dalších rytmických či melodických nástrojů rozvíjíme u žáků smysl pro přesný rytmus.
- **Hudebně pohybové činnosti:** žáci je poznávají pomocí taktování, pohybového ztvárnění hudby a jednoduchých tanečních kroků.
- **Poslechové činnosti:** žáci poslechem vnímají hudbu nejrozličnějších žánrů a stylových období

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina, která trvá 45 minut. Hudební výchova je ve všech ročnících prvního i druhého stupně vyučována jednu hodinu týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Tento předmět je vyučován ve třídě určené výhradně pro výuku hudební výchovy, dále je realizována prostřednictvím hudebních programů jak v budově školy tak i mimo ni např. v knihovně Františka Bartoše, ve zlínském kongresovém centru prostřednictvím výchovných koncertů.

Metody a formy výuky: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová výuka, individuální výuka – tematické práce a referáty.

Kompetence k učení:

- vedeme žáky ke kladnému vztahu k hudbě
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do pěveckých soutěží pořádaných školou i mimo ni
- pomocí písňových textů umožňujeme žákům procvičovat si paměť
- seznamujeme žáky s hudbou jiných kultur a národů
- podáváme žákům informace o významných osobnostech hudebního světa

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky orientovat se v notovém zápisu
- prostřednictvím křížovek a rébusů pomáháme žákům osvojit si základní hudební pojmy a seznamovat se se jmény slavných hudebních skladatelů
- učíme žáky rozpoznat tóny dlouhé a krátké, vysoké a nízké, silné a slabé

Kompetence komunikativní:

- vybízíme žáky k respektování ostatních při souhře na různé hudební nástroje
- učíme žáky vyjadřovat své pocity z poslechu hudby

Kompetence sociální a personální:

- umožňujeme žákům navštěvovat výchovné koncerty i jiné hudební programy
- společně s žáky vytváříme pravidla vhodného chování na těchto akcích
- učíme žáky tyto pravidla respektovat a podle těchto pravidel se chovat
- rozvíjíme u žáků vnímání a respektování odlišných názorů druhých

Kompetence občanské:

- vedeme žáky ke slušnému chování na kulturních akcích ve škole i mimo ni
- učíme žáky respektovat odlišné kultury

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky ke znalosti a používání hygienických zásad hlasové výchovy
- umožňujeme žákům používat při hře hudební nástroje

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k bezpečnému využívání digitálních technologií,
- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a způsoby jejich využití v hudební oblasti,

- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah z oblasti hudebního umění, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
HV-9-1-01	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák dle svých možností • umí použít všechny získané hudební schopnosti a dovednosti	Pěvecký a mluvní projev • dechová a hlasová cvičení • hlasová hygiena • frázování • mutace • česká státní hymna		6., 7., 8., 9.
HV-9-1-02	Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	• používá své pěvecké dovednosti při zpěvu i mluveném projevu • zpívá v jednohlase i ve vícehlase • stále rozšiřuje svůj hlasový rozsah • pozitivně hodnotí kvalitní vokální projev • pozná rozdíl dur a moll melodie, akordu či písni • chápe rytmické zákonitosti při tvorbě jednoduchých melodií, písní a skladeb	Pěvecký a mluvní projev • rozšiřování hlasového rozsahu • hlasová hygiena • hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy • mutace • jednohlas a jednoduchý vícehlas Reflexe vokálního projevu • vlastní vokální projev a vokální projev ostatních • hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti Hudební rytmus • odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby • využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu		6., 7., 8., 9.

HV-9-1-03	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• vytvoří jednoduchý hudební doprovod a hudební improvizaci • reprodukuje různé části skladeb, motivy a témata	Intonace a vokální improvizace • diatonické postupy v durových a mollových tóninách • improvizace jednoduchých hudebních forem Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti • reprodukce tónů • převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy • zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu		6., 7., 8., 9.
HV-9-1-04	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	• pozná tance různých stylů • umí pohybově vyjádřit znějící hudbu • zvládá na základě svých individuálních hudebních schopností jednoduchou pohybovou vazbu • diriguje v taktu 2/4, 3/4, 4/4	Pohybový doprovod znějící hudby • taktování • taneční kroky • vlastní pohybové ztvárnění Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla • pantomima • improvizace Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby • tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické Orientace v prostoru • rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		6., 7., 8., 9.

HV-9-1-05	Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- dovede se orientovat v proudu znějící hudby - pozná užité výrazové prostředky - přistupuje k hudebnímu dílu a chápe ho jako logický celek	Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - postihování hudebně výrazových prostředků - významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla		6., 7., 8., 9.
HV-9-1-06	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	- zná hudební stylová období - zařadí danou skladbu do správného stylového období - porovná skladbu s dalšími skladbami stejného stylu	Interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.) - vytváření vlastní soudů a preferencí Hudební styly a žánry - chápaní jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		6., 7., 8., 9.
HV-9-1-07	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- zná významné autory hudebního umění a jejich díla - srovná dílo hudební s dílem nehudebním	Hudební dílo a její autor hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)		6., 7., 8., 9.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-9-1-01p	doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02p, HV-9-1-03p	interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9-1-05p, HV-9-1-06p	pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
	rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
	uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

5.2.14 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Žáci se tak učí rozumět výtvarnému umění, jeho jazyku a významům, učí se chápat výtvarnou kulturu jako součást svého života i života společnosti.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací proces vychází z obsahu vzdělávacího oboru Výtvarná výchova. Předmět je vyučován na druhém stupni ZŠ ve všech čtyřech ročnících v celkové časové dotaci 6 hodin, převažující formou realizace je vyučovací hodina.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka se realizuje v kmenových třídách a v odborné učebně. Se žáky se pracuje formou řešení problémových úkolů, práce ve skupinách, experimentování, sebereflexe. Žáci ve všech ročnících se průběžně během školního roku účastní různých výtvarných soutěží.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby,
- nabízíme zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa,
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik,
- podporujeme vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána,
- otevíráme před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků,
- motivujeme žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě.
- Kompetence komunikativní
- otvíráme před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání,
- rozvíjíme dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla.

Kompetence sociální a personální

- předkládáme dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí,
- poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy žáků.

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory,
- nabízíme možnosti návštěv výstav výtvarných prací,
- podchycujeme individuální zájem žáků o kulturní dění a podporujeme jej.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k osvojování výtvarných technik a nástrojů.

Kompetence digitální

- nabízíme možnost vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- seznamujeme žáky s využíváním digitální technologie při tvůrčím procesu

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
VV-9-1-01	Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Žák dle svých možností využívá k vlastní tvorbě různé výtvarné materiály – modelovací hlína, papír, dřevo, kámen, ekologické odpady atd.	Typy vizuálně obrazných vyjádření		6.
VV-9-1-02	Zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- využívá práci s danou informací i vlastní představivosti žáka - sleduje podobnosti a odlišnosti zobrazení a náhledu na námět samotný.	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření		6.
VV-9-1-03	Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	pomocí programu na počítači vytvoří návrh vlastní vizitky	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření		6.
VV-9-01-04	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	- seznamuje s prostředím, ve kterém žije, a s ním spojuje výtvarné vyjadřovací prostředky – barvu, světlo a stín, tvar a linii - vcítí se do konkrétní atmosféry místa a reaguje vlastním osobitým způsobem	Prvky vizuálně obrazného vyjádření		6.
VV-9-1-05	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	pokusí se porozumět zákonitostem proporcí lidského těla a hlavy, pomocí nich vizuálně zpracovává zadání zobrazit postavy v pohybu nebo podobu spolužáka	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností		6.
VV-9-1-06	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	vytváří trojrozměrné objekty napodobující budovy, poutače, dopravní prostředky	Osobní postoj v komunikaci		6.
VV-9-1-07	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	zpracuje pomocí obrazného vyjádření téma ze života dětí, jeho rodiny nebo prostředí, ve kterém se pohybuje	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita	6.
VV-9-1-01	Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Žák dle svých možností využívá k vlastní tvorbě různé výtvarné materiály – keramická hlína, papír, dřevo, kámen, ekologické odpady atd.	Typy vizuálně obrazných vyjádření		7.

VV-9-1-02	Zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	• využívá práci s danou informací i vlastní představivosti žáka. • sleduje podobnosti a odlišnosti zobrazení a náhledu na námět samotný	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu		7.
VV-9-1-03	Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• pomocí programu na počítači vytvoří vlastní návrhy na dané téma	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření		7.
VV-9-01-04	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	• seznamuje s prostředím, ve kterém žije, a s ním spojuje výtvarné vyjadřovací prostředky – barvu, světlo a stín, tvar a linii. Vcítí se do konkrétní atmosféry místa a reaguje vlastním osobitým vyjádřením	Prvky vizuálně obrazného vyjádření	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané	7.
VV-9-1-05	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	• pokusí se porozumět zákonitostem proporcí lidského těla a hlavy, pomocí nich vizuálně zpracovává zadání zobrazit postavy v pohybu nebo podobu spolužáka	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností		7.
VV-9-1-06	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	• vytváří trojrozměrné objekty napodobující budovy, poutače, dopravní prostředky	Osobní postoj v komunikaci		7.
VV-9-1-07	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	• zpracuje pomocí obrazného vyjádření téma ze života dětí, jeho rodiny nebo prostředí, ve kterém se pohybuje	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita	7.
VV-9-1-01	Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Žák dle svých možností • využívá k vlastní tvorbě různé výtvarné materiály – modelovací hlína, papír, dřevo, kámen, ekologické odpady atd.	Typy vizuálně obrazných vyjádření		8.
VV-9-1-02	Zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	• využívá práci s danou informací i vlastní představivosti žáka • sleduje podobnosti a odlišnosti zobrazení a náhledu na námět samotný.	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	Mediální výchova – Produktivní činnosti * Práce v realizačním týmu	8.
VV-9-1-03	Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• pomocí programu na počítači vytvoří návrh na společenskou akci	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření		8.

VV-9-1-05	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	vizuálně zpracovává zadání zobrazit postavy v pohybu nebo podobu spolužáka popř. známé osobnosti	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností		8.
VV-9-1-07	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	zpracuje pomocí obrazného vyjádření téma ze života dětí, jeho rodiny nebo prostředí, ve kterém se pohybuje	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita	8.
VV-9-1-01	Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření, jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Žák dle svých možností využívá k vlastní tvorbě různé výtvarné materiály – keramická hlína, různé druhy papírů, ekologické odpady atd.	Typy vizuálně obrazných vyjádření		9.
VV-9-1-02	Zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	využívá práci s danou informací i vlastní představivosti žáka, reflexe ostatních uměleckých druhů / hudební /	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly		9.
VV-9-1-03	Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	pomocí programu na počítači vytvoří návrh na dané téma	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření		9.
VV-9-1-05	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	pokusí se porozumět zákonitostem proporcí lidského těla a hlavy, pomocí nich vizuálně zpracovává zadání zobrazit postavy v pohybu nebo podobu spolužáka	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností		9.
VV-9-1-06	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	vytváří trojrozměrné objekty napodobující budovy, poutače, dopravní prostředky	Osobní postoj v komunikaci		9.
VV-9-1-07	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	zpracuje pomocí obrazného vyjádření téma ze života dětí, jeho rodiny nebo prostředí, ve kterém se pohybuje	Proměny komunikačního obsahu	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Kreativita	9.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-9-1-01p až VV-9-1-07p	uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
--------------------------	--

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p	uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
VV-9-1-02p	při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VV-9-1-06p	vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

5.2.15 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět zdraví
Vzdělávací obor:	Tělesná výchova
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět tělesná výchova poskytuje žákům prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládání a využívání různých sportovních činností a návody k rozvoji tělesné zdatnosti. Tělovýchovná činnost je nedílnou součástí nejenom současného, ale i budoucího života. Tělesná výchova zahrnuje sportovní odvětví jako je gymnastika, atletika, sportovní hry, ale také správné relaxační a protahovací cvičení jednotlivých partií těla. Patří sem i vývoj různých technik jednotlivých sportovních disciplín. Sportovní soutěže vedou k dosažení výborných výkonů a k motivaci o další zlepšování v tělesné výchově. Nedílnou součástí je i osvojování si zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování si účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. TV vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví a učí je být za ně zodpovědný

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah zahrnuje tři tematické celky:

- Činnosti ovlivňující zdraví – žáci se seznamují s významem tělesné zdatnosti na harmonický rozvoj osobnosti, upevňují si vztah ke sportu, relaxace, hygieny a bezpečnosti
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – u žáků je posilováno sebevědomí a snaha o další zvyšování výkonů, kultivace pohybových dovedností, žáci si osvojují herní činnosti sportovních her, atletiky, gymnastiky, pohybových her
- Činnosti podporující pohybové učení – žáci se učí komunikovat v TV, organizovat pohybové činnosti, osvojují si pravidla her, soutěží a závodů, měření výkonů a zásady jednání

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět se realizuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Výuka probíhá v tělocvičně a na školním atletickém hřišti.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- učíme žáky znát základní tělocvičné názvosloví a používat je v praxi
- upozorňujeme žáky na zajímavé zdroje informací, vedeme je k vyhledávání informačních zdrojů, vyžadujeme jejich ověřování (práce s encyklopediemi, internetem, knihami rekordů apod.)
- vedeme žáky k porozumění pravidlům zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- snažíme se o to, aby žáci získané informace vhodně využili v praktickém životě
- motivujeme žáky k posuzování vlastního pokroku a zhodnocení výsledků svého učení

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k obhajobě vlastních názorů a naslouchání názoru druhých
- seznamujeme je s netradičními úlohami a úkoly z praktického života
- snažíme se, aby žáci řešili problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevyhovujícím sportovním prostředím, sportovním nářadím a náčiním
- dbáme, aby žáci uplatňovali zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
- a adekvátně reagovali v situaci úrazu spolužáka

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů
- podporujeme žáky k obhajobě svého názoru a vhodně jej komentovat
- usilujeme o zapojení žáků do činností podporující zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- motivujeme žáky ke spolupráci při zjednodušených týmových pohybových činnostech a soutěžích

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- pomáháme žákům při adaptaci na nové nebo změněné pracovní podmínky
- učíme žáky chystat a uklízet nářadí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování ke sportovnímu nářadí i náčiní

Kompetence občanské:

- dbáme na podílení žáků na realizaci pravidelného pohybového režimu
- snažíme se o samostatnost a vůli pro zlepšení zdatnosti žáků
- vedeme žáky k odmítání hrubého násilí a uvědomování si povinnosti proti fyzickému i psychickému násilí se postavit
- motivujeme žáky aktivně se zapojovat do sportovních akcí
- vedeme žáky ke snaze dle svých možností dokázat poskytnout pomoc spolužákovi při cvičení

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky pracovat ve skupině a podílet se na utváření pravidel
- vedeme žáky k nabídce pomoci a v případě potřeby o ni dokáže požádat
- snažíme se o jednání v duchu fair play mezi žáky
- budujeme příjemnou atmosféru v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými
- řídíme ovládání žáků tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence digitální:

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
TV-9-2-01	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Žák dle svých možností - osvojí si atletickou abecedu - při vytrvalosti dovede uplatnit i svoji vůli - zvládá techniky atletických disciplín - dokáže rozfázovat pohybovou činnost - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	Atletika - Běhy – 60m, 600m, 1500m - Skok daleký - Skok vysoký – flop - Hod kriketovým míčkem	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Poznávání lidí	6., 7.
TV-9-2-02	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	- užívá správné tělocvičné názvosloví - slovně hodnotí pohybové činnosti (určí nedostatky) - zvládne vzpřímenou chůzi se správným držením těla a paží - zařadí jednoduché obraty a poskoky - v rámci svých možností se naučí výmyk s dopomocí - předvede jednoduché prvky – vzpor na rukou, sešín vpřed, průvlek nohou, seskok - v rámci svých možností zvládá přeskok přes kozu roznožkou - předvede kotoul vpřed i vzad - v rámci svých možností vyšplhá na tyči - zvládá základní kroky aerobiku, cvičení na lavičce, se švihadly - provádí základní střehové postoje, pády vzad a stranou, přetahy lanem - dokáže objasnit pravidla přehazované a postavení hráčů v hřišti - předvede přesné přihrávky a přehození míče přes síť - osvojené dovednosti uplatňuje ve hře - zvládne dribling na místě, při chůzi i v běhu - seznámí se s pravidly košíkové a házené - trénuje střelbu na koš a do branky - osvojí si pravidla odbíjené - zkouší podání spodem a nacvičuje odbíjení ve dvojicích - seznámí se s pravidly her	Gymnastika - Akrobacie - Kladina – dívky - Hrazda - Přeskok - Kruhy - Šplh - Kondiční gymnastika - Úpoly Sportovní hry - Přehazovaná - Košíková, házená - Odbíjená		6., 7.
TV-9-3-03	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- osvojené dovednosti uplatňuje ve hře - posoudí provedení pohybové činnosti a určí nedostatky i správnost provedení - spolupracuje s dalšími hráči a volí vhodnou taktiku	Ringo, softbal, florbal, nohejbal, kopaná	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Kooperace a kompetice Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Mezilidské vztahy	6., 7.

TV-9-3-04	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• preferuje týmovou spolupráci • zvládá roli rozhodčího	• Ringo, softbal, florbal, nohejbal, kopaná		6., 7.
TV-9-3-02	Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• zvládá základy a organizaci, základní pravidla • ve hře uplatňuje obratnost, rychlost a týmovou spolupráci • u všech pohybových činností dodržuje stanovená pravidla, čestné soupeření v duchu fair-play a pomáhá slabším žákům • při všech hrách uplatňuje osvojená pravidla	Sportovní hry Pohybové hry	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj * Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	6., 7.
TV-9-3-05	Sleduje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• zvládá měření atletických sportovních výkonů a jejich zapisování • podle svých možností se účastní lyžařského výchovného kurzu • dbá na bezpečnost a chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, bezpečnost při cvičení • v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • využívá správnou obuv a oděv	Atletika Lyžařský výchovný kurz Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Sebepoznání a sebepojetí	6., 7.
TV-9-1-04	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	• uvede škodlivost drog, anabolik a jiných škodlivin na lidský organismus	• drogy, doping		6., 7.
TV-9-1-02	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• snaží se posilovat různé partie těla • využívá vhodné zatížení a postupně se adaptuje na zátěž	Význam pohybu pro zdraví • Kondiční cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Seberegulace a sebeorganizace	6., 7.
TV-9-1-03	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovaným i svaly	• postupně si dokáže připravit jednoduchou rozcvičku a dbá na rozcvičení celého těla • zařazuje průpravná a kompenzační cvičení	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • Průpravná a relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Sebepoznání a sebepojetí	6., 7.
TV-9-3-01	Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• vyjadřuje se přesně • užívá správné tělocvičné názvosloví • slovně hodnotí pohybové činnosti (určí nedostatky)	Komunikace v tělesné výchově		6., 7.

TV-9-2-01	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Žák dle svých možností • osvojí si atletickou abecedu • při vytrvalosti dovede uplatnit i svoji vůli • zvládá techniky atletických disciplín • dokáže rozfázovat pohybovou činnost • získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy • posoudí provedení pohybové činnosti a určí nedostatky i správnost provedení • zvládá jednoduché poskoky • dbá na správné držení těla a paží • v rámci svých možností zvládá kotoul vpřed i vzad, přemet stranou, stoj o rukou s dopomocí a sestavu na prostných • zařazuje různé obraty • dokáže objasnit pravidla přehazované • předvede přesné přihrávky a přehození míče přes síť • osvojené dovednosti uplatňuje ve hře • zvládne dribling na místě, při chůzi i v běhu • ovládá pravidla košíkové a házené • trénuje střelbu na koš a do branky • své dovednosti uplatňuje při hře	Atletika • Běhy – 60m, 800m, 1500m • Skok daleký • Skok vysoký – flop • Vrh koulí Gymnastika • Akrobacie Sportovní hry • Přehazovaná • Košíková, házená	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Poznávání lidí	8., 9.
TV-9-3-03	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• ovládá pravidla odbíjené • zkouší podání spodem i vrchem a procvičuje odbíjení ve dvojicích • zvládá systém, taktiku hry a spolupráci s jednotlivými hráči • posoudí provedení pohybové činnosti a určí nedostatky i správnost provedení • svoje dovednosti uplatní při různých soutěžích ve škole i mimo ni • ovládá pravidla her • osvojené dovednosti uplatňuje ve hře • posoudí provedení pohybové činnosti a určí nedostatky i správnost provedení • spolupracuje s dalšími hráči a volí vhodnou taktiku • zvládá základy a organizaci • ve hře uplatňuje obratnost, rychlost a týmovou spolupráci	• Odbíjená • Ringo, softbal, florbal, nohejbal, kopaná Pohybové hry	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj * Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Mezilidské vztahy	8., 9.
TV-9-3-02	Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným,	• v atletice, gymnastice, u všech uvedených sportovních her a dalších sportovních činností, dodržuje stanovená pravidla, čestné soupeření v duchu fair-play a pomáhá slabším žákům	Historie a současnost sportu		8., 9.

	respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu				
TV-9-3-04	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	u všech sportovních her preferuje týmovou spolupráci, ovládá povinnosti a práva hráče a zvládá roli rozhodčího a organizátora	Pravidla osvojovaných pohybových činností		8., 9.
TV-9-3-05	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	zvládá měření atletických sportovních výkonů a jejich zapisování	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností		8., 9.
TV-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportoviště, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- dbá na bezpečnost a chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, bezpečnost při cvičení - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - využívá správnou obuv a oděv - posiluje vůli, vytrvalost a fyzickou kondici	- Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - Kondiční cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Sebepoznání a sebepojetí Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Seberegulace a sebeorganizace	8., 9.
TV-9-1-02	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- dokáže si připravit rozcvičku a dbá na rozcvičení celého těla - zařazuje průpravná a kompenzační cvičení - po zátěži zvolí vhodné protahovací cviky a relaxační cvičení	Průpravná a relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Sebepoznání a sebepojetí	8., 9.
TV-9-1-03	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- dokáže si připravit rozcvičku a dbá na rozcvičení celého těla - zařazuje průpravná a kompenzační cvičení - po zátěži zvolí vhodné protahovací cviky a relaxační cvičení	Průpravná a relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj * Seberegulace a sebeorganizace	8., 9.
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	dbá na správné držení těla při cvičení a správnost svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Význam správného pohybu		8., 9.
TV-9-3-06	Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- postupně přebírá některé organizační a hodnotící úkoly od učitele - zvládá organizaci prostoru a pohybových činností - zorganizuje v rámci kolektivu soutěž mezi třídami	Organizační úkoly		8., 9.
TV-9-3-07	Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- pracuje s tabulkou (výsledkovou listinou) - vypíše naměřená data a uvede jejich prezentaci - publikuje články do novin z různých soutěží i ze sportovních akcí	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	Mediální výchova – Produktivní činnosti * Tvorba mediálního sdělení	8., 9.
TV-9-3-01	Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- vyjadřuje se přesně - užívá správné tělocvičné názvosloví - slovně hodnotí pohybové činnosti (určí nedostatky)	Komunikace v tělesné výchově		8., 9.

--	--	--	--	--	--

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-9-1-02p	usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03p	cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04p	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
TV-9-1-04p	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05p	uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
TV-9-1-05p	uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu chápe zásady zatěžování, jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
TV-9-2-02p	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
TV-9-3-01p	užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04p	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05p	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-06p	spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

5.2.16 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vzdělávací obor:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní činnosti

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Pro 2. stupeň ZŠ byl zvolen název pracovní činnosti. Vzdělávací obsah je určen všem žákům, chlapcům i dívkám, bez rozdílů. Žáci se v rámci předmětu učí práci s různými materiály, osvojují si nejzákladnější pracovní návyky a dovednosti, rozvíjí schopnost plánování pracovní činnosti a hospodaření s časem, jsou vedeni k dodržování pravidel bezpečnosti při práci. Žáci se učí objektivně hodnotit výsledky pracovní činnosti samostatně i v týmové spolupráci.

Cílem vzdělávací oblasti je vytvářet u žáků pozitivní postoj k práci své i druhých, osvojení základních pracovních návyků, organizování práce, rozvoj tvořivosti, vnímání práce jako prostoru pro vlastní seberealizaci.

OBSAHOVÉ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

S ohledem na materiální a technické vybavení školy a vzhledem k pedagogickému záměru byly do výuky pracovních činností na naší škole vybrány tematické okruhy Příprava pokrmů, Práce s technickými materiály a Pěstitelské práce, chovatelství. Tyto okruhy jsou realizovány v plné míře. Povinný okruh Svět práce je na naší škole realizován v rámci výuky výchovy k občanství a zdraví v osmém a devátém ročníku.

ČASOVÉ VYMEZENÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 8. ročníku druhého stupně s dotací 1 hodina týdně.

ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). Předmět je vyučován v kmenových třídách, dále pak v dílnách, učebně výtvarné výchovy, na pozemcích patřící škole a ve školní kuchyňce, a to s ohledem na povahu a zaměření učiva. V rámci výuky mohou být zařazeny tematicky zaměřené vzdělávací akce, jako jsou přednášky, besedy, výstavy a exkurse.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení:

- učíme žáky základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí a používat vhodné pracovní pomůcky, nástroje, nářadí a přístroje při práci a v běžné každodenní praxi
- podporujeme u žáků pozitivní vztah k učení
- vedeme žáky k objektivnímu hodnocení a sebehodnocení výsledků práce a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky vytvářet promyšlené a správné pracovní postupy
- vedeme žáky k poznání, že problém může mít více správných řešení
- motivujeme žáky k aplikaci získaných poznatků a dovedností v praxi
- podporujeme u žáků rozvoj tvořivosti

Kompetence komunikativní:

- rozšiřujeme u žáků slovní zásobu v rámci daných oblastí
- učíme žáky používat správnou terminologii
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a k podílu na skupinovém plánování pracovní činnosti
- nabízíme žákům možnost diskuze a přiměřené argumentace
- posilujeme sebedůvěru žáků

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k respektování druhých a k ohleduplnosti
- nabízíme žákům možnost spolupráce ve skupině
- vedeme žáky k pochopení potřeby efektivní spolupráce s jinými při řešení zadaného úkolu
- motivujeme žáky k spolupodílení se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- umožňujeme žákům přispívat k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k dodržování pravidel chování, bezpečnosti a ochrany zdraví
- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci své i k práci druhých
- učíme žáky přivolat pomoc a poskytnout neodkladnou první pomoc

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností, závazků a termínů
- motivujeme žáky k dodržování základních pracovních návyků
- učíme žáky správně plánovat svou práci
- nabízíme žákům možnost spoluvytvářet estetické pracovní prostředí
- učíme žáky objektivnímu sebehodnocení

- nabízíme žákům možnost využívat získané poznatky v praxi

-

Kompetence digitální:

- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Výstup RVP		Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
ČSP-9-1-01	Práce s technickými materiály Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Žák dle svých možností • uplatňuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci • udržuje pořádek a čistotu na pracovišti • dokáže poskytnout základní první pomoc při úrazu • pozná a pojmenuje základní nástroje pro zpracování dřeva, kovu a plastů	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla		6. – 8.
ČSP-9-1-0	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	• ovládá jednoduché pracovní postupy • použije jednoduchou technickou dokumentaci • změří a zaznamená rozměry materiálů	Jednoduché pracovní operace a postupy		6. – 8.
ČSP-9-1-03	Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	• zvládá práci podle stručného a jednoduchého návodu • dokáže zvolit vhodné pracovní nástroje a nářadí pro zadaný úkol • dokáže si rozvrhnout práci v čase a prostoru	Organizace práce, důležité technologické postupy		6. – 8.
ČSP-9-1-04	Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	• orientuje se v jednoduchých technických nákresech • zvládne jednoduchý náčrt výrobku	Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody		6. – 8.
ČSP-9-1-05	Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	• řídí se pravidly bezpečnosti práce • uplatňuje hygienické zásady • podle svých možností poskytne první pomoc při úrazu či přivolá pomoc	Organizace a bezpečnost práce		6. – 8.
ČSP-9-5-01	Příprava pokrmů Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	• pojmenuje základní vybavení kuchyně • udržuje pořádek a čistotu na pracovišti • dbá na dodržování bezpečnosti práce a hygienických podmínek	Kuchyně • základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu		6. – 8.

ČSP-9-5-02	Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	• orientuje se při výběru a nákupu potravin • dodržuje pravidla skladování potravin • vytvoří jednoduchý jídelníček • orientuje se v zásadách zdravé výživy • charakterizuje přípravu pokrmů zastudena a uvede příklady pokrmů • charakterizuje přípravu pokrmů zatepla a uvede příklady pokrmů • spolupracuje ve skupině při přípravě jednoduchých pokrmů • jmenuje základní způsoby přípravy nápojů	Potraviny • výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů • úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj * Kooperace a kompetice	6. – 8.
ČSP-9-5-03	Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	• zvládá jednoduché prostírání • orientuje se v základních pravidlech obsluhy u stolu • ovládá základní pravidla chování u stolu	Úprava stolu a stolování • jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole		6. – 8.
ČSP-9-5-04	Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	• řídí se pravidly bezpečnosti práce v kuchyni • uplatňuje hygienické zásady při práci a s potravinami • podle svých možností poskytne první pomoc při úrazu či přivolá pomoc	Organizace a bezpečnost práce		6. – 8.
ČSP-9-3-01	<u>Pěstitelské práce, chovatelství</u> Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• osvojí si základní dělení půdy • orientuje se v základních typech obdělávání půdy • vysvětlí rozdíl mezi sadbou a osivem • pozná základní zásady při pěstování zeleniny	Základní podmínky pro pěstování • půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy		6. – 8.

ČSP-9-3-02	Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	• uvede základní podmínky pro pěstování • uvede příklady pěstování zeleniny košťálové, kořenové, plodové, cibulové, luštěninové a listové • jmenuje zástupce pokojových a dekoračních květin • uvede zástupce okrasných dřevin • uvede zástupce ovocných dřevin a rostlin • jmenuje příklady léčivých bylin • uvede příklady koření • uvede příklady zneužití rostlin	Základní podmínky pro pěstování • půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Zelenina • osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny Okrasné rostliny • základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin Ovocné rostliny • druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování Léčivé rostliny, koření • pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie		6. – 8.
ČSP-9-3-03	Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	• volí vhodné pracovní pomůcky při práci • zvládá jednoduchou údržbu pracovních pomůcek • dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	• Organizace práce		6. – 8.
ČSP-9-3-04	Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• jmenuje zvířata chovaná v domácnostech • orientuje se v podmínkách chovu drobného zvířectva • popíše pravidla bezpečného kontaktu a zacházení se zvířaty	Chovatelství • chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty		6. – 8.

ČSP-9-3-05	Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	• řídí se technologickými postupy • dodržuje hygienická pravidla • řídí se pravidly pro bezpečnost práce • podle svých možností poskytne první pomoc při úrazu či přivolá pomoc	Organizace a bezpečnost práce		6. – 8-
------------	---	--	-------------------------------	--	---------

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-9-1-01p	získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03p	organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04p	pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05	dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
-	rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
-	zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
-	správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
-	dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
-	dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
ČSP-9-5-01	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
ČSP-9-5-02p	připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03p	dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
ČSP-9-5-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
ČSP-9-3-01	volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02p	pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
ČSP-9-3-03	používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
ČSP-9-3-04	prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
ČSP-9-3-05p	dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

5.2.17 VOLITELNÝ PŘEDMĚT

5.2.17.1 SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák dle svých možností - rozliší některá podstatná jména konkrétní, abstraktní, hromadná, pomnožná, látková - pracuje se základními mluvnickými kategoriemi ohebných slovních druhů - užívá správných pravopisných tvarů v pravopisných cvičeních	Tvarosloví		6.
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a méně složitějších souvětí	- rozpozná větu jednoduchou a souvětí - pojmenuje podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný	Skladba		6.
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- tvoří slova odvozováním pomocí vhodných předpon a přípon - používá vhodná synonyma a antonyma	Slovní zásoba, tvorba slov		7.
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- určuje správné mluvnické kategorie ohebných slovních druhů - tvoří a stupňuje příslovce	Tvarosloví		7.
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- v textu vyhledá jednočlennou a dvojčlennou větu - rozliší větu jednoduchou a souvětí	Skladba		7.
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- rozliší slova jednoznačná, mnohoznačná, homonyma - rozliší slova vytvořená skládáním, zkracováním, odvozováním a přejímáním z cizích jazyků	Slovní zásoba, tvorba slov		8.
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	vyskoňuje nejpoužívanější podstatná jména cizího původu	Tvarosloví		8.
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i	pracuje s vedlejšími větami	Skladba		8.

syntaktický ve větě jednoduché a méně složitějších souvětí				
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	pracuje s kategoriemi sloves	Tvarosloví		9.
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	uplatňuje znalosti o pravopisných jevech v pravopisných cvičeních a diktátech	Pravopis		9.
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a méně složitějších souvětí	pokusí se najít samostatný větný člen, oslovení, vsuvku, větu neúplnou v textu	Skladba		9.

5.2.17.2 SEMINÁŘ Z ANGLICKÉHO JAZYKA

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
Poslech s porozuměním Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák dle svých možností - rozpozná v textu známé výrazy a fráze - rozumí jednoduché konverzaci obsahující známou slovní zásobu - opakuje texty plynule a foneticky správně	- texty a komiksové příběhy - výslovnostní cvičení - poslechová cvičení		6. – 9.
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- rozumí informacím týkajících se běžného života - dokáže odvodit význam nových slov na základě známých výrazů a frází	- veškerá slovní zásoba - poslech originálních nahrávek - zvuková a grafická podoba jazyka		6. – 9.
Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	- umí položit základní otázky týkající se probíraných témat - zvládá stručné odpovědi na jednoduché otázky - dokáže tvořit otázky týkající se praktických informací	- rozhovory - slovní zásoba - otázky, reakce a odpovědi na ně - konverzační témata - jednoduchá sdělení		7. – 9.

Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	- dokáže sdělit základní požadované informace - zvládá vést rozhovor na dané téma - komunikuje s ostatními	- tematické okruhy: - můj domov, rodina - cestování, dovolená - sport a volný čas		6. – 9.
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- vyjadřuje se probíraným tématům - dokáže poskytnout základní informace - používá foneticky správně osvojenou slovní zásobu	- příroda - kultura a společnost - realie anglicky mluvících zemí		8. – 9.
Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	- dokáže vyhledat v textu známé výrazy a fráze a odvodit jejich význam - rozumí základním informacím v textu s vizuální oporou	- texty a jiné autentické materiály - veškerá slovní zásoba - práce se slovníkem		6. – 9.
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- umí vyhledat v textu požadovanou informaci - dokáže přečíst nahlas srozumitelně jednoduchý text - dokáže odvodit význam neznámých slov v novém textu - umí sdělit hlavní myšlenku textu - reprodukuje obsah přečtených textů - čte a překládá složitější text s pomocí slovníku	- základní výslovnostní návyky, intonace - slovní a větný přízvuk - slovní zásoba - práce se slovníkem - shrnutí obsahu jednotlivých textů - slovosled v české a anglické větě		8. – 9.
Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	umí vyplnit formulář správnými údaji o sobě	ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		6. – 9.
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- umí stručně popsat sebe, svou rodinu, školu, své zájmy - zvládá napsat několik vět týkajících se probíraných témat - dokáže napsat žádost o zaměstnání či brigádu - umí v praxi aplikovat základní gramatická pravidla	- základní gramatické struktury a typy vět: - členy podstat. jmen - zájmena - přítomné časy - číslovky a číselné údaje - předložky - slovesa		6. – 9.
Reaguje na jednoduché písemné sdělení	- dokáže napsat stručný dopis či e-mail kamarádovi o sobě a svých zájmech - dokáže písemně upravit zadaný text podle daných pravidel	- časy v angličtině - přídavná jména - slovosled ve větách - předložkové vazby		8. – 9.

5.2.17.3 SEMINÁŘ Z MATEMATIKY

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Žák dle svých možností - rozkládá číslo složené na součin prvočísel - určuje podle znaků dělitelnosti, kdy je číslo dělitelné 2,3,5,6,9 - vypočítá nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou i více přirozených čísel - užívá těchto dovedností při řešení slovních úloh z praxe	Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, kritéria dělitelnosti		6., 9.
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- sčítá a odčítá desetinná čísla pod sebou - násobí a dělí desetinná čísla číslem - určí zbytek při dělení desetinných čísel číslem přirozeným i desetinným - užívá těchto získaných dovedností při řešení slovních úloh z praxe	- Desetinná čísla, zlomky - Procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování		6., 7., 9.
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- krátí a rozšiřuje a porovnává zlomky - sčítá a odčítá, násobí a dělí zlomky - chápe pojem absolutní hodnota celého čísla - provádí početní operace s racionálními čísly - určí druhou a třetí mocninu a odmocninu čísel z Tabulek pro ZŠ a pomocí kalkulátoru - provádí početní operace s mocninami - užívá znalosti mocnin a odmocnin k výpočtu třetí strany pravoúhlého trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty	- Celá čísla - čísla navzájem opačná, číselná osa - Desetinná čísla, zlomky rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek - Mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina - Metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta		7., 8., 9.
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	- změní číslo v daném poměru - určí měřítko mapy a plánu - řeší slovní úlohy pomocí přímé a nepřímé úměrnosti různými způsoby včetně trojčlenky	Poměr – měřítko, úměra, trojčlenka		7., 9.

Řeší aplikační úlohy na procenta i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- vypočítá procentovou část, počet procent i základ - dokáže použít znalosti o procentech a promile v úlohách z praxe	Procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování		7., 9.
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- dokáže použít znalosti o racionálních a celých číslech v úlohách z praxe - užívá ekvivalentní úpravy rovnic při jejich řešení - určí počet řešení rovnice - aplikuje znalosti řešení rovnic při řešení slovních úloh - vyjádří neznámou ze vzorce	- Celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa - Desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek - Rovnice – lineární rovnice		7., 8., 9.
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- používá vlastnosti mocnin a odmocnin při úpravě výrazů s mocninami - určí druhou a třetí mocninu a odmocninu čísel z Tabulek pro ZŠ a pomocí kalkulátoru - provádí početní operace s mocninami - užívá znalosti mocnin a odmocnin k výpočtu třetí strany pravoúhlého trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty	- Mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina - Metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta		8., 9.
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	řeší slovní úlohy s užitím znalostí řešení lineárních rovnic	Rovnice - lineární rovnice		8., 9.
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- určí hodnotu výrazu s proměnnou - provádí početní operace s jednočleny a mnohočleny – sčítání, odčítání, násobení, dělení - rozkládá mnohočleny na součin pomocí vzorců i vytýkáním - vypočítá hodnotu lomeného výrazu pro libovolně zvolenou hodnotu proměnné z oboru racionálních čísel - určí definiční obor výrazu – podmínky, za kterých má daný lomený výraz s neznámou ve jmenovateli (zlomek) smysl - krátí a rozšiřuje lomený výraz číslem a proměnnou a určuje při tom podmínky, za kterých má smysl tyto početní operace provádět - provádí základní početní operace s lomenými výrazy – sčítání, odčítání, násobení, dělení výrazu výrazem, proměnnou i číslem	Výrazy – číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny		8., 9.

Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	• řeší lineární rovnice • určí počet řešení rovnice • aplikuje znalosti řešení rovnic při řešení slovních úloh • vyjádří neznámou ze vzorce • řeší soustavy rovnic o dvou neznámých • diskutuje o počtu řešení soustav rovnic • zakreslí do grafu řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých • užívá znalosti řešení soustav rovnic při řešení slovních úloh z praxe	• Rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými		8., 9.
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	• zná jednotky úhlu a převodní vztahy mezi nimi • určí druhy úhlů – konvexní, nekonvexní, přímý, tupý, ostrý, pravý • sčítá a odčítá graficky i číselně úhly • pozná dvojice úhlů daných vlastností, vrcholové a vedlejší, střídavé a souhlasné a umí tyto vlastnosti úhlů použít k dopočítávání dalších úhlů v praktických úlohách	• Rovinné útvary – úhel, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) • Metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů • Konstrukční úlohy – množiny bodů dané vlastnosti (osa úhlu)		6., 9.
Načrtne a sestrojí rovinné útvary	• sestrojí tečny ke kružnici s užitím znalosti Thaletovy kružnice • zvládne načrtnout a sestrojit čtyřúhelníky- rovnoběžníky a lichoběžníky a trojúhelníky při využití znalostí o jejich vlastnostech • zvětší či zmenší danou úsečku se znalostmi o podobnosti trojúhelníků a s daným poměrem podobnosti	• Rovinné útvary – úhly, trojúhelník, úhel, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kruh, kružnice, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelný mnohoúhelník, shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) • Konstrukční úlohy		7., 8., 9.
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů, při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	• určí, jaký je součet vnitřních úhlů trojúhelníku • najde střed kružnice opsané a vepsané trojúhelníku a narýsuje tyto kružnice • pochopí, co jsou těžnice a těžiště v trojúhelníku a narýsuje je • pochopí, co jsou výšky v trojúhelníku a umí je narýsovat	• Rovinné útvary – úhly, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelný mnohoúhelník, kruh, kružnice • Konstrukční úlohy – středová a osová souměrnost, množiny všech bodů daných vlastností		6., 7., 8.

	• pochopí, co jsou to střední příčky trojúhelníku a jaké mají vlastnosti v porovnání s délkami stran trojúhelníku a naučí se je narýsovat • využívá znalostí o vlastnostech rovnoběžníku a lichoběžníku k výpočtu praktických úloh • využívá znalostí Pythagorovy věty k řešení praktických slovních úloh	(osa úhlu, osa úsečky, Thaletova kružnice) • Metrické vlastnosti v rovině – trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta		
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar	• narýsuje střed a osu úsečky • narýsuje obraz bodu, přímky a rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti podle dané osy • pozná, které útvary jsou osově souměrné a středově souměrné • určí počet os souměrnosti a středů souměrnosti	• Konstrukční úlohy – osová a středová souměrnost, osa úsečky		6., 9.
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	• narýsuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti • pomocí získaných znalostí množin všech bodů daných vlastností řeší složitější konstrukční úlohy	• Konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa úsečky, Thaletova kružnice)		8., 9.
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	• určuje měřítko mapy a plánu • přímá a nepřímá úměrnost - rovnice, graf, koeficient • využívá znalosti přímé a nepřímé úměrnosti při řešení úloh z praxe	• Poměr – měřítko, úměra, trojčlenka • Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti • Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost		7., 9.
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem	• zakreslí graf funkce z hodnot zadaných tabulkou nebo z hodnot vypočítaných z funkčního vztahu • pozná, kdy je funkce rostoucí a klesající • pozná různé druhy funkcí • zakreslí do grafu řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých • sestrojí graf nepřímé úměrnosti ze sestavené tabulky hodnot pro danou funkci • používá znalosti goniometrických funkcí při výpočtu stran a úhlů v pravoúhlém trojúhelníku	• Rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, lineární funkce, přímá a nepřímá úměrnost		9.

5.2.17.4 SPORTOVNÍ VÝCHOVA

Výstup RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, poznámky	Ročník
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Žák dle svých možností • procvičuje techniky běhu, skoku dalekého i vysokého, hodu míčkem • dokáže rozfázovat pohybovou činnost • posoudí provedení pohybové činnosti a určí nedostatky i správnost provedení	• Atletika • Běhy – 60 m, 600 m, 1500 m • Skok daleký • Skok vysoký – flop • Hod kriketovým míčkem		6. – 9.
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• procvičuje přihrávky • osvojené dovednosti uplatňuje ve hře • trénuje podání spodem, odbíjení ve dvojicích • zvládá herní systém a svoje dovednosti uplatňuje ve hře • zvládá základy a organizaci, základní pravidla • ve hře uplatňuje obratnost, rychlost a týmovou spolupráci	• Sportovní hry • Přehazovaná • Odbíjení • Ringo, softbal, florbal, nohejbal, kopaná • Pohybové hry		6. – 9.
Sleduje prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• zvládá měření atletických sportovních výkonů a jejich zapisování	• Měření výkonů		6. – 9.
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• dbá na bezpečnost a chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, bezpečnost při cvičení • v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • využívá správnou obuv a oděv	• Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		6. – 9.
Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• vyjadřuje se přesně, užívá správné tělocvičné názvosloví, slovně hodnotí pohybové činnosti (určí nedostatky)	• Komunikace v tělesné výchově		6. – 9.
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	• postupně si dokáže připravit jednoduchou rozcvičku a dbá na rozcvičení celého těla • zařazuje průpravná a kompenzační cvičení • po zátěži zvolí vhodné protahovací cviky a relaxační cvičení	• Průpravná a relaxační cvičení		6. – 9.

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Upravuje ho zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (*školský zákon*) a vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

OBECNÁ PRAVIDLA HODNOCENÍ

- a) Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání svého dítěte.
- b) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- c) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace, nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- d) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
- e) Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
- f) Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.
- g) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- h) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- i) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy.
- a) Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- b) Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- c) Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- d) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

- e) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- f) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

- a) Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
- b) Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- c) Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- d) Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří
 - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál
- e) Pedagogové vedou žáka, aby se vyjádřil ke svým výkonům a výsledkům.
- f) Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- g) Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
 - zodpovědnost
 - motivace k učení
 - sebedůvěra
 - vztahy v třídním kolektivu
- h) Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

STUPNĚ HODNOCENÍ CHOVÁNÍ

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré,
- 2 - uspokojivé,
- 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ

- a) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- b) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- c) Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- d) Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
- e) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky.
- f) Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- g) O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- h) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- i) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující přihlíží k známám žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
- j) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň

prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

- k) Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
- l) Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. následujícího školního roku. Opravené písemné práce budou předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
- m) Třídní učitelé, výchovní poradci a školní speciální pedagog seznamují ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU

- a) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - 1 - výborný,
 - 2 - chvalitebný,
 - 3 - dobrý,
 - 4 - dostatečný,
 - 5 - nedostatečný.
- b) Při hodnocení žáka podle odstavců a), b) se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců a), b).

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- a) předměty s převahou teoretického zaměření,
- b) předměty s převahou praktických činností,
- c) předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu

Ad a) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí, kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost, aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim, přesnost,

výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu, kvalita výsledků činností, osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný) Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý) Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný) Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný) Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Ad b) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky. Při klasifikaci Výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech, kvalita výsledků činností, organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí, hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci, obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný) Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný) Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý) Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný) Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný) Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Ad c) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného a uměleckého zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace, poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti, kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a zájem o ně, estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti, v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný) Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný) Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý) Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný) Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný) Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

- a) slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy na žádost zákonného zástupce se souhlasem školské rady,
- b) třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- c) Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- d) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- e) Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení:

Prospěch:	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení:	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování:	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí:	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení:	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování:	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských prepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.
- Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Doporučuje se upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací). Podle druhu

postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

- f) Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- g) Klasifikace byla provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,
- h) všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
- i) V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Hodnocení nadaných dětí a žáků

- a) Ředitel školy může mimořádně nadaného žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
- b) Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKA

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků
- b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

- d) **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

POSTUP DO VYŠŠÍHO ROČNÍKU, OPAKOVÁNÍ ROČNÍKU

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; jeli vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, požádá krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených školním řádem. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku (viz dále).

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení. Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka.

ZKOUŠKY PŘI PLNĚNÍ POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY V ZAHRANIČÍ NEBO V ZAHRANIČNÍ ŠKOLE NA ÚZEMÍ ČR

Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, a je žákem školy, může na základě žádosti zákonného zástupce konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola"). Zkouška se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

- a) Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Může je udělit nebo uložit ředitel školy nebo třídní učitel.
- b) Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo vůči ostatním žákům se vždy považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto řádem. Dopustí-li se žák jednání uvedeného v předcházející větě, oznámí ředitel školy tuto skutečnost OSPOD a Státnímu zastupitelství následujícího pracovního dne poté, co se o tomto jednání dozvěděl.
- c) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby po projednání v pedagogické radě žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádnou úspěšnou práci.
- d) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- e) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení uložit:
- **Napomenutí třídního učitele** – za méně závažné přestupky proti ustanovení školního řádu. Ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku. O udělení napomenutí uvědomí škola zákonné zástupce písemně.
 - **Důtka třídního učitele** – za méně závažné opakované přestupky proti ustanovení školního řádu. Ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku. O udělení důtky třídního učitele uvědomí škola zákonné zástupce písemně.
 - **Důtka ředitele školy** – za závažné provinění proti ustanovení školního řádu. Uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě. O udělení důtky ředitele školy uvědomí škola zákonné zástupce písemně.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí školního řádu.

Právní předpisy:

- **Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání,** ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky,** ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních,** ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných,** ve znění pozdějších předpisů
- **Vyhláška č. 16/2005 Sb., o organizaci školního roku,**